

Odprte teme italijanske politike

BOJAN BREZIGAR

Ce obstajajo različna tolmačenja o tem, kdo je resnični zmagovalec nedeljskega drugega kroga lokalnih volitev v Italiji, namreč, ali slavi zmago levica ali pa zmerna sredina, ki se je z levico povezala, ni nobenega dvoma o tem, kdo je edini veliki poraženec: to je namreč Silvio Berlusconi, ki je s svojim desnosredinskim kartelom svobosčin osvojil je tzi velike občine in 5 predsednikov provinc, od skupno 54, kolikor jih je bilo treba izvoliti.

Takojšnja posledica tekatastrofe italijanske desnice je, da sedaj Berlusconi, Fini in zavezniki ne silijo več v predčasne volitve, kar objektivno utrjuje sedanjo Dinijevo vlado, tako na ji nekateri napovedujejo še najmanj leto dni življenja. Odločitve o prihodnosti Italije pa bodo verjetno padle 11. junija, ko se bodo na referendumih o zasebnih televizijskih mrežah Italijani v bistvu izrekli za Berlusconi ali proti njemu. Po nedeljskih izidih sodeč televizijskemu magnatu trda prede, sicer pa so mu sodniki še vedno za petami in ni izključeno, da se bo zaradi svojih povezav z Craxijem tudi sam znašel sredi vrtnica sodne preiskave o podkupninah.

Medtem ko desnica izgublja, pa njeni nasprotniki slavijo nove uspehe. Tako je premier Dini včeraj s sindikati podpisal sporazum o pokojninski reformi, kakršnega že dvajset let ni mogla doseči nobena vlada; res, s sporazumom niso vsi zadovoljni, pri čemer je verjetno tudi doberšna mera taktiziranja, vendar je treba Diniju priznati, da je izpolnil sprejete programske obveze, kar je menda edini primer v zgodovini italijanske republike.

V Berlusconiju nasprotnem političnem taboru pa kljub nedvomnemu uspehu prevladuje velika previdnost: nihče ne slavi zmage z velikim pompom, ampak vsi opozarjajo na dejstvo, da je volilni sistem v dveh krogih omogočil poraz desnice, na parlamentarnih volitvah, ki se odvijajo v enem samem krogu pa je za zmago nad desnico potrebno zavezništvo od katoliške sredine do komunistične prenovle, za kar je potrebno veliko časa. Skratka, volilni sistem je tak, da poraz desnice se ni zmaga levica ali sredine, in tu stoji zagonetka prihodnosti italijanske politike.

POKOJNINSKA REFORMA / VLADA IN SINDIKATI PODPISALI SPORAZUM BREZ DELODAJALCEV

Pokojnine po novem

Po tehniki Ciampiju s sporazumom o ceni dela, je tudi tehnika Diniju uspelo priti do zgodovinskega dejanja - Navdušenje sindikatov in kritike Confindustrie

VOLITVE V ITALIJI

Z izbirami v drugem krogu volilci potrdili trend deželnih volitev

RIM - Izidi drugega kroga upravnih volitev so potrdili izid deželnih volitev. Leva sredina se je uveljavila v dobrem delu pokrajin in občin. Nedeljski izid je dokaz, da se je vzdusje v državi nekoliko spremenilo in da je delno splahnela želja po nebrzdanem liberizmu.

Nedeljski izidi so v ospredju političnega razmišljanja vseh strank. V Kartelu svobosčin se Silvio Berlusconi opredeljuje za takojšnje predčasne politične volitve, medtem ko ostale komponente pozivajo k samokritični analizi vzrokov nezadovoljivega rezultata. Levosredinske stranke ugotavljajo, da je izid upravnih volitev spodbuda za oblikovanje programske trdnjega zavezništva, razhajajo pa se v odnosu do SKP in o datumu predcasnih političnih volitev.

Za italijansko politiko se začena obdobje analiz in poglobljanja, a tudi jasnih izbir.

Levosredinska koalicija je premočno zmagala tudi v Furlaniji. Nova predsednika pordenonske in videmske pokrajine sta odraz levosredinskih zavezništva, tudi novi videmski zupan Enzo Barazza je bil izvoljen z glasovi leve sredine, Severne lige in Komunistične prenovle.

Levosredinski kandidati in kandidati Bossijeve

stranke so zmagali v skoraj vseh večjih in manjših furlanskih občinah. V Campoformidu je bil za zupana izvoljen nekdanji predsednik Dezele Piero Fontanini (Severna liga), v Avianu, kjer je oporišče NATO, pa je bil za zupana izvoljen predstavnik SKP.

Na 4., 5. in 12. strani

OBLETNICA / KONCA DRUGE SVETOVNE VOJNE

Vojaška parada v Parizu in spokojnost v Berlinu

PARIZ, BERLIN - Pod Slavolokom zmage je bila včeraj v Parizu osrednja slovesnost ob 50. obletnici kapitulacije nacistične Nemčije. Francija je s parado in brez pretiranega pompa počastila zmago. Sinočnja komemoracija v Berlinu pa je bila v izredno spokojnem ozračju. Po besedah predsednika Herzoga pa je konec druge svetovne vojne za Nemčijo pomenil »povratak v bodočnost«, pomenil je »osvoboditev«.

Na 17. strani

RIM - Zmagala je metoda in z njo Dinijeva potrpežljivost, občutljivost in spoštovanje sogovornikov. Po skoraj petih mesecih trdega dela in dveh nočnih maratonih po 30 ur, so vlada in sindikati včeraj dopoldne dosegli sporazum »sirokega dosega«, kot ga je označil premier, ki pomeni nov »pakt med generacijami«, kot je izjavil tajnik CISL D'Antoni. Zmagovalci so torej vlada in sindikati, vključno z avtonomnimi, njihovega zadovoljstva pa ne deli Confindustria, ki sporazuma ni hotela podpisati zaradi po njenem mnenju odločno prekratke zavarovalne dobe, ki je potrebna za doseg pokojninske pravice. Toda vseh vrat delodajalci vseeno niso zaprli, saj so napovedali posredovanje v parlamentu, ki ga zdaj čaka naloga, da do 30. junija sprejme zakonski predlog o reformi. Ta napoved je ublažila negativni vpliv zadržanja delodajalcev na trge, ki so kljub zadovoljstvu doživeli velika nihanja. Lira se je sicer kar solidno okrepila od vseh glavnih valut, medtem ko je borza po nekaj nenavadnih poskokih končala sestanek z dobrim odstotkom izgube pri vseh glavnih kazalcih.

Med nasprotniki sporazuma pa je poleg Confindustrie tudi del politike (z Bertinottijem na čelu) in spontanega sindikalnega gibanja, ki za 13. maj pripravljajo demonstracije v Milanu.

Na 2. in 3. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Berlusconi ni bilo

Predsednika Forza Italia včeraj ni bilo na milansko tožilstvo. Berlusconi sploh ni hotel odgovarjati na vprašanja tožilcev, ki so ga osumili davčne utaje.

Stran 5

Odlični Synthesis 4

Harmonikarski orkester Synthesis 4 je bil na mednarodnem harmonikarskem tekmovanju v avstrijskem Innsbrucku delezen zelo pomembnega priznanja, saj je med najboljšimi evropskimi orkestri dosegel odlično peto mesto.

Stran 6

Občina prodaja stanovanja

Na seji tržaskega občinskega sveta so soglašali, da bo občina prodala 70 stanovanj, niso pa se sklenili, komu naj jih prodajo.

Stran 7

Volitve na Goriškem

Izid županskih balotaz na Goriškem je potrdil premoč levice in centra, ki sta si zagotovila se vsak po eno občino.

Stran 11

Intervju z Eddijem Irvinom

Irski voznik formule 1 Eddie Irvine ima na tekmah veliko smole. Je pa zelo zanimiv sogovornik brez dlak na jeziku.

Stran 27

BOSNA IN HERCEGOVINA

Srbi zopet z granatami obstreljujejo Sarajevo

SARAJEVO, ZAGREB - Bosanska prestolnica je včeraj doživela eno hujših obstreljevanj v zadnjih mesecih. Združeni narodi, ki so sprva zatrjevali, da srbsko obstreljevanje Butmirja, med katerim je bilo ubitih deset ljudi, ne bo ostalo nekaznovano, so pozneje sporočili, da je vsakršna vojaska akcija proti bosanskim Srbom izključena, zato pa bodo znova protestirali pri oblasteh na Palah. V noci z nedelje na ponedeljek so ZN zabeležili več kot dva tisoč incidentov. Najhuje je bilo v seve-

rovzhodnem delu mesta pri zapuščenem pokopališču. Granate so padale tudi na hotel Holiday Inn ter na nekdanjo vojašnico maršala Tita, kjer so namešteni francoski in ukrajinski pripadniki mirovnih sil.

Med ZN in Hrvaško se nadaljuje polemika o kršenju pravic Srbov v zahodni Slavoniji. Napetost na tem območju se vedno ni popustila, v Zagrebu pa se življenje po srbskih obstreljevanjih minuli teden počasi umirja.

Na 20. strani

50

Proslava 50-letnice Primorskega dnevnika bo v petek, 12. maja ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

Vabljeni naročniki, bralci in prijatelji Primorskega dnevnika

POKOJNINSKA REFORMA / VČERAJ DOPOLDNE V PALAČI CHIGI

VLADA / TISKOVNA KONFERENCA LAMBERTA DINIJA

Vlada in sindikati podpisali sporazum

Pet mesecev pogajanj za zgodovinsko pomembno reformo

RIM - Po skoraj dveh desetletjih razprav in zadnjih treh letih konkretnih poskusov je vladi tehnika Lamberta Dinija uspelo tisto, o čemer so drugi samo govorili, potem pa problem zavlačevali v nedogled. Vztrajnost in potrpljenje pač nista pogosti človekovi lastnosti, za tako težko nalogo, kot je globalna pokojninska reforma, pa ju je treba več kot za zvrhan koš. Zakaj je torej Diniju uspelo tisto, česar ni zmozel Berlusconi? Vsa zasluga gre njegovi metodi, ta pa je zasnovana na občutljivosti in spoštovanju za sogovornika in na veliki pogajalski spretnosti.

Z dvema nočnima maratonoma po približno 30 ur je bila plavajoča

mina pokojnin v nekaj več kot petih mesecih končno nevtralizirana. Prvega decembra lani je sporazum z Berlusconi-jevo vlado o izločitvi pokojninskih posegov iz finančnega zakona postavil temelj za njeno izvedbo, ki je bila določena do 30. junija letos, in tudi takrat se Confindustria, tako kot včeraj, ni strinjala z dogovorom. Tudi utemeljitev je bila enaka: da gre le za delne posege, ki bodo zahtevali nove ukrepe se pred koncem stoletja. Toda Dini, ki je v začetku leta na krmilu vlade zamenjal Berlusconi-ja, je kljub temu zmagal, kolajno pa si pravično deli s sindikati, za katere je sporazum prav tako izjemen rezultat, saj so za-

stavili zanj vse svoje premoženje, svoj odnos z delavci.

Zdaj ima besedo parlament. Vlada mu bo v prihodnjih dneh posredovala s sindikati dogovorjen predlog, zbornici pa ga bosta morali odobriti do 30. junija. Sele takrat bo Dini vrnil svoj mandat, podobno kot Ciampi-ju za sporazum o ceni dela, pa bo tudi temu tehniku ostala zasluga za nedvomno »zgodovinski sporazum«, pa čeprav se mu delodajalci niso pridružili. Problem starostnih pokojnin pa ni sporen samo za njih, ampak tudi za marsikoga v sindikalnih vrstah samih, kot kažejo prve stavke v nekaterih kovinarskih obratih na severu države. Protest bo naj-

brz doživel vrhunec 13. maja, ko sindikalno gibanje baze in Bertinotijeva Komunistična prenova napovedujejo množično demonstracijo po milanskih ulicah.

Res je, da je bilo za sporazum potrebno skoraj 20 let, toda zdaj je prišel in razgibal tudi trge. Po dolgem času so se spet oglasili tuji investitorji, lira se je okrepila, predsednik borznega sveta Ventura pa je opozoril, da bi bilo povsem neosnovano in praktično nemogoče pričakovati, da bi reforma zadovoljila vse sogovornike. Toda velik del poti je opravljen in s tem se strinja tudi večina ekonomistov. Veliko pričakovanje vlade predvsem za ustanovitve dopolnilnih pokojninskih skladov, ki bodo borzo obogatili z novim dotokom sredstev.

CGIL, CISL in UIL pa si upravičeno lastijo tudi zaslugo, da so prispevali k povečanju kredibilnosti države in k sanaciji javnih računov, kar bo tudi eden izmed argumentov, ki jih bodo uporabili za soočanje s svojim članstvom. Caka jih namreč nelahka naloga, da zaposlene v tovarnah in uradih seznanijo s smislom in vsebino reforme in da jih prepričajo v njeno pravilnost. Tokrat jim bo morda v olajšavo dejstvo, da so sporazum podpisali tudi avtonomni sindikati, kar se ni bilo zgodilo pri dogovoru o ceni dela junija 1993, ki so ga samostojne sindikalne organizacije sprejele sele veliko kasneje.

»To je reforma za moderno državo«

Pokojninski sistem rešen pred propadom
Povprečni letni prihranek 10 tisoč milijard

RIM - Reforma pokojninskega sistema je neizbežna, če želimo priti do moderne države, do boljše Italije in če želimo zaposlenim tudi v prihodnosti »jamčiti pokojnine tako kar zadeva pravico do pokojninskih prejemkov kot pričakovanja zanje«. Tako je predsednik ministrskega sveta Lamberto Dini začel včerajšnje dolgo tiskovno konferenco, na kateri je številnim novinarjem podrobno orisal filozofijo doseženega reformnega sporazuma, ki ga bo vlada že v prihodnjih dneh v obliki zakonskega osnutka poslala v parlament.

Po Dinijevih besedah gre za celovito reformo sirokega dosega, za katero je bilo potrebno veliko truda in ki bo v naslednjih desetih letih omogočila povprečni prihranek okrog 10 tisoč milijard lir na leto. Premier si je seveda zazelel hitro odobritev svojega projekta v parlamentu, najkasneje do konca junija, pri čemer je ponovil, da bo takoj nato zbornica vrnil svoj mandat.

Za zdaj predsednik vlade ne pričakuje kakšnih posebnih vplivov pokojninskega sporazuma na gibanje medvalutnih tečajev in obrestnih stopenj, kajti trgi so po njegovem mnenju ugodni učinek že absorbirali. Velik pomen pa bo dogovor imel za izdelavo ekonomsko-finančnega programskega dokumenta. Po Dinijevem mnenju je bilo v tem trenutku mogoče priti do sporazuma zato, ker je čas dozorel, kar ni bil primer takrat, ko je bil sam

zakladni minister v Berlusconi-jevi vladi. »Prejšnji vladi,« je dodal Dini, »pa je treba priznati zaslugo, da je problem z vsvo odločnostjo postavila na dnevni red.«

Reformo bo vlada v prihodnjih dneh (morda delno že na današnjem sestanku ministrskega sveta) postavila v obliko zakonskega osnutka, ki bo vseboval tudi nekatera specifična pooblastila, ki naj bi jih parlament zaupal vladi za rešitev se odprtih vprašanj. Vlada se pri sprejemanju zakonskega besedila sicer ne namerava poslužiti zaupnice, vendar je Dini napovedal, da se bo postavila po robu vsem poskusom, ki bi želeli oslabil dogovorjene točke. Reforma predvideva postopen prehod na nov pokojninski sistem, ki ne bo več temeljil na načelu, da zaposleni s svojimi prispevki plačujejo pokojnine upokojevcem, ampak bo vsak zaposleni svoje prispevke dajal v sklad za lastno pokojnino. Ta nov sistem bo spremljala tudi ustanovitev dopolnilnega pokojninskega zavarovanja.

Premier Dini je se enkrat zagotovil, da nov sistem ne bo ničesar odvzel sedanjim pokojninam, da ne bo vplival na povzvišanje pokojninskih dajatev in da bo hkrati omogočil uresničitev zastavljenih finančnih ciljev. V roku 12 let naj bi omogočil odpravo sedanjega sistema starostnih pokojnin in hkrati povisal upokojitveno starost. Najnižja upokojitvena starost je prvič predvide-

na tudi za neodvisne delavce, reforma pa predvideva tudi usklajevanje različnih pokojninskih sistemov. V zvezi s privatiziranimi pokojninskimi zavodi in tistimi, ki naj bi jih privatizirali, pa je Dini na specifično vprašanje o usodi novinarskega zavoda Inpgi zagotovil, da ne bo »nobenih prisilnih ukrepov«. »Tisti, ki imajo ločene zavode,« je dodal, »dobro vedo, da to prinaša prednosti in tudi tveganja. Vlada pa nima nobenega namena, da bi kogarkoli penalizirala.«

Med tiskovno konferenco je predsednik vlade tudi napovedal, da bo 220 tisoč delavcev, ki se niso mogli upokojiti zaradi zamrznitve upokojevanja, ki so ga uvedle Amatova, Ciampi-jeva in Berlusconi-jeva vlada, lahko odšlo v pokoj pred koncem leta 1996. »Res je, da bo to zelo velik strošek,« je dodal, »vendar ga bomo morali plačati v imenu pravičnosti. Izdatke zanj pa bomo krili s prihranki in torej ne bo treba visati prispevkov.« Kar zadeva roke za prehod na nov pokojninski sistem, ki jih je močno kritizirala Confindustria, pa je predsednik vlade izjavil, da bi si tudi vlada in sindikati želeli, da bi bili ti roki čim krajši, vendar kaj takega preprosto ni mogoče. »Trgi bodo priznali, da je boljša taka reforma, ki jo lahko parlament odobri, kot tista, ki bi bila sicer strožja, a bi morda ostala le na papirju,« je pribil in na vprašanje, kakšno oceno si zaslužijo pogajanci, dejal: »Vsem bi dal plus osem.«

SINDIKATI / VELIKO ZADOVOLJSTVO

»Zgodovinska izbira«

Sindikalni predstavniki s predsednikom vlade Lambertom Dinijem (Telefoto AP)

RIM - »Zgodovinska izbira«, »novi pakt med generacijami«: voditelji sindikalnih organizacij Cgil, Cisl in Uil Sergio Cofferati, Sergio D'Antoni in Pietro Larizza so s temi besedami komentirali sporazum o pokojninah, o katerem se bodo morali zdaj izreči delavci in upokojeanci s tajnim glasovanjem. O nacinu, po katerem bo potekalo glasovanje, bodo jutri sklepala sindikalna vodstva. Tri kofederacije sicer niso bile presenečene zaradi nesoglasja Confindustrie, menijo pa, da je bila ocena prenašljiva in da jo bo mogoče spremeniti. Sindikatov ne vznemirjajo niti stavke, ki so že bile v nekaterih tovarnah na severu države. Kot Confindustria, tudi Cgil, Cisl in Uil napovedujejo »pritisk« na parlament, ker pričakujejo množičen konsenz iz delavskih vrst.

D'Antoni je izjavil, da gre za rezultat, ki vnaša v skrbstveni oziroma pokojninski sistem radikalne spremembe, in to za vse delovne kategorije. Za Cofferati-ja pa je sporazum pomemben predvsem iz dveh razlogov: vsebuje jasne kriterije o pravičnosti in solidarnosti, obenem pa omogoča

načrtovane prihranke. Cofferati je tudi branil izbiro sindikatov, ki so upoštevali mnenje zaposlenih najprej pri svojem predlogu za reformo, zdaj pa ga bodo tudi glede sporazuma z vlado. Tajnik Uil Larizza pa se je ustavil predvsem pri kritikah Confindustrie: njen »ne« ga ni presenetil, presenetila pa sta ga predvsem ton in sovravnost izjav njenih predstavnikov. Že od začetka pogajanj, je dodal Larizza, se je Confindustria umaknila v trdnjavo in iz nje vsakogar obslusa s puščami; pritiskala je na vlado, da bi le-ta sprejela tako ostra stališča, s katerimi bi tvegali socialni razkol.

Z doseženim sporazumom o pokojninah so zadovoljni tudi avtonomni sindikati: predstavniki Cisnal, Cisl in Confsal so na tiskovni konferenci govorili pravični reformi. Tudi združenja Concommercio, Confesercenti, stanovske organizacije obrtnikov in Unionquadri so reformo pozitivno ocenili, generalni direktor Confindustrie Innocenzo Cipolletta pa je kritično pripomnil, da bo v finančnem zakoncu v primerjavi s predvidevanji prihranjeno 1.500 milijard lir manj.

Zapletena mešanica starega in novega

RIM - Poglejmo nekatere spremembe, ki jih predvideva sporazum med vlado in sindikati za tiste, ki so že v delovnem razmerju.

Pokojnina INPS po dopolnjeni zavarovalni dobi: v zasebnem sektorju bodo do leta 1997 to vrsto pokojnine lahko prejeli tisti, ki bodo dopolnili 35 let prispevkov in bodo stari vsaj 52 let. V dveh letih 1998-99 se bo starost dvignila na 53 let in tako naprej vse do leta 2006, ko se bo starost ustalila pri 57 letih, zavarovalna doba pa bo vedno 35 let. Če bo ta doba daljša, se bo lahko ustrezno znižala starost. Leta 2009 bo tovrstna pokojnina ukinjena.

Predčasna upokojitev v javnem sektorju: predvideni so različni kriteriji za prehodno obdobje. Prvi je enak kot v zasebnem sektorju, drugi dovoljuje upokojitev po sedanjih pogojih, vendar s penalizacijami, ki jih predvideva zakon Ciampi za vsako manjkajoče leto do 35-letne zavarovalne dobe. Po tretjem kriteriju pa je mogoča upokojitev ne glede na starost, in sicer za delavce z dolgo zavarovalno dobo (vsaj 30 let) in s penalizacijo za vsako leto, ki manjka do 37 let.

Pokojnina po dopolnjeni zavarovalni dobi za samostojne delavce: leta 1996 in 97 bodo samostojni delavci lahko šli v pokoj pod pogojem, da so

dopolnili 56 let starosti in 35 let zavarovalne dobe. Dve leti kasneje bodo morali meti 57 let, nato 58, po letu 2001 pa bo tovrstna pokojnina ukinjena.

Zamrznitev upokojevanja: prečasno upokojevanje v vseh sektorjih bo zamrznjeno se do 31. decembra letos, razen za tiste upravičence, ki jih je ustavil zakon Amato (31.000) in ki se bodo lahko upokojili že septembra. Za vse ostale bo prislo do postopne odmrznitve leta 1996.

Izračunavanje pokojnine: delavci bodo razdeljeni v dve skupini glede na zavarovalno dobo, ki jo bodo imeli konec tega leta. Kdor bo imel več kot 18 let prispevkov, ne bo doživel sprememb, ostalim pa bodo pokojnine računali delno po starem in delno po novem sistemu. Isto velja za upokojitveno starost, ki bo za tiste z več kot 18-letno zavarovalno dobo ostala 61 let v privatnem in 60 ali 65 let v javnem sektorju.

Podedovanje pokojnin: zakonci ali otroci umrlih upokojevcem bodo imeli pravico le do dela pokojnikove pokojnine, ki bo dvisen od ostalih dohodkov upravičencev. **Invalidskih pokojnin** ne bo več mogoče združiti z dohodki od dela ali podjetja, **socialne pokojnine** pa bodo zamenjala socialna nakazila.

Za novozaposlene nič več minimalnih in starostnih pokojnin

RIM - Če bo zakon o pokojninski reformi parlament odobril brez pomembnejših sprememb, bo od 1. januarja 1996 za vse nove zaposlene (tako v javnem kot zasebnem sektorju) in za nove podjetnike, veljala cela vrsta novih pravil. Poglejmo najvažnejša.

Način izračunavanja: pokojnina bo računana na osnovi prispevkov, ki jih bo zavarovanec plačal vse svoje delovno življenje. Njegova pokojnina bo znasala 5, 5 odstotka skupne vrednosti plačanih prispevkov.

Pravica do pokojnine: v ta namen bo treba imeti vsaj 5 let prispevkov (danes je potrebnih 17 let) in najmanj 57 let starosti.

Upokojitvena starost: te ne bo več, vsaj ne v smislu, po katerem se danes priznava pravica do pokojnine na osnovi dosežene življenjske dobe (v zasebnem sektorju 61 let, v javnem 60 do 65, pri samostojnem delu pa 65 let). Po izbiri se bo zaposleni lahko upokojil med 57. in 65. letom starosti, medtem ko je bila »idealna« starost določena pri 62 letih. To pomeni, da bo upokojitev pred to starostjo prinesla upokojeenco nekoliko nižjo pokojnino, po njej pa se mu bo zvisala. Zadevni zneski niso bili natančno določeni, nobenih znižanj pa ne bodo utrpeli tisti, ki bodo dopolnili 40 let delovne dobe.

Dopolnilna pokojnina: ce jo bodo hoteli pridobiti, se bodo morali zaposleni vpisati v enega izmed dopolnilnih pokojninskih skladov in vlagati vanj del prispevkov, ki jih zdaj delodajalci odvajajo v odpravninske sklade.

Posebne olajšave so predvidene za osebe, ki se bodo želele posvetiti negi otrok ali bolnih družinskih članov, za materinstvo, za služenje vojaškega roka in za opravljanje voljenih funkcij.

TRGI / DELJENI ODMEVI NA SPORAZUM O POKOJNINSKI REFORMI

Lira je pridobila, borza pa po velikih nihanjih izgubila

Trge je prestrašilo zadržanje Confindustrie, vendar prevladuje zaupanje

Confindustria zavrnila podpis sporazuma

RIM - Confindustria ni podpisala sporazuma o reformi pokojnin. Glavno krivdo je predsednik italijanskih industrijcev Luigi Abete pripisal »skrajno nezadovoljivim predlogom vlade o starostnih pokojninah«, kajti te bodo ostale skoraj nespremenjene za pretirano dolgo obdobje 18 let. »Tisto, kar je bilo doseženo,« je dejal Abete, »torej ni nobena reforma, temveč komaj ena njena faza, zato bo treba čez nekaj let znova poseči.« Osrednja tema reforme so bile po mnenju predsednika Confindustrie prav starostne pokojnine, ta »tipično italijanska anomalija«, ki bo torej ostala v veljavi še dolgo vrsto let. Zato reforma ne more biti dokončna, čeprav ji gre priznati nekaj koristnih pridobitev. »Upali smo, da je napočil trenutek za pravo reformo,« je dodal Abete, ki pa je kritiko vendarle omilil z zagotovitvijo, da se Confindustria kljub »globokemu nezadovoljstvu za dosežen rezultat« ne bo izmaknila razpravi v parlamentu, kateremu bo posredovala svoje predloge za povečanje učinkovitosti reformnega predloga.

RIM, MILAN - Podpis sporazuma o reformi pokojninskega sistema je spravljal trge v zadrego in jih prisilil k nihanju, ki je korak za korakom sledilo razvoju dogajanj okrog tega kocljivega pogajanja.

Na valutnem trgu je lira začela dan z velikim zaupanjem v Dinijevo spretnost in takoj pridobila v menjavi z glavnimi bankovci. Komaj je bilo uradno potrjeno, da je sporazum dosežen, se je se bolj okrepila, ko pa je predsednik Confindustrie Abete povedal, da dogovora ne bo podpisal, je spet popustila. Novo moč ji je dala druga Abetejeva izjava, ko je napovedal, da delodajalci sporazuma ne bodo bojkotirali in da ga bodo skušali izboljšati v parlamentu. Po tečajnici Banke Italije je marka zgodaj popoldne veljala 1.187,56 lire (v petek 1.195,38), dolar pa 1.624,34 lire (v petek 1.638,86), čeprav se je okrog 13. ure spustil vse do 1.615 lir. Na dlani je, da je cilj, ki ga je dosegla Dinijeva vlada, prinesel na trge val zaupanja, ki je liri ponoci krepko pomagal tudi na Wall Streetu, kjer je marka veljala 1.184 lir. Meja 1.200 lir se torej zdi trenutno pre-

cej oddaljena, vendar tudi sam Dini svari pred prehitrim navdušenjem, ko opozarja, da večjih nihanj medvalutnih tečajev in obrestnih stopenj ni pričakovati.

Ekonomska ocena doseženega sporazuma caka zdaj finančne trge, čeprav se vsaj milanska borza včeraj ni ravno odrezala. Pričakovanja so bila sicer velika, o čemer govori podatek, da se je prvi Mibtel povzpela za 0,65 odstotka, po zavrnitvi Confindustrie pa se je trend sunkovito preusmeril in telematski kazalec potisnil najprej za 0,55 odstotka, nato pa kar za cel odstotek navzdol. Nihanje se je potem nadaljevalo in po kratki pozitivni pavzi je zadnji Mibtel izgubil 1,15 odstotka. MIB je izgubil 1,16, Mib-30 pa 1,28 odstotka, medtem ko je vrednost poslov zaradi zaprtja londonske in pariške borze dosegla komaj 586 milijard lir. Ocene borznih posrednikov o sporazumu so precej deljene, vendar vsi poudarjajo, da si na osnovi včerajšnjega sestanka prav zaradi zaprtja Londona in Pariza ni mogoče ustvariti prave ocene.

Za CGIL je sporazum podpisal tajnik Cofferati (Telefoto AP)

REAKCIJE POLITIKOV

Leva sredina za, SKP hudo proti, desnica koleba

Bertinotti za ostro opozicijo v parlamentu in v državi

RIM - Sporazum med vlado in sindikati za pokojninsko reformo je naletel na popolno odobravanje sil leve sredine, previdno so se o njem izrekli predstavniki Kartela svobosčin, povsem negativno pa so ga ocenili SKP in Pannellovi reformisti.

Kandidat leve sredine za predsednika vlade po prihodnjih parlamentarnih volitvah Romano Prodi je dejal, da sporazum predstavlja »velik korak naprej« in izrazil je upanje, da ga bo parlament hitro odobrila. Po njegovem bo na dolgo roko prispeval k izboljšanju javnih računov in nanj se bodo pozitivno odzvala finančna tržišča. Vsedrjavni tajnik DSL Massimo D'Alema je sporazum tudi zelo pozitivno ocenil in dejal, da predstavlja dobro izhodišče za razpravo v parlamentu. Kritično pa se je obregnil ob SKP in ob Zvezo industrijcev, ki sporazumu nasprotujeta. Načelnik skupine progresistov v poslanski zbornici Luigi Berlinguer je dejal, da sporazum predstavlja velik uspeh, ki odpira pot v bodočnost podobno kot rezultati zadnjih upravnih volitev. Zenske parlamentarne progresistov, SL, Segnija Pakta demokratov in Biancove Ljudske stranke so izdale skupno tiskovno sporočilo, v katerem izražajo zadovoljstvo, da sporazum upošteva tudi potrebe družin in materinstva.

Veliko bolj zadržani pa so bili voditelji Kar-

tela svobosčin. Predsednik gibanja Forza Italia Silvio Berlusconi je dejal, da bo njegova stran sporazum dokončno ocenila v parlamentu. Sicer pa si je lastil zaslugo, da je kot predsednik vlade svoj čas dal pobudo za pokojninsko preobnovo in izrazil je upanje, da je rezultat dogovarjanja med Dinijevo vlado in sindikati »rigurozen in hkrati pravičen«. Podobno je sporazum ocenil vodja Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini. Po njegovem je sicer opaziti, da je Dini preveč popuščal zveznim sindikatom in DSL, toda nesporno je, da gre za pomemben dosežek.

Kot rečeno, pa so bile povsem drugačne reakcije SKP in Pannellovih reformistov. Pannella je dejal, da tresla se je gora, rodila pa samo mis, in napovedal, da se bodo pomanjkljivosti reforme prav kmalu pokazale. Se ostrejši je bil vsedržavni tajnik SKP Fausto Bertinotti. Po njegovem gre za slab sporazum, za pravo »protireformo«, ki odjeda že pridobljene delavske pravice in ki na splošno oskoduje najsihibkejšo socialno sloje. SKP bo zato vodila najostrejšo opozicijo tako v parlamentu kot v državi. Bertinotti je pozval k največji udeležbi na demonstraciji, ki jo bodo priredili 13. maja v Milanu tisti sindikalni krogi, ki se s sporazumom ne strinjajo.

ZAHODNE DRŽAVE / POKOJNINSKI SISTEM V NAJBOLJ RAZVITIH DRŽAVAH

Med državnimi in privatnimi uslužbenci ni nobene razlike

Pokojninski sistem naj bi jamčil gmotno varno starost

RIM - V mnogih državah je pokojninski sistem ustrojen tako, da bi upokojenim delavcem zagotovil čim bolj mirno starost, vsaj z gmotnega vidika. Poleg osnovne pokojnine obstajajo tudi dodatne oblike skrbstva. V vseh primerih je pokojnina avtomatično zascitena pred inflacijo.

V Veliki Britaniji gredo moški v pokoj pri 65 letih, zenske pa pri 60. Delodajalci lahko uslužbenecem nudijo pokojninsko zavarovanje podjetja, ki ga je doslej izbralo kar 11 milijonov delavcev, medtem ko se jih je 10 milijonov raje odločilo za državno pokojnino. Poleg tega se lahko vsi odločijo za zasebno pokojninsko zavarovanje pri bankah, zavarovalnicah in drugih finančnih zavodih, katerim je delodajalec dolžan izplačevati delavčeve prispevke. Doslej je to resitev izbralo 5 milijonov delavcev. Pokojnina se tudi avtomatično prilagaja inflaciji,

običajno enkrat letno.

Tudi v Nemčiji je poleg obveznega pokojninskega zavarovanja mogoče izbrati pokojnino, ki jo nudi podjetje. Pogosto poskrbijo zanjo kar sama podjetja. Zal Nemčija se ni resila vseh problemov, ki so nastali po združenju. Sistem, ki je veljal na zahodu, so začeli uveljavljati tudi na vzhodu, toda v predhodni fazi prihaja se do znatnih razlik. Vsaj načelno pa velja, da so vsi odvisni delavci deležni obveznega pokojninskega zavarovanja. Starostno pokojnino začno prejemati moški pri 65 letih, zenske pa pri 60. Obstaja tudi možnost rente, če človek dela še dalje, a s polovičnim urnikom. Pokojnine se prilagajajo inflaciji tako na podlagi narasčanja cen kot na podlagi povprečnega dohodka prebivalstva.

V Franciji lahko gredo vsi upravičenci v pokoj pri 60 letih, čeprav to ni obvezno. Poleg osnov-

nega pokojninskega zavarovanja lahko imajo se eno ali več dopolnjenih zavarovanj, če so zanje plačevali prispevke drugim pokojninskim blagajnam. Pokojninska osnova je odvisna od plačanih prispevkov. Pokojninska doba znaša trenutno 37 let prispevkov, a jo nameravajo dvigniti na 40 let, pokojninsko osnovo pa nameravajo računati po povprečnem letnem dohodku v 10 najugodnejših letih. Vsakih šest mesecev pokojnine prilagajajo inflaciji.

Na Japonskem se morajo po 20. letu vsi odločiti za državno ali zasebno pokojninsko zavarovanje. Pokojninska osnova je enaka za vse in jo prilagajajo inflaciji.

Tudi v ZDA ni privilegiranih delavskih kategorij. Med državnimi uslužbenci in uslužbenci zasebnega sektorja ni razlik: vsi gredo v pokoj pri 62 letih, tako moški kot zenske, pokojnina pa avtomatično niha s stopnjo inflacije.

ITALIJA / DOLGO OBDOBJE POLITIKE ODLAŠANJA

Dve desetletji razprav o pokojninski reformi

Prvi se je z reformo pokojninskega sistema začel leta 1978 ukvarjati minister za delo Vincenzo Scotti

RIM - Potreba po reformi italijanskega pokojninskega sistema se je pojavila pred približno dvajsetimi leti. Prvi se je z zakonskim osnutkom za reformo pokojninskega sistema začel (brezplodno) ukvarjati Vincenzo Scotti, ki je bil leta 1978 minister za delo Andreottijeve vlade, zadnji pa Clemente Mastella, minister za delo Berlusconijske vlade leta 1994. Medtem so se s pokojninsko reformo ukvarjali leta 1983 Gianni De Michelis (vlada Bettina Craxija), od leta 1987 Rino Formica (vlada Giovannija Gorie), leta 1990 Carlo Donat Cattin (vlada Andreotti), leta 1991 Franco Marini (vlada Andreotti) in leta 1993 Gino Giugni (vlada Carla Azeglia Ciampija), vendar je edini vsaj nekaj ukrenil minister Amatore vlade Nino Cristofori, ki mu je leta 1992 uspelo pripraviti manjšo reformo, v katero je silila takratna huda gospodarska kriza.

Tudi o dopolnilnem pokojninskem zavarovanju se razpravlja že 20 let, medtem ko je o izenačenju pogojev za

pokojnino državnih in privatnih delavcev prvi spregovoril minister Marini, ki je tudi pripravil ustrezni osnutek (ki pa je ostal le tak.) V osemdesetih letih so posamezne vlade ustanovile posebne komisije, ki so imele nalogo preučiti problem pokojnin in nakazati možne rešitve, vendar je v teh letih vselej prevladala politika odlaganja in zavlačevanja, čeprav so se problemi, ki so se pojavili v 70. letih, nezadržno večali.

Povprečna starost prebivalstva namreč narašča, tako da gre v pokoj vse večje število delavcev, ki so redno in dolgo plačevali pokojninske prispevke. Velik problem so se posebno državni uslužbenci, ki se lahko upokojijo zelo zgodaj, pa tudi vse večje število oseb, ki morajo v pokoj ali v dopolnilno blagajno zaradi slabih gospodarskih razmer v državi. To je polagoma izčrpalo blagajno pokojninskega zavoda Inps in naposled ogrozilo izplačevanje pokojnin, tako da je pokojninska reforma postala neizogibna.

Volilni izidi

(Podatki o občinskih volitvah zadevajo samo glavna mesta pokrajin).
V dveh krogih, 23. aprila in 7. maja, so v Italiji obnovili 15 deželnih svetov ter izvolili 76 predsednikov pokrajin in 38 županov glavnih mest. Sredinsko-levičarska zaveznitva so si s kandidati levice, demokratov, Biancove ljudske stranke in Severne lige zagotovili večino v 9 deželnih svetih ter izvolili 69 predsednikov pokrajin in 32 županov. Ti podatki jasno pričajo o porazu berlusconijevega kartela. Občinske volitve v Dolini Aoste bodo prihodnjo nedeljo, na Tridentinskem-Južnem Tirolskem pa 4. junija.

Volilni izidi po deželah
(DE = desnica
LD = leva sredina):

DEŽELA

DEŽELA	Deželne volitve	Pokrajine: leva sredina	Pokrajine: desnica	Občine: leva sredina	Občine: desnica
Piemont	DE	7	0	3	0
Dolina Aoste	-	-	-	-	-
Lombardija	DE	8	0	4	0
Trident. - J. Tirolska	-	-	-	-	-
Veneto	DE	7	0	2	0
Furlanija - J. Krajina	-	2	0	1	0
Liguriya	LS	1	1	1	0
Emilija-Romagna	LS	8	0	5	0
Toskana	LS	8	0	4	0
Umbrija	LS	2	2	2	0
Marke	LS	3	3	2	0
Lacij	LS	3	1	0	3
Abruci	LS	3	1	1	0
Molise	LS	2	0	1	0
Apulija	DE	1	3	1	3
Kampanija	DE	3	1	1	0
Basilikata	LS	2	2	2	0
Kalabrija	DE	3	1	-	-
Sicilija	-	-	-	-	-
Sardinija	-	4	0	2	0
SKUPNO		69	7	32	6

Izidi pokrajinskih volitev v občinah videmske pokrajine, v katerih živi slovenska manjšina

Občina	Špeter	Sv. Lenart	Podbonesec	Grmek	Srednje	Sovodnje	Dreka	Praprotno	Rezija	Tipana	Bardo	Naborjet/O.v.	Trbiž	Gorjani	Ahten	Neme	Fojda	Tavorjana	Čedad	Čenta	Tablja
Pelizzo (leva sredina)	65,5%	68,8%	70%	69%	64,9%	78%	70,3%	64,2%	64,8%	65%	64%	44,2%	-	57,8%	64,9%	56,2%	64,7%	66,4%	64,4%	60,1%	49,1%
Venier (desnica)	34,5%	31,2%	30%	31%	35,1%	22%	29,7%	33,8%	35,2%	35%	36%	55,8%	-	42,2%	35,1%	43,8%	35,3%	33,6%	35,6%	39,9%	50,9%

ITALIJA / PO NEDELJSKIH UPRAVNIH VOLITVAH

Leva sredina skuša utrditi skupni politični imenovalec

V Kartelu svoboščin NZ nezadovoljno, KDC pa hoče samokritičnost

RIM - Drugi krog upravnih volitev, na katerem so italijanski volilci izvolili 54 predsednikov pokrajin in 186 novih županov, so v celoti potrdili izide deželnih volitev 23. aprila. V neposrednem soočanju so skoraj povsod prevladali kandidati leve sredine, ki so dobili vsaj delno podporo Stranke komunistične prenov, na Severu pa tudi Severne lige.

Izid drugega kroga volitev je seveda zadovoljil stranke levosredinskega zavezništva, medtem ko je bil desninsredinski Kartel svoboščin dokaj razočaran. Predvsem pa so volilni izidi pri vseh spodbudili razmišljanje o perspektivah sedanega parlamenta, vlade Lamberta Dinija in sploh perspektivah Italije. Dilema je, ali naj bodo

predčasne politične volitve že oktobra ali pa bi veljalo uresničiti se nekatere reforme in podaljšati življenje sedanjemu parlamentu.

Silvio Berlusconi je v pogovoru z novinarji skušal zmanjšati pomen in doseg nedeljskih upravnih volitev. Rekel je, da so javnomnenjske raziskave že nakazale tak izid, ki je bil po njegovem mnenju predvsem posledica nizke volilne udeležbe. Srednji sloj, je menil Berlusconi, gre na volišca samo, ko gre za bistvene probleme vsedržavnega pomena. Zato je Berlusconi vsaj navzven prepričan, da izid upravnih volitev ne napoveduje izida morebitnih političnih volitev. »Bitke me navdusujejo, zato sem pripravljen za novo bitko. Zahteval bom nove poli-

tične volitve, na katerih bomo zmagali, saj mislim, da večina Italijanov noče prepustiti vladnega krmila komunistom,« je povedal novinarjem Berlusconi. Po njegovem mnenju je bil nedeljski izid tudi »opomin vsem, da morajo na volišca in ne k morju«.

Toda v Kartelu niso vsi prepričani v pravilnost Berlusconijeve analize. »Izidi niso zadovoljivi,« je menil predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini, ki pa je kljub temu prepričan, da bi na političnih volitvah Kartel lahko zmagal, ker so za kandidate leve sredine v tem primeru volili tako pripadniki SKP kot Lige, ne da bi se vpraševali o politični homogenosti koalicije. Bolj samokritičen je bil tajnik Krščanskega demokratskega centra Pierferdinando Casini. Ceprav je prepričan, da je zmaga leve sredine za državo zlo, je Casini mnenja, da se mora Kartel zamisliti ob lastnih napakah in se vprašati, zakaj mu ni uspelo zakoreniniti v državi novo kulturo in politiko, ki bi znala prepričljivo uskladiti liberizem in solidarnost.

Stranke levosredinskega zavezništva so zadovoljne z izidom, ki pa ni vzbudil evforičnosti. Vsem skupna je ocena, da gre za izid, ki spodbuja v naporu za oblikovanje levosredinskega zavezništva z organskim programom in jasno razčlenjenimi kandidaturami. Vsem je jasno namreč, da je bila glavna vez med levosredinskimi strankami doslej predvsem želja, da bi zaustavili desnico. Sedaj pa je treba postaviti zavezništvu pov-

Voditelj Severne lige Umberto Bossi

sem drugačne temelje, da bo lahko uspešno tekmovalo za vladno krmilo.

Ob teh skupnih ugotovitvah pa je med levosredinskimi strankami tudi precej razlik. Dejstvo, da so levosredinski kandidati zmagali s podporo volilcev SKP, razveseljuje Zele, ki se zavzemajo za zelo široko zavezništvo, medtem ko skrbi Maria Segnija, ki poudarja, da so programske razlike s SKP prevelike. Prav tako so različne ocene o primernosti predčasnih volitev.

Volilni izidi silijo k razmišljanju tudi SKP. Parlamentarci kot Sergio Garavini in Famiano Crucianelli, ki so za ceno ostrega spopada z vodstvom podprli Dinijevo vlado, ugotavljajo, da je njihova pota prispevala k porazu desnice in da bi se zato SKP morala ob tem zamisliti. Obenem pa levo sredino

opozarjajo, da iz takega zavezništva ne smejo zginiti vsi programski prijem, ki so značilni za levico.

Umberto Bossi pa je nedeljske volilne izide bral kot potrditev pravilnosti izbire, da Liga nastopi samostojno. Po Bossijevem mnenju (in v tem ga je iz ZDA podprla predsednica poslanske zbornice Irene Pivetti) ima v Italiji center se vlogo in je blazilec spopadov med desnico in levico.

Neke vrste zaključek je skušal potegniti predsednik progresističnih poslancev Luigi Berlinguer. Po njegovem mnenju je bil dogovor o pokojninski reformi možen, ker je zmaga leve sredine prispevala k drugačnemu političnemu vzdušju in je opogumila Dinijevo vlado ter jo spodbudila k iskanju dogovora. To je temelj, na katerem je treba graditi.

RAZISKAVA CENSISA

V prihodnje demokracija treh kartelov?

Italija niha med željo po gotovosti in po spremembah

RIM - Kljub uvedbi večinskega volilnega sistema v Italiji politična sredina ne zginja, ampak se krepi. To po oceni raziskovalcev Censisa potrjujejo tudi izidi upravnih volitev.

Censis je včeraj predstavil raziskavo, ki temelji na vzorcu 1.500 anketiranih, ki so jih raziskovalci intervjuvali 23. aprila. Po tej raziskavi je približno 30 odstotkov anketiranih poudarilo, da pripada politični sredini (teza leve in desne) 30-35 odstotkov, desnice pa 20 odstotkov. Možno bi zato bilo, da bi se Italiji obetal večinski sistem s tremi karteli, kar bi nedvomno znatno povečalo nezaupljivost in otežilo politične odnose.

Toda izidi nedavnih volitev ne napovedujejo samo tripolarne demokracije. Raziskava Censisa naj bi pokazala, da so volilci izbirali predvsem na osnovi zaupanja, ki jim ga je vzbujal krajevni kandidat, medtem ko je bil vpliv vsedravnih voditeljev marginalen in malo teže so imeli pozivi krajevnih strankarskih voditeljev. Zmanjšal se je tudi odstotek tistih, ki so izbirali predvsem na osnovi televizijskih oddaj.

Raziskava naj bi pokazala, da Italija potrebuje gotovosti in ne novih eksperimentov, čeprav si krepka manjšina (okoli 30 odstotkov) zeli nove spremembe in rojstvo novih političnih strank.

NOVICE

Spopad med policijo ter priseljenci

GENOVA - »Tristo, stiri sto policajev in karabinerjev v vojski opremi se je postavilo po robu skupini priseljencev, med katerimi so bile v glavnem ženske. Videla sem, kako so pretepli neko nigerijsko dekle, ki je iz protesta nad početjem policije pokazalo prsi in se sezulo.« Tako je povedala Maia Pedullà na včerajšnji tiskovni konferenci, ki jo je sklicalo multietnično združenje »Città aperta« (odprto mesto). Na konferenci je bil govor o spopadih, do katerih je prišlo predsinocnjim med silami javnega reda in priseljenci v Ul. Gramsci, v zgodovinskem središču Genove. Pri združenju poudarjajo velikansko nesorazmerje sil in dejstvo, da morebiti sploh ni slo za pretep, zaradi katerega so policijo tudi poklicali. Nekateri namreč pravijo, da je policijski agent zalil nigerijsko dekle, ki je plesalo pred lokalom, v katerem so priseljenci praznovali in sele nato naj bi prišlo do njihove reakcije.

Neredi so se razširili se na bližnje ulice, skupini Nigerijcev so priskočili na pomoč drugi priseljenci, ki so bili v bližini. Poskodovanih je bilo več avtomobilov in izlozb. Funkcionar kvesture je bil drugačnega mnenja: na kraj so odšli zaradi pretepa, nalteli pa so na priseljence, ki so jih napadli. Aretirali so jih deset, več agentov ter precej priseljencev pa se je moralo zateči po zdravniško pomoč.

Obrito glavec napadel sedež NZ blizu Rima

GROTTAFERRATA (RIM) - Medtem ko je predsinocnjim na raznih volilnih sedežih potekalo šteje glasov, je mladi obrito glavec s težkim kladivom napadel sedež desničarskega Nacionalnega zavezništva v Grottaferrati. Razbil je sipe na oknu in se zagnal proti trem mladenicem, ki so tedaj bili na sedežu, ter jih opsoval, čes »odstranili ste "plamen"«. Policija je ustavila pet obritoglavcev in jih odpeljala na komisariat, kjer je aretirala 29-letnega Franca Gagliardija, ki so ga prepoznali kot avtorja napada. Peterica pripada skupini simpatizerjev skrajne desnice, ki se zadržuje na področju parka Squarciarelli v Grottaferrati, kjer so 24. aprila stirje mladenici napadli nekega črnopoltega poliomieltičnega italijanskega državljanca.

Ustavno sodišče o »par condicio«

RIM - Bodo volilno kampanjo za referendum (11. junija) pogojevala nedavna dolotila o tako imenovani »par condicio« ali pa bodo odobrili nova pravila? Vprašanje bo danes ali najkasneje jutri razresilo ustavno sodišče, ki mora sklepati o prizivu treh poslancev, ki so dali pobudo za stiri od enajstih referendumov. Po mnenju poslancev namreč sedanja dolotila onemogočajo primerno volilno kampanjo in so v nasprotju z vsaj petnajstimi ustavnimi principi. Poslanci so prvo zmago sicer dosegli že 7. aprila, ko je Ustavno sodišče dopustilo, da lahko sploh vložijo priziv, čes da zastopajo vsaj pol milijona državljanov, torej tistih, ki so podpisali referendum.

Silvio Berlusconi: kartel zahteva politične volitve

MILAN / PO VABILU NA ZASLIŠEVANJE

Tožilstvo je zaman čakalo na Berlusconi

Njegovi menedžerji so izbrali strategijo molka

MILAN - Kot je napovedal ob koncu prejšnjega tedna, se predsednik Forza Italia Silvio Berlusconi včeraj ni odzval vabilu milanskega tožilstva, naj pride na zaslišanje v zvezi z obtožbo o domnevni davčni utaji. Berlusconi je izkoristil pristojnosti parlamentarca, za katerega zakon izključuje možnost prisilnega zaslišanja.

Tožilka Margherita Taddei je namreč pred nekaj dnevi naslovila Silviju Berlusconi jamstveno obvestilo in poziv na zaslišanje. Skupaj s predsednikom Forza Italia so obvestila dobili nekateri Fininvestovi menedžerji. Vsi so osumljeni davčne utaje in oblikovanja crnih skladov v zvezi s kupoprodajo nekega terena, s katerim so razširili park Berlusconijeve vile v Macheriu pri Milanu. Preiskovalci sumijo, da so Berlusconi in njegovi sodelavci utajili v kupoprodaji okoli 5 milijard lir, ki se jih je nato posluževala Fininvest za placila, ki jih ni mogla ali hotela vpisati v računovodske knjige.

Berlusconi je v prejšnjih dneh odločno zavrnil obtožbo in dejal, da so se z zadevo ukvarjali njegovi funkcionarji, ki »so mi zagotovili, da nismo krsili nobenega predpisa«. Njegova zagovornika pa sta zahtevala, naj izvedenci preverijo računovodstvo vseh družb, ki so poskrbele za kupoprodajo. Preverjanje naj bi po njihovi oceni dokazalo, da ni bilo nobene krsitve.

Včeraj dopoldne je tožilka Margherita Taddei zaslislala Fininvestova menedžerja Livia Gironija in Giuseppa Spinellija, ki sta poskrbela za kupoprodajno pogodbo. Nobeden od dveh ni hotel odgovoriti na vprašanja tožilke. Rekla sta le, da bosta po preverjanju računovodskih knjig predložila pismeno svoj zagovor. Za isto obrambno strategijo so se odločili popoldan drugi osumljenci. To ni razburilo koordinatorskega tima »ciste roke« Gerarda D'Ambrosia. »Molk sodi med njihove pravice. Mi pa bomo kljub vsemu nadaljevali s preiskavo,« je rekel sodnik novinarjem.

TIVOLI / ČUDNE STVARI

Marijin kip toči krvave solze, a škofija zanika, da bi bil to čudež

Grožnje župniku tistega predela, ker ne verjame v čudež - Požig zakristije

TIVOLI (RIM) - V Tivoliju, kraju blizu Rima, se zadnje case dogajajo čudne stvari. Najprej je začel reliefni kip Marije v vходу v neko poslopje točiti krvave solze, nato je ogenj zajel zakristijo cerkve sv. Blaža v mestni četrti, v kateri je prišlo do »čudeža«, nazadnje pa so začeli neznan glasovi po telefonu in tudi preko telefonskega tajništva groziti župniku tiste župnije msgr. Filippu Giulianu, da mu bodo odtrgali glavo, če se ne bo pokoril in verjel v »čudež«.

Msgr. Giuliano je prav včeraj na tiskovni konferenci povedal novinarjem, da tamkajšnja škofija ne verjame v »čudež«. Nihče namreč ni videl, da bi kip 22. marca točil solze. Tri dni ka-

sneje so ga sneli in ga zapечатene prenese v škofijo. Po dveh tednih so ob prisotnosti policije in karabinerjev odpečatili zaboj, in ugotovili, da sploh ni prišlo do sprememb: »krvave kaplje« je prekrivala tancica prahu. Župnik je povedal tudi, da so se v tistem poslopiju zabeležili tudi druge, dokaj čudne stvari. Tako naj bi v nekem stanovanju krvavelo razpelo, Marijin kip pa naj bi se oznožil z oljem.

Msgr. Giuliano je izjavil, da ni mogoče »čudeža« povezati s požarom v zakristiji ingroznjaj po telefonu, dodal pa je, da je vsa zadeva dokaj čudna. Tivolski škof je bil o vsej zadevi lapidaren: »Najbolje bo, če o tem čim manj govorimo!«

NOVICE

Občinski uslužbenci
grozijo s stavko

Skupščina delavcev trzaskе Obcine je proglasila stanje sindikalne pripravljenosti in je obvezala tajništva Cissal, Cissas in Cissal, da okličejo stavko vseh občinskih uslužbencev. Do stavke bo prišlo, pravi sporočilo skupščine, če morebitnega popoldanskega delovnega urnika ne bodo omejili na najnižjo možno mero in ga ne bodo povezali z boni za menzo ter odškodnino za podaljšanje delovnega časa. Skupščina se zavzema, da bi se morebitni stavki (če se bodo pogajanja z občinsko upravo prekinila) pridružile vse sindikalne organizacije na Obcini.

V Novinarskem krožku
o šolstvu in mejah

Profesor z bolonjske univerze Luigi Ganapini bo danes ob 17.30 v Novinarskem krožku predstavil knjigo Adriana Andrija in Giulia Mellinata »Sola in meja - Vzgojne institucije v Julijski krajini v obdobju 1915-1945.« Avtorja v knjigi raziskujeta vzgojno delo številnih italijanskih docentov in njihovo tradicionalno profesionalnost (slovenske in hrvaske sole so bile dejansko izbrisane), ki ne sovpa da vedno z izgradnjo totalitarne države.

Komemoracija sovjetskih partizanov

Ob 50. obletnici konca druge svetovne vojne in osvoboditve Evrope izpod nacifasističnega jarma je Italijansko kulturno združenje EUROest cultura (bivše združenje Italija-SZ) včeraj na bivšem vojaškem pokopališču v Ul. della Pace komemoriralo sovjetske partizane, ki so padli za osvoboditev Trsta.

Sporočilo ACEGA Barkovljanom

ACEGA obvešča uporabnike zgornjega predela Barkovelj oziroma prebivalstvo Ul. Boveto, Mandria, San Bartolo, Perarolo, Vallicula, Nicolodi, Lavareto, Panzera in Kontovelske rebi, da bo zaradi izrednih vzdrževalnih del na vodovodnem omrežju lahko prišlo do znižanja pritiska v ceveh in/ali pomanjkanja dobave vode od drevisnje 20. ure do iste ure jutrišnjega dne.

Odredbi Občine Zgonik
zaradi gozdne stekline

Zgoniška občinska uprava je izdala odredbi glede vprašanja gozdne stekline oziroma glede oralnega cepljenja lisic za letošnje leto. S prvo odreja, da psi ne morejo krožiti, če niso vodeni na konopcu in z nagobčnikom; ujeti psi bodo vrnjeni lastnikom sele po 6-mesečnem ugodnem zdravstvenem pregledu, ali po dveh mesecih, če pse cepijo proti steklini po okužbi, kot sicer predvideva pravilnik zivinozdravniške policije. Lastniki živali morajo takoj sporočiti zivinozdravniški sekciji KZE morebitni pobeg svojih živali ali katerikoli simptom, za katerega sumijo, da se z njim zacenja bolezen (sprememba temperamenta, teznja k grizenju, pojav paralize in onemogočenost poziranja). Z drugo odredbo pa zgoniška občina omejuje kroženje psov in mack, ki so v lasti, v obdobju izvajanja kampanje oralnega cepljenja lisic. Morebitni krsitelji bodo kaznovani z upravnimi sankcijami.

NA MEDNARODNEM HARMONIKARSKEM TEKMOVANJU V INNSBRUCKU

Orkestru Synthesis 4
evropsko priznanje

Izvrstno peto mesto - Tudi Mladi kvartet uspešen

Harmonikarski orkester Synthesis 4 je osvojil novo, pomembno priznanje: na mednarodnem tekmovanju, ki se je konec prejšnjega tedna odvijalo v Innsbrucku, je namreč dosegel izvrstno visoko uvrstitev, ki orkester uvršča med najboljše v evropskem prostoru uveljavljene harmonikarske skupine. Poleg orkestra, ki ga je v okviru Glasbene matice "ustvaril" in ga vodi Claudio Furlan, so se tekmovanja udeležili še stirje gojenci harmonikarskega razreda in v komorni zasedbi Mladega kvarteta v nadvse zahtevni konkurenci dosegli uvrstitev z odlično strokovno oceno.

Tekmovanje v Innsbrucku velja za eno najtežavnejših v mednarodnem svetu klasične harmonike. Odvija se v razmahu treh let, pod pokroviteljstvom priznane nemške "tovarne harmonik" Hohner pa ga prirejajo najvišja glasbena združenja celotnega nemškega prostora, kot so dunajska Mednarodna zveza harmonikarskih orkestrov, Nemška harmonikarska zveza s sedežem v Trossingenu, dunajsko in švicarsko Glasbeno združenje harmonikarjev. Obsirnosti organizacijskega kolesja odgovarja prav tako močna udeležba: vsakega tekmovanja se namreč udeleži na tisoče harmonikarjev, ki se v starih dneh zberejo v glavnem tirolskem mestu iz držav zahodne in

Arhivski posnetek enega od takih nastopov harmonikarskega orkestra Synthesis 4

vzhodne Evrope, pa tudi izven teh celinskih meja. Na letošnji peti izvedbi je tako tekmovalo približno deset tisoč harmonikarjev, ki so sestavljali nad 270 komornih in orkestrskih skupin iz Avstrije, Nemčije, Švice, Francije, Španije, Norveške, Danske, Holandske, Velike Britanije, Irske, Češke, Rusije, Italije in celo Avstralije. Harmonikarski orkester Synthesis 4 je kot edini iz italijanskega prostora tekmoval v najvišji kategoriji orkestrov in se pomeril s 35 najboljšimi skupinami Evrope. Izstopal je tudi po izbiri tekmovalnega koncertnega sporeda, ki je med redkimi v celotnem letošnjem tekmovalnem razporedu predstavil skladbo sodobnega ruskega skladatelja. Z

Rapsodijo Aleksandra Atarova je dosegel izvrstno mnenje komisije nemških glasbenih strokovnjakov, diplomu in pokal za peto uvrstitev na lestvici najboljših.

Prvic so se zahtevnega tekmovanja v Innsbrucku udeležili tudi stirje mladi gojenci iz razreda Claudia Furlana: Jana Ban, Giulia Varrassi, Erik Kuret in Peter Sancin so se kot Mladi kvartet predstavili v kategoriji komornih skupin višje stopnje in med

38 sodelujočimi za sluzeno pridobili diplomu z odličnim mnenjem komisije.

"Potovanje" v Innsbruck je vsem udeležencem omogočilo dragoceno izkušnjo na glasbenem poustvarjanem področju: poleg visokih uvrstitev in priznanj je slo tudi za poučno spoznavanje širšega evropskega sveta harmonike, posebej pa za obogatitveni stik s t.i. nemško harmonikarsko solo.

Damiana Ota

Danes predstavitev koprskе revije Annales

Na sedežu kulturnega krožka Istria (Ul. Sv. Franciska 14/1) bodo v torek, 9. maja ob 18. uri predstavili zadnji dve številki koprskе revije Annales, ki se ukvarja z zgodovino Primorske in sosednjih krajev. Predstavitev pri-

rejata krožek Istria in trzaska sekcija Evropskega federalističnega gibanja. Po uvodu predsednika Istrie Marina Voccija, bodo o reviji Annales spregovorili urednik Darko Darovec ter Giuseppe Trebbi in Franco Colombo.

Tudi
pri Domju
proslava
50-letnice
zmage

Sekcija VZPI-Domjo ter KD Fran Venturini prirejata slovesnost ob 50-letnici osvoboditve izpod nacifasističnega jarma. Kljub temu, da so bili Domjo in okolica v vojnem času le malo obljudeni, so se prebivalci tega teritorija polno angazirali v narodnoosvobodilnem boju. Mnogi so v tem boju darovali lastno življenje. Na spomeniku pri Domju je tako 26 imen padlih partizanov in vasčanov.

Krajevna sekcija VZPI je pobudnik akcije obnovitve spominskega obeležja padlim ter prostora, kjer ta spomenik stoji. Akcija se je začela konec marca in 13. maja 1995 bo svečanost pri spomeniku ter proslava 50-letnice osvoboditve. Zbirališče za vse je predvideno ob 18. uri pred kulturnim centrom A. Ukmar-Miro pri Domju, spominska svečanost bo potekala pred prenovljenim spomenikom z začetkom ob 18.30; manifestacija ob 50-letnici zmage se bo po tej svečanosti nadaljevala v kulturnem centru A. Ukmar Miro s pricetkom ob 19.30.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskę tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publist SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,

Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ŽELEZARNA

Nova konkretna
ponudba za
škedenjski obrat

Potem ko sta se dve dražbi izjalovili, se bo usoda škedenjske železarne morebiti odločala na privatnih pogajanjih. Komisarji bodo zahtevo v tem smislu posredovali ministru za industrijo Albertu Cloju, in sicer na podlagi včerajšnjega sestanka s predstavniki grup Lucchini in Bolmat, ki sta izrazili pripravljenost za odkup obrata za 51,2 milijarde lir. Toliko je namreč znasala izklicna cena na zadnji dražbi. Družba Bolmat, ki jo vodi traderja Bruno Bolfo in Vittorio Malacalza, ter jeklarska grupa nekdanjega predsednika Confindustrie Luigi Lucchinija pa sta postavila drugačne po-

goje kot jih predvideva razpis dražbe. Lucchini in Gozzi (Bolmat) sta namreč komisarjem nekoliko podrobneje obrazložila svoje name-re kot sta storila v pisnu, ki je v Trst prišlo nekaj minut pred zapadlostjo terminov za drugo dražbo. Kot se je izvedelo, predlog predvideva ustanovitev posebne družbe, v kateri bi Lucchini imel večino, ter integriran industrijski in gospodarski naert, pri katerem bi oba partnerja ohranila svoje pristojnosti: za industrijski del bi skrbel Lucchini, za gospodarski Bolmat. Vsekakor je sedaj na vrsti minister Clò, ki se bo izrekel v prihodnjih dneh.

BIVŠI MINISTER V TRSTU

Giugni: Izvrsten
sporazum o
pokojninah

Bivši minister za delo v Ciampijevi vladi, progressistični poslanec Gino Giugni, je bil včeraj gost trzaskę univerze, kjer je mladim poslušalcem predaval o zgodi temi trzišca dela in nujnosti njegove fleksibilnosti. Seveda pa je moral bivši minister, ki velja tudi za očeta statuta delavcev, ni mogel mimo pravkar doseženega sporazuma o pokojninah, ki ga je označil kot »izvrstnega«. »Zal mi je samo, da se tudi sam nisem udeležil pogajanj za sporazum, ki bo nedvomno imel pozitivne učinke na mednarodnih finančnih trgih.« Giugni je tudi dejal, da ne razume odklonilnega stališča Confindustrie. »Je ze res, da je sporazum, da tako rečem, zelo previden, toda ure-

snčiti tako pomembno reformo s podporo socialnih strani je nekaj izrednega.«

Glede osrednje teme njegovega predavanja na trzaski univerzi pa je bivši minister povedal, da je vlada ze pripravila obsežen predlog, ki predvideva racionalizacijo obstoječega in tudi nekaj novosti. Glavni instrumenti za fleksibilnost trzišca dela ze obstajajo, je dejal, zdaj je treba zagotoviti, da bodo dobro funkcionirali.

Po Giugnijevem mnenju bo bolj ohlapno trzišče dela lahko samo koristilo zaposlovanju, seveda pa je treba po drugi strani prepričati, da bi ohlapnost pomenila dejansko odpravo stabilnosti delovnega mesta.

DO 26. T.M.

Tudi v Trstu
se nadaljuje
protestna
stavka
odvetnikov

Tudi trzaski odvetniki nadaljujejo s stavko, ki se je pričela ze prejšnji mesec in ki so jo na vse državni ravni podaljšali do 26. t.m. V sodnih dvorinah tako obravnava samo primere, v katerih so ljudje priprti ali primere, ki jih iz nujnih razlogov ne morejo odložiti. V zgodnjih jutranjih urah je sicer precej živo, vendar samo zato, ker dolocajo nove datume procesov. Vsekakor se vsi odvetniki s protestom, ki je uperjen proti uvedbi sodnikov za spravo in novemu civilnemu postopniku, ne strinjajo. Za 11. t.m. sklicali skupščino, na kateri bodo delegati podali poročila z rimskega zasedanja in se odločili, kaj ukreniti.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET

Občinska stanovanja razdvajajo skupščino

Večinsko poročilo Andreja Berdona - Pomisleki SKP

Tržaski občinski svet se je sinoči ukvarjal s kocljivim problemom prodaje občinskih nepremicnin. S tem zapletenim vprašanjem se je nekaj mesecev ukvarjala tudi posebna svetovalska komisija, ki ji predseduje svetovalec Zaveznistva za Trst - Slovenije skupnosti Andrej Berdon. Komisija, v kateri so zastopane vse svetovalske skupine, je v razmeroma kratkem času opravila veliko dela, imela je celo vrsto posvetovalnih sestankov, obiskala je tudi mnoge stanovalce in se na lastne oči prepričala o stanju nepremicnin in stanovanj. Na koncu je prevladal sklep, da občina proda prvih 70 stanovanj, do razhajanj pa je prišlo, ko je bilo treba odločiti, komu naj jih proda.

Berdon in večina članov komisije so mnenja, da je treba ta stanovanja prodati družinam, ki v njih živijo oz. zasebnikom, ki bi jih potem dali v najem sedanjim stanovalcem. Uprava se je obvezala, da bo pri kupoprodajnih pogodbah zascitila sibekejšje stanovalce in da bodo imeli ti kot rečeno prednost pri nakupu.

S tem soglasja tudi svetovalec Stranke komunistične prenovе Jacopo Venier, ki pa je mnenja, da bi morala uprava prodati svoja stanovanja zavodu za ljudske gradnje IACP, kar jo obvezujejo tudi zakoni. Venier je v primeru zavrnitve tega stališča ze napovedal priziv na nadzorni odbor.

Berdon je na sinocnji seji prebral poročilo, ki ga je odobrila večina komisije od edinem nasprotovanju SKP. Večinsko stališče je politično podprla tudi desničarska opozicija, ki pa je kasneje spremenila mnenje in se ogradila od Berdonovega poročila. Venier pa je prebral svoje manjšinsko poročilo in ponovil stališče, da so zaključki Berdonove komisije v bistvu nezakoniti.

Občinska stanovanja (skupaj jih je nekaj sto), močno bremenijo proračun uprave, ki jih torej namerava prodati. Če jih proda IACP mora dener po zakonu spet investirati v stanovanja, če jih proda zasebnikom pa lahko ta sredstva investira npr. v javna dela, ceste, zelenje, itd. Sinocnjo sejo je spremljala tudi delegacija prizadetih stanovalcev.

Protest uslužbencev tržške občine

Usluzbenci tržške, včlanjeni v avtonomna sindikata Cisl in Cisas ter v desničarski sindikat Cissal so včeraj napovedali stavkovno gibanje iz protesta proti novim določilom v zvezi z delovnim urnikom in predvsem s popoldanskim vračanjem v službo. Vse tri organizacije so izrazile upanje, da bi se lahko sporazumele z drugimi sindikalnimi organizacijami, če bi imeli njihovi uslužbenci, ki se bodo zbrali na skupščini, za potrebno napovedati stavko.

Občinski svetovalec Andrej Berdon (foto KROMA)

PRI PREDSEDSTVU DEŽELNE VLADE

Pobuda za gospodarski zagon

Ustanovili tajništvo pri Konferenci ustanov, ki skrbijo za razvoj

Deželni odbor FJK pod predsedstvom Alexandre Guerre je včeraj ustanovil stalno tajništvo »Konference ustanov, ki skrbijo za razvoj tržškega območja«. Tajništvo je bilo predvideno v protokolu, ki so ga lani podpisali v Rimu med osrednjo vlado, Dezelno, Pokrajino, Občino in državnimi železnicami in ki je med drugim nalagal prav ustanovitve Konference kot gonilne sile pri raznih pobudah in načrtih za gospodarsko promocijo. Omenjeno tajništvo bo imelo tehnično-organizacijske naloge. Pri njem bodo sodelovali kabinet predsedstva deželne odbora, urad za načrtovanje, deželne direktije za industrijo, prevoze in povezave. Med njegove naloge (ob organizaciji periodičnih zasedanj Konference) sodijo zbiranje informacij in

dokumentacije o načrtih za investicije v infrastrukturo, s katerimi bodo okrepli cestne in železniške povezave ter za posege v pristanicah, ki se nanasajo na tržasko območje; nadalje stalna evidenca finančnih sredstev, ki so na razpolago pri raznih javnih upravah in so namenjena uresničevanju pobud gospodarske promocije ter sprotne sistematično preverjanje uporabe raznih sredstev; povezava in koordinacija med posameznimi ustanovami, ki so zainteresirane za produktivne investicije.

Tajništvo se bo poleg tega v dogovoru z drugimi ustanovami lahko zavzelo za razne studije, raziskave, katerih cilj je priprava novih podjetniških načrtov in privabljanje tujih kapitalov in sredstev na tržasko območje.

Najbolj znane vinske kleti v FJK odprte obiskovalcem

Lani se je pobudi po vsej Italiji odzvalo okrog 500 kleti, letos je njihovo število krepko presežlo 600. v nasi deželi so jih nasteli skoraj 80. Govor je o manifestaciji »Odperte kleti« (Cantine aperte), ki bo 13. in 14. t.m. in za katero je dalo pobudo Gibanje vinskega turizma. Pred enim letom so manifestaciji namenili en sam dan, vendar se je izkazalo, da je to premalo. »Nas cilj je, da bi utrdili zamisel, ki naj dopolni turistično ponudbo, omogoči spoznavanje kulturnih in naravnih značilnosti ter znamenitosti,« je med drugim dejala Patrizia Felluga, deželna delegatka gibanja, »zato smo si tudi izmislili privlačni slogan »vidi, kaj pijes«. Da bi izpostavili kmečki izvor, ki ga tudi hočemo ohraniti, bomo priredili tudi razstave obrtnikov in podobno.« (Obrtniki bodo prikazali svoje znanje pri poklicih, ki so bili značilni za posamezna območja). Obenem bodo gostinci pripravili priložnostne menije v znamenju »uzivaj to, kar jes«.

Fellugova je obenem omenila, da se želijo obrniti tudi do obiskovalcev iz sosednjih dežel, Slovenije in Avstrije, o čemer je podrobneje spregovorila markiza Etta Carignani, podpredsednica vsedravnega združenja podjetnic in zenskih vodilnih kadrov v podjetjih (AIDDA). Carignanijeva, ki je obenem pred-

sednica svetovnega združenja podjetnic, je namreč naglasila, da želijo razvijati prijateljstvo in sodelovanje med sosedi, Avstrija in Slovenija pa naj bi postali privilegirana sogovornika (danes bodo svojo pobudo predstavili na tiskovni konferenci v Ljubljani): »Za sosede ni boljšega recepta kot medsebojno spoznavanje,« je pislavila. Podobno kot Fellugova se je zaustavila ob celoviti podobi nekega okolja, ki si jo bodo ustvarili obiskovalci. Izdelali so tudi poseben znak (triije sodčki, nad katerimi se pne lok), ki ga bodo postavili na cestne oznake, ki bodo usmerjale v posamezne kleti. Ob tej priložnosti (v nedeljo, 14. t.m. ob 10. uri) se bodo s sajenjem česnje tudi spomnili pred petimi leti umrlega novinarja Isija Beninija.

V omenjenih dveh dneh bodo posamezne kleti odprte od 10. do 18. ure, goste bodo sprejemali posamezni pridelovalci in jih pospremili na ogled in tudi na pokušnjo: »Dobro vino je del kulture nekega naroda,« je naglasila Carignanijeva. »Francozi so nasi učitelji pri pitju, pri izbiri tega, kar pijemo.«

H koordinaciji pobude so pritegnili Erso in Dezelno turistično promocijo, depliante delijo pri APT, pri okencih hranilnice iz Vidma in Pordenona, Konzorcijih DOC in pri »Casa del Vino« v Vidmu.

NOVICE

DSL: Piero Fassino danes v Mieli

Tržaska federacija Demokratske stranke levice prireja danes ob 17.30 v gledališču Miela (na Trgu degli Abruzzi) javno srečanje s članom strankinega vsedravnega tajništva Pierom Fassinom, ki bo govoril na temo: Zaupanje v Italijo - koalicija demokratskih strank za državo.

Jutri v gledališču Miela dokumentarci o Trstu

V gledališču Miela bodo jutri ob 18. uri predvajali nekatere kratkometražne filme in dokumentarce, ki so jih v prvih povojnih letih posneli tržaski kinoamaterji. Pobudo za prireditve je dal filmski krožek Cappella Underground, ki že nekaj časa uspešno raziskuje povojno tržasko zgodovino, seveda na filmskem platnu. Jutrišnja pobuda je podprla tudi Dezelna kinoteka Furlanije-Juljske krajine.

V Mieli bodo jutri predvajali dokumentarce in krajše filme Flavia Cavedalija, Livia Manzina, Nina Nadaluttija, Stelvia Menina in Paola Rigaccinija. Občinstvo si bo lahko ogledalo tudi dokumentarce o pisatelju Italu Svevu in nekatere posnetke iz filma Dama bianca režiserja Tullia Mainardija, ki se je potem izgubil. V njem nastopa med drugim tudi igralec Mario Valdemanin.

Seminar o vamosti na delovnih mestih

V Deželnem centru za mentalno zdravje v kompenzoriju bivše psihiatrične bolnisnice pri Sv. Ivanu se bo danes začel drugi del seminarja za sindikalne voditelje o preventivi in zasciti delavcev na delovnem mestu, kot to predvidevajo nove norme Evropske skupnosti. Najprej bo govor o delovanju sindikalnih predstavnikov za varnost na delovnem mestu, zatem pa bo izvedenec za medicino dela obrazložil zascito na delovnem mestu v tersiarnem sektorju, v industriji in v servisnih službah, kot to predvidevajo nova določila.

Teleskopi za luno

Kulturni krožek astrofilov iz Trsta bo nocoj od 21. ure dalje dal na razpolago občinstvu svoje teleskope za ogled Lune. Zbirališče bo pred cerkvico na Pesku, nedaleč od observatorija. Podrobnejše informacije po tel. 307800.

Aretirali Srba zaradi »rasnega sovraštva«

Karabinjerji in policija so prejšnjo noc aretirali 32-letnega Mileta Simića, bosanskega Srba iz Banovce, ki je »rasnega sovraštva« hudo ranil svojo družabnico, 48-letno Gabriello Erger. Proti Simiću so torej uveljavili zakon iz leta 1991 (tako imenovan zakon proti obritoglavcem), ki predvideva poostre kazni, ko je prekršek storjen iz rasnih nagibov. Ergerjeva in Simić sta bila skupaj z drugimi osebam v nekem baru v Ul. Coroneo, govor je bil o sedanjem položaju na Hrvaškem. Kmalu je moski od besed presel k dejanju, napadel je Ergerjevo, ki je za pomoč zaprosila jetniske paznike. Odpeljali so jo v bolnisnico, moskega pa na drugo stran ceste, v koronejske zapore.

Trst-Gorica: srečanje županov

Trst in Gorica isceta skupno strategijo, da bi ucvrstila svoji vlogi vzdolž meje. To je bil dejanski cilj včerajšnjega srečanja med tržaskim županom Illyjem in goriskim Valentinjem. Občinska upravitelja sta poudarila, da predstavljata sedanja občinska načrta (Dimensione Gorizia in Progetto Trieste) primerno osnovo za razvoj obeh področij, občini pa bosta pripravili skupen marketinski načrt za promocijo tega območja. Med drugim sta župana razpravljala o prometnih povezavah (predvsem železniskih), o vstopu Slovenije v Evropsko zvezo, in o skorajšnjem izteku tako imenovanega paketa za Trst in Gorico.

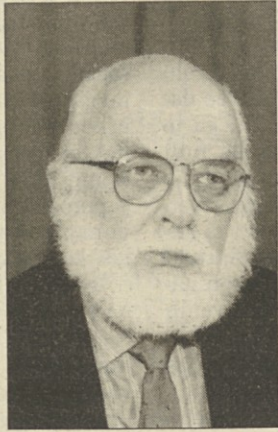
MAGIJA IN REALNOST / SINOČI V GLEDALIŠČU MIELA

»Preganjalec čarovnikov« Randi v Trstu

Ameriški iluzionist gost Krožka Che Guevara in Odbora za nadzor nad paranormalnim

»Mi ne pravimo: »Mi imamo prav in vi ne«, ampak trdimo: »Ce vi imate prav, potem dokazite«. Tako je vzkliknil znani ameriški iluzionist in pisatelj James Randi (na sliki KROMA), ko je včeraj nastopil v gledališču Miela, da bi izzval tudi tukajšnje obdarovance s »paranormalnimi« in sploh magičnimi sposobnostmi, naj pokazajo, česa so res zmožni.

Randi je prišel v naše mesto na povabilo Krožka za družbena vprašanja Che Guevara in Italijanskega odbora za nadzor nad trditvami o paranormalnem (CICAP). Kot je med uvodno predstavitvijo povedala predsednica krožka prof. Margherita Hack, se Randi že več kot 30 let posveča razgaljanju »paranormalnih« pojavov in preganjanju goljufov, med katere pristeva vse čarovnike, vedezevalce, astrologe in kar je se podobnih pojav, ki se razdajajo za kaj več

kot za spretno roko hitre. Se več, Randi krozi že desetletja z bankovcem za 10 tisoč dolarjev v zepu, ki ga je pripravljen podariti komur koli bi sam ne znal odkriti trikov, ki se jih poslužuje pri svojih »paranormalnih« podvigih.

Ameriški gost je metodo svojega dela konkretno pokazal med svojim tržaskim »showom«. Ocinstvo je najprej presenetil s premikanjem kazalcev na uri »z magičnimi formula-

mi«, kakor tudi s tem, da je uganil, katere karte je gledalec iz občinstva skrivoma spravil v ovojnico. Potem pa je razkril, katerih trikov se je pri tem poslužil. Spektakel je seveda bil nadvse zanimiv, kar je občinstvo pričakovalo, saj je napolnilo vsak kotiček dvorane.

Toda Randi se ni ustavil pri tem. Podrobneje je »obdelal« npr. tako imenovano homeopatsko medicino. Po njegovem gre za navadne neumnosti, če že ne za pravo sleparijo. Homeopatska zdravila so praviloma sestavljena po principu: »Manjša je koncentracija, večji je učinek v telesu«, in dejanko vsa zalezejo toliko kot čista voda, saj so snovi, ki jih vsebujejo, prisotne v tako nizkih količinah, da nimajo nobenega pravega učinka. Randi je skušal tudi obrazložiti, zakaj so homeopatska medicina, astrologija, vedeževanje in drugi podobni pojavi tako

razširjeni. Po njegovem vsi ti pojavi ustrezajo skritim sanjam ljudi, kot so popolno zdravje, ljubezenska sreča, celo neumrljivost. Zal pa nobeden od njih ne prenese resnejše znanstvene analize.

Med predstavitvijo ameriškega gosta je spregovoril tudi predsednik CICAP Steno Ferluga. Kritično se je obregnil ob serijo clankov o paranormalnem, ki jih je v teh dneh objavljala tržaski dnevnik Il Piccolo in v katerih je bilo med drugim receno, da naj bi obstajala elektronska naprava za preganjanje zlih duhov! To ni v čast Trstu, ki se lahko ponaša z največjim številom znanstvenikov na prebivalca (približno 1 znanstvenik vsakih 100 prebivalcev), je dejal Ferluga. Na večeru je sodeloval tudi Massimo Polidoro, mlad carodej in pisatelj, ki je poskrbel tudi za prevajanje iz angleščine. Gledališče Miela že dolgo ni bilo tako natrpano.

PO TREH DNEH PRAZNOVANJA IN PRIREDITEV

S podiranjem maja zaključek Majence

Tudi letos zabeležili izjemen obisk - Obred podiranja danes zvečer po koncertu godbe

Tako so se letošnji parterji in parterice nastavili objektivu našega fotografa (KROMA)

Po treh dneh in treh nočeh vzvišenega kraljevanja nad vasio bo dolinski maj nočjo doživel običajno podiranje. V zgodnjih večernih urah mu bodo Dolincani se zadnjih zapeli obredno pesem, nato pa bo v veselje predvsem otrok trescil ob tla vaškega trga.

S tem se zadnjim dejanjem starodavnega običaja se bo zaključila Majenca, ki jo je letos poleg srčne navezanosti vseh domačinov pozdravila tudi neprestevna množica obiskovalcev. Toplo spomladansko vreme je vse te dni privabilo v Dolino mnogo ljudi, ki so lahko občudovali ljudski običaj, se zaustavili ob pokusni domačin vin vsakoletne občinske razstave, obenem pa se tudi sirske kulturno razgledali ob razstavah domačin likovnikov, umetniških obrtnikov in krajevnih oljkarjev.

Včerajšnji dan dolinskega praznika je bil posvečen

predvsem šagrskem delu, delovali so dobro založeni kioski, v večernih urah pa je skupina Status Symbol ponudila plesno zabavo. Slednja bo na vrsti tudi nočjo, se pred tem pa bo zazivel običaj. Podiranje namreč sodi med sugestivnejše trenutke Majence: prav tako kot sobotno postavljanje je to obred, pri katerem se združijo mladi in starejši vascani. Pri koncertu pihalnega orkestra, ki bo že ob 18. uri zagiral na vaskem trgu, se bodo vsi domačini zbrali na Siji, v vrstah s parterji in partercami prikakali na Gorico in se tu se zadnjih v sklenjenem krogu postavili pod maj. V prvi mrak bosta zazveneli obe dolinski pesmi, maj pa bo zgrmel na tla sale po temeljitem pripravljalnem delu vseh fantov in mož, na zamah letošnjega zupana fantovske in dekliske. (dam)

Soap opera po radiu Trst A

Vodstvo slovenskih radijskih programov na deželnem sedežu RAI v Trstu se je odločilo, da na svojih valovih preizkusi posebno zvrst, sicer značilno za televizijo. Gre namreč za tako imenovano soap opero oziroma čustveno obarvano igro, ki navadno zaplete nekaj osrednjih oseb v bolj ali manj usodne ljubzenske zgodbe.

V tem smislu je Janez Povše napisal niz osmih nadaljevanj z naslovom »Srce brez potnega lista«. Niz pripoveduje o Robertu Antoniču, mlajšem moskem razpetem med dvoje zenskih likov, poleg tega pa se močno razdvojenem zaradi dveh različnih in nasprotnih družin, ki preprečujeta hiter iztek dogodkov. Dogajanje želi vzbuditi prijetna in glasbeno obarvana doživetja, ki naj bi poslušalcem ponudila prijeten oddih in lahkoten premislek. »Srce brez potnega lista« se dogaja na Trzaskem, čas dogajanja je sedanj, pomeni pa splet izrazitih in pogostoma presenetljivih čustvenih preobratov, ki jih spremljajo pronicljivi opisi ljubzenskega čustva in zakonitosti življenja.

Prvo nadaljevanje bo na sporedu v soboto, 13. maja ob 18. uri, ponovitev pa v nedeljo, 14. maja ob 14.10, potem se bodo naslednja nadaljevanja po istem ključu vrstila tja do 1. oziroma 2. julija, se pravi vsako soboto ob 18. uri in v nedeljo kot ponovitev ob 14.10.

V nadaljevanju, ki izvedbeno izrazito in privlačno izpostavlja glasbena vzdusja, nastopajo naslednji igralci: Vladimir Jurc kot Robert Antonič, Bogdana Bratuž kot njegova mati Eleonora, Maja Blagović kot njegova mladostna ljubica Katarina, Lucka Počakaj je njegova neuradna zarocenka Dolores, Anton Petje njen oče Visintini, Tone Gogala pa Robertov bratranec iz Kanade. Nadaljevanje sta v elektronski tehniki posnela in opremila Paolo Ledda ter Rudi Sferco, redakcija je bila v rokah Natase Sosić, za režijo je poskrbel avtor Janez Povše. V celoti gre za produkcijo Radia Trst A, pri čemer je mogoče, da se bo »Srce brez potnega lista« po poletnem premoru oglasilo z novimi dogodki v jesenskem terminu.

Giorgio Gaber v Rosettiju

Ljubiteljem avtorske pesmi se obeta res izjemen konec tedna. Od četrta do sobote bo v trzaskem gledališču Rossetti gostoval milanski kantavtor Giorgio Gaber s svojim najnovejšim glasbeno-gledališkim delom *E pensare che c'era il pensiero* (In pomisli, da je bila misel).

Gaber je začel turnejo z novim delom, ki ga je napisal skupno z neločljivim Sandrom Luporinjem, januarja letos. Odtlej je napolnil gledališča vzdolž polotoka in bil deležen pohvalnih ocen kritike. Vse pesmi in teksti, ki sestavljajo zaokroženo celoto dela, so povsem novi, vrtijo pa se okrog osrednje »misli«: popolne odsotnosti občutka kolektivne družbe. Gaberja spremlja na odru izkušena glasbena skupina (Luigi Campoccia, klaviature, Claudio De Mattei, bas kitara, Gianni Martini, kitara, Luca Ravagni, klaviature in pihala ter Enrico Spign, bobni), kar je tudi njegova značilnost.

Prepridaja vstopnic pri blagajni gledališča Rossetti od 8.30 do 14.30 in od 16. do 19. ure (tel. 54331) in v blagajni v Pasazi Protti od 8.30 do 12.30 in od 16. do 19. ure (tel. 638311 in 630063).

OPČINE / OBISK V NARODNIH NOŠAH

V vrtcu priredili... mini Kraško ohcet

V openskem otroškem vrtcu so včeraj pripravili... mini Kraško ohcet (na sliki KROMA). Seveda ni slo za pravcato ohcet, saj so malčki za kaj takega se malce premladi, pač pa za obisk dveh parov, ki sta se pred leti vzela v cerkvi na Repentabru. Na zakonski poti ju je osrečil prihod otrok, ki letos obiskujejo openski vrtec. Od tod tudi povabilo paroma, naj pride-ta v vrtec tako, kot sta se pred osmimi oziroma šestimi leti predstavila pred oltarjem, in Anamarija Basa in njen soprog Pavel Puric ter Davorin Smotlak s soprogo Dunjo Sosić so

prosnji rade volje ustregli. Da je bilo vzdušje v vrtcu slovesno kot na ohceti, je poskrbel harmonikar Fulvio Jurincić z zeno Eleno Skabar, pa tudi ena od vzgojiteljic se je za to priloznost oblekla v noso, medtem ko so trije otroci prišli v vrtec v nekdanih tradicionalnih otroških oblekah.

Malčki so seveda zvedavo poslušali, kar so jim pripovedovali vzgojiteljice in gosti, z zanimanjem so sprasevali o nošah in casu, ko so nase none in nonoti nosili ta oblačila, ob koncu pa so se se posladkali s tipičnimi prazničnimi jedmi, kot so kuhani struklji.

ODDAJA

Zahodni Kras po Tele4

Prejšnji teden so se na sedežu sosveta za zahodni Kras sestali predstavniki vaskih organizacij s Kriza, Proseka in Kontovela, ki so pod vodstvom predsednika sosveta dr. Zdravka Bizina razpravljali o televizijski oddaji Rioni alla ribalta, ki jo bo snemala trzaska televizijska postala Telequattro prav danes ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. Namen oddaje ni le, da se predstavi zahodnokraski sosvet s problemi in težavami, temveč tudi, da se prikažejo tradicije, običaji in delo ljudi, ki živijo na tem teritoriju. Prav zaradi tega bodo v oddaji sodelovali predstavniki vaskih organizacij in društev, kot tudi ugledni gostje s kulturnega, literarnega, gospodarskega in športnega področja Kriza, Proseka in Kontovela. Oddaji bo prisostvovalo tudi občinstvo, ki bo lahko v živo postavljalo vprašanja predstavnikom in gostom, kot tudi nanizalo probleme, ki jih zuliho. (B.R.)

MIELA / SOOČENJE Z UPRAVITELJI

Zagotoviti pogoje za kulturno udejstvovanje

Prireditelji javne razprave na temo: »Kulturno se udejstvovati v Trstu: ideje, prostori, strukture in denarji«, ki se je pred tednom dni odvijala v gledališču Miela v Domu pristaniskih delavcev v Trstu, so povabili na soočanje o tej problematiki deželne in občinske upravitelje. Soočanje bo na sporedu jutri z začetkom ob 18.30 v mali dvorani gledališča Miela.

Tako piše v tiskovnem sporočilu, ki ga je v teh dneh objavil predsednik Studijskega kroga Ercole Miani Maurizio Fogar, se pravi združenja, ki je dalo pobudo za javno razpravo. Kot je v tiskovni noti poudarjeno, je pobuda polno uspela, saj so se razprave udeležili predstavniki številnih kulturnih in prosvetnih organizacij. Na njej so ugotovili, da se je v Trstu v resnici težko kul-

turno udejstvovati, saj ni primernih prostorov in struktur, ce izvzamemo uradne kulturne institucije, kot so gledališča, muzeji in podobno. To seveda onemogoča, da bi navadni ljudje dali duška svoji kulturni ustvarjalnosti. Prav zaradi tega je bilo na razpravi sklenjeno, da predstavništvo udeležencev povabi na pogovor javne upravitelje, ki bi lahko pomagali rešiti nakazane probleme.

Na srečanje so bili povabljeni trzaski prefekt Cannarozzo, predsednica Dezele Guerra, deželni odbornik za kulturo Tomat, komisar trzasko pokrajine Mazzurco, trzaski zupan Illy, trzaski občinski odbornik za kulturo Damiani, predsednik Trgovinske zbornice Donaggio in predsednik instituta za ljudske gradnje (IACP) Taccheo.

UMRLA STA STANKO DANEV (FILIPOV) IN IRENE ŠUC DANEU

Na Kontovelu dva sveža grobova

Prejšnji teden je Kontovel zgubil dva znana, zavedna in markantna vascana. V petek so pokopali Stanko Daneva (Filipova). Stanko (rojen leta 1913) je bil zelo poznan ne le v domači vasi, temveč daleč naokrog zaradi poklica, ki ga je opravljal. Bil je električar, vendar tudi človek tihega in odkritega značaja, ki je trezno in objektivno presojal vsako stvar. Ob izbruhu druge svetovne vojne ni okleval in se takoj prostovoljno pridružil partizanskim enotam v odporu proti nacifazizmu, vendar se je iz zdravstvenih razlogov kmalu vrnil domov. Po osvoboditvi je bil med glavnimi pobudniki za obnovo kulturne dejavnosti na Kontovelu. Takrat je ljudstvo cutilo potrebo kulturnega prebujenja, ki mu je bilo toliko let prepovedano. S pokojnim Alojzom Cijakom sta si prizadevala, da se je dramski odsek predstavil občinstvu 21.1.46 s Finžgarjevo igro »Divji lovec«. Tej so sledile se »Rokovnjaci«, »Domen« in druge. Stanko je bil zelo nadarjen gledališki igralec, nekatere igre pa je tudi režiral. Poleg gledališke dejavnosti mu je bilo pri srcu vse vaško delovanje, katere-mu je pozorno sledil vse dokler se ni pred desetimi leti v vinogradu, ki ga je vzorno gojil, težko ponesrecil.

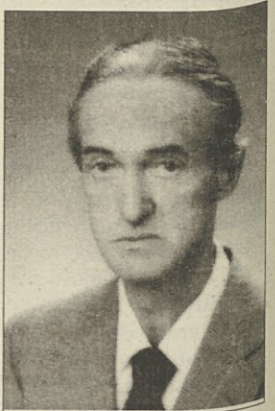
Od sobote pa počiva na kontovelskem pokopališču Irene Šuc por. Daneu, ki sicer ni bila po rodu Kontovelka, a so jo domačini imeli za svojo. Pokojnica se je

rodila leta 1939 v Pliskovici v zavedni kmečki družini, kjer so partizani med NOB imeli zavetišče. Bila je tretje-rojenka, imela je dva starejša brata in dve mlajši sestri. Ko je imela le 14 let, ji je umrla mati in zato je kot »najstarejša« od deklet morala skrbeti za družino. Na Kontovel se je preselila leta 1959, ko se je poročila z domačinom Albinom Danevom, kateremu je v zakonu povila hčerko Zorko in sina Aljosa.

Irene je bila delovna, aktivna in zavedna ženska, z velikim cutom odgovornosti. Narodnostni ideal in ljubezen za svoj materin jezik sta bila njeno glavno vodilo. Pred 16 leti je postala raznasalka Primorskega dnevnika: ne glede na vremenske razmere so imeli naročniki casopis v rokah že v zgodnjih jutranjih urah. Zato se citatelji ne bodo tako lahko sprijaznili z dejstvom, da tistega jutranjega iskrenega nasmeha ne bodo videli več.

Oba otroka je Irene vzgojila v zavedna pripadnika naše manjšine. Navdušeno je sledila košarkarski ekipi Kontovela, kjer igra sin Aljosa. Bila je tudi članica društva Edinost.

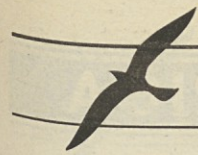
Kljub vitalnosti in hrabremu značaju pa je podlegla zahrbtni bolezni. Tisti jutranji ropot motornega kolesa in prijazni nasmehi s Primorskim dnevnikom v rokah bo vsem naročnikom s Kontovela ostal se dolgo v spominu. Hvala ti, Irene. (B.R.)

Stanko Danev (Filipov)

Irene Šuc por. Daneu

JUBILEJNI KONCERT ZBORA DOBERDOB

»Lovstvo kot skrb za zaščito in uravnovešenost narave«

Sobotno jubilejno prireditve v kulturnem domu na Colu - Slovenski lovski zbor Doberdob je slavil desetletnico neprekinjenega in plodnega delovanja - je prevevalo praznično podoživljanje tega dogodka in čustvena participacija številnega občinstva, ki je napolnilo dvorano do zadnjega kotička.

»Nase edinstvene vokalne skupine, ki goji slovensko pesem na lovsko in narodno tematiko, ne gre enačiti z drugimi zbori. Lovstvo, ki ga tolmačimo kot skrb za zaščito in uravnovešenost narave, je del vsesplosne kulture«, je v slavnostnem nagovoru dejal predsednik Doberdoba Stanko Budin (na sliki KROMA). »Kot lovec zna prisluhniti idilični harmoniji, ki se sprošča v naravi, se prav tako navdušuje tudi za harmonijo zborovskega petja«. Budin se je izrecno zahvalil repentabski občinski upravi, ki je lovski zbor nekako »posvojila«, obenem pa je povabil mlade, naj pristopijo k zboru in tako zagotovijo nadaljevanje lovske tradicije.

Jubilante je pozdravil repentabski župan Aleksij Krizman, pisne čestitke pa sta posredovala dolinski župan Pangerc in zgoniska županja Blazinova. Čestitke in spominske poklone so prinesli še predstavniki KD Kraski dom z Repentabra, mešanega zbora Repentabor, mešanega zbora Skala z Gropade, moškega zbora Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela

ter lovskih zborov iz Vipave in Dekanov. Predsednik Zveze slovenskih kulturnih društev Ace Mermolja je pohvalil kulturno naravnost zamejskih slovenskih lovcev, katerih cilj ni plenjenje, ampak spoštovanje in poznavanje narave. Nato je podelil Gallusova priznanja vsem prevcem Doberdoba. Zlato kolajno so poleg zborodnje Janka Simonete prejeli Stanko Milic, Emil Skabar in Ivan Skabar, šest jih je prejelo srebrno odličje, enajst pa bronasto kolajno.

Protagonistka lepega večera pa je bila slovenska zborovska pesem, tako iz lovske kot in narodne zakladnice. Med koncertom, ki je s sklepno izvedbo Lovske himne obsegalo 23 pesmi, so se na odru zvrstili lovski zbor Zlatorog iz Vipave, pod vodstvom Stojana Korena, mešani zbor Skala iz Gropade, ki ga vodi temperamentna Anastazija Puric, lovski zbor Dekani pod taktirko Fabija Vatovca in lovski zbor Doberdob, ki ga že deset let vodi Janko Simoneta.

Topla publika ni stedila z navdušenim odobravanjem oblikovalcem koncerta, ki ga je domiselno in ljubko povezovala Ines Skabar.

Neuradni del srečanja se je ob prigrizku in domaci kapljici zavlekel v sproščenem prijateljskem vzdušju se spozna v noč, na dvorišču kulturnega doma pa je slovenska pesem mogočno donela v zvezdnato nebo. (B)

MAJENCA '95

Dolina 9. maja 1995

danes, 9. maja

ob 18. uri koncert Pihalnega orkestra Breg
ob 19. uri slovesno podiranje maja
nato ples s skupino Status Symbol

v TORKLI oljarska razstava - v cerkvi SV. MARTINA
razstava domačih likovnikov in umetniške obrti

XXXIX. OBČINSKA RAZSTAVA DOMAČIH VIN

PRIREDITVE

TRZASKA KNJIGARNA vabi v četrtek, 11.5. ob 17.30 na srečanje z mladinskim pisateljem BOGDANOM NOVAKOM. Pisatelj in njegova dela bo predstavil urednik za mladinsko književnost pri založbi Mladinska knjiga Vasja Cerar.

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z ZKO Sezana vabi v četrtek, 11. maja, ob 20. uri v Klub Orient Express v Divaco na literarno srečanje JAZ/ON SE NA TO POSMEJE - Epski in muhasti verzi. Večer bodo oblikovali pesnik Marko Kravos, njegova besedila bosta interpretirala Sasa Pavček in Pavle Ravnohrib ob zvočnem okviru glasbenih poustvarjalcev Godalnegu kvarteta GM iz Trsta.

KD LIPA iz Bazovice prireja v petek, 12. t.m., ob 20.30 v kinodvorani v Bazovici SREČANJE S CLANI SKD BAZOVICA iz Reke. Nastopata mešani pevski zbor in otroška folklorna skupina. Vabljeni!

REPENTABOR OB PROSLAVLJANJU 50-LETNICE OSVOBODITVE: v petek, 12.5., ob 20.30 v kulturnem domu na Colu ogled filma BALKAN, sledi razprava o fasističnem zatiranju, NOB ter o kolaboracionizmu z zgodovinarji Marto Ivašič, Aleksijem Kalcem in Katjo Colja; v soboto, 13.5., ob 21. uri KRESOVANJE na Oresju ob zvokih hrmonike; v nedeljo, 14.5., ob 9. uri s trga v Repnu pohod ODPRTA MEJA po starih poteh v Vrhovlje, Dol in Voglje ter OSREDNJA PROSLAVA pri Stenah na Colu.

KD VESNA prireja v soboto, 13. maja, ob 20.30 v Domu A. Sirka v Križu tradicionalno zborovsko revijo PESEM NE POZNA MEJA. Sodeluje 9 zborov iz Italije, Slovenije, Avstrije in Madžarske.

KD in MePZ PRIMORSKO vabita na KONCERT OB PREDSTAVITVI PRVE GLASBENE KASETE, ki bo v soboto, 13. maja, ob 20.30 v luteransko-evangelicanski cerkvi v Trstu (Trg Panfilij).

VZPI od Domja in KD FRAN VENTURINI vabita na PROSLAVO OB 50-LETNICI OSVOBODITVE v soboto, 13. maja pri Domju. Program: ob 18. uri zbirališče pred Kulturnim centrom A. Ukmar-Miro; ob 18.30 slovesnost pri prenovljenem spomeniku; ob 19.30 proslava v Kulturnem centru.

GODBA NA PIHALA IZ RICMANIJ vabi na 9. izvedbo PROMENADNIH KONCERTOV na trgu v Ricmanjih v nedeljo, 14. in 21. maja, ob 17. uri. Sodelujejo sledeče godbe: Valvasone (Pordenon), Idrija, Corno di Rosazzo (Videm), SVEA (Zagorje ob Savi). Vabljeni!

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (priloge) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 ob ponedeljku do petka.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglas - obvestila: 8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja: 8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

TRZASKA KNJIGARNA vabi na ogled razstave sarajevskega akademika slikarja Mührizdana Kulenkovića Mimice - "Korenine". Razstava je odprta do 11. maja.

SKD GRAD - Bani obvesca, da je v Ovcarjevi hiši pri Banih slikarska razstava likovnika Milana Bizjaka odprta po sledenem urniku: 12. in 13. maja ob 17. do 20. ure, 14. maja ob 16. do 20. ure. Vljudno vabljeni!

V KRASKI GALERII v Repnu je do 28. maja na ogled razstava narodnih nos. Razstava je odprta ob nedeljah in praznikih od 11. do 12.30 ter od 15. do 18. ure.

OBVESTILA

LETNIKE/CE 1945 s Proseka, Kontovela in sosednjih vasi, ki se želijo udeležiti skupnega praznovanja, vabimo, naj se javijo na telefonsko št. 229404 po 20. uri.

RAVNATELJSTVO SLOVENSKEGA DIJASKEGA DOMA SRECKO KOSOVEL v Trstu sporoča, da so se v teku vpisovanja za letovanje na Medvedjem brdu in v Portorožu ter v poletno središče. Podrobnejše informacije daje uprava doma v Ul. Ginnastica 72.

PREDSEDSTVO ZADRUŽNEGA PASNIKA v Bazovici sklicuje REDNI LETNI OBCNI ZBOR danes, 9. t.m., v drugem sklicu ob 21.00 v prostorih Bazoviškega doma v Bazovici s sledecim dnevnim redom: 1) poročilo upravnega odbora; 2) obračun za leto 1994; 3) poročilo nadzornega odbora; 4) razrešnica dosedanjemu odboru; 5) izvolitev upravnega in nadzornega odbora; 6) diskusija; 7) razno.

NA VISOKI SOLI MODERNIH JEZIKOV za prevajalce in tolmače (Ul. Alviano 15) bo v četrtek, 11. t.m., ob 16. uri govorila univerzitetna prof. dr. Martina Orožen o slovenskem jeziku v obdobju realizma. Vljudno vabljeni!

IZLETI

Klub prijateljstva v Trstu vabi na izlet v Režijo v četrtek, 18. maja. Vpisovanje do 10. maja v trgovini Fortunato v Ul. Paganini 2, kjer boste dobili podrobnejši program in navodila. Spremljal nas bo prof. Merku.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst, obvesca solnike, da je v uradu na razpolago ministrska okrožnica, ki ureja dodelitev šuplenc za poučevanje v tujini za naslednja tri šolska leta. Urnik: pon. 16. - 17.30, tor. 9. - 10.30, čet. 16. - 17.30, pet. 11. - 12.30. ul. Carducci 8 - Trst. Tel. 370301.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvesca, da 10. junija zapade rok za vpis v občinske jasli. Zainteresirani naj se obrnejo do koordinatorske jasli v Ul. P. Veronese 14 (tel. 30908" in 311789) in sicer z naslednjim urnikom: ponedeljek od 15. do 17. ure in četrtek od 9. do 11. ure. Starsi naj prosijo za vpis v slovenske jasli.

V Samotorci praznujeta danes 25. obletnico poroke

Ljuba in Gianni

Se na mnoga zdrava in srečna leta jima želijo

Julka, Jozko in Nives

Ob prihodu prvorojenčka se veselimo z našim Florjanom in zeno Vilmo. Malemu

Samuelu

zelimo, da bi kmalu zrastel v krepkega in zdravega godbenika.

Godbeno društvo Viktor Parma - Trebče

ČESTITKE

Hej, hej, hej! Danes v Samotorci praznujeta pomemben jubilej. Pred 25. leti sta si rekla "da" GIANNI in LJUBA. Se mnogo srečnih in veselih dni vama iz srca klapa zeli.

MALI OGLASI

STARSII! Blizajo se počitnice. Vasemu otroku ponujam varstvo v mirnem, zelenem predelu Trsta. Tel. 040/572612.

PANDO 30, letnik '85, 75.000 km, v dobrem stanju proda gospa. Tel. št. 225770 od 8. do 13. ure ter od 17. do 19. ure.

PLINSKI STEDILNIK: tri gorilniki plin, en električni in pečica električna prodam. Tel. št. 228146.

PODARIM simpatične male mucke. Tel. št. 220793.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milic.

OSMICO je odprl Alojz Kante, Praprotna st. 18.

OSMICO sta odprla Ivan in Cvetko Colja v Samotorci st. 20.

OSMICO je odprl Salomon Tomsic v Rupi - Ul. Buonarroti. Toci domače belo in crno vino.

OSMICO ima Paolo Ferfolja, Medja vas. Toci belo in crno vino in nudi domač prigrizek.

FRANC IN TOMAZ FABEC imata se odprto osmico v Mavhinjah. Nudita dobro kapljico in prigrizek.

PRISPEVKI

V spomin na Milkota Cuk darujeta Lidija in Marjetica Grilanc 50.000 lir za KD Prosek-Kontovel.

V počastitev spomina prijatelja Sergija Kocjančica darujejo Milko, Giorgio, Luciano, Sergio, Pino, Marino, Mario in Vito 100.000 lir za MPZ in KD V. Vodnik.

Namesto cvetja na grob Izidorja Colja daruje družina Legisa (Cervolje 9) 20.000 lir za obnovo Stadiiona 1.

Za TPPZ P. Tomazič daruje Mirko Cok 30.000 lir.

V spomin na Ireno Daneu darujeta Norci in Edi z družino 100.000 lir za SD Kontovel. V isti namen darujeta Milena in Mirko 20.000 lir za SD Kontovel.

V spomin na Dorčeta Coljo daruje Janko Legisa (Sesljan) 50.000 lir za SKD Cervolje-Mavhinje.

Ob priliki balinarskega turnirja dvojic v spomin na člana Ludvika Purica daruje žena Albina 100.000 lir za Balinarsko sekcijo Kraski dom.

Namesto cvetja na grob pok. Justa Krevatin in v počastitev spomina drage Bernarde Spehar daruje družina Kovacic-Vidal 50.000 lir za obnovo strehe Prosvetnega doma na Opcinah in 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Opcin.

Ob priliki obiska pri Skupnosti družina Opcine darujejo družine Skabar 50.000 lir, družina Surace 50.000 lir in družina Cernjava 100.000 lir za Skupnost.

Ob 18. obletnici smrti drage mame Stefani je ob 50. obletnici smrti očeta Stanka ter ob 41. obletnici smrti brata Zeljka darujeta Stana in Sonja 50.000 lir za SKD Skala.

V počastitev spomina Irene Suc Danieli daruje sosedja Marija 50.000 lir za Sklad za dvojčičnost.

Namesto cvetja na grob sošolca pok. Milkota Cuk daruje Emil Cibic 25.000 lir za Skupnost družina Opcine.

Dobrotnik g. Stanko Daneu (Filipov) s Kontovela daruje 500.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk Prosek-Kontovel.

Za popravilo Spomenika padlim v NOB pri Domju so darovali: Alessi Alessandra (Lakotisce) 20.000 lir, Maria Boneta (Lakotisce) 20.000 lir, Albert Mihalic (Lakotisce) 10.000 lir, Francesco Bolci (Lakotisce) 10.000 lir, Alberto Klobas (Lakotisce) 20.000 lir, Oskar Racman (Lakotisce) 50.000 lir, Wilma Grgic (Lakotisce) 10.000 lir, Lojze Smotlak (Lakotisce) 15.000 lir, Egidio Babic (Lakotisce) 40.000 lir, Tiziana Zobin (Lakotisce) 100.000 lir, Sonja Kral (Lakotisce) 100.000 lir, Silvana Mahorčič (Lakotisce) 100.000 lir, Grazia Nardin (Lakotisce) 50.000 lir, Silvano Sirotič (Lakotisce) 50.000 lir, Graziano Sirotič 50.000 lir, Luigi Mauri (Lakotisce) 15.000 lir, Edi Sosis (Lakotisce) 15.000 lir, Wilma Secoli (Lakotisce) 25.000 lir, Lorenzo Mauri (Lakotisce) 50.000 lir in Sergio Gregori (Lakotisce) 50.000 lir.

V počastitev spomina tov. Zarka daruje Pavla Kukanja 100.000 lir za obnovo Stadiiona 1. maj.

Namesto cvetja na grob Borisa Raceta darujeta Bojana in Vladi Jazbec 150.000 lir za obnovo Stadiiona 1. maj.

V spomin na Zarka-Borisa Raceta darujejo Dorica in Radi Pecar z družino 50.000 lir za združni center za socialno dejavnost in 50.000 lir za gradnjo Kulturnega doma v Lonjerju.

Namesto cvetja na grob Borisa Raceta-Zarka darujeta Nevenka in Vinko Ozbic 50.000 lir za Združni center za socialno dejavnost in 50.000 lir za gradnjo Kulturnega doma v Lonjerju.

Ob priliki rojstnega dne pok. Dragota in moza Ivana daruje Zdenka 50.000 lir za Združni center za socialno dejavnost.

V spomin na Borisa Raceta-Zarka daruje Zdenka 50.000 lir za Združni center za socialno dejavnost.

V spomin na Borisa Raceta-Zarka daruje Stanko Bole 200.000 lir za Združene aktiviste osvobodilnega gibanja na Trzaskem.

V spomin Borisa Raceta-Zarka daruje Milan Bolcič 50.000 lir za Združni center za socialno dejavnost.

Roza Pockar daruje 20.000 lir za Združni center za socialno dejavnost.

9.5.1985

9.5.1995

Ob 10. obletnici smrti dragega

Ivana Komarja

se ga z ljubeznijo spominjajo

vsi njegovi

Ricmanje, 9.5.1995

VOZNI RED VLAKOV

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.12	(R)	Tržič (4.35), Mestre (6.20), Benetke (6.32).
5.36	(D)	Tržič (5.59), Mestre (7.36), Benetke (7.47).
6.10	(IC)	TERGESTE - Tržič (6.34), Portogruaro (7.19), Mestre (8.02), Padova (8.36), Vicenza (8.57), Verona (9.31), Milano (10.55), Torino (12.55).
6.16	(R)	Tržič (6.42), Portogruaro (7.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.48	(IC)	MIRAMARE - Tržič (7.12), Mestre (8.40), Padova (9.14), Bologna (10.35), Firenze (11.44), Rim Termini (13.45).
7.12	(E)	VENEZIA EXPRESS - Tržič (7.35), Mestre (9.07), Benetke (9.18).
7.35	(D)*	Tržič (7.58), Gorica (8.19), Videm (8.48), Pordenone (9.28), Treviso (10.19), Benetke (11.06). Op.: ukinjen ob praznikih iz Trsta do Vidma.
8.12	(IR)	Tržič (8.35), Mestre (10.07), Benetke (10.18).
9.25	(R)	Tržič (9.53), Portogruaro (10.54). Op.: samo ob praznikih.
10.12	(IR)	Tržič (10.35), Mestre (12.02), Benetke (12.18).
12.12	(IR)	Tržič (12.35), Mestre (14.07), Benetke (14.18).
13.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (15.07), Benetke (15.18).
13.47	(R)	Tržič (14.15), Portogruaro (15.17). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.12	(IR)	Tržič (14.35), Mestre (16.07), Benetke (16.18).
14.20	(IR)*	Tržič (14.43), Gorica (15.05), Videm (15.30), Pordenone (16.01), Treviso (16.39), Mestre (16.57), Benetke (17.08). Op.: ukinjen ob praznikih ob Trsta do Vidma.
15.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (17.07), Benetke (17.18).
16.10	(IC)	SVEVO - Tržič (16.34), Portogruaro (17.19), Mestre (18.02), Padova (18.36), Milano (20.55), Genova (22.55).
17.12	(E)	Tržič (17.35), Mestre (19.07), Benetke (19.18).
17.18	(R)	Tržič (17.45), Portogruaro (18.45), Mestre (19.48), Benetke (19.59). Op.: se ne ustavi v Griljanu in Krizu.
18.12	(E)	Tržič (18.35), Portogruaro (19.23), Mestre (20.07), Benetke (20.18), Bologna (23.10), Lecce (9.34).
19.12	(IR)	Tržič (19.35), Mestre (21.07), Benetke (21.18).
19.45	(R)	Tržič (20.14), Portogruaro (21.16). Op.: ukinjen na predpraznični dan.
20.28	(E)	SIMPLON EXPRESS - Tržič (20.52), Mestre (22.15), Padova (23.04), Verona (0.02), Milan (1.34), Domodossola (3.05), Zeneva (6.49).
21.12	(IR)	Tržič (21.35), Mestre (23.07), Benetke (23.18).
21.18	(E)*	Tržič (21.41), Gorica (22.02), Videm (22.30), Benetke (0.21), Padova (1.10), Verona (2.14), Milan (4.05), Turin (6.37).
22.10	(E)	Tržič (22.33), Portogruaro (23.21), Mestre (0.04), Bologna (3.00), Firenze (4.35), Rim Termini (8.25).

* Proga Trst-Videm-Benetke

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
0.47	(IR)	Benetke (22.40), Mestre (22.51), Tržič (0.23)
2.32	(D)	Benetke (0.14), Mestre (0.25), Tržič (2.08).
6.34	(R)	Portogruaro (5.05), Tržič (6.08). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.10	(D)	Portogruaro (5.56), Tržič (6.47).
7.45	(D)	Portogruaro (6.30), Tržič (7.17), Sesljan (7.24), Nabrežina (7.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.01	(E)	Rim Termini (22.15), Firenze (1.38), Bologna (3.55), Mestre (5.50), Tržič (7.37).
8.55	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zeneva (22.52), Milan (3.42), Verona (5.16), Padova (6.16), Mestre (6.40), Tržič (8.32).
9.10	(E)*	Turin (22.50), Milan (0.40), Verona (3.31), Benetke (5.08), Treviso (6.15), Pordenon (7.05), Videm (7.46), Gorica (8.25), Tržič (8.46).
9.31	(R)	Portogruaro (8.00), Tržič (9.03).
9.53	(D)*	Benetke (6.34), Treviso (7.06), Pordenon (8.01), Videm (8.40), Gorica (9.09), Tržič (9.30).
10.07	(E)	Lecce (18.14), Bologna (4.37), Benetke (7.10), Mestre (8.12), Tržič (9.43).
10.47	(IR)	Benetke (8.40), Mestre (8.51), Portogruaro (9.35), Tržič (10.23).
11.03	(R)*	Benetke (7.08), Treviso (7.42), Pordenone (8.54), Videm (9.34), Gorica (10.14), Tržič (10.36). Op.: ukinjen ob praznikih.
11.47	(E)	Benetke (9.40), Mestre (9.51), Tržič (11.23)
14.09	(IC)	SVEVO - Sestri Levante (6.15), Genova (7.13), Milan (8.50), Verona (10.27), Benetke (11.54), Mestre (12.21), Tržič (13.45).
14.35	(D)*	Benetke (11.10), Pordenone (12.24), Videm (43.05), Gorica (13.48), Tržič (14.12). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.47	(IR)	Benetke (12.40), Mestre (12.51), Tržič (14.23).
15.05	(R)	Portogruaro (13.45), Tržič (14.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.47	(IR)	Benetke (13.40), Mestre (13.51), Portogruaro (14.35), Tržič (15.22).
16.27	(D)	Benetke (14.17), Mestre (14.28), Portogruaro (15.15), Tržič (16.03).
17.47	(IR)	Benetke (15.40), Mestre (15.51), Portogruaro (16.35), Tržič (17.23).
18.47	(IR)	Benetke (16.40), Mestre (16.51), Portogruaro (17.35), Tržič (18.23).
20.10	(R)	Benetke (17.34), Mestre (17.46), Portogruaro (18.45), Tržič (19.43).
20.47	(IR)	Benetke (18.40), Mestre (18.51), Tržič (20.23)
20.54	(IR)*	Benetke (17.58), Treviso (18.28), Pordenon (19.07), Videm (19.38), Gorica (20.10), Tržič (20.31). Op.: ukinjen ob praznikih iz Vidma v Trst.
21.45	(IC)	TERGESTE - Turin (15.08), Milano (17.05), Padova (19.22), Mestre (19.40), Tržič (21.21).
22.47	(R)	Benetke (20.28), Mestre (20.39), Portogruaro (21.35), Tržič (22.23). Op.: se ne ustavi v Sesljanu, Nabrežini, Griljanu in Miramaru.
23.12	(IC)	MIRAMARE - Rim Termini (16.15), Firenze (18.17), Bologna (19.27), Padova (20.46), Mestre (21.04), Tržič (22.48).
23.27	(E)	VENEZIA EXPRESS - Benetke (21.22), Mestre (21.34), Tržič (23.04).

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.25	(R)	Tržič (5.48), Gorica (6.09), Videm (6.43). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.29	(D)	Tržič (6.52), Gorica (7.18), Videm (7.43). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.54	(R)	Tržič (7.20), Gorica (7.45), Videm (8.10). Op.: se ne ustavi v Miramaru, Griljanu, Krizu.
7.52	(D)	Tržič (8.15), Gorica (8.36), Videm (9.01). Op.: vozi samo ob praznikih.
8.42	(R)	Tržič (9.09), Gorica (9.34), Videm (10.10). Op.: ukinjen ob praznikih.
9.35	(R)	Tržič (10.00), Gorica (10.25), Videm (11.01). Op.: vozi samo ob praznikih; ne ustavi v Miramaru, Griljanu, Krizu, Nabrežini.
10.46	(R)	Nabrežina (11.00), Sesljan (11.04), Tržič (11.13), Gorica (11.37), Videm (12.09). Op.: ne ustavi v Miramaru, Griljanu, Krizu.
12.24	(D)	Tržič (12.47), Gorica (13.08), Videm (13.36), Pordenone (14.18).
13.20	(R)	Tržič (13.47), Gorica (14.12), Videm (14.48). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.40	(R)	Tržič (15.08), Gorica (15.31), Videm (16.06). Op.: ne ustavi v Griljanu in Krizu.
16.16	(D)	Tržič (16.39), Gorica (17.00), Videm (17.25).
17.04	(R)	Tržič (17.27), Gorica (17.48), Videm (18.23). Op.: ukinjen ob praznikih.
17.28	(R)	Tržič (17.52), Gorica (18.17), Videm (18.55). Op.: ne ustavi v Griljanu, Krizu, Nabrežini, Sesljanu.
17.45	(D)	Tržič (18.08), Palmanova (18.32), Videm (18.49). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.05	(D)	Sesljan (18.21), Tržič (18.30), Gorica (18.52), Videm (19.10). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.30	(R)	Tržič (18.57), Gorica (19.20), Videm (19.54). Op.: ne ustavi v Griljanu, Krizu.
19.25	(D)	Tržič (19.48), Gorica (20.09), Videm (20.34).
20.00	(R)	Tržič (20.25), Gorica (20.48), Videm (21.15). Op.: ukinjen ob praznikih.

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
9.16	(E)	SIMPLON EXPRESS - Opčine (9.45), Sežana (10.14), Ljubljana (12.15), Zagreb (14.50).
12.04	(E)	DRAVA - Opčine (12.38), Ljubljana (15.00), Čakovec (18.05), Budimpešta (22.58).
17.58	(IC)	KRAS - Opčine (18.25), Sežana (18.49), Ljubljana (20.43), Zagreb (22.55).
23.43	(E)	VENEZIA EXPRESS - Opčine (0.11), Sežana (0.40), Ljubljana (2.40), Zagreb (5.00), Budimpešta (12.30).

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.28	(E)	VENEZIA EXPRESS - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40).
10.57	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.10), Sežana (10.05), Opčine (10.14).
16.50	(E)	DRAVA - Budimpešta (6.00), Čakovec (10.44), Ljubljana (13.55), Opčine (15.55).
19.49	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54).

IC - Intercity E - ekspressni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

KULTURNI DOM / V SOBOTO GOSTUJE TERZO TEATRO

»Vsega je zmeraj kriv le zlodej«

Gre za reprizo Fojeve igre, s katero je goriška skupina nastopila na tekmovanjih

Po nekajtedenskem premoru bo v Kulturnem domu spet gledališče. V soboto, 13. t.m., namrec gostuje skupina Terzo teatro iz Gorice z znanim delom Daria Foja "La colpa è sempre del diavolo" (Vsega je zmeraj kriv zlodej). Gre za uspešno odrsko delo, ki so ga nasturdirali že v lanskem sezoni in z njim nastopili tudi na gradu, v okviru poletnih prireditel. Z igro so nastopili tudi na pomembnih gledaliških festivalih in dosegli laskava priznanja: v Macerati, Castiglione al Lago, v Chioggi. V Chioggi je posebnega priznanja bila delezna igralka Raffaella Adani, ki je prejela pohvalo za naslovno vlogo. Čeprav je bilo delo napisano pred skoraj tridesetimi leti in čeprav je dogajanje časovno uokvirjeno v srednjem veku, je delo v marsičem aktualno tudi v odnosu na današnje družbene in politične razmere v Italiji. Igro je režiral Mauro Fontanini, v glavnih vlo-

gah pa nastopajo Paolo Cicuta, Raffaella Adani, Giorgio Marangone, Aurelio Sanità, Loris Tulliso. Igrajo se Rosy Pasquali, Manuela Vittori, Anto-

nella d'Addato, Fabio Miotti, Giuliana Colella in Sergio Boscarol. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni Antonini.

Na sliki: prizor iz igre

KINO

GORICA
VITTORIA 18.00-20.00-22.00 »Leon«. Rež. Luc Besson, i. Gary Oldman in Nathalie Portman. Prepovedan mladini pod 14. letom. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Sostiene Pereira«. Rež. Roberto Faenza, i. Marcello Mastroianni in Nicoletta Braschi.

TRŽIČ
COMUNALE Zaprto.

ČESTITKE

Včeraj, 8. maja 1995, je v Pevni praznoval 14. rojstni dan **MARIO RADINJA**. Vse najboljše za rojstni dan in da bi zrastle v pridnega in postenega fanta mu želijo vsi domaći, ki ga imajo radi.

PRIREDITVE

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV Z GORIŠKEGA vabi v ponedeljek, 15. maja, na pevski koncert v Kulturnem domu. Posvečen bo 50-letnici konca druge svetovne vojne in zmage nad nacifasizmom. Nastopila bosta zbor upokojenih rudarjev iz Trbovelj in obnovljeni pevski zbor goriškega Društva upokojencev.

KD OTON ZUPANČIČ prireja v sredo, 10. maja, ob 20.30 v domu Andreja Budala predavanje prof. Jozeta Pirjevca o italijansko-slovenskih odnosih od leta 1915 do danes.

SKRD JADRO vabi na društveni sedež v Romjanu v četrtek, 11. maja, ob 20.15 na srečanje z g. Magdo Sturman iz Mackolj (TS), ki bo predvajala diapozitive s potovanja po Avstraliji.

RAZSTAVE

V KULTURNEM DOMU V GORICI je do 10. maja postavljena razstava slik Bruna Canelle. Ogled ob delavnikih med 9. in 13. uro in med prireditvami.

OBVESTILA

V DIJAŠKEM DOMU SIMON GREGORČIČ v Gorici ze sprejemajo prijave za OTROSKO POLETNO SREDISCE, ki bo delovalo od 19. junija do 29. julija. Prijave in informacije nudijo v pisarni Dijškega doma ob delavnikih od 12. do 17. ure - tel. 533495.

SLOVENSKE DEŽELNE ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE prireja tečaj tehnike prodaje (na drobno, uslug itd. - 40 učnih ur). Vpisovanje in informacije v tajnistvu Zavoda v Gorici, ul. della Croce 3, tel. 81826.

KD OTON ZUPANČIČ organizira tradicionalni turnir "Beach volley 95" na pesku. Turnir se bo začel 22. maja. Prijave sprejemajo v domu A. Budala v Standrežu od danes do 19. maja med 19. in 21. uro. Letos sprejemajo tudi mešane ekipe. Interesenti naj se čimprej prijavijo, ker bo število ekip omejeno.

OBČINA SOVODNJE sporoča, da je bil rok za predstavitev prošenj za priključitve na plinsko omrežje po znizani ceni (700 tisoč lir) podaljšan do 13. maja 1995. Po tem datumu bo treba za nove priključitve zaprositi tudi za dovoljenje pokrajinske uprave, ker pa bodo pokrajinsko ceno na novo asfaltirali, utegnejo biti kajanejšje prošnje tudi zavrnjene.

IZLETI

SPD GORICA vabi v nedeljo, 14. t.m., na Kucelj. Vzpon bo iz Vrtovnice, hoje do vrha pa približno tri ure. Prevoz z lastnimi sredstvi, kosilo iz nahrbtnika. Izlet vodi Mirko Radinja. Odhod ob 6. uri s parkirišča pri Rdeči hiši. Društvo obvesca tudi, da je se nekaj mest na avtobusu za Golico, v nedeljo, 21. maja. Sprejemajo ze tudi prijave za avtobusni izlet na Korosko, 4. junija.

SKD KREMENJAK JAMLJE in VZPI DOLJAMJE prirejata 4. junija avtobusni izlet v Drazgose, Begunje, Bled in v Vintgar. Prijave sprejemajo Igor Kobal, Ettore Moro, Mario Croselli do 15. maja.

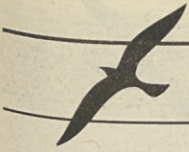
ODBOR UPOKOJENCEV IZ DOBERDOBA obvesca izletnike na Sicilijo in Sardinijo, da bo odhod v soboto, 13. maja, ob 5. uri s Trga sv. Martina. Priporoča se točnost.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
MORANDINI, Rastel
65, tel. 533349.
DEZURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

POGREBI

Danes: 9.30, Severino Russian, iz splosne bolnisnice v Ločnik; 10.00, Gianleonardo Lorenzini, iz splosne bolnisnice v Trzič; 11.30, Anna Rijavec vd. Galliussi iz splosne bolnisnice v Ločnik; 13.15, Adolfo Mucchiut iz splosne bolnisnice v Mariano.

VOLITVE / BALOTAŽI V GRADIŠČU IN ŠTARANCANU

Izenačen izid dvoboja med centrom in levico

Izločeni pol svoboščin pomagal Fabrisu v Gradišču

Z nedeljskima balotazama za izbiro županov v Gradišču in Štarančanu se je tudi na Goriskem sklenil krog letosnjih upravnih volitev, ki so zajele 17 od 25 občin v pokrajini. Vecinoma so bile to manjše občine z izjemo prav omenjenih dveh, kjer je bila potrebna tudi balotaza. V odločilnem spopadu med dvema blokom je bil izid takorekoč izenačen, saj je v Štarančanu zmagała levica v Gradišču pa sredinski kandidat, ki ga je vsaj neuradno podpiral tudi dobršen del desnice. Kljub temu pa lahko recemo, da sta tudi balotazi potrdili ugotovitve iz prvega kroga volitev in sicer, da pol svoboščin v naši pokrajini nikakor ne uspe prodreti, ko gre za upravljanje občin, in da sta na teh volitvah slavila levica in center.

Upoštevat gre namreč, da tako v Gradišču kot v Štarančanu spopad na balotazah ni bil med desnosredinsko in levosredinsko koalicijo, temveč med napredno usmerjenima kandidatom (levega centra v Gradišču oziroma levice v Štarančanu) in sredinsko opredeljenima kandidatom (v obeh primerih je slo za predstavnika bivše krščanske demokracije). Kandidati pola svoboščin so v obeh občinah izpadli že v prvem krogu in le v Gradišču so bili njihovi glasovi najbrž odločilni za izid balotaze v korist sredinskemu kandidatu.

V Gradišču bo torej se naprej župan Gianni Fa-

Gianni Fabris

bris, ki je bil na prejšnjih volitvah izvoljen kot predstavnik KD, tokrat pa je kandidiral skoraj kot "outsider" na celu občanske liste, ki vsaj v prvem krogu ni uživala uradne podpore nobene stranke. Kljub temu pa je Fabris kot star in izkušen politični maček znal najti prave ljudi in prijeme, da si je v prvem krogu s 25,9% glasov zagotovil drugo mesto tik za predstavnico levega centra Mario Masau Dan. Gladko je prehitel kandidata Forza Italia Lazzarija (pol svoboščin se je razdelil, saj se je Nacionalno zavezništvo predstavilo z lastnim kandidatom) in si zagotovil pravico do balotaze. Predvčerajšnjim je v balotazi Fabris očitno

Giorgio Nogherotto

zbral večji del glasov desnice (Forza Italia se je pred balotazo izrecno čeprav brez uradne povezave opredelila zanj) in si s 60,3 odstotki zagotovil se stiri leta županovanja.

Maria Masau Dan je na celu levosredinske liste, ki so jo podpirali DSL, Severna liga, socialisti in nekateri napredno usmerjeni katoličani, obticala pod 40 odstotki glasov, kar predstavlja za to listo gotovo veliko razočaranje. V prvem krogu je namreč bila prva s 27,1% glasov, toča očitno ji v balotazi ni uspelo povezati okrog sebe niti vslo levico. Dobršen del volilcev, ki so v prvem krogu glasovali za skupnega kandidata SKP in Zelenih (prejel je

17% glasov) se očitno v balotazi niso opredelili. K temu so najbrž prispevali nekateri nespornosti in medsebojni očitki med župansko kandidatko in SKP.

V 16-clanskem občinskem svetu v Gradišču bo župan Fabris imel ob sebi še deset svetovalcev s svoje liste, tri svetovalce bo imela levosredinska lista Maria Masau, dva Forza Italia in enega Zeleni-SKP.

Povsem drugačen je bil izid v Štarančanu, kjer se je v balotazi brez težav uveljavil kandidat združene levice (podpirali sta ga ločeni listi DSL in SKP) Giorgio Nogherotto. V tej od nekdanj "rdeči" občini je Nogherotto že v prvem krogu kljub konkurenci starih drugih županskih kandidatov za las zgrešil absolutno večino (prejel je 49% glasov). Za drugouvrščenega Franca Brusso (Ljudska stranka in Severna liga), ki je v prvem krogu prejel manj kot 22% glasov, je bil boj v balotazi brezupen. Gladko je zmagal Nogherotto s 65,6%, Brussa pa je prejel 34,4%. Nogherotto je najbrž pridobil večji del glasov Zelenih, Brussa pa le del glasov, ki so v prvem krogu sli kandidatom Forza Italia in Nacionalnega zavezništva.

V občinskem svetu v Štarančanu bo Nogherottova koalicija imela 10 svetovalcev (osem z liste DSL, socialisti, neodvisni in dva z liste SKP in neodvisni); lista LS-SL bo imela 3 svetovalce, po enega pa Zeleni, Forza Italia in Nacionalno zavezništvo.

CETA / POSVET

Skrb za okolje kot dejavnik razvoja

12. in 13. maja na Trg. Zbornici

Goriski center CETA (Centro di Ecologia teoria ed applicata / Center za teoretsko in praktično ekologijo) prireja ob koncu tedna, v sodelovanju s strokovnimi organizacijami podjetnikov iz naše dežele ter bližnjega Veneta ter v sodelovanju s Trgovinsko zbornico iz Gorice dvodnevno posvetovanje na temo Skrb za okolje, element večje kompetitivnosti podjetja. Posvetovanje bo 12. in 13. t.m. v konferenčni dvorani Trgovinske zbornice v Gorici.

Prvi cilj, ki so si ga postavili prireditelji posvetovanja je gospodarstvenikom s področja neposredne proizvodnje in storitev posredovati osnovne smernice na katerih vzpostaviti korekten in odgovoren odnos do okolja. Ne samo med gospodarstveniki ampak v širšem kontekstu je namreč se močno prisotno prepričanje, da je faktor okolje, iz golega ekonomskega vidika, zgolj negativna postavka in odvečni strošek. Stvari pa se v zadnjih letih spreminjajo, seveda na bolje. V mednarodnem okolju pridobivajo na ugledu podjetja, ki so v proizvodne procese uvedle naj sodobnejšo tehnologijo, prijazno do okolja in ki so proizvodnjo tako preuredile, da proizvajajo minimalno količino odpadkov, oziroma sama poskrbijo za njih predelavo. Glavna ovira na poti odgovornejšega pristopa do okolja v Italiji je, kot kaže, skrajno nejasna in zapletena zakonodaja.

NOVICE

Interpelacija Antonaza na Deželi o težavah na postaji v Zagraju

Deželni svetovalec SKP Roberto Antonaz je te dni naslovil predsednici deželnega odbora A. Guerra interpelacijo v zvezi s težavami, ki se pojavljajo na železnici, kot posledica ukinitve blagajne na postaji v Zagraju. Sprevodniki namreč zahtevajo od potnikov, ki vstopajo na omenjeni postaji vozovnice, čeprav jih je skorajda nemogoče kupiti. Najbližje prodajno mesto je namreč 500 metrov od postaje. Antonaz predlaga Predsednici Guerrovi naj posreduje, da bodo potniki lahko kupili vozovnico, kakor do nedavna, na vlaku in da uprava železnic uredi dodatna prodajna mesta v Zagraju in drugih krajih ter da po možnosti namesti avtomatsko blagajno ter poskrbi za redno čiščenje in vzdrževanje železniške postaje.

Večer o goriškem pesniku in pisatelju Celsu Macorju

V okviru tečaja furlanskega jezika in književnosti, ki poteka na sedežu Furlanskega filološkega društva, bo jutri, ob 18. uri, v Bellinijevi ulici 3 srečanje z znanim goriškim besednim ustvarjalcem Celsom Macorjem. Pesnika in pisatelja bo predstavil prof. Erardo Sgubin. V kratkem bo pri založbi Braitan izšlo Macorjevo zbrano delo.

V Tolminu bodo postavili obeležje Ljubki Šorlijevi

V Tolminu bo v soboto, 13. t.m., slovesnost ob odkritju spominskega obeležja pesnici Ljubki Šorli, na njenem domu, v Brunovem drevoredu st. 1. Pobudo pripravljajo Občina Tolmin, župnijski urad in Krajevna skupnost Tolmin. Obeležje bo odkril akademik prof. dr. France Bernik, predsednik SAZU. Sodelovali bodo pevci iz Tolmina in Gorice.

Jutri zaseda goriški občinski svet v ponedeljek pa bo pokrajinski

Goriski pokrajinski in občinski svet bosta v tem in prihodnjem tednu, zdaj ko je tudi drugi krog upravnih volitev mimo, obnovila dejavnost. Jutri ob 16. uri je sklicana seja goriškega občinskega sveta. Na dnevnem redu bo poročilo župana, zatem vprašanja svetovalcev, na tretjem mestu pa je predvidena razprava o osnutku preureditve javne zdravstvene službe. Na dnevnem redu je se ducat drugih vprašanj, vendar se zdi, da se bo zasedanje izčrpalo že ob tretji točki. V ponedeljek, 15. t.m. se bo sestal pokrajinski svet, v torek, 16. t.m. ob 16. uri pa ponovno goriški občinski svet. Seja je bila sicer prvotno napovedana za 15. maj, vendar pa so jo zaradi sočasnosti s pokrajinskim svetom, odgodili.

Rajonski svet v Štandrežu bo odločal o manjših delih

Rajonski svet v Štandrežu se bo ponovno sestal v četrtek, 11. t.m. ob 20.30. Tokrat bo - razberemo iz dnevnega reda seje - največ govora o delih, ki naj bi jih v tem letu opravili na območju rajona. Kakor znano, je goriški občinski odbor sredi prejšnjega meseca vendarle odobril porazdelitev dotacij rajonskim svetom (znesek je enak lanskemu) in to zdaj, čeprav z zamudo, odpira možnost uresničitve številnih manjših posegov.

ZDRAVSTVO / POLEMIKA

Težaven dialog Fasola - sindikati

Tajniki CGIL, CISL in UIL spet odgovarjajo na odbornikove očitke

Pokrajinski tajniki sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL so včeraj z odprtim pismom deželni odborništvo zdravstva Gianpiera Fasola odgovorili na nekatere ugovore odbornika glede ostrega stališča, ki so ga sindikati prejšnji teden javno zavzeli do načrta za reorganizacijo zdravstva, do vodstva goriških zdravstvenih ustanov in do samega Fasole.

Deželni odbornik je med drugim obtožil sindikate, da nočejo dialoga, da obrekujejo in postavljajo nesprejemljive ultimativne zahteve. Nic takega, odgovarjajo sindikalni voditelji, ki pravijo, da sindikat isče vedno konfrontacijo in dialog, pa čeprav so stališča lahko narazen. Odbornika

Fasolo obtožujejo, da ima katek spomin, češ da je po sicer konstruktivnem lanskem srečanju obljubil, da bo ponovno sklical sindikate, minilo pa je že 6 mesecev in tega ni naredil. Prav tako, ugotavljajo, upravitelj goriškega zdravstvenega podjetja Baratti ze dolgo napoveduje posvetovanje s sindikati, do slej pa ni bilo se nobenega vabila na razgovor.

Predstavniki sindikalnih zvez tudi zavračajo očitke, da so njihova stališča politično pogojena in nacešno odklonilna. Pripravljani smo na dialog, zagotavljajo, pri čemer pa naj nam Fasola prizna pravico do različnih pogledov in predlogov v interesu uporabnikov zdravstvenih struktur na Goriskem.

KRONIKA / VČERAJ SREDI DOPOLDNEVA V UL. VITTORIO VENETO

Tri osebe ranjene in velika škoda v silovitem verižnem trčenju

Križišče velja za eno črnih točk v mestu - Nezačestna signalizacija?

Tri osebe so bile ranjene v prometni nesreči, nekaj minut po deseti uri včeraj, v kriziscu ulic Baiamonti, Della Bona in Vittorio Veneto. 29-letni Franco Zoff iz Gorice ul. Michelstaedter 2 se bo zdravil mesec dni, 40-letni Fulvio Bonamico iz Gorice, ulica Brigata Campobasso 31 se bo zdravil 20 dni, 5 dni pa se bo zdravil 28-letni Stefano Sclauzero, ul. Garzaroli 198. V nesrečo so bila vpletena stiri vozila, od katerih sta bili dve skoraj povsem uničeni, promet v tem delu mesta (ul. Vittorio Veneto je namreč glavna os med vzhodnim in jugozahodnim delom mesta) je bil skoraj do poldne močno oviran.

Do trčenja je prislo, ko

je voznik avtomobila y 10 - Franco Zoff iz stranske ulice Baiamonti zapeljal preko krizisca, namenjen v ulico della Bona. Po ulici Vittorio Veneto je iz centra mesta v smeri bolnišnice s tovornjakom iveco pripeljal Stefano Sclauzero. Z nasprotno smeri pa je v fiat punto pripeljal Bonamico. Prilo je do verižnega trčenja, pri čemer je bil poškodovan tudi v blizini parkiran avtomobil fiat tipo.

Omenjeno krizisce velja za eno od črnih točk v mestu. Da je temu tako, pričajo številne nesreče. Najbrž bi kazalo krizisce boljše ali primernejše opremiti, opozarjajo stanovalci bližnjih his.

Na sliki (Fotostudio Reportage) reševanje ranjencev iz razbitih vozil

VIDEM IN PORDENON

Furlanija pozdravlja zmago leve sredine

Leva sredina, Severna liga in volilci SKP so se povsod izrekli proti Kartelu svoboščin

VIDEM - Furlanija je cez noč obrnila hrbet Silviu Berlusconi in Gianfrancu Finiju ter močno podprla levosredinsko koalicijo, ponekod pa tudi Severno ligo. V pokrajinah Videm in Pordenon ter v bistvu vseh furlanskih občinah je prislo do pretoka glasov med levo sredino, Bossijevo stranko in Stranko komunistične prenove. Predsednik pordenonske pokrajine Alberto Rossi (Severna liga-Ljudska stranka) je bil izvoljen z odločilnimi glasovi leve, Liga pa je vrnila »uslugo« v videmski občini in pokrajini, kjer je množično podprla zmagovita levosredinska kandidata.

Za predsednika videmske pokrajinske uprave je bil potrjen zastopnik Ljudske stranke, bivši demokristjan Gio-

Alberto Rossi

prli tudi Bossijevi in Bertinottijevi pristasi. Podobno kot drugod po Italiji, so tudi Videmci naenkrat obrnili hrbet desnici, ki je zmagala na lanskim političnim volitvah.

Zastave levosredinske koalicije od nedelje plapolajo v skoraj vseh občinah videmske in pordenonske province. V do včeraj "beli" Casarsi je bil do zadnjega favorita za zmago sredinski kandidat Angiolino Tubaro, ki ga je v nedeljo porazil napredni kandidat Franco Rosa. Napredna in demokratska koalicija je slavila tudi v Palmanovi in v Tavaganccu, industrijskem centru v ozki okolici furlanskega glavnega mesta. Levi center je prevladal tudi v Tricesimu.

Zelo dobro so se obnesli tudi županski kandidati Severne lige. V rojstnem Campoformidu bo po novem županoval bivši predsednik deželne vlade, senator Piero Fontanini, ki je dobesedno pregazil desničarskega kandidata. Fontaninija so podprli tudi volilci DSL in Komunistične prenove. Zastava Bossijeve stranke bo plapolala tudi v Porciji.

V Avianu, kjer je znano letalsko oporišče NA-

TO, pa je bil za župana izvoljen Gianluigi Rellini, ki pripada Stranki komunistične prenove. Pa se prijetna zanimivost. V novoizvoljenem videmskem občinskem svetu bo sedel tudi Baila Kaine (DSL), po rodu iz Afrike, ki dela in živi v Vidmu.

Nedeljske upravne volitve so, kot vidimo, močno okrepile levosredinske sile in hkrati tudi Severno ligo. Volilni rezultati znajo sedaj vplivati tudi na deželni odbor predsednice Alessandro Guerre, ki sloni na zavezništvu med Ligo, Forza Italia in Ljudsko stranko, ki se je pri nas opredelila za sodelovanje z levico. Obstaja možnost, da bo iz koalicije odsila Forza Italia in da bo vanjo vstopila DSL.

Giuseppe Pelizzo

vanni Pelizzo, ki je premagal desničarskega tekmeča Romana Venierja. Do velikega presenečenja pa je prislo v videmski občini, kjer je napredni kandidat v balotazi premagal favorizirano predstavnico Kartela svobosilcn Silvano Olivotto. Novoizvoljeni župan Enzo Barazza je odraz levosredinskih strank in gibanj ter DSL, v nedeljo pa so ga množično pod-

Z IZVOLITVIJO NOVEGA ŽUPANA BERNARDIJA

Zgodovinski politični zasuk v Občini Čedad

Pascolini se je do zadnjega vedel precej arogantno

CEDAD - »Z zmago napredne liste v Ceadu je uspeh levosredinskih list v Nadiskih dolinah zadobil se večje, rekel bi zgodovinske razsežnosti. Tudi v tem največjem centru cedajsko-nadiskega območja je prenehala tradicionalna demokratska hegemonija, ki je vedrila in oblačila po mili volji in ustvarila svoje kvarne protektorate. Padel je sistem, ki so ga upravljali nekateri vidni demokratski veljaki, porušil se je grad, v katerega nisi prišel, če nisi bil "kontroliranega porekla".

V stvilkah volilnih rezultati iz Nadiskih dolin in Cedad pomenijo, da imajo napredne liste veliko večino tudi znotraj Gorske skupnosti. Od de-

Giuseppe Bernardi

setih občin, ki sestavljajo to telo, le dve upravljata sredinske oziroma desno-sredinske koalicije (Dreka in Podbonesec), ostalih osem pa so izraz naprednega gledanja.

Tako je po izidu balotaze v Ceadu komentir-

al spetski župan Firmo Marinic, ki je vidno zadovoljen z uspehom novega kolege Giuseppe Bernardija. Zmaga napredne liste predstavlja eno največjih presenečenj na Videmskem, se posebno če pomislimo na veliko razliko v glasovih med obema konkurentoma. Bernardi je namreč zbral 57, 4 odstotka glasov (v prvem krogu je dobil 25, 4), kar je veliko več od tega, kar so si pričakovali njegovi najbolj optimistično razpoloženi privrženci.

Razlogi za uspeh so različni, gotovo pa je, da se je marsikateri volilec izrekel za Bernardija, ker je s tem želel kaznovati aroganco dosedanjega župana Giuseppeja Pascolinija, ki se je nekega

dni pred balotazo rad pohvalil, da so samo Julij Cezar, Mussolini in on naredili nekaj pozitivnega za Cead. Pascoliniju očitno ni veliko pomagalo niti dejstvo, da je pred drugim krogom volitev v svojem vrtu obrezoval živo mejo pred mimoidočimi in s tem kazal navezanost na družino, kot se spodobi kandidatu za župansko mesto.

Takoj po izvolitvi, ko so Bernardijevi privrženci slavili zmago, so znanstveniki položili sop cvetlice ob spomenik Juliju Cezarju pred občinsko palačo, kjer je dosedanji župan Pascolini redno parkiral avtomobil, čeprav je v tem kraju parkiranje prepovedano...

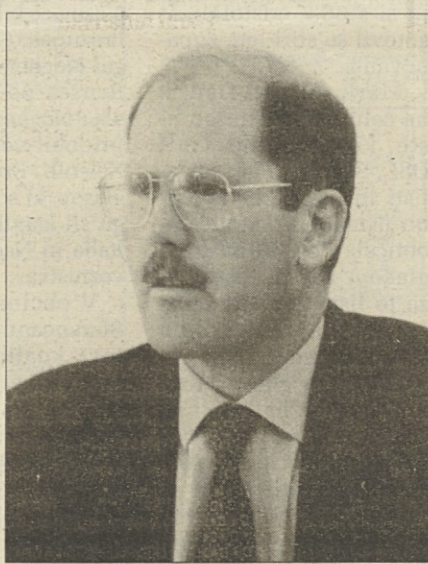
Rudi Pavšič

STALIŠČE STRANKINEGA DEŽELNEGA TAJNIŠTVA

SSk za večjo povezanost manjšine

GORICA - Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je mnenja, da bi Slovenci v Italiji tudi v pripravah na parlamentarne volitve morali nastopati čim bolj enotno, tako da bi se lažje uveljavili kot politični osebki, pa tudi kot pogajalski partner pri sestavljanju programov in kandidatnih list. Večja povezanost je sploh potrebna, ki se pojavlja tako rekoč ob vsakem koraku v političnem nastopanju Slovencev v Italiji in nanjo SSK ne bo nehalo opozarjati. Se zlasti bi bilo nujno, da bi Slovenci znali nastopati čim bolj enotno v tako temeljnih zadevah, kot je

uveljavljanje naše pravice do zastopnosti v izvoljenih telesih. SSK se bo konkretno zavzela, da bi se predstavniki naše narodnostne skupnosti lahko predstavili deželnemu svetu Furlanije-Juljske krajine skupnim stališčem glede nove volilne zakonodaje za to delo. V tej luči je deželno

tajništvo SSK (na sliki tajnik Martin Breclj)

pozitivno ocenilo skupno vsemanjinsko proslavo konca druge svetovne vojne in zmage nad nacifasizmom 1. maja v Doberdolu. »V konkretni izpeljavi proslave so se res pojavili razni aspekti in pomanjkljivosti, ki so tega ali onega upravičeno vznemirili, kakor je bilo tudi nekoliko pristransko poročanje v raznih medijih o njej, toda temeljni podatek, da smo znali Slovenci to pomembno obletnico obeležiti skupaj, ostaja in SSK je ponosna, da se je odločilno zavzela, da je do te skupne proslave prišlo«.

Deželno tajništvo SSK

je na svoji petkovi seji pozdravilo začetek poskusnih televizijskih sporedov RAI v slovenscini ter se zavzelo za njihovo okrepitev in vidljivost v vseh krajih od Milja do Trbiza, v katerih živimo Slovenci v Italiji. Izrazilo je zadovoljstvo, da je končno prislo do pozitivnih premikov za zagotovitev državnih prispevkov ustanovam in organizacijam naše skupnosti, ki jih zdaj pesti huda finančna stiska.

Z zadovoljstvom je tudi sprejelo zagotovilo sen. Darka Bratine, da bo končno prislo do vložitve v parlamentu zakonskega osnutka za zaščito Slovencev v Italiji, ki so ga skupno izdelale najpomembnejše komponente naše skupnosti. SSK se je za to večkrat zavzela in nagovorila je vrsto parlamentarcev, da so zakonski osnutek podpisali. Res pa je tudi, da do vložitve osnutka prihaja s precejšnjo zamudo.

Udeleženci petkove seje so seveda pregledali rezultate zadnjih upravnih volitev ter z zadovoljstvom ugotovili, da je SSK povsod napredovala, kjer se je predstavila s svojimi listami in kandidati. Pozdravili so tudi dejstvo, da so se v videmski pokrajini v skoraj vseh občinah, v katerih smo Slovenci zgodovinsko naseljeni, uveljavili ljudje in sile, ki se zavzemajo za ovrednotenje slovenske prisotnosti. Na seji je bil govor tudi o drugih tekočih zadevah in se posebej o referendumih, ki bodo predvidoma junija. Do njih bo stranka zavzela dokončno stališče na svojem deželnem svetu, ki se bo zbral v kratkem.

PISMO UREDNIŠTVU

Kdo ribari v kalnem?

V PD z dne 2. aprila je med nedeljskimi temami na strani 14 bil objavljen daljši zapis brez podpisa pod naslovom »KDO RIBARI V KALNEM?«

Ni v moji navadi polemizirati (zato se me marsikdo tudi velikokrat rad privoščil) saj se raje posvečam konstruktivnemu delu za našo narodno skupnost. Toda omenjeni članek vsebuje nekatere trditve in tolmačenja, ki zahtevajo pojasnila. Omejila se bom le na najnujnejša in aktualna.

Najprej moram pibiti, da Svet slovenskih organizacij ni nikoli naceplo nasprotoval temu, da bi Zveza slovenskih kulturnih društev dosegla status ustanove deželne kulturnega pomena z vsemi ugodnostmi gnotne in druge narave, ki ga ta status prinaša. Kot izhaja tudi iz mojega pisma odborniku Tomatu z dne 28. novembra 1994, ki ga je PD objavil ob svojem članku, strinjala se nisem:

a) s tem, da bi sredstva za leto 1994 črpali iz postavke SSO in to ob koncu leta. Če je kdo ZSKD sredstva obljubil že za leto 1994, bi bil moral poskrbeti za ustrezne proračunske spremembe. Glej na pr. povisek Sloriju sicer na račun

solskih organov! O tem ni bilo govora v komisiji pa se je zgodilo, reagiral pa ni nihče. Konkretno: borila sem se, da bi priznanje ne oskodovalo SSO samega kot se je dejansko tudi zgodilo! ZSKD je namreč preko zastopnikov SKGZ odločno zahtevala poleg priznanja statuta organizacije deželnega kulturnega pomena tudi ustrezna finančna sredstva za leto 1994, kljub nepovišani proračunski postavki, kar je imelo za posledico, da je SSO dobil obljubo podpore za leto 1994 v znesku, ki je za 84 milijonov nižji od podpore iz leta 1993.

b) s tem, da sem za vse zvedela sele v komisiji in to ob koncu leta ko je bila dejavnost SSO že izpeljana z vsemi finančnimi bremenitvami. Naj se povem, da smo uradno pismo o znižanju finančnih sredstev za leto 1994 dobili konec meseca marca letos - 1995!

c) s tem, da zastopnika SKGZ nista v komisiji podprla prošnji za priznanje Slovenske Prosvete iz Trsta in Zveze slov. kat. prosvete iz Gorice, ki sta prav tako leto za letom kot ZSKD in morda se prej, vlagali prošnje za priznanje. Niti ne more veljati opravičilo, da sta SP in ZSKP organizaciji pokrajinske organiziranosti. Zakon je s tem v zvezi zelo jase.

Upoštevati gre tudi dejstvo, da se je ZSKD za deželne podpore začela zanimati dokaj pozno, saj je razpolagala z neskončnimi sredstvi iz matice.

Mislil, da sem kot članica komisije in kot predsednica SSO, imela ne samo pravico, ampak tudi dolžnost, da proti takemu nekonkretnemu ravnanju zavzemam odločno stališče. In to je dejansko tudi vsebina pisma, katerega je PD objavil. Dejansko sem se borila prav za povišanje finančne postavke in za priznanje dveh članic SSO, ki sta »de facto« priznani za vzporedni ZSKD.

Ob tem je potrebno poudariti se naslednje:

a) Zveza slovenskih kulturnih društev ni vzporedna organizacija SSO. Zato se s slednjim, ki ima svoje priznanje vzporedje v SKGZ, ne more primerjati.

b) ZSKD je ena od članic SKGZ prav tako kot sta Zveza slov. kat. prosvete (ZSKP) in Slovenska prosveta (SP) dve od številnih članic SSO. Vzoredje ZSKD v ZSKP in SP sprejema tudi Slovenija (glej na pr. ZKO Ljubljana)

c) Svet slovenskih organizacij se je moral, z razliko od SKGZ, ki je dobival sredstva iz matične domovine, skozi celih deset let boriti

za deželna finančna sredstva s tem, da je neposredno organiziral dejavnosti, ki so pa v največji meri presegle deželne in državne meje. Dodatnih sredstev pa niti zaradi časa ni bilo! To, zaradi tradicije dela se danes. SKGZ, zaradi tradicije, se pa ukvarja predvsem z gospodarstvom. Kulturo prepušča ZSKD in drugim ustanovam;

d) SSO ima v svojih vrstah poleg SP in ZSKP se druge važne organizacije in ustanove. Med te sodijo tudi ustanove in organizacije izrazitega kulturnega pomena, ki pa se nimajo ne poimenskih postavk v zakonu 46 pa tudi ne priznanj z ozirom na njihove izrazite dejavnosti humanističnega značaja na katere so dejansko vezana priznanja o katerih je tu govora.

e) Formalne in neformalne članice SSO niso se deležne v matični domovini enakih podpor kot članice SKGZ (Glej že omenjeni ZKO, Ministrstvo za kulturo). Sicer upamo, da smo na poti proti uravnovešanju, četudi si marsikdo hudo prizadeva, da bi do tega ne prišlo. Kar se preteklosti tiče pa ni nobenega upanja. Prevelik je namreč kapital, ki je v preteklih letih sel mimo naših organizacij in SSO samega. Vprašujem se zato: kako

naj bi ostal človek brezbrizen ko se o teh kapitalih ne govori, medtem ko se neznani pisec spotika ob razmeroma skromnih deželnih sredstvih, o katerih je tu govora in ki imajo za seboj svojo težko zgodovino.

Moram pa priznati, da tudi anonimni pisec v PD sedaj pravilno ugotavlja, da so se stvari začele spreminjati in da se je treba zavzemati za uravnovešanje ravnanja z obema temeljnima organizacijama slovenske civilne družbe v Italiji.

V tem smislu bi se brez nadaljnega strinjala tudi s trditvijo, da pomeni priznanje ZSKD korak naprej, ko bi priznanja bili deležni vsaj tudi zgoraj omenjeni dve prosveti.

Sem pa mnenja, da je stališče uravnovešanja potrebno zagovarjati dosledno. Tako na pr. pri porazdeljevanju sredstev za tisk, za nase druge kulturne, vzgojne itd. organizacije in ustanove, pa naj sredstva prihajajo iz deželnih, državnih ali se iz kakih drugih virov.

Prepričana sem, da se bo anonimni pisec v Primorskem dnevniku s tem strinjal in da bo mogoče kdaj tudi kaj napisal v tem mislu.

Lep pozdrav!

Marija Ferletič

gospodarstvo in finance

TRENDI / ITALIJANSKA ZUNANJA TRGOVINA ŠE NAPREJ RASTE

Kljub naraščajočemu uvozu trgovinska bilanca aktivna

WTO napoveduje za letos znižanje stopnje rasti svetovne trgovine

RIM - Italija je bila lani četrti največji izvoznik na svetu, po ZDA, Franciji in Nemčiji, medtem ko je bila po uvozu na petem mestu, po ZDA, Nemčiji, Japonski in Franciji. Kljub 8-odstotnemu zmanjšanju lanskega izvoza glede na leto 1993, je bilo gibanje vseeno pozitivno, ker se je uvoz znižal za kar 16 odstotkov ali za 58,8 milijard dolarjev. Po vrednosti je lanski izvoz dosegel 59 milijard dolarjev, Italija pa si je zagotovila 5,8-odstotni delež svetovnega trga.

Po predvidevanjih svetovne organizacije za trgovino WTO naj bi se stopnja rasti blagovne menjave v svetu letos nekoliko upocasnila in z 9 odstotkov padla na 8, kar velja še posebej za članice Evropske unije. Italija pa vsaj za zdaj ne kaže znakov pojenja in se vedno beleži pozitiven trend. Pri tem je treba reči, da predvidevanja WTO o gibanju svetovne trgovine upostevajo krizo denarnih trgov, posebej mehiski finančni zlom in močno ovredno-

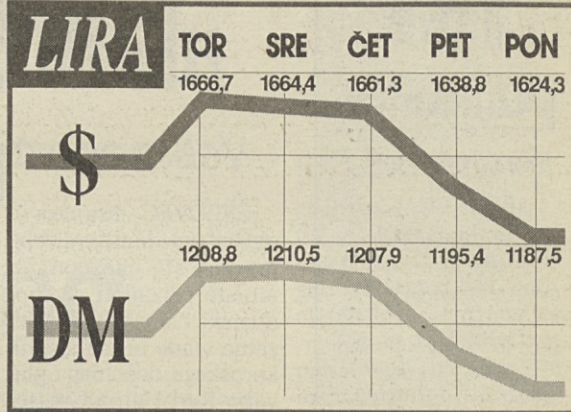
tenje jena in marke. Za temi pritiski trpijo zlasti evropski trgi, ceprav zavirajo tudi rast japonskega gospodarstva, medtem ko italijanskemu izvozu zaenkrat ne škodijo. Nasprotno, januarja letos je Italija izvozila skupno za 24.896 milijard lir blaga, januarja 1994 pa za 19.270 milijard. Res je, da se je medtem občutno povečal tudi uvoz, ki ga narekuje hitra gospodarska rast: januarja letos je dosegel vrednost 23.775 milijard lir, januarja lani pa je znašal 19.080 milijard. Že bežen izračun pa nam pokaže, da je bila januar-ska trgovinska bilanca aktivna, saj je presežek dosegel 1.121 milijard lir, potem ko je v istem mesecu lani znašal 190 milijard.

Po podatkih menjalnega urada UIC je italijanska trgovinska bilanca dosegla še večji uspeh v februarju, ko naj bi presežek dosegel kar 4 tisoč milijard, medtem ko je presežek plačilne bilance s tujino znašal 211 milijard lir (v enakem mesecu lani je valutna bi-

lanca dosegla primanjkljaj v znesku 279 milijard lir). V prvih dveh mesecih letos je presežek dosegel 1.185 milijard, medtem ko je v enakem obdobju lani znašal 635 milijard lir.

Najnovejši in prav tako ugodni so Istatovi podatki za marec, vendar so omejeni na države zunaj Evropske unije. Presežek trgo-

vinske bilance je dosegel 1.782 milijard lir, medtem ko je marca lani znašal 2.296 milijard. To pa ne pomeni, da je prišlo do upocasnitve izvozne dejavnosti, ampak gre znižanje stopnje rasti trgovinskega presežka pripisati zgolj povečanju uvoza, ki ga terja hitra rast industrijske proizvodnje v Italiji.

POSVET / VARNOST IN HIGIENA PRI DELU

SDGZ že poskrbelo za pomoč svojim članom

Ustanovilo je posebno operativno skupino

TRST - Nekoliko nagubani, precej zaskrbljeni obrazi kakih sto udeležencev četrtkovnega strokovnega posveta (na posnetku - foto KROMA), ki ga je na Opčinah priredilo Slovensko deželno gospodarsko združenje na temo varnosti in higiene na delovnem mestu, so pomenljivo izrazili obcutke in razpoloženje podjetnikov in delodajalcev ob odkrivanju vsebine novih in veliko strožjih zakonskih predpisov. Odlok stev. 626/94 povzema dosedanje predpise in jih dopolnjuje z normami, ki so že v veljavi v Evropi. Ta korak bi bil moral italijanski zakonodajalec storiti že konec leta 1992, po ustaljeni navadi pa je prilagoditev evropskim standardom zacela veljati z dveletno zamudo.

Po uvodnem posegu ravnatelja SDGZ Vojka Kocijancica, so vodja službe za medicino dela pri trzaski Krajevni zdravstveni enoti dr. Lucio Petronio, koordinator nacionalnega združenja izvedencev za varnost Mario Abbona in član inženirskega studija Meccano iz Trsta inž. Marko Stavar okvirno, pa vendar dovolj podrobno orisali vsebino, namen in filozofijo nove ureditve vprašanja varnosti pri delu. Marsikateri udeleženec se je v pravi dzungli navedenih zakonskih predpisov, obveznosti, nujnosti adaptacij, preventivnih ukrepov, pa tudi strogih sankcij tolazil, da tako kompleksnega normativa niti država ne more obvladati in da gre pac za italijanski birokratski skrat, spet drugi so modrovali, da bo to sredstvo za pridobivanje svežega denarja v izsuse ne drzavne blagajne. Normativa, ki je deloma že v veljavi, nikakor ne gre podcenjevati, saj je Krajevna zdravstvena enota že sprejela v službo skupino novih inšpektorjev, od katerih podjetniki pričakujejo, da bodo vsaj v prvi fazi nekoliko popustljivi in uvidevni, v upanju, da ob ugotovitvi kake nepravilnosti ne bodo takoj strogo ukrepali, ampak da bodo počakali, da v doglednem času odpravijo nevarnost. Tudi ce se delodajalec v določenem roku prilagodi normativu, bo moral neizbežno

placati cetrtno predvidene globe, ce pa tega ne bo storil, ga caka tudi kazenska ovadba s sodnim postopkom.

Nastevanje vseh obveznosti, ki zadevajo tako delavnice kot tudi urade z računalniško opremo, bi povzročilo se večjo zmedo. Osnovna načela novega režima varnosti in higiene na delovnem mestu so: zakonodaja velja tako za zasebni kot javni sektor, nanasa se na proizvodni sektor in tudi na terciarne dejavnosti. Poleg podjetnikov so nosilci obveznosti tudi delavci, ki morajo delodajalca opozoriti na morebitne nevarnosti. Podjetje mora obvezno imenovati odgovornega za varnost, ki je lahko tudi zunanji sodelavec. Zdravniki bodo morali poostri preventivni zdravstveni nadzor s sistematičnim periodičnim preverjenjem stanja. Poseben poudarek je na vse večji informiranosti in usposabljanju, da se s povečano zavestjo ze v kali odpravi vsak vir nevarnosti in rizicnih situacij. Ce potencialnih nevarnosti ni mogoce odpraviti, jih bodo podjetniki morali vsaj omejiti. Programiranje posegov in preventiva bosta postala osnovna stebra v prizadevanjih za učinkovito kolektivno zaščito. Temeljiti strukturni posegi, ki jih bodo podjetniki morali izvesti v delavnicah, bodo terjali občutna finančna sredstva in v teku je dogovarjanje s konzorcijem za jamstvo Congafi in trgovinsko zbornico, da bi podjetnikom omogocili najem posojila po ugodnih pogojih.

Clani Slovenskega deželnega gospodarskega združenja so lahko razmeroma mirni, saj na Združenju ze deluje operativna enota, ki bo v sodelovanju s profesionalci dajala napotke in omogocila pravilno prilagoditev varnostnim predpisom in pripravo studije o varnosti v obratu. V prihodnjem solskem letu pa naj bi Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje organiziral strokovni tečaj o varnosti in higieni na delovnem mestu, kar bo nedvomno prispevalo k se vecji ozavesčenosti.

Boris Simoneta

NOV INSTRUMENT ZA VAŠE VARČEVANJE

CTZ

CERTIFICATI DEL TESORO ZERO-COUPON
Z DVELETNO ZAPADLOSTJO

■ Zakladne vrednotnice CTZ se koristijo od 28. aprila 1995 in zapadejo 28. aprila 1997, datum ko bodo vrednotnice izplačane.

■ Nove zakladne vrednotnice so "Zero-coupon", to pomeni, brez kuponov za izplačilo obresti. Ob podpisu varčevalci položijo, kakor pri BOT, nizjo vsoto kot je nominalna vrednost vrednotnice; ob zapadlosti, po dveh letih, prejmejo nominalno vrednost vrednotnice neto po davčnih odbitkih.

■ Vrednotnice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem brez osnovne cene.

■ CTZ se lahko rezervirajo pri bančnih okencih do 13.30 dne 9. maja. Banca d'Italia ne sprejema rezervacij. Za rezervacije in podpise ni predvidena nikakršna provizija. Najmanjši znesek za rezervacijo znaša 5 milijonov lir.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in donos bosta objavljena v časopisju.

■ Vplacila vrednotnic, po ceni iznešeni na dražbi, je treba poravnati 15. maja.

■ Vrednotnice materialno ne krožijo; posojilo je izdano z enojnim globalnim potrdilom, ki ga ima v depotizu Banca d'Italia. Ob podpisu niso prikazane vrednosti zadolžnic; to omogoča varnejše kroženje vrednotnic brez omejitve prenosljivosti.

■ CTZ se uradno kotirajo.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

GRASSER

»Mislim sem na Titove partizane«

Konkretizacija

CELOVEC - Svobodnjaški namestnik deželne glavarja Karl-Heinz Grasser je včeraj - očitno pod pritiskom protestov iz vseh demokratičnih taborov - na tiskovni konferenci konkretiziral svojo izjavo o »nekdanjih sovražnikih Koroške«.

Novinarjem je pojasnil, da je na zborovanju Zveze koroških brambovcev v nedeljo v Pliberku mislil predvsem »na elemente, ki se zavzemajo za počastitev tistih oseb, ki so kot Titovi partizani postavili pod vprasaj teritorialno integriteto Koroške«.

(I. L.)

KOROŠKA / ŠKANDAL OB 50-LETNICI ZMAGE NAD NACIFASIZMOM

Žrtve odpora označil za »bivše sovražnike Koroške«

Velika ogorčenost nad izjavo svobodnjaškega člana deželne vlade Grasserja

CELOVEC - Koroška in avstrijska demokratična javnost sta ogorčeni in močno prizadeti: svobodnjaški član koroške deželne vlade in namestnik koroškega deželne glavarja Karl-Heinz Grasser je koroške žrtve odpora proti nacistični strahovladni označil za »nekdanje sovražnike Koroške« in se včeraj - ob 50. obletnici konca druge svetovne vojne in zmage nad nacifasizmom - tudi ni udeležil deželne spominske proslave pri spomeniku žrtvam odpora proti nacifasizmu na pokopališču v Trnji vasi pri Celovcu.

Nezaslišana zalitev žrtv odpora proti Hitlerjevi diktaturi (med njimi številnih slovenskih upornikov), ki si jo je do-

volil visok politik dežele Koroške, je povzročila val protestov - od politikov ostalih strank prek številnih (tudi slovenskih) organizacij do zveznih politikov na celu z zveznim kanclerjem Vranitzkyem.

Govorniki na slovesnosti pri spomeniku na pokopališču v Trnji vasi so v svojih nastopih spomnili na dejstvo, da so prav tisti, ki so se pred 50 leti aktivno uprli diktaturi nacifasizma in za to dali celo življenja, bistveno prispevali k temu, da je na Koroškem in v Avstriji lahko spet nastala demokracija.

Deželni glavar Christof Zernatto pa je povsem spremenil svoj (pripravljen) govor in se v imenu dežele Koroške javno

opravičil »za izjave, za katere ni sam niti odgovoren«. Socialdemokratski namestnik deželne glavarja Michael Ausserwinkler pa je poudaril, da se je treba odločno upreti takim pojavom.

Skandalozno izjavo svobodnjaškega člana Koroške deželne vlade je se včeraj popoldne mentalno tudi zvezni kancler Franz Vranitzky. Izrazil je prepričanje, da bo avstrijska javnost znala pravilno oceniti, »kdo se priznava k demokratični Avstriji in kdo ne«.

Manjšinska govornica zelenih v parlamentu Teresija Stojšić pa je poudarila, da spodrsrlaj svobodnjaškega člana deželne vlade meče kaj slabo luč na Koroško.

Ivan Lukan

Spomenik žrtvam odpora proti nacizmu 1938-1945 so postavili na pokopališču v Trnji vasi leta 1965

NOVICA

Skoraj 20 milijard šilingov pospeševalnih sredstev od EZ

DUNAJ/BRUSELJ - Avstrija naj bi v naslednjih letih dobila približno 20 milijard šilingov pospeševalnih sredstev iz proračuna Evropske zveze (EZ). Sredstva iz sklada za izboljšanje infrastrukture so namenjena predvsem regionalnim projektom, je v pogovoru za avstrijsko radiotelevizijo poudarila državna sekretarka za evropska vprašanja pri Uradu zveznega kanclerja Brigitte Ederer. Skupaj s sredstvi, ki jih dajejo dodatno na voljo avstrijska država, zvezne dežele in občine, bo za investicije za izboljšanje infrastrukture v Avstriji na voljo med 120 in 150 milijard šilingov, predvideno pa je tudi, da bodo vsa delovna mesta, ki niso neposredno povezana s kmetijstvom, deležna teh pospeševalnih sredstev Evropske zveze in avstrijske države. Edererjeva je s tem v zvezi sporočila, da komisije Evropske zveze medtem že preverjajo konkretne avstrijske projekte, saj bodo pospeševalnih sredstev deležni vsi projekti, katerih realizacija se je začela v tem letu. Prva sredstva bodo izplačana predvidoma letošnjega septembra, je se dodala socialdemokratska državna sekretarka pri Uradu zveznega kanclerja.

(I. L.)

POL STOLETJA PO KONCU VOJNE / VRANITZKY NA SEJI VLADE

»Vojna ne koristi nikomur«

Vranitzky: »Ljudje bodo znali ocenjevati tako dejanje«

DUNAJ - Tudi v Avstriji poteka politično življenje v teh dneh v znamenju proslav ob 50-letnici konca druge svetovne vojne in zmage nad fasizmom.

V nedeljo je bila glavna prireditelja v nekdanjem koncentracijskem taborišču v Mauthausnu, koroški Slovenci pa so se - kot smo obsirno že poročali - tega pomembnega dogodka spomnili z veliko spominsko slovesnostjo v Domu glasbe v Celovcu. Včeraj se je kapitulacije Hitlerjeve Nemčije pred 50 leti spomnila zvezna vlada na izredni seji, po

vseh državah pa so opoldne zvonili cerkveni zvonovi.

Ze v nedeljo se je v nekdanjem koncentracijskem taborišču v Mauthausnu v Gornji Avstriji zbralo skoraj 30.000 ljudi, da bi se spomnili skoraj 100.000 žrtev tega taborišča. Slovesnosti so se udeležile delegacije iz skoraj 40 držav, med udeleženci pa je bilo tudi veliko mladine. Glavni govornik na komemoraciji je bil avstrijski zvezni kancler Franz Vranitzky, ki je v svojem govoru med drugim poudaril, da je glavno izročilo žrtev taborišča, da bodi njihovo

trpljenje in njihova smrt bodocim generacijam v opomin, koncentracijsko taborišče Mauthausen pa je označil za »najbolj grozen kraj, kar jih je bilo v Avstriji«.

Na izredni seji vlade pa je zvezni kancler poudaril, kako ni dvoma, da vojna in nasilje ne koristi nikomur, današnja mladina pa da si le težko predstavlja težavne razmere, pod katerimi so leta 1945 postavljali nove temelje za vzpostavitev druge avstrijske republike, je dejal zvezni kancler.

Ivan Lukan

I S T R A

Za reške regionaliste so Jakovčičeve zamisli idiotske

GORAN MORAVCEK

REKA - Reski regionalisti, združeni v Reski demokratični zvezi (-RIDS), »sestrski« stranki Istrskega demokratičnega zbora (IDS), so izrazili nasprotovanje politiki Ivana Jakovčiča (na sliki), vodje IDS. Vzrok za njihovo nestrinjanje je Jakovčičeva zamisel o Istri kot regiji, ki sega čez državne meje in zajema območje treh držav - Hrvaške, Slovenije in Italije - od zaliva Preluk pri Opatiji do italijanskih Milj. Dr. Bernardo Zamlić, eden od voditeljev reskih regionalistov, je takšno zamisel zavrnil, saj je po njegovih besedah »idiotska«.

»Ze drugič v tem stoletju je anektiran liburnijski del Istre. Tokrat so to storili na nedavnem kongresu Istranov v Pulji, kjer so celotno Istro razglasili za evroregijo, segajočo od Milj do Preluka. Ta meja je skladna z nekdanjo rapalsko mejo, kar nam ni prav nič vseh,« zatrjuje dr. Zamlić.

Po mnenju reskih regionalistov je prav ta meja »prinesla zlo prebivalcem teh krajev in v njih zapustila

globoke psihološke posledice«. Zaradi tega bi se lahko končalo politično zavezništvo med reskimi in istrskimi regionalisti, ki so bili v koalicijski skupaj z Dalmatinsko akcijo (DA) dr. Mire Ljubić-Lorger. Vpliv ezulov, istrskih »izgnancev«, je bil na puljskem kongresu zelo močan, zato je tudi formalno spodbudil razkol med regionalisti. Medsebojna sloga že doslej ni bila najbolj trdna, reska RIDS pa je pod vodstvom dr. Vladimirja Smešnyja nasprotovala Jakovčiču in njegovim somisljenikom, čes da utegne biti spreminjanje notranjih, zupanijskih meja - nevarno. Nekateri to razumejo kot korak v smeri nastanka vélike Istre, zlasti pa kot napoved spremembe državnih meja.

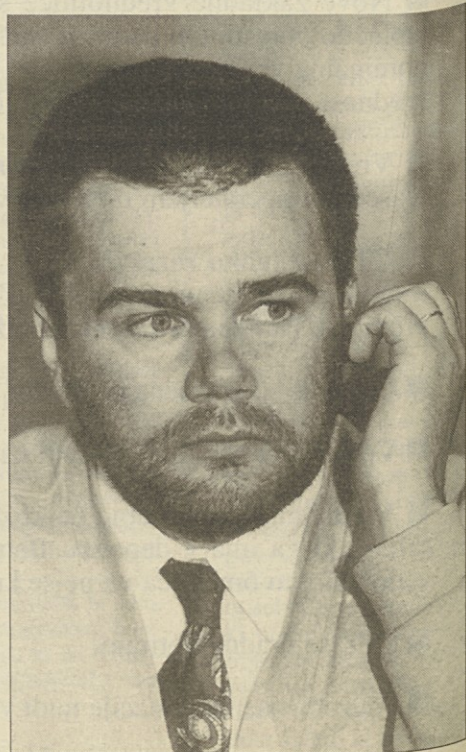
Politični spopad reskih regionalistov z Jakovčičem nemara kaže povezati z namenom IDS, ki obvladuje lokalno oblast v Liburnijskem primorju - Opatiji, Matuljih, Lovranu, Mosćenički Dragi ter na otokih Cresu in Losinju - da bi to območje po izvedenem referendumu admi-

nistrativno priključil Istrski županiji. Jakovčič je prepričan, da bodo prebivalci tega območja, ki upravno pripada Primorsko-goranski županiji oziroma reski regiji, glasovali za Istro brez meja. Pravico do referendumskega reševanja tega vprašanja so si istrski regionalisti izborili pred hrvaškim ustavnim sodiščem, ki je takšno možnost dopustilo. Toda politične razmere na Hrvaškem so takšne, da vsaka razprava o spremembi meja, četudi notranjih, se vedno pomeni igro z ognjem, tem bolj zato, ker je veliko Hrvatov skrajno skeptičnih do Jakovčičeve politike. Prepričani so, da ta vodi k odcepitvi Istre od Hrvaške in njeni priključitvi k Italiji.

»Meja Istre brez meja, za katero se zavzema vodstvo Istrskega demokratičnega zbora, je tista, ki so jo začrtali že italijanski fasisti. Prav tako je vprašljivo, čemu je - ko je govora o Istri v treh državah - treba omenjati tudi dva otoka, Cres in Losinj, ter nekaj občin iz Primorsko-goranske županije. Nasi prijatelji iz

IDS se dobro spominjajo, da smo jim že prej zamerili risanje zemljevidov,« meni dr. Vladimir Smešny. Vodja reskih regionalistov sicer sodi med politike, ki s hrvaškim političnim vodstvom in predsednikom Franjom Tuđmanom ne ravna jo v rokavicah.

»Ne moremo dopustiti, da nekateri prvaki IDS Hrvaško imenujejo 'nacistično' državo,« se hujuje dr. Smešny. Po kongresu Istranov, ki ni sprožil negativnih odmevov samo pri Tuđmanu, premieru Nikici Valentiću in istrski podružnici Hrvaške demokratične skupnosti (HDZ), pač pa tudi pri številnih drugih, ki so ga označili kot »politično provokacijo«, se je Ivan Jakovčič znašel na pragu resnega razkola znotraj lastne stranke. Namestnica župana Loredana Bogliun-Debeljuh, ki ji ocitajo radikalizem, je že napovedala, da bo zapustila vrste IDS. Ta istrska Italijanka je zagovornica tesnega sodelovanja z istrskimi ezuli, ki so Istro podprli, ko je nedavno postala članica Skupščine evropskih regij.

Češka in Slovenija sta resna kandidata

Sledi Madžarska

DUNAJ - Novi avstrijski zunanji minister Schüssel je na vprašanje, kdo so logični naslednji kandidati za pristop k Evropski zvezi v pogovoru za dunajski dnevnik Der Standard menil, da sta Češka in Slovenija »najbolj razvite državi«, Madžarska da ima »dobre možnosti«, Poljska pa beleži »znaten razvoj k trznemu gospodarstvu«.

Glede bodoče avstrijske pozicije znotraj Evropske zveze je Schüssel menil, da vidi mesto Avstrije v glavni skupini, obenem pa da ima Avstrija velik interes, da bi - tudi geografsko gledano - prišlo čimprej do premika v sredino.

V nasprotju s svojim predhodnikom Mockom pa je novi zunanji minister v zvezi z razpravo o avstrijski nevtralnosti dejal, da trenutno ni razloga, da bi se Avstrija odpovedala sedanjemu statusu, »dokler ni znan novi vseevropski varnostni koncept«. Pri tem ni izključil možnosti opcije avstrijske vključitve v Zahodnoevropsko unijo (WEU) kot tudi sodelovanja s Severnoatlantsko (vojaško) zvezo Nato. »Dokler nismo prepričani, da gre za nekaj boljšega, se ne bomo odpovedali nevtralnosti,« je dejal Schüssel.

O B R A Č U N

Sezono GM
označeval
osvežujoč duh

Glasbena matica je zaključila svojo koncertno sezono 1994/95. Bilo je osem koncertnih večerov, v katerih je bila zastopana solistična, komorna in zborovska glasba. Očividno ji razmere niso dopuščale simfoničnega večera, vendar moramo na drugi strani priznati, da je organizator v danih možnostih zadostil visoki umetniški ravni, tako po programski naravnosti kakor po kakovosti izvajalcev in izvajalskih skupin.

Ce motrimo sporede, temeljijo, razen nekaj izjem, na ustvarjalnosti našega stoletja in celo se živčih sodobnikov. V smiselni sestavljenosti posameznih sporedov in njihovi razvrstitvi v celoten programski okvir se odraža določena, čvrsto zasnovana opredelitev organizatorja: preiti od znanih klasikov preteklih obdobij na področje nadaljnjega razvoja in porajajočih se novih vrednot v našem stoletju v svetu kakor pri nas doma - k odkrivanju poslušalcem se neznane in prav tako doživljajsko vtisnega. Celotna zasnova koncertne sezone odraža določen, širše zastavljen cilj osveščenja. Pri tem pa moram poudariti, da je v vsak spored, iz izjeme enega (duo V. Maljnikov - A. Starc), bilo vključeno vsaj po eno delo slovenskega skladatelja (S. Osterc, M. Kogoj, L. Lebič, J. Jez, M. Lipovšek, F. Delak, C. Rojac, U. Prevorsek, P. Merku in P. Ramovš). To je zavestno zamišljen in pretehtano naravnani program, ki ga gotovo ni bilo lahko uvrstiti v sporede posameznih koncertov. Lahko si predstavljam voljo in napore za realizacijo takega prizadevanja, ki kaže smotno programsko politiko, kar je v naših razmerah nekaj posebnega in seveda tudi potrebnega.

Za tak program pa so nujni tudi dobri in učinkoviti izvajalci, ki so sodobni muziki in njeni izzivnosti naklonjeni oziroma živijo z njo. Tudi te so našli. Ne moremo reči, da je bila kdajkoli in kakor koli izvedba površna ali interpretacijsko, ob svojih razlikah seveda, neučinkovita; enako skrb kot delom iz svetovne literature in svojo kreativno zagnanost so izvajalci posvetili tudi delom domačih skladateljev. Ne bi zelel preveč ponavljati, vendar se mi zdi umestno, da se enkrat potrdim muzikalno otipljive izvedbe Tatjane Ognjanovičeve, dovršeno pripravljenost mladinskega zbora iz Maribora, interpretativno inventivnost dua Andreja in Tomaza Petraca, muzikalno impregniranost dua Vasilija Meljnikova in Aljose Starca, izvrstno uigranost ter interpretativno izrazitost ljubljanskega godalnega kvarteta, virtuozno dovršenost interpreta na harmoniki in skladatelja Corrada Rojaca, nazorne interpretacije orkestra Camerata labacensis pod vodstvom Stojana Kureta z nadarjeno mlado pianistko Tamaro Rasenijevo, kakor tudi izvrstnega in muzikalno polnokrvnega interpreta na orglah, Giancarla Parodija, ki je tudi v cerkvi sv. Justa zaključil koncertno sezono.

Ob koncu lahko ugotovimo, da prevladuje v umetniškem svetu in organizatorju koncertov Glasbene matice nov, osvežujoč duh, zaznaven utrip izkanj in utiranja novih poti tudi v koncertno programskih prizadevanjih. To je odziv novega pokolenja, novih slutenj in cutenj, novih hotenj in naravnavanj v glasbeni dejavnosti: kakor v ustvarjalni tako tudi v poustvarjalni. V tem je namreč napredek in prihodnost. Program in učinkovite poustvaritve letošnje koncertne sezone kažejo, da je Glasbena matica napravila pomemben korak v to smer.

Ivan Silić

INTERVJU / ZGODOVINAR ROBERTO SPAZZALI

Zgodovina je
nevtralna samo,
ko je še
nenapisana

Med raznimi pobudami, tako ali drugače povezanimi z datumoma 25. april - 1. maj, gre omeniti tudi predstavitev knjige zgodovinarja in publicista Roberta Spazzalija Sotto la Todt. Delo je obsiren prikaz nemške organizacije za prisilno delo na območjih, ki jih je zasedla nacistična armada. Zaradi aktualnosti teme (saj je zgodovinska zavest o dogodkih iz druge svetovne vojne se zelo živa) smo avtorju knjige postavili nekaj vprašanj o studiju, ki jo je pred kratkim objavil, o trzaskih (slovenskih in italijanskih) interpretacijah druge svetovne vojne, o odprtih vprašanjih kolaborantstva in fojb.

Profesor, knjigo ste posvetili svojemu očetu, ki je bil med rekrutiranci v organizacijo Todt. Koliko je na vaše raziskovalno delo vplival osebni vzgib, koliko pa profesionalno zanimanje za določen zgodovinski pojav?

»Delo mojega očeta v organizaciji Todt sodi v anale moje družinske zgodovine, tako da sem začel to stvarnost odkrivati se zelo mlad prav skozi pripovedovanja svojega očeta. Pozneje sem se pojava lotil tudi s profesionalnega zornega kota, vendar pa je bilo gradiva na razpolago zelo malo. Prav tako malo je bilo tudi zanimanja za snov, ki sem jo predlagal. Sele podpora Združenja deportirancev mi je omogočila, da sem delo zaključil in izsledke svojega raziskovanja tudi objavil v knjižni obliki.«

Pravite, da je bilo gradiva na razpolago malo. Je bilo potemtakem delo na tem področju težavno? Kako ste prišli do informacij, ki ste jih potrebovali?

»Prav s pomočjo Združenja deportirancev mi je uspelo združiti pripovedovanja neposred-

nih protagonistov in dokumente, ki sem jih staknil v arhivih. Nekaj dokumentov so mi prinesli tudi deportiranci sami, druge pa sem našel v Freiburgu, Ljubljani, Trstu. Zanimivo je bilo primerjati spominsko gradivo ljudi, ki so prisilno delo doživeli v prvi osebi, in uradno gradivo. Zanimivo tudi zato, ker spominov večine ljudi, s katerimi sem se pogovarjal, ni pogojevala literatura, kot se je to dogajalo (in se včasih se dogaja) ob drugih dogodkih; to pa mislim zato, ker literature o prisilnem delu enostavno ni bilo.«

Druga svetovna vojna: vojna okupatorjev, vojna revolucionarjev, vojna herojev in morda še vojna izdajalcev. Katero vojno ste vi vzeli v postev?

»V postev sem vzel spomine večine. In "večina" niso ne heroji, ne izdajalci, ne revolucionarji. V postev sem vzel tisto, kar mnogi imenujejo sivina zgodovine. Odpornost je bilo le del vojne; bilo je akcija tistih, ki so interpetirali in prevzeli nase želje večine. V tem svojem delu pa sem se poskušal vprašati, kdo so bili tisti, ki se v odpornosti niso vključili, kaj je za prebivalstvo sploh pomenila nemška okupacija, kdaj se je v širših krogih ljudi predramila zavest o dejanskem stanju.«

Odpornost je zelo hvaležna tema: ne samo za zgodovinarje, pač pa tudi za politike in za množico, ki kroji t.i. javno mnenje. Kaksne in katere so, po vašem mnenju, razlike med slo-

vensko in italijansko interpretacijo odporniškega gibanja oz. partizanstva?

»Takole bi rekel: za italijanski delavski razred je bilo partizanstvo ali priključitev komunističnemu gibanju skorajda nekaj samoumnega. V odpornosti niso videli samo boja proti okupatorju, pač pa tudi boj za socialno revolucijo in internacionalizem. Drugače je bilo z meščanstvom. V Trstu je del meščanstva v nemški okupaciji zavohal možnosti za zaslužek: smo pač v trgovskem mestu. Nizji meščanski sloji pa se najprej umikajo spopadu z Nemci; prve oblike boja zavzamejo sele, ko skuša okupator široke sloje prebivalstva vključiti v svoje nacrtje z vpoklicem na prisilno delo ali kar v svoje policijske vrste.

Kar se Slovencev tiče, mislim, da so tudi v tem primeru odločilno vlogo igrale različne komponente: že za casa fasizma so mnogi Slovenci pristopili k režimu, tako da se je začel se celo prej proces fasistizacije kot pa italijanizacije. Tudi med vojno so bile odločitve posameznikov neverjetno raznolike: mnogi so pristopili v partizanske vrste, mnogi pa tudi v okupatorske. Mislim, da je treba tudi tu preučiti vse družbene komponente.

Partizani bi na splošno ne dosegli svojih ciljev in zmag, ko bi za sabo ne imeli opore prebivalstva. Govorim o prebivalstvu: ne o Slovenici, niti ne o Italijanih. Do določenega trenutka so bili cilji teh in onih

skupni. Locili so se sele, ko je slo za nekatera specifična vprašanja, denimo za vprašanje meja.«

Ukvarjali ste se tudi s problemom fojb. Ze zopet torej vprašanje, ki je za Tržacane zelo pereče...

»Tudi vprašanje fojb je po mojem mnenju postavljeno na zgrešen način. Ne smemo se namreč spraševati, koliko italijanov je pokopanih v kraskih vrtcah, pač pa koliko ljudi, oseb, človeških bitij je tam. Prav gotovo je v fojbah tudi mnogo Slovencev, ki so se v določenem trenutku zoperstavili totalitarnemu režimu. O tem nihče ne govori. Stvar je nujno treba cimprej raziskati, da bi nihče več ne spekuliral na spominu umrlih. Potrebno bo priiti na dan z imeni in priimki krivcev in poznejših spekulantov.«

Ko govoriva o raziskovanju, govoriva v tem primeru nujno o zgodovinarju: v čem je njegovo poslanstvo? Je nevtralna zgodovina mogoča?

»Nevtralna zgodovina je bel list papirja. Cim je list popisan, ze ne more biti več stoodstotno nevtralen. Pač pa je lahko cimbolj nevtralen zorni kot raziskovalnega dela. Osebo skusam slediti trem nacelom: skusam biti uravnovešen v svojem pisanju, v postev vzamem vse različne poglede in vire, s katerimi se srečam, moj cilj pa je razumeti, kako se stvari dogajajo, ne pa zakaj. Sem, ce smem tako reči, laični zgodovinar. Prav zato je bila moja knjiga o fojbah sok za nekatere nacionalistične kroge nasega mesta.«

Italijansko zgodovino-pisje, pa tudi publicistika in novinarstvo, stalno govori o stidese-tih dneh Titove okupacije Trsta. Slovenci pa govorimo o osvoboditvi...

»Za Slovence je bil prihod Titovih čet v Trst uresničitev cilja, ki so si ga zastavili ze veliko prej. Toda v tem cilju se niso prepoznavali samo Slovenci, pač pa tudi siroka množica italijanskega prebivalstva, predvsem delavcev, ki so se želeli priključiti komunistični državi. Za italijansko meščanstvo pa je bil prihod partizanskih enot pravi sok: partizani so bili zaradi dolge poti do Trsta in bojev izmučeni, umazani, raztrgani. Poleg tega je bila večina izmed njih kmečkega izvora. Padel je torej zid med mestom in podeželjem in s tem se je porušilo ustaljeno razmerje. Mesto ni več vladalo nad podeželjem, pač pa obratno. Pojav v zgodovini sploh ni izjemen, le da je bil v Trstu toliko bolj izrazit. Osebnim govorim tako o Titovi kot o zavezniški okupaciji Trsta: ko prebivalstvo nima možnosti, da bi si samo izvolilo svoje predstavnike, je to okupacija.«

Kako se je v teh povojnih letih trzaska miselnost spremenila?

»En sam primer, morda banalen: na Borznem trgu je piramida z reklamno sezanskega casinoja in pripisom "Slovenia". Tak napis bi pred dvajsetimi leti ne ostal cist niti pet dni; takoj bi ga popacali ali kako drugače odstranili. Danes ne moti nikogar več.

To, kar se je zgodilo v dvajsetem stoletju, je posledica teoriji, ki so se izoblikovale v prejšnjem stoletju. Upati je, da napak tega stoletja ne bomo nosili za sabo v prihodnje.«

Razgovor zapisala
Matejka Grgić

Zadnja akustična plošča morda napoveduje
nov zasuk v glasbeni karieri Boba Dylana

No, tudi najbolj slavni ameriški kantavtor Bob Dylan je posnel svojo ploščo Unplugged. Moda akustičnih, v živo posnetih plošč je v zadnjih dveh letih dobesedno prevzela vsa najbolj znana imena svetovne rock scene.

Televizijska postaja MTV je podobne koncerte snemala ze nekaj let za svoje redno televizijsko predvajanje, skupaj z japonskim mogotcem Sony, ki razpolaga s številnimi glasbenimi hišami, pa so se odločili, da bodo koncerte, ki jih se snemajo v Sonyjevih studijih v New Yorku, posneli tudi na cd. Prvi je to pot ubral Paul McCartney, sledili pa so mu številni drugi, od Neila Younga do Marie Carey, od Springsteena do Roda Stewarta. Na začetku leta so tudi izdali ploščo, na kateri so akusticne posnetke kakih petnajstih skupin in pevcev.

Podobno pot so lani ubrali tudi pri italijanski tv postaji Videomusic. Take poteze so tržno in tudi kakovostno večkrat zelo uspešne, saj prikazujejo glasbenike v svojevrstni luci.

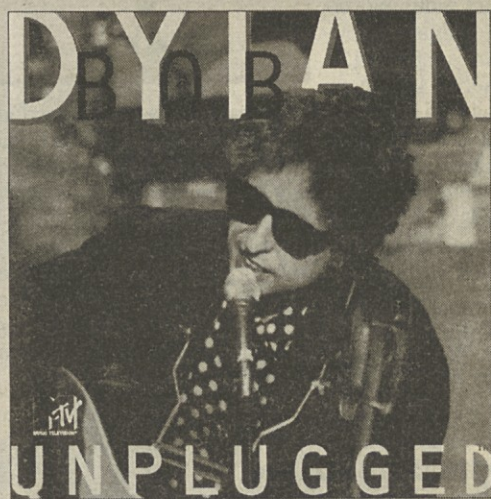
O tem, da bo tudi Dylan, ki je drugače zelo sebičen in nagajiv, posnel akustično ploščo, se je govorilo ze nekaj mesecev. Končno smo na začetku aprila dobili vinilsko ploščo, po veliki noci pa tudi cd in kaseto tega večera. Zanimanje za ta album je bilo veliko, saj ni Dylan v nastopih zadnjih let preprical poslušalcev. Tu pa smo morda priča ponovnemu zasuku v Dylanovi karieri. Vseh dvanajst pesmi, toliko jih vsebuje Dylanov Unplugged, so izvedene zares dobro. Komadi so prepoznavni ze od samega začetka, glas kantavtorja je cistejši kot na zadnjih nastopih. Na

prvi posluh je Unplugged po plošci Before the Flood, ki jo je posnel s skupino The Band, najboljši Dylanov live album.

Dylanu pomagajo glasbeniki, ki so mu sledili v zadnjih letih, in sicer basist Tony Garnier, kitarista John Jackson in Bucky Buxter, bobnar Winston Watson in organist Brendan O'Brien. Izbor skladb je zelo posrečen. Poleg nekaj novejših skladb dobimo v glavnem pesmi iz prvih (najboljših) let. Unplugged ploščo odvarja skladba Tombstone blues iz leta 1965. Sledita mu novejša Shooting star (iz leta 1989) in znana A. Along the Watchtower, ki je tu izvedena zares mojstrsko. The times they are a - Changin', ena najlepših protestnih pesmi iz zlatega obdobja ameriškega kantavtorstva je se danes zelo aktualna (zlasti v Italiji). Ob-

sodba brezbriznosti takratnih ameriških politikov do zahtev novih generacij je s casom postala, vsaj po besedilu, himna protestov proti veljakom. Antimilitaristična in protirasistična John Brown je brez dvoma eden najboljših trenutkov celega albuma. Plodna ziličca Dylanovega opusa se nadaljuje s hiti Desolation Row in Rainy Day Women # 12 & 35. Love Minus Zero / No Limit in Dignity nas popeljejo v poslušanje zadnjih treh skaldb, zelo znanih hitov bluesa Knockin' on Heaven's Door, Like a Rolling Stone in With God on Our Side.

Izbor skladb te plošče nas prepriča, da je Dylan se vedno in kljub vsem zadnjim dogodivscinam najbolj prepričljiv pisec ob-

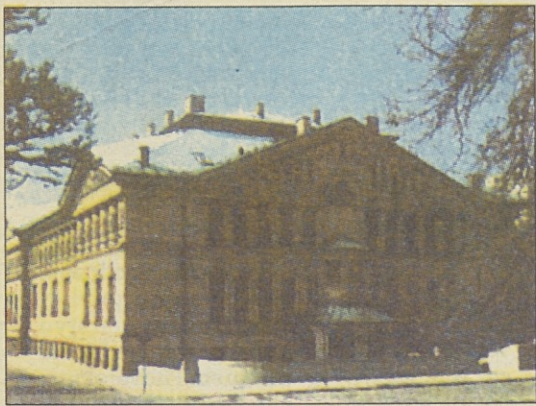

sodb in protestov zoper vsem nepravicošnim tega sveta. Vsaka skladba ima za sabo globoko zgodovino, v vsaki kitici dobimo besede, ki so zelo težke za vse tiste, katerim so namenjene. Plošča morda res ni le obujanje spominov, pač pa dokument, ki je, tudi za trideset let stare skladbe se vedno zelo aktualen.

Ales Waltritsch

NA KRATKO

Vurnik potuje na Dunaj

LJUBLJANA - Danes bodo v Arhitekturalnem centru Zentrumskega muzeja v Ljubljani, najpomembnejši dunajski galeriji za arhitekturo, odprli razstavo slovenskega arhitekta Ivana Vurnika. Predstavljen bo manjši izbor iz razstave, ki si jo je ljubljansko občinstvo ogledalo januarja v Cankarjevem domu, avtorji pa so tokrat poudarili predvsem arhitektovo dunajsko obdobje ter dodali nekaj originalov iz Vurnikove razstave v Radovljici. Ob otvoritvi razstave so organizatorji pripravili tudi manjši simpozij, na katerem bodo predavali Boris Podrecca, Friedrich Achleitner, Damjan Prelovski ter Dušan Blagajne. Namen simpozija je umestitev Vurnikovega dela v sodasno evropsko arhitekturno dogajanje, zlasti pa osvetlitev povezave med Ljubljano in Dunajem ter vpliva Otta Wagnerja, dunajskega arhitekta, pri katerem se je izsolala generacija slovenskih pionirjev moderne. Na sliki: Ivan Vurnik, Sokolski dom na taboru v Ljubljani, 1923-25. (M.V.)

Dan zmage in Hymnos Matjaža Jarca

LJUBLJANA - Nocoj ob 21. uri bo v ljubljanskem klubu Penati promovirana nova CD plošča Matjaža Jarca Hymnos. Neposredno jo bo prenasal tretji program (program Ars) Radia Slovenija. Po Evropi in svetu se v teh dneh spleta mreža simbolne odvisnosti zmagovalcev in poražencev. Jarc je v svojem projektu Hymnos zaznal starodavne temelje logike te nesrečne dvojice. V njem je zaznal zmago duha nad materijo in narave nad državo. Avtor pravi: »Na tehnično presojeno na Dan zmage polagamo radiofonsko obdelano logiko bolj ali manj naključnega dogodka s primesmi mita.« PR

Razstava in predavanje Francesca Venezie

LJUBLJANA - Na povabilo ljubljanske Sole za arhitekturo predstavil se bo slovenski strokovni javnosti predstavil znani arhitekt in univerzitetni profesor Francesco Venezia (1944) z beneske fakultete za arhitekturo. Venezia je začel svojo uspešno kariero ustvarjajočega arhitekta leta 1972. Njegove zgradbe stojijo po vsem svetu. Oblikuje tudi javne mestne površine in parke. Kot profesor je gostoval na univerzi v Harvardu, na Politehniku v Lausanni, na katoliški univerzi v Cilu in univerzi Nihon v Tokiu. V prostorih Arhitekturnega muzeja na fužinskem gradu bo priredil razstavo del, ki so jih pod njegovim vodstvom izdelali študentje v njegovem seminarju, potem pa bo imel še predavanje o svoji učni metodi. Oboje, odprtje razstave in predavanje se bo odvijalo danes v Arhitekturnem muzeju, z začetkom ob 19. uri. PR

Umetniki in spomin na holokavst

KASSEL, TEL AVIV (dpa) - V opomin in spomin na pomor Židov in zatiranje njihove kulture, ki so ju zagrešili nemški nacionalsocialisti, so v noči na nedeljo v nemškem Kasslu umetniki označili z Davidovimi zvezdami (na sliki kot motiv na tradicionalnem židovskem svečniku) 120 zgradb, v katerih so živeli Židi. Lokalna umetniška zadruga bo akcijo prihodnje leto razširila na vso državo, ker meni, da je nujno poudariti, da je bila II. svetovna vojna tudi genocid. Kot prva tuja skupina pa je v nedeljo zvečer v novi stavbi izraelske državne opere nastopila hamburska opera s prazidbno Haendlova oratorija Belsazar. Nastop v počastitev spomina na holokavst je bil za izvajalce psihološko izjemno naporen, saj so se zavedali, da je tema umetniškega dela za marsikoga iz občinstva življenjsko dejstvo. Vendar kaže, da ne bo nič oviralo turneje tega nemškega ansambla, ki naj bi trajala do 15. maja.

Dunajski Slavnostni tedni proti AIDS-u

DUNAJ (dpa) - V soboto so se s Plesom življenja začeli dunajski Slavnostni tedni. Ples življenja je bila velika družabna prireditev v Mestni hiši, ki se je odvijala z mottom: »Najlepše gibanje v boju proti AIDS-u je ples.« Paradni konj je bil francoski modni oblikovalec Jean-Paul Gaultier, ki je posebej za to priložnost pripravil revijo svojih modelov. Med več kot 3.000 obiskovalci so bili: Niki Lauda, Marc Almond, Jimmy Somerville, največ pozornosti pa je pritegnila Cicciolina v Gaultierjevi kreaciji »Eva« (prozorni trikot). Ples življenja je omogočil zbrati 3.000.000 avstrijskih silingov za boj proti AIDS-u.

LIKOVNA UMETNOST / SOAP OPERA - PABLO PICASSO IN MADAME Z.

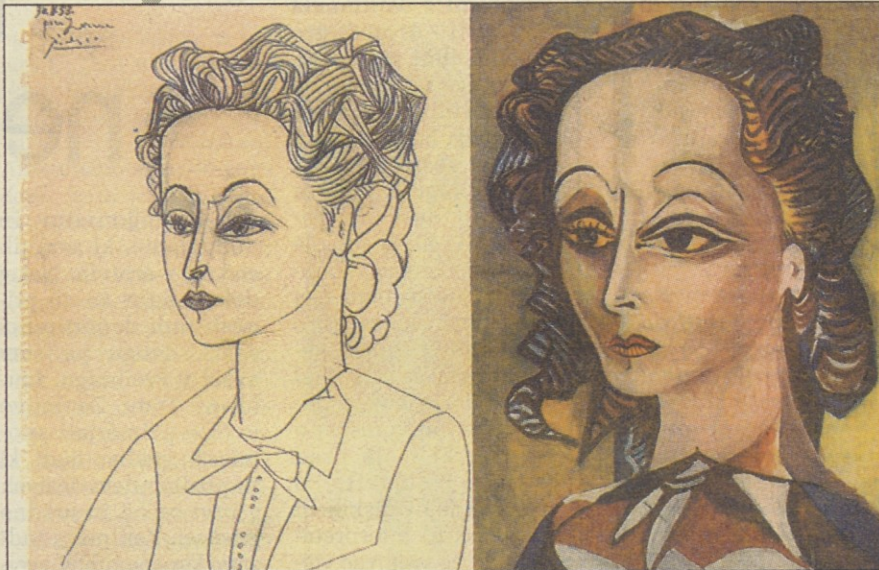
Je podlaga medijske gonje denar?

LJUBLJANA - Skandal Picasso in Madame Z., ki ga je sprožil casopis Delo, se je razrasel v pravo medijsko gonjo proti organizatorjem razstave - dovolj pomembno, da je potrebno k njemu dodati tudi nekaj drugih podatkov.

Nadaljevanja, ki s svojo organizacijo po delih in emotivno obarvanem besednjaku, očitno namenjenim razburjanju javnosti »kulturne države«, spominjajo na soap opero, so pikolovsko iskanje napak v projektu, pri čemer avtor zamolči podatke, ki kažejo na nekoliko manj žalostno podobo projekta. In opremljeno s precej netočnostmi - dovolj številnimi, da je avtor zapravil precej kredibilnosti - tako da tudi podatkov, ki bi utegnili držati, brez preverjanja ne moreš sprejeti.

Novinarji prehitvevajo stroko

Poglejmo nekatere: Delo je operiralo s fotokopijo, ki jo je poslalo v Picassov muzej (hkrati pa uporabo fotokopij neosnovano zamerilo direktorju Narodne galerije - ki ga je, med drugim, zmotno navedlo kot avtorja celotne razstave in kataloga -, čeprav je istemu avtorju že prej pisno izjavil, da je delal s pomočjo fotodokumentacije). Iz nadaljevanj je mogoče sklepati, da je v Parizu sele naknadno prispele vse gradivo. Avtor citira Zervosov katalog, v katerem unikatov, ki so razstavljeni v CD, ni. 22 knjig Zervosovega kataloga je izhajalo med letoma 1932 in 1970 in veljajo za doslej najpopolnejši katalozi popisa Picassovih del. Zorana de Kide in organizatorji so izjavili, da so dela prvič na ogled strokovni in drugi javnosti, torej jih v katalogu ne bi smelo biti. Dejansko jih ni. Je ponarejena tudi risba (ki je zastopana na to kratni razstavi), ki jo na fotografiji (tudi razstavljeni v CD) drži Picasso v roki, pred njim pa sedi Zorana de Kide? Delo, ki je objavilo tudi premišljen izbor reprodukcij, jo seveda preze. Kot je - kar se tiče Zervosovega kataloga - prezelo, da je Zorana de Kide izjavila,

P. Picasso: študija, 30. 11. 1953 in (po izjavi lastnice) dva dni mlajši oljni portret

da je Picassu pozirala se za številna druga dela, ki niso v njeni lasti. Kaksno med njimi - če so izjave točne - bi moralo gotovo biti objavljeno tudi v Zervosovem katalogu. Je Delo Picassov muzej vprašalo ali je v njem objavljen kakšen portret, ki bi nemara kazal portretne značilnosti ljubljanskih portretov?

Zorana ali Jacqueline?

Podobnih spodrslijav je se veliko; njihovo natančnejše navajanje bi zahtevalo toliko casopisnega prostora, kolikor so ga zahtevala nadaljevanja. Raje se pomudimo ob (edinem) pripevku, ki bo imel, v kolikor organizatorji ne bodo odgovorili, dejansko tezo (če bi Delo ostalo pri njem, namesto da je slo v senzacionalistično pisanje in žalitve, bi si zaslužilo vso podporo). Organizatorjem res lahko očitamo, da so novinarjem predstavili projekt Madame Z. kot odkritje do tlej skrivnostne dame, namesto da bi povedali, da gre za spodbijanje teze, ki enaci Madame Z. z Jacqueline Roque. Obvesčanje novinarjev je bilo ne profesionalno. Tiskovna konferenca je bila sele na dan otvoritve, katalog dostopen sele tedaj, sama razstava pa novinarjem nedostopna.

In vendar, čemu tako obsežno Delovo pisanje o projektu in nestrokovno prehitvanje stroke, saj je popol-

noma iluzorno pričakovati, da bi se za proglasitev Zorane de Kide za Madame Z. - četudi v Ljubljani - ne izvedelo drugod? Stroka sprejme ali izvze. V slovenski umetnostni zgodovini so nesoglasja glede avtorstva te ali one umetnine (seveda ne Picassove) pogosta. Ker gre za strokovne razprave, ki potekajo počasi in z ustreznimi metodami, se ob tem ne zgane noben casopis. Čemu torej taka gonja proti tokratnim organizatorjem?

Subvencija razstave višja od vrednosti zbirke

Ce se pozanimas pri »dobro obvescenih« z vsemi potrebnimi referencami (ki jih seveda ne citiras s polnim imenom, saj bi jih s tem potlacil v aktualni skandal), izveš za naslednje podatke: Projekt Madame Z. je bajno drag - v ta drag pa ne sodi le tokratna razstava, pač pa vrsta prejšnjih projektov, ki so jih v preteklih dveh desetletjih organizirali predvsem Zorana de Kide, Mitja Rotovnik in direktor MGLC (nekoc direktor Moderne galerije) Zoran Krzisnik. Vsota, ki naj bi jo Slovenija namenila projektu Madame Z., naj bi segala celo do milijona dolarjev (organizatorji bodo, če se z nezaskom ne strinjajo, posredovali natančne podatke), kar je v današnjem casu, ko proračunski denar, namenjen kulturi, zlasti pa

investicijam in programom, realno iz leta v leto pada, vse prej kot prijetno slisati. Znesek, ki ga je kulturno ministrstvo namenilo projektu (organizatorji o finančni plati projekta na tiskovni konferenci niso zeleli govoriti), naj bi močno preseglo vrednost zbirke. Mnenje strokovnjaka o vrednosti keramike: »S 100 tisoč dolarji bi strokovnjak tako zbirko nakupil v enem letu.« Med projekti, vezanimi na Zorano de Kide, je predvsem velika retrospektiva Raffaella Leompiorrija iz zbirke Zorane de Kide leta 1983 v CD in Moderni galeriji, ki je bila s strokovnega stališča menda nezanimiva, a pogoj za to, da Ljubljana dobi Picassa. Poleg te pa se letalski poleti v ZDA... Toliko »kuloar« (o točnih podatkih o proračunskih zneskih bomo poizvedeli).

Je to podlaga Delovemu pisanju (o finančni plati se ni prav veliko napisalo, morda se bo, ko bo javnost povsem razjarjena), ki je vse prej kot nepristransko, in ki izbira vse, kar lahko organizatorje strokovno in moralno diskreditira, ob tem pa prav vse, kar kaže na verodostojnost, zavrača? Pa ne pred strokovno javnostjo, pač pa pred tisto, ki nikoli ne bo odšla na razstavo in se o njej prepričala sama, ob tem pa se prebrala katalog? Tako pisanje je enostavno škodljivo.

Vojo Urbancic

IZŠLO JE

T. Kuntner: Marija Snezna

Pesniška zbirka, založba Obzorja Maribor, opremil Rudi Spanzel, 1995, 800 izvodov, trda vezava, 12 x 20, 5 cm, 96 strani.

Po romanu Toneta Partljica Pri Mariji Snezni zvoni, ki ga je konec lanskega leta izdala založba Obzorja Maribor, vstopa slovenjgoriska vas Marija Snezna (Zgornja Velka) spet v sodobno slovensko književnost. Tokrat je dala naslov zbirki pesmi Toneta Kuntnerja, ki je bil rojen v bližnjih Tratah, na Mariji Snezni pa je obiskoval osnovno solo. Nic cudnega torej, da je območje Slovenskih goric Tone Kuntner rad opeval že doslej v svojih pesmih. Slovenske gorice se kot rdeca nit vlečejo tudi skozi večino pesmi najnovejše pesniške zbirke, ki jo sestavlja sedem ciklusov. Vendar ne gre za nostalgicno opevanje rodnega okolja. Slovenske gorice lahko v teh Kuntnerjevih pesmih primerjamo samo s s podstavkom, na katerem oblikuje kipar svojo umetnino. In Kuntner s temi pesmi postavlja predvsem kipe materi, ljubezni, prijateljstvu, svetu, onostranstvu... Marija Snezna je kakor park, v katerem stojijo ti kipi. (J.S.)

J. Švajncer: Bertkini prijatelji

Zbirka nase poti - 2. knjiga, Društvo upokojencev Maribor - Center, 1995, oprema in ilustracije Franc Stiberc, 123 strani, mehka vezava; narocila sprejema avtor, Prisojna 63, 62000 Maribor, tel. 062/211-025.

To je razgibana in privlačna povest o predolski deklaciji Bertki, njeni mami, očku in babici. Očka je odhajal v službo in se marsikdaj vrnil sele naslednji dan. Mama je odhajala po raznih opravkih. Doma je ostala babica. Toda vedno ni dovolj pazila na vsak deklacin korak in zato je Bertka pohitela ven iz hiše. Na dvorišču so jo pričakali petelinček in kokoske, na vrtu rože, na travniku kobilice, polček, zuzki, na hribu cmrlj, zajčka, v potoku riba, v loču pa kacji pastir. Odhajala je na podstrešje, kjer so jo pozdravili pajek in ose. Tu so bili se skratki, njihov poglavar, lisica, jazbec in drugi. Bertka se je z vsemi prijazno pogovarjala in navezala prijateljstvo, ki je bilo zelo trdno in se ni niti malo omajalo. Povedali so si toliko zanimivega, da jim je prislunil tudi pisatelj in njihove dogodivscine ujel v zgodbe. PR

Realna galerija

LJUBLJANA - V okviru projektov komunikacijske mreže Urbanaria bo v t.i. Realni galeriji - različnih lokacijah v Ljubljani - od danes do konca maja na ogled razstava plakatov z naslovom Projekt 9. maj.

Projekt 9. maj dekonstruira zgodovino, ali, kot pravijo avtorji, »signalizira zgodovinsko sporočilo mimovozečim in tako subtilno povezuje zgodovino z današnjim medijskim oglaševanjem«. Avtor projekta Rajko Vidrih je v prisluhu Mestnega muzeja izbral fotografije ing. Mirana Pavlina, dokumente življenja v Ljubljani med italijansko oku-

pacijo, in jih razvrstil v novo celoto, v katerih tematizira komunikacijo na več ravneh - na ravni fotografskega dokumenta, medija ter na ravni medcloveske komunikacije. Projekt tvorijo plakati, ki so razmesceni na plakatnih komunikacijskih mestih v Ljubljani - od Ceste za gradom, križišča s Karlovsko, do Roske in Poljanske ceste, Tivolske, Smartinske, Trga mladinskih delovnih brigad, železniške postaje, cez Sisko (Celovska, Sisenska), Bezigrad in Vic (Trzaska) -, ki vodijo v središče mesta, ali po katerih se Ljubljana »odpira« proti različnim delom Slovenije. (V. R.)

OBLETICA / SLOVESNOST S PARADO V PARIZU IN S POGLEDOM, UPRTIM V PRIHODNOST V BERLINU

Spomin na dan, ko je tretji rajh podpisal brezpogojno predajo

LONDON, PARIZ, BERLIN, MOSKVA - Vsa Evropa se je včeraj spomnila konca druge svetovne vojne, najhujše morije v zgodovini človeštva. V Londonu je za dve minuti zamrlo vse življenje, ljudje so se tako v tišini spomnili zmage, konca vojne in milijonov žrtev. V Parizu so pod Slavolokom zmage poskušali dokazati, da je 50 let po tistih zmagoslavnih dogodkih napočil čas resnične sprave in dokončne premostitve medblokovske logike. Nemški zvezni kancler Kohl, ki ni smel v Normadijo, je pod Slavolokom zmage lahko sedel kot enak med enakimi. Nemški predsednik Roman Herzog pa je sinoči v Berlinu zgovorno dokazal, da se Nemci zavedajo svoje odgovornosti, da nočejo pozabiti na zločine, ki so jih zagrešili njihovi očetje. Za njih so se po Herzegovih besedah 8. maja 1945 »odprla vrata v prihodnost«.

V Moskvi pa se je včeraj predsednik Jelcin sestal z vojnimi veterani in opozoril na nevarnost vnočične delitve sveta. Zavzel se je za nove modele varnosti, ki naj temeljijo na zaupanju in paritetnem sodelovanju. Načel je torej argumente, o katerih bo skoraj gotovo spregovoril na današnji zaključni komemoraciji v Moskvi, na katero pa meče temne sence vojna v Čečeniji.

Marseljeza pod Slavolokom zmage

PARIZ - Več kot osemdeset predsednikov držav in vlad, kraljev in princev je včeraj dopoldne prisostvovalo slovesnosti ob 50. obletnici kapitulacije nacistične Nemčije in konca druge svetovne vojne v Evropi. Pod toplim, skoraj poletnim soncem, je ob Slavoloku zmage potekala preprosta, a občutena slovesnost.

Varnostne sile so se morale posteno potruditi, saj so Parizani do zore slavili Chiracovo zmago. Novi francoski predsednik, ki bo uradno prevzel dolžnosti 20. maja, je na častni tribuni sedel ob dosedanjem predsedniku Mitterrandu. Tu pa je bil za razliko od slovesnosti ob obletnici zavezniskega izkrcanja v Normadiji tudi nemški zvezni kancler Helmut Kohl.

Pred vojaško parado je zbor francoske vojske zapel Marseljezo, mimo vojske pa je bil zelo skromen, saj ni bilo ne oklopnikov in ne tankov; trajal je le 20 minut, na njem pa je sodelovalo le 2.500 vojakov, ena petina tistih, ki se udeleži

tradicionalne parade ob državnem prazniku 14. julija. Akrobatska eskadrilja francoskega letalstva je prizorišče preletela (na sliki AP) ob začetku in koncu parade, ki se je odvijala le ob Slavoloku zmage in ne po Elizejskih poljanah. Parizani so bili torej razočarani, ker so lahko slove-

snosti sledili le s televizijskih ekranov. Nič cudnega torej, da so izvi-zgali ugledne goste, ko so se ti odpeljali na gala kosilo v Elizejsko palačo. Po kosilu je del gostov s pariskega letališča Orly odletel v Berlin na sinočno komemoracijo, drugi del pa v Moskvo na današnjo slovesnost.

Veteranko iz druge svetovne vojne, 69-letno Ludmilo Anosovo, je v Moskvi premagala ganjenost (Telefoto AP)

Za predsednika Herzoga so se 8. maja odprla vrata prihodnosti

BERLIN - Konec druge svetovne vojne je za Nemčijo pomenil »vrnitev v prihodnost«, pomenil je »osvoboditev«. Te besede nemškega predsednika Romana Herzoga v berlinskemu Schauspielhausu so dale pečat osrednji nemški slovesnosti ob 50. obletnici kapitulacije nacistične Nemčije. Tistega 8. maja 1945 so se po Herzegovih besedah »odprla vrata v prihodnost«.

Zahodna Evropa je postala »otok miru, svobode in blagostanja«, ta otok pa je treba sedaj razširiti proti Vzhodu. Ljudje Vzhoda Evrope so navezadnje med vsemi Evropejci največ trpeli med in po vojni. Nemškega predsednika torej bolj zanima prihodnost kot vprašanje, ki se vedno razdvaja Nemce: ali je bilo leto 1945 poraz ali osvoboditev. Za Herzoga in za vse nemške politike z izjemo skrajne desnice je kapitulacija tretjega rajha pomenila konec tiranije, začetek gradnje nove, demokratične Nemčije. Ta po Herzovih besedah stoji na trdnih nogah »pozrtvovalnega dela Zahodnih Nemcev po letu 1948« in »revoluciji Vzhodnih Nemcev leta 1989«. Herzog pa ni pozabil omeniti, da Nemci vedo, da so

številni njihovi očetje odgovorni za holokavst. Prav zato velika večina Nemcev zavrača totalitarne ideje. Nemčija je torej danes »zanesljiv in predvsem miroljuben partner« za vse države sveta.

V Schauspielhausu se

veda ni bilo tistega veselja in skoraj odresilnega vzdusja, ki je bilo prisotno v Londonu in Parizu, saj so nemški organizatorji poskrbeli za skoraj cerkveno spokojnost, ki je se poudarjala napor, da se Nemčija kot eden glavnih krivcev

za drugo svetovno vojno predstavi kot zanesljiv partner, ki priznava zločine svojih očetov, a gleda v prihodnost, ker noče, da bi se kaj takega ponovilo.

Besede ruskega premiera Cernomirdina o »neizbežnosti« trdega partner-

stva, dobrososedskih odnosov ter sodelovanja med Nemčijo in Rusijo so kljub diplomatskim zahtevam ob takih priložnostih pomenile, da Rusija končno verjame, da Nemci ne ogrožajo več miru v Evropi in v svetu.

Švica se je opravičila zavrnjenim židom

ZENEVA - Medtem ko so včeraj popoldne tudi v nevtralnici Svici zvonovi vseh cerkva počastili konec druge svetovne vojne, je predsednik švicarske konfederacije Kaspar Villiger prvič priznal napake, ki so jih storili pred drugo svetovno vojno in med njo ter se v imenu vlade opravičil vsem Židom, ki so jih na mejah zavrnili in jim onemogočili rešitev. V prvem uradnem »mea culpa« je Villiger priznal, da je Švica s svojo zgrešeno politiko obrambe narodnih interesov storila krivico preganjanim Židom. Omenil je švicarsko-nemški sporazum iz leta 1938, po katerem so tudi na švicarskih potnih listih Žide zaznamovali s crko J (Jude).

Elizejski menu

PARIZ - Jastog z ostrigami, petelinček v citronovem kislu, torta z robidnicami in hruskov sladoled. To so dobrote, ki jih je francoski predsednik François Mitterrand ponudil kakim osemdesetim predsednikom držav in vlad ter kronanim glavam na zakuski pred odhodom v Berlin. Elizejski menu so spremljala vina: Chevalier-Montrachet - letina 1985, Jeroboams de Chateau Mouton-Rotschild - letina 1945 in sampanjec Krug Grande Cuve.

Pomorska parada

SANKT PETERSBURG - Desettisoči so včeraj v Sankt Petersburgu (nekdanji Leningrad) prisostvovali pomorski paradi na Nevi ob 50. obletnici zmage nad fašizmom. Prvic v zgodovini ruske a tudi sovjetske mornarice so na paradi poleg enot vseh starih ladjevij (severomorskega, baltiskega, tihoocanskega in črnomoškega) sodelovale tudi vojske ladje petih držav protihitlerske koalicije (ZDA, Velike Britanije, Francije, Belgije in Nizozemske).

Romunija se ni rešila težkih zgodovinskih spon

BUKARESTA - Petdeset let po koncu svetovne vojne in 51 let po zrušenju fašističnega režima Iona Atunescu se Romuni se niso rešili težkih zgodovinskih spon kasnejšega komunističnega režima. Iz včeraj objavljene javno-mnenjske raziskave namreč izhaja, da je kar 67 odstotkov vprašanih prepričanih, da se danes delujejo »sovražne sile«, ki hočejo razkosati Romunijo. Kot najbolj priljubljena zgodovinska osebnost pa je prav tisti Ion Antonescu, ki je skupaj s silami osi napadel SZ.

HRVAŠKA

V Zagrebu življenje spet po starem

ZAGREB - V hrvaskem glavnem mestu so otroci včeraj spet odšli v sole in vrtce, ker je bil preklican odlok ministrstva za solstvo, po katerem zaradi torkovega in sredinega raketiranja mesta v zagrebskih izobraževalnih ustanovah prejšnji teden ni bilo pouka. Življenje v Zagrebu se je že skoraj popolnoma vrnilo v normalne tirnice, čeprav meščani se vedno odkrivajo ubijalske zvončke, ki so jih po mestu posejale kasete bombe. Politični in vojaški komentatorji se ukvarjajo z analizami akcije Blisk, kot je osvoboditev zahodne Slavonije poimenovalo hrvasko obrambno ministrstvo.

Kninska in banjaluska televizija Hrvatom sporočata, da vojne se nikakor ni konec. Krajinski voditelj Milan Martić napoveduje vrnitev srbske vojske v zahodno Slavonijo ter grozi s totalno vojno in bombardiranjem hrvaskih mest. »Ne glede na žrtve, četudi jih bo sto tisoč,« se je na kninskem radiu širokoustil Martić. Hrvaska oblast pa medtem na osvobojenem ozemlju pospešeno uvaja svojo upravo. V vseh mestih že delujejo policijske postaje, pri-

ključeni so telefoni in elektrika, vojni ujetniki pa se po zaslišanjih vračajo domov.

Srbi trdijo, da so v gozdovih zahodne Slavonije še številni njihovi borci. Pred ofenzivo hrvaske vojske naj bi na tem območju zivel več kot 30 tisoč Srbov, prek Save pa naj bi jih v Bosno pobegnili »samo« 12 tisoč. Hrvati tem številkam ne verjamejo in mislijo, da bi jih Srbi radi uporabili kot izgovor za nove masnevalne napade na hrvaska mesta. Za danes je pre-

Srbski vojaki v Kninu (Telefoto: AP)

divideno nadaljevanje pogajanj med srbsko in hrvasko stranjo, ki so se na zagrebškem letališču začela prvi dan ofenzive. Pogajanja naj bi bila v Zenevi, vendar se jih Srbi ne nameravajo udeležiti, dokler ne bodo izpušeni vsi srbski civilisti iz zahodne Slavonije.

Celotna hrvaska opozicija vojaško akcijo v zahodni Slavoniji odobrava, vendar se oglašajo tudi skeptiki, kot je Stipe Mesić, ki trdi, da je ofenziva posledica dogovora med Zagrebom in Beogradom. Mesić trdi, da Beograd ne potrebuje zahodne Slavonije, kar naj bi dokazoval tu-

di mlačen odziv srbskih oblasti. Hrvaska javnost pa pričakuje nove vojaške premike, s katerimi naj bi osvobodili se preostala zasedena ozemlja - Baranjo, Vukovar, Kordun, Banijo in Kninsko krajino. Uradni Zagreb pa se ne da; vseskozi poudarja, da je bila akcija omejena in da ne želi začeti nove vojne. To stališče je britanskemu zunanjemu ministru Douglasu Hurd in americkemu podpredsedniku Alu Goru na londonski proslavi 50. obletnice zmage nad fašizmom ponovil tudi hrvaski predsednik Tudman.

Darko Pavčić

Zagrebcane vznemirile detonacije

ZAGREB - Včeraj, malo pred poldnevom, so prebivalce hrvaske prestolnice vznemirile detonacije. Lokalne radijske postaje so poslušalce kmalu obvestile, da zvoki eksplozij prihajajo iz spominskega parka Medvedgrad na Sljemenu, kjer so topniške enote vadile izstreljevanje castnih salv. Te bodo Zagrebčanec sicer navdusevale na predvečer 30. maja, dneva državnosti, »pomankljivost« tokratne vaje pa je bila, da o njej javnost ni bila obveščena. (D. P.)

CLINTON PROTI KONGRESU

Sabotaža ključnih ameriških ciljev

Zmanjšanje pomoči tujini bodo prvi občutili na Bliznjem vzhodu

WASHINGTON - Ameriski predsednik Bill Clinton je v nedeljo ostro napadel kongres, ki namerava zmanjšati pomoč tujini, izraelskemu predsedniku vlade Jicaku Rabinu in voditeljem ameriške židovske skupnosti pa je pojasnil, da bo Izrael med prvimi občutil posledice te odločitve.

Clinton je izkoristil nedeljsko srečanje s proizraelskim lobijem, ameriško-izraelsko komisijo za stike z javnostjo, in napadel nasprotnike v kongresu, ki bodo ta teden razpravljali o zmanjšanju dejavnosti v tujini. Predsednik je zatrdil, da gre za sabotazo ključnih ameriških ciljev - od uničevanja jedrskega orožja do pospeševanja demokratizacije v vzhodni Evropi in bo-

ja proti trgovini z mamili. »Nismo zmagali v hladni vojni, da bi se potem umaknili ter zaradi neumnosti in skopuštva zapravili moznost za mir,« je dejal Clinton in pozel gromek aplavz. Kongres želi za dobro četrtino zmanjšati stroške ameriške zunanje politike, ki so že tako najmanjši med razvitimi državami. »Ce se bo morala Amerika zaradi proračunskih omejitev odreci

vodilni vlogi v svetu, bo to med prvimi občutil Izrael,« je povedal Clinton. Izrael letno od ZDA dobi za tri milijarde dolarjev vojaške in druge pomoči. Tudi ce bodo Izraelci se naprej dobivali ta sredstva, bo zmanjšanje pomoči arabskim državam ogrozilo mirovni proces.

Clinton in Rabin sta se pred tem dobro uro pogovarjala o zastoju v izraelsko-sirskih pogajanjih o umiku Zidov z Golana. Predsednika sta obdila ravnanje teroristov, Teheran pa obtožila netenja sovraštva do Izraela v arabskem svetu. Rabin

Bill Clinton in Jicak Rabin v Washingtonu (Telefoto: AP)

je ostro zavrnil obtožbe, da je Izrael zaplenil arabsko ozemlje v vzhodnem Jeruzalemu. »Celoten Jeruzalem je pod izraelsko upravo, je na-

še glavno mesto in bo za vedno ostal židovskega ljudstva,« je povedal na srečanju.

Patrick Worsnip / Reuter

ČETRTI AMERIŠKO-RUSKI VRH

Številna kislja jabolka za Clintona in Jelcina

BORIS BACHORZ/AFP

MOSKVA - Bill Clinton in Boris Jelcin bosta morala na srednjem vrhu v Moskvi ugrizniti v celo vrsto kisljih jabolk: od sirite Severnoatlantske zveze do prodaje jedrske tehnologije Iranu. Od tega, kako spretno bosta znala doseči kompromis pri posameznih vprašanjih, bo prej ali slej - ob vse bolj razhajajočih se gospodarskih in političnih interesih obeh držav - odvisna tudi oblika nadaljnjega sodelovanja. Ruski načrti o prodaji jedrskega reaktorja Iranu bodo bržkone poglaviti preskusni kamen tokratnega srečanja obeh državnikov, ki je že četrto po vrsti.

Washington zahteva takojšnjo razveljavitev pogodbe, ki bi Teheranu, po mnenju Americanov pokrovitelju svetovnega terorizma, omogočila izdelavo atomske bombe. Toda ruski premier Viktor Cernomirdin je v nedeljo v Londonu americkemu podpredsedniku Alu Goru znova zatrdil, da se Rusija nima namena odreci tej pogodbi ter da bo še naprej branila svoje trgovinske interese. Skrajna mera, do katere bi bila Moskva pripravljena popustiti, je, po izjavi Jelcinovega tiskovnega predstavnika, da Iranu ne bi izročili tehnologije, s katero je mogoče pridobivati obogateni uran tudi za voja-

ške namene. Tudi ce bi predsednika sklenila tak dogovor, pa bo Bill Clinton, ki se bo v Moskvi mudil od torka do četrta zjutraj, tovrsten kompromis americkemu kongresu le stezka prikazal kot zmago, saj so kongresniki zagrozili, da bodo Rusiji zamrznili vsakršno pomoč tudi v primeru, ce le delno uresnici pogodbo z Iranom.

Zato utegneta oba predsednika prej doseči soglasje o drugi, nič manj pomembni temi, o kateri se ruska in ameriška mnenja razhajajo. Gre seveda za razširitev Nata na srednje in vzhodnoevropske države. Velja le se počakati, ali bo dokument o varosti v Evropi, ki naj bi ga po besedah svetovalca ruskega predsednika Dmitrija Rjurikova državnik potrdila prav na tem srečanju, vseboval kaj več kot le izjavo o dobrih namerah. V tem primeru bo vsekakor hujša zadeva Borisa Jelcina, ki je pod vse hujšim pritiskom nacionalistične opozicije in vojske. Prva mu očita, da pod ceno prodaja nacionalne interese, druga pa je skrajno občutljiva in sovražno razpoložena do sleherne poteze, ki bi lahko kakorkoli ogrozila njen dosednji vpliv.

Moskovski rusko-ameriški vrh bo nedvomno potekal tudi v znamenju krvavega

dušenja čecenske samostojnosti, ki z nezmanjšano silovitostjo poteka že peti mesec. Vprašanje je se zlasti perece, ker so Rusi to vojno izrabili tudi zato, da so na Kavkazu ustvarili novo vojsko, ki krši sporazum o zmanjšanju klasične oborožitve, ki

ga je nekdanja Sovjetska zveza podpisala leta 1990.

Kopičenje vseh omenjenih nesoglasij je vsekakor prispevalo k temu, da so močno zbledela sanje o strateskem zavezništvu z Borisom Jelcinom. Poleg pogovorov s pr-

vim človekom Rusije v Kremlju se bo ameriški predsednik sestal tudi s številnimi drugimi osebnostmi iz sveta ruskih političnih reform, zaradi česar bo njegovo srečanje z Borisom Jelcinom manj ekskluzivno. Mimo bo tudi prepustil svojemu ruskemu kolegu, da v torek sam pozdravi vojaško parado, ki bo potekala v Poklonaji Gori na vzhodu Moskve; predvsem zato, da ne bi v ničemer zbujal vtisa, da kakorkoli podpira vojno v Čečeniji.

Obisk v Ukrajini, kjer se bo Bill Clinton mudil v četrtek in petek, bo nov dokaz ameriškega zanimanja za to drugo veliko slovansko državo, ki jo je njen predsednik Leonid Kučma odločno usmeril na pot reform. Ob vsem tem si bo ameriški predsednik prizadeval, da bi ameriško-ruski odnosi se naprej ostali dobri in v duhu nedeljske izjave, da »krize prihajajo in odhajajo, interesi pa ostajajo«. Tudi v Kremlju izražajo prepričanje, da so ameriško-ruski odnosi dosegli tolikšno stopnjo zrelosti, da ne morejo več nazadovati v obdobje »hladnega mira«, kot se je decembra lani izrazil Jelcin. »Nasi odnosi so zdaj tako poglobljeni, da izključujejo možnost konflikta,« je zagotovil Dmitrij Rjurikov.

JEDRSKO OROŽJE

Uresničevanje pogodbe bi morali preverjati pogosteje

NEW YORK - Ta teden se bodo države sveta odločile za trajnost pogodbe, ki preprečuje sirjenje jedrskega orožja. Vecina je prepričana, da ima sporazum se vedno ključno vlogo v svetu po hladni vojni. Vec kot sto držav je na konferenci Združenih narodov v New Yorku izrazilo podporo podaljšanju Sporazuma o nesirjenju jedrskega orožja (NPT) za nedoločen čas. Konferenco bodo po mesecu dni intenzivnih pogovorov koncali v petek.

Združene države, njene zahodne zaveznice in Rusija so se strinjale, da je treba sporazum po 25 letih nujno obnoviti, saj na najboljši način preprečuje, da bi več držav razvilo jedrsko orožje. Nevarnost sirjenja se je namreč izredno povečala po razpadu Sovjetske zveze leta 1991. Danes imajo države tretjega sveta lažji dostop do jedrske tehnologije, kar jasno kažejo sedanji spori s Severno Korejo in Iranom. Na konferenci ZN so se večkrat ostro sporekli tudi o tem, ali jedrske sile izpolnjujejo določila pogodbe, saj so zelo počasne pri uničevanju svojih jedrskih arzenalov. Nekatere države, ki skoraj zagotovo imajo lastno jedrsko orožje, sporazuma niso podpisale. Mnogi zato dvomijo o učinkovitosti pogodbe, na kateri ni podpisal Izraela, Indije in Pakistana. Doslej je NPT podpisalo 178 držav.

Dokument je rezultat pogajanj med petimi uradnimi jedrskimi silami - ZDA, Rusijo, Francijo, Veliko Britanijo in Kitajsko - ter drugimi državami. Nejedrske države so se obvezale, da ne bodo razvijale jedrskega orožja, zato pa bodo dobile dostop do jedrske tehnologije v civilne namene. Pogodba vsebuje tudi člen, ki zahteva jedrsko razoroževanje. Vec držav je na konferenci kritiziralo velesile, ki se niso locile od svojega orožja. Poleg tega so nekatere arabske države obtožile Washington, da zatiska oči pred izraelskim jedrskim orožjem.

Rusija in ZDA so po koncu hladne vojne močno zmanjšale število jedrskih konic. Kljub temu ima »velika peterica« se vedno več kot 20 tisoč kosov tega orožja. Nekaj tisoč so jih sicer umaknili iz operativne rabe, vendar se čakajo na uničenje. Iran je ostro kritiziral politiko ZDA, ki poskušajo prepričati Rusijo, da bi Teheranu prodala jedrsko tehnologijo. Perzijci Washington obtožujejo kršenja pogodbe, ki državam dovoljuje razvoj jedrske industrije v miroljubne namene.

Indonezija, ki vodi neuvrščene države, je predstavila svoj predlog o prihodnosti pogodbe. Po njenem mnenju bi NPT avtomatično podaljševali vsakih 25 let, razen ce bi se večina držav ob koncu vsakega obdobja odločila drugače. Približno deset držav - med njimi tudi Iran, Jordanija in Nigerija - je ta predlog podprlo, vendar diplomati menijo, da nima nobene možnosti. Južnoafriška republika je edina država, ki je skrivno razvila jedrsko orožje in ga potem unicila. Po njenem mnenju bi morali učinkovitost NPT preverjati pogosteje in natančneje. Le tako naj bi bilo mogoče nadzorovati, kako jedrske sile izpolnjujejo pogodbo.

Ce želijo doseči trajnost pogodbe, ZDA in njene zaveznice potrebujejo le navadno večino. Vendar se prav gotovo želijo izogniti razkolu med podpisnicami, saj bi s konsenzom dosegli večjo moralno vrednost pogodbe. Uspeh Americanov na srednjem glasovanju bo odvisen predvsem od tega, ali bodo prepričali skeptične države, da se resnično nameravajo odreči jedrskemu orožju. Pri tem bi si lahko pomagali s sprejetjem ostrejšega južnoafriškega predloga.

Nicholas Doughty / Reuter

JUŽNA AFRIKA

Pribežališče zlorabljenih

JOHANNESBURG - Odločna in neupogljiva Južnoafricanka vodi ustanovo, ki ji pravijo kar »hisa«. Otroskim prostitutkam daje upanje in kondome. »Ze pet let se borimo za preživetje, za družbeno sprejemljivost,« pojasnjuje Adele du Plessis. »Danes družbi sporočam: 'Ne kazite s prstom na moje otroke. Vi ste svinje, ki jih kupujete.' Povprečna stranka je prav gospod Posteni Drzavljan ... da, prijazen sosed g. Jones.«

Policija in socialni delavci navajajo, da izkoriščanje otrok in otroška prostitucija v Južnoafriški republiki stalno narasčata. Na nedavnem seminarju o tem pojavu so ugotovili, da se je spolna zloraba otrok v primerjavi z letom prej v letu 1994 povečala za 36 odstotkov. Leta 1993 je bilo takšnih primerov 16.809, lani pa že 22.911.

Cepprav je prostitucija v Južnoafriški republiki prepovedana, so v zloglasni johannesburski četrti Hillbrow ulice polne najstniških prostitutk. Tu stoji tudi »hisa«, kamor se zatekajo izkoriščane deklice. »Sem pridejo na klop, sendvič s kikirikijevim maslom, po kondome,« razlaga Du Plessisova, ki vodi pribežališče od leta 1991. Dodaja, da je v Johannesburgu približno šest tisoč prostitutk, zato je tekmovalnost med njimi brutalna, zloraba mamil pa izredno razširjena.

Poleg vhoda v pribežališče na recepcijskem pultu stoji kosara s kondomi. Na vsakem zavojčku je pripeto vabilo k božji službi, ki jo opravljajo kar v zgradbi. Du Plessisova svojega pri-

bežališča ne zeli registrirati kot clovekoljubno ustanovo, kar zahtevajo južnoafriški zakoni. »Odločili smo se, da se ne bomo prijavili. Naša glavna skrb so otroci, in ne sistem,« je izjavila. »Krsimo pravila, zato da se lahko prilagodimo razmeram. Otroci nam pomenijo največ. Smo nekakšen posredovalec med otroki in starši,« je dodala.

Najmlajša prostitutka, s katero je imela opravka, je bila stara dvanajst let, najmlajši zlorabljen otrok pa devetmesečni dojenček. Du Plessisova iz izkušenj ve, da največ otroških prostitutk izhaja iz razbitih družin. Če jih spolno ne zlorabijo že doma, se to ponavadi zgodi na ulici. Dusevno razrvani otroci se ne morejo spoprijeti s kruto realnostjo, zato se zatečejo v svet mamil. Edina možnost, da dobijo denar za smrtonosno razvado, je prostitucija.

Zgovorna 21-letna Crystal je nekoč obiskovala najboljšo južnoafriško solo. Svoje telo prodaja v Hillbrowu že od stirinajstega leta. Le tako je lahko dobila denar za mamila. »To je najbolj grozljiva stvar, ki jo clovek lahko doživi. Ne-

koč mi je neki tip prislonil cev revolverja na čelo in zagrozil, da me bo ubil. Potem sem mu morala izpolniti vse zelje,« je razlagala in zeljno pogledovala proti vratom. Čakala je na mater, ki jo bo iz »hise« odpeljala domov. Crystal prisega, da se je za vselej odrekla mamilom in ulici.

Policija in akademiki pa menijo, da lahko začaran krog zlorabe otrok pretrgajo le ostreje kazni. »Kazni delujejo,« je izjavil profesor Herman Conradie, ki poučuje na kriminološkem oddelku južnoafriške univerze. »Zrtev scitijo dlje. Če hudo delca odstranimo za dalj časa, je možnost, da zrtev ne bo zlorabljen, večja,« pojasnjuje. Pripadniki organizacije Skupna akcija proti zlorabi otrok (CAAG) v južnoafriškem parlamentu lobirajo za ostreje kazni. Menijo, da so sedanje veliko preveč prizanjlive. Pri tem navajajo nedavni primer, ko je sodišče posiljevalca desetletne deklice obsodilo na tri mesece zaporne kazni in 276 dolarjev globe. Se pred tem je neki posiljevalec triletnega otroka dobil pet let zapora in odsedel le tri.

Tudi Du Plessisova je podobnega mnenja kot CAAG. »Zakoni so patetični. Otrok med pričanjem na sodišču preživi pekel, potem pa zločinca le pokarajo. Zame je spolna zloraba hujsa od umora.«

Robyn Green / Reuter

Za bleščečimi nasmehi prostitutk se ponavadi skrivajo tragične življenjske zgodbe

Pohotni kitajski poslovneži sproščajo svoje strasti na mladoletnicah

SIHANUKVILLE - Gospodarski razcvet tega slikovitega kamboskega pristanišča je pokazal tudi svojo temno plat v obliki otroške prostitucije.

Socialni delavci pojasnjujejo, da revne družine privlači zaslužek, ki jim ga lahko zagotovijo hčerke v barah in zabaviščih. »Včasih sva radi hodili v solo, zdaj pa sva izgubili navdušenje,« sta povedali Sophea in Sophy, 15-letni dvojčici, ki ju je v nekem pristaniskem baru prodala lastna mati. Prihajata iz severovzhodne pokrajine Kratie, enega od najrevnejših območij Kambodže. Svoje matere nista videli od trenutka, ko ju je prodala lastniku bara kot devici.

Kitajski poslovneži iz Tajvana, Singapurja in Hongkonga so za seks z mladoletnicami pripravljeni odšteti od 300 do 500 dolarjev. »Mati naju je sem pripeljala pred dobrim mesecem. Le dan zatem sta prišla dva

kitajska poslovneža in naju odpeljala v hotel. Tako sem se ju bala,« se spominja Sophea. Danes se obe sestrji preživljata s prostitucijo, del denarja pa morata odšteti lastniku bara. »Sef nama vzame 40 odstotkov zaslužka,« pojasnjuje Sophea.

Zaradi njune starosti po dvojicah veliko povprašujejo, tako da imata status »visokorazrednih spolnih delavk«. Sophea zasluži 20 dolarjev za »kratkotrajen seks« in 40 za vso noč. Obe dekleti sta pred tem tri leta hodili v solo. »Znam brati in peti kmerske pesmi,« se pohvali.

Dvojčici sovražita mater, ki ju je prodala. »Nikoli si nisem mislila, da bom v življenju pocela taksne stvari. Tako zelo sem bila besna zaradi matere ... vendar nisva mogli storiti ničesar,« pravi Sophy. Kamboski socialni delavci trdijo, da so takšni primeri povsem običajni. Njihovo število naj bi se povečevalo

predvsem zaradi pomanjkljive zakonodaje. »Lani so v prostitucijo prisilili več kot tri tisoč deklic v starosti od 15 do 17 let. Letos bo to število se večje,« zatrjuje Jim Po, predsednik kamboske skupine za clovekove pravice Budnost, ki je v kamboski skupščini sprožila vprašanje zakonske zascite otrok in mladoletnikov. »Sele ko bomo imeli zakonsko podlago, bomo lahko kaj storili. Zdaj čakamo na odobritev parlamenta,« je povedal Po.

Oglasili so se tudi varuhi clovekovih pravic v Evropi. Nemsko ministrstvo za pravosodje se je v petek odločilo v Kambodžo poslati posebne preiskovalce, ki bodo lovili svoje turiste na obisku pri otroških prostitutkah. Po zakonu iz leta 1993 lahko Nemcija kazensko preganja lastne državljane, ki so imeli spolne odnose z mladoletnicami v tujini.

Seng Kimseang / Reuter

NIZOZEMSKA

Posiljene ujetnice zahtevajo zadoščenje

Japonski vojaki so med drugo svetovno vojno spolno zlorabili več tisoč Nizozemk

HAAG - Vsak mesec se pred japonskim veleposlanstvom v Haagu zbere na ducate zensk. Tiho razbesijo transparente in plakate, s katerimi opozarjajo na krivico, ki so jim jo storili. Prisegajo, da se ne bodo odpovedale mirnemu protestu, dokler njihovih zahtev pristojne oblasti ne bodo upoštevale.

To so nekdane vojne ujetnice, ki trdijo, da so jih pripadniki japonskih enot med drugo svetovno vojno posiljevali in zlorabljali. Od japonske vlade zahtevajo priznanje in opravičilo tisočem zapornic, ki so trpele v indonezijskih koncentracijskih taboriščih. Locili so jih od družin, jih pretepali in stradali. Stotine zensk so prisilili k prostituciji in jih namestili v bordele. Tam so morale biti vedno na voljo japonskim castnikom. Nekatere so sele zdaj, 50 let po vojni, premagale sram in strah ter povedale svojo grozljivo zgodbo.

Jeanne Ruff-O'Herne so odvlekli v neko indonezijsko javno hiso, ko je bila stara 21 let. Tam so jo japonski castniki, ce jih sploh lahko tako imenujemo, sistematično posiljevali vsako noč tri mesece zapored. Njeno zgodbo so prejšnji mesec na Nizozemskem predvajali v televizijskem doku-

mentarcu Petdeset let tisine. O'Hernova je pred milijoni gledalcev povedala: »Vse zenske, starejše od 17 let, so postrojili. Potem so prisli japonski castniki, se nekajkrat sprehodili mimo nas in si nas ogledovali. Dvigali so nam krila ter ocenjevali naše noge in postave.« O'Hernova danes živi v Indoneziji. Med japonsko invazijo leta 1942 so jo zajeli ter skupaj z materjo in dvema sestrama poslali v taborišče Abravo. »Abrava je bilo zelo veliko taborišče za zenske in otroke. Ljudje so tam umirali vsak dan.«

Po dveh letih življenja v neznošnih razmerah so O'Hernovo izbrali, ker je bila devica, in jo odvedli v bordel. Dekleta so imeli zaprta v veliki hisi v Sembavangu, njihove slike pa so bile obesene na oglasni deski. Tako so si japonski castniki lahko izbirali dekleta. »Odvlekli so me v spalnico. Pocučila sem se kot preganjana žival,« je O'Hernova opisala svoje prvo posilstvo. Castnik ji je grozil, da jo bo ubil, ce ne bo želela obcevat. Rekla je, da raje umre. Potem je moč izvil meč. Prosila ga je, naj ji dovoli zmoliti poslednjo molitev. Ko se je sklonila, jo je napadel in strgal oblacila z nje. »Solze so mi tekale po obrazu, ko me je posi-

ljeval. Ne morem najti besed, da bi opisala to brutalno in nečloveško posilstvo... In to je bil le prvi dan.«

O'Hernova je le ena od 200 tisoč zensk, predvsem Korejk, pa tudi Filipink, Kitajk in Nizozemk, ki jih je doletela podobna usoda. Bila je ena prvih, ki je o tem javno spregovorila leta 1992 na javnem zaslišanju o japonskem ponizanju tisocev deklet. Petdeset let za tem, ko so Američani vrgli jedrsko bombo na Hirošimo in tako prisilili Japonsko k predaji, se te zenske se vedno borijo za pravo krivic. »Jedrska bomba je grozljivo orožje, vendar je najverjetneje rešila življenje stotinam vojnih ujetnikov,« je dejal Sjoerd Lapre, predsednik Ustanove za japonski castni dolg.

Ta ustanova združuje 65 tisoč nekdanjih nizozemskih vojnih ujetnikov. Lani so sprožili sodni postopek proti Japonski. Zahtevajo priznanje krivde, opravičilo japonskih oblasti in 20 tisoč dolarjev vsakemu preživelemu ujetniku. »Izgubili smo vse. Domove, posestva, izobrazilo in denar,« je povedal Lapre. »Zdaj morajo Japonci plačati svoj castni dolg. Čakamo že zelo dolgo. Staramo se in cas se izteka.«

Kate Kelland / Reuter

INDIJA

Žrtve prekletstva revščine

Matere svoje otroke prodajajo za petnajst kilogramov riža

NEW DELHI - Indijski »krizar« Khajrati Lal Bhola se je odločil, da bo 5,2 milijona otrok prostitutk izvelkel iz umazanije bordelov in jim omogočil cloveka dostojno življenje. Predsednik Združenja za dvig zatiranih (BPUS) je v mestu Sivdaspur v severnem delu države ustanovil prvi internat za otroke prostitutk. »Dali jim bomo mleko, kruh, izobrazbo in možnost, da postanejo normalni otroci,« je obljubil. »To je prva takšna sola na svetu. Smo sele na začetku poti.«

BPUS že načrtuje podobno solo v Varanasiju, nato pa po eno v vsaki od 1100 četrti »rdecih luci« v Indiji. Približno 160 otrok indijskih prostitutk je zacelo hoditi v osnovno solo, ki jo deloma denarno podpira tudi država. Ko bodo končali peti razred, jih bodo poslali v državne sole, kjer bodo z njimi ravnali kot z drugimi desetletnimi otroki.

Bholova 200-clanska organizacija, v kateri so zbrane prostitutke iz osmih indijskih držav, načrtuje tudi sole za prostitutke. V njih naj bi se učile vezanja, sivanja, krojenja in drugih obrti, ki bi jih lahko opravljale namesto prodajanja telesa. »Prostitucija je prekletstvo revščine,« je povedal Bhola, 67-letni sivobrati starec z debelimi ocali. »Ce lahko sestradena zenska proda pohlepni

zvodnikom lastno hčer za petnajst kilogramov riža, potem bo to tudi storila,« je pojasnil in dodal, da je prodajanje hčera povsem obicajno v oddaljenih vaseh. Zvodniki za dekletce odstejejo od 160 do 320 dolarjev, od lastnikov bordelov pa jih dobijo skoraj tisoč. »Ceno dolocajo starost, lepota in nedolžnost,« razlaga Bhola. »Kako naj dekle pobegne cloveku, ki je zanjo odstel toliko denarja? Naenkrat postane dobro varovana investicija.« Organizacija BPOS je iz razlicnih javnih his resila že 473 prostitutk. Pri tem včasih tvegajo tudi življenje. Za 18 od njih jim je uspelo najti moza, kar je neverjetno težko v strogi, na kaste razslojeni indijski družbi.

Bhola je svojo organizacijo ustanovil leta 1984, potem ko je uvidel grozljivo krutost zvodnikov v zloglasni četrti »rdecih luci« prestolnice - Cesti G. B. »Tam je v 86 javnih hisah skoraj 76 tisoč prostitutk,« je povedal. Cepprav je vlada obljubila 3.500 dolarjev za solo v Sivdaspurju, je BPUS v težavah. »Za eno leto potrebujemo več kot 15 tisoč dolarjev, saj skrbimo za 40 mater z otroki. Pri življenju nas ohranjajo dobrotniki. Ce bi vsak Indijec zrtvoval le eno rupijo, bi imeli kar 90 milijonov dolarjev,« je sklenil Bhola.

Sonali Verma / Reuter

FRANCIJA

Chirac ne bo imel rožnate prihodnosti

PARIZ (dpa, Reuter) - Slavja je konec, steklenice so prazne, plakate z obrazi dveh moz v 'poznih srednjih letih' bodo kmalu zamenjale privlačnejše podobe in - ah, seveda - Francija ima novega predsednika.

Jacquesa Chiraca, ki je v svojem tretjem poskusu z 52, 64 odstotka glasov le postal »predsednik vseh Francozov«, čaka naporna naloga obnavljanja prevelikih čevljev, ki mu jih je zapustil François Mitterrand. Pariški zupan sicer ni brez zunanje-političnih izkušenj, saj je bil v letih 1974-76 in 1986-88 predsednik francoske vlade, vendar stiri leta v Matignonu le niso primerljiva s stirinajstimi v Elizeju. Novi predsednik ni uganka: ne bo tako proevropski kot Mitterrand, vendar bo ohranjal tradicionalno navezo Bonn-Pariz in Francijo držal proč od vojaškega dela Severnoatlantske zveze.

Prvi odzivi v Evropi so vpljudnostne narave. Nemski zunanji minister Klaus Kinkel je prepričan, da se odnosi med državama ne bodo spremenili, saj »je od nemško-francoskega sodelovanja odvisna prihodnost evropske integracije«. Očitno zadovoljen z izidi volitev na drugi strani Rokavskega preliva je britanski premier John Major: »Zelimo si, da bi na številnih področjih, kjer imamo skupne interese, čim tesneje sodelovali z vami.« Jacques Santer, predsednik Evropske komisije, je čestitki za izvolitev Chiracu se dodal: »Prepričani smo, da boste nadaljevali in nadgrajevali zastavljeno veliko nalogo združevanja Evrope.« Oglasil se je tudi ruski predsednik Jelcin, ki je poudaril predvsem pomen dobrega sodelovanja med Rusijo in Francijo kot dejavnika za ohranjanje mednarodnega ravnotežja. Z ostrejšimi toni so Chiracovo izvolitev pospremili le v Avstraliji in na Novi Zelandiji, kjer so novega francoskega predsednika opozorili, da bi utegnulo njegovo vztrajanje pri nadaljevanju jedrskih poskusov na južnem Pacifiku ohladiti odnose teh dveh držav s Parizom.

NOVICE

Novi napadi Čečenov

GROZNI - Čečenski uporniki so tudi včeraj napadali ruske položaje v glavnem mestu, vendar ruske enote trdijo, da v napadih ni bil nihče ranjen. Občasno streljanje je bilo slišati tudi na severu in severovzhodu mesta. Cilj obstreljevanja čečenskih upornikov so bile ruske enote, nameščene ob reki Sounji v bližini predsedniške palače. Ruske oblasti v Čeceniji pa so veteranom druge svetovne vojne v Groznej podelile pakete z najnujnejšo obleko in hrano. Do 11. maja naj bi vsakemu veteranu dali tudi sto tisoč rubljev oziroma 20 dolarjev. (AFP)

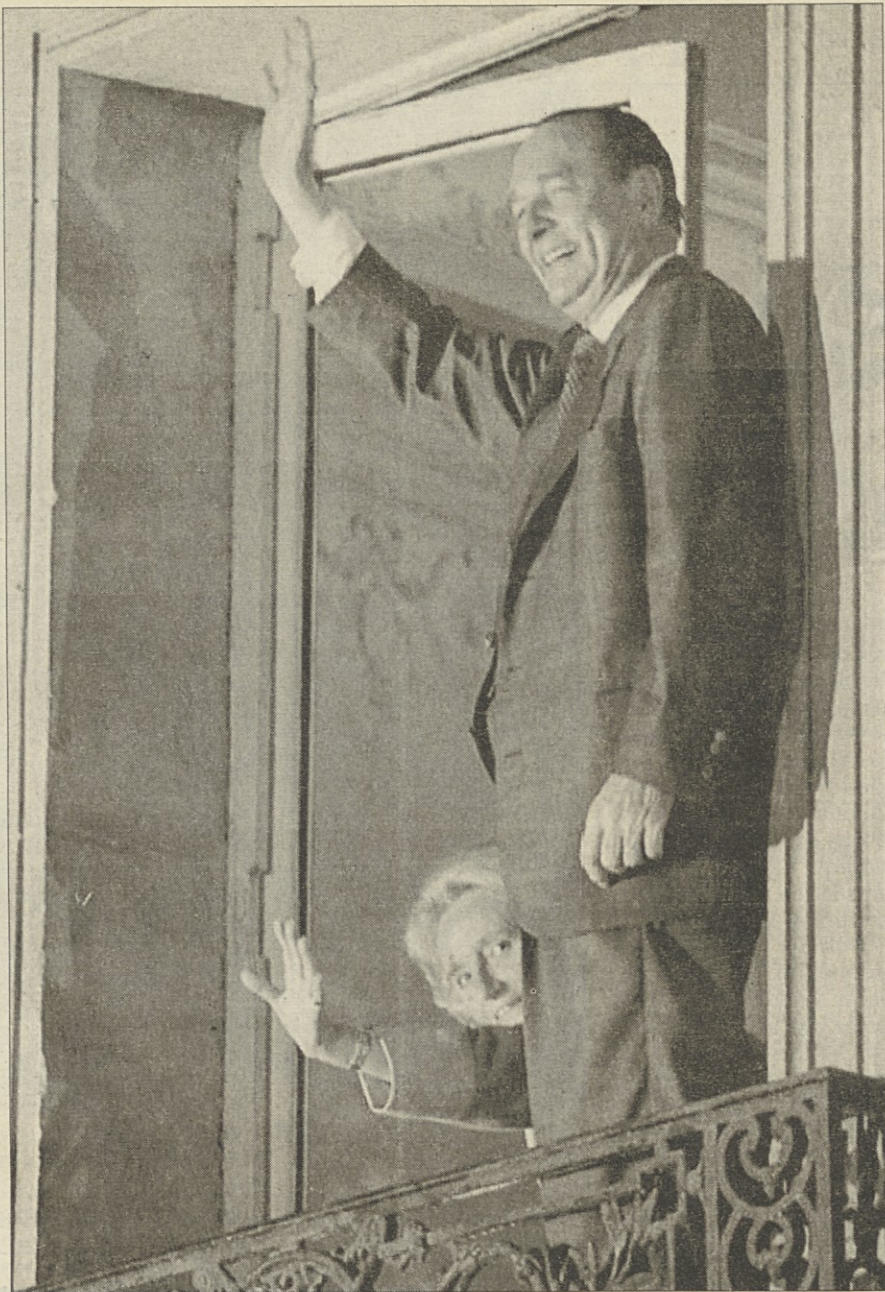
Nasilje med volitvami na Filipinih

MANILA - Med splošnimi in lokalnimi volitvami na Filipinih je bilo v nasilju na jugu države ubitih pet, ranjenih pa 26 ljudi. Za nasilje so odgovorni muslimanski gverilci. Od februarja, ko se je začela predvolilna kampanja, je bilo ubitih že 36 ljudi. Zmagovalec sedanjih volitev je po prvih izidih vladajoča koalicija sedanjega predsednika Fidela Ramosa, ki je dobila osem od dvanajstih senatorskih mest v 24-članskem senatu. Predsednik osrednje volilne komisije Bernardo Pardo je sporočil, da je bila volilna udeležba 80-odstotna. (AFP, Telefoto AP)

Iran zahteva spoštovanje ozemelske celovitosti Iraka

TEHERAN - Iranski zunanji minister Ali Akbar Velajati je posvaril pred nevarnostjo spreminjanja meja z Irakom, kar je pred dnevi predlagala Turcija, da bi lažje obračunala s kurdske uporniki. »Vsakršno spreminjanje iraških meja bi ogrozilo varnost v regiji. Iran ne bo sprejel ozemeljskih zahtev iraških sosed,« je Velajati dejal v intervjuju za neki iranski časnik. Turški predsednik Sulejman Demirel je namreč prejšnji teden zahteval spremembo meja z Irakom, s čimer naj bi otežili vdor kurdske upornikov iz Iraka v Turcijo. Sami Abdurahman, eden od tesnih sodelavcev voditelja iraških Kurdev Masuda Barzanija, ocenjuje, da bi Turcija morala na turško-irski meji raznesti od 15 do 20 tisoč vojakov, če bi jo hotela uspešno nadzorovati. Abdurahman je že od prejšnjega tedna v Ankari, kjer se je pogovarjal zlasti o razmerah na turško-irski meji po turški vojaški operaciji proti pripadnikom PKK. (AFP)

Jacques Chirac s soprogo pozdravlja navdušene volilce (Telefoto: AP)

Preuranjeno veselje evroskeptikov

Demokracija naj bi iz politikov ne ustvarjala herojev. Francija, demokratična država, demokratično voli svoje politike heroje. Tokrat je izbrala Jacquesa Chiraca, ki ima sedem let casa, da iz sebe ustvari pravega junaka in se v zgodovino zapiše z velikimi črkami. S predvolilnimi vabami je nakazal, na katerih temeljih se namerava lotiti te zahtevne naloge. Ena od poglavitnih tem, kjer so se Chiracova stališča odločilno razlikovala od Jospinovih, je Evropska zveza in njena prihodnost.

Zadnja stiri desetletja je najpomembnejši dejavnik francoske zunanje politike njena vez s sosednjo Nemčijo. Vse do padca berlinskega zidu in zatem do združitve obeh Nemcij sta Pariz in Bonn negovala svoj idealni odnos: vsaka stran je lahko ponudila nekaj, kar je druga potrebovala. Nemčija, ki zaradi mada iz druge svetovne vojne in razdvojenosti svojega ozemlja ni smela imeti močne zunanje politike, je svoje zamisli uresničevala, ob tem pa tudi kresala, prek Pariza, ki je pod okriljem nemške gospodarske moči našel varnost in udobje. Z združitvijo se je Nemčija soočila z goro lastnih problemov, pri reševanju katerih je Francija lahko odigrala le majhno stransko vlogo. Vključevanje srednje- in vzhodnoevropskih držav v evropske integracijske tokove in s tem v Evropsko zvezo je za Nemčijo neposredno pomembnejše vprašanje kot za Francijo.

Novi francoski predsednik bo tako moral uvesti nov instrument, s katerim bo uravnala politična in gospodarska razmerja znotraj petnajsterice. Chirac je med predvolilno kampanjo zbujal vtis, da si je v ta namen zamislil referendum, na katerem bo francosko ljudstvo odločilo, ali naj imata več pooblastil Evropska komisija in Evropski parlament ali

pa naj bodo odločitve v rokah nacionalnih vlad suverenih evropskih držav. Chirac ni evroentuziast, o tem ni dvoma. Obljube, da bo o institucionalnih reformah, o katerih bodo voditelji petnajsterice razpravljali na medvladni konferenci prihodnje leto, razpisal referendum, so mu prinesle glasove francoskih evroskeptikov. Njegova politična usmeritev naj bi Chiraca vodila v naravno zavezništvo z britanskimi evroskeptiki, ki so odločitev francoskih volilcev pozdravili v upanju na skupno evroskeptično prihodnost. Pa vendar si ni mogoče predstavljati, da bi Francija stala oboku Veliki Britaniji, ko ta nasprotuje pobudam Nemcije in njenih somisljenic za tesnejše povezovanje znotraj Evropske zveze.

Francija ima v rokah močnejši argument, kot so grožnje z ljudskim glasovanjem. Enotna denarna unija, s katero bi Evropska zveza spremenila svojo sedanjo podobo, namreč brez francoskega franka nikoli ne bo postala resničnost. Populistične zamisli, ki so staremu neogolističnemu mačku pomagale do selitve v Elizejsko palačo, a ga še niso naredile za heroja, bo moralo zamenjati naprežanje. Francija mora zadostiti petim pogojem za vstop v enotno denarno unijo, ki jih določa maastrichtski sporazum. Ti so: stopnja letne inflacije pod 1, 5 odstotka, proračunski primanjkljaj pod tremi odstotki, obrestne mere pod dvema odstotkoma treh najboljših držav, nacionalni dolg pod 60 odstotki bruto družbenega proizvoda. Poleg tega pa določena valuta v zadnjih dveh letih ne sme devalvirati znotraj evroskega menjalniškega sistema. Z močnim frankom in pozneje z enotno denarno unijo bo Francija ujela ravnotežje z Nemčijo. Uresničila bo lahko tudi se tako evroskeptične zamisli. Če jih bo še imela.

Ana Kovac

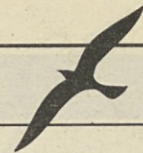
RIBOLOVNI SPOR MED KANADO IN EZ

Sporazum je podpisan, le spoštovati ga je treba

PARIZ (Reuter) - Kanada in Evropska zveza sta v ponedeljek vnovic napeli diplomatske sile, da bi rešili ribolovni spor, ki se vleče že od začetka marca. Kanada je spet opozorila na svojo pravico, da ribji zarod brani pred tujimi ribici, ki cezerno ribarijo pred kanadsko obalo.

Kanadski premier Jean Chrétien in predsednik Evropske komisije Jacques Santer sta včerajšnje pogovore v Parizu ocenila kot »pozitivne«, pri tem pa poudarjala le skupne vrednote zavezništva in trgovinskega partnerstva. Na skupni tiskovni konferenci sta se strinjala, da je prva naloga utrditi sedanji sporazum, ki naj bi končal diplomatski spor, ki se je začel z aretacijo span-

skih ribicev. »V nasih odnosih ne manjka težav in ran. Preteči bo moralo nekaj casa, da se brazgotine zacelijo,« je izjavil Santer. Chrétien pa je dejal: »Zelo pomembno je, da gledamo v prihodnost, ne v preteklost.« Kanadski premier je posvaril, da Ottawa ne bo spremenila zakona, ki ji omogoča, da nadzoruje ladje, ki ribarijo okoli njene 200 morskih milj širokega pasu ozemeljskih voda. Kanada bo spoštovala mednarodne zakone in svoje jurisdikcije ne bo prenasalala v mednarodne vode, je zatrdil Chrétien, branila pa bo svoje ribolovne plitvine. Santer je potrdil, da je sporazum sklenjen, in dodal, da obe strani čaka težavno delo, da uvedeta določila tega sporazuma.

O čem pišejo drugje po svetu

O zmagi Jacquesa Chiraca

»Francozi so na en mah uresnicili kar dva cilja: hkrati so izvolili novega predsednika in pravo opozicijo. Volilcem je dejansko uspelo podpreti opozicijo do te mere, da bo lahko v prihodnje res delovala kot prava opozicija. Tudi na prihodnjih volitvah bo zmagovala... Novi predsednik bi ojačal svoj položaj, če bi upošteval predloge Lionela Jospina. Toda novega francoskega voditelja čaka najtežavnejša naloga na področju socialne politike. Volilci so Chiraca prijeli za besedo in teoretično ima zdaj na voljo vsa sredstva, da svojo politiko pospeševanja porabe tudi uresniči. Jospin na področju socialne vsaj nekaj časa ne bi mogel ukrepati, Jacques Chirac pa bo začel delati takoj.« (Libération, Pariz)

»Chirac ni obljubil le, da se bo končalo s skandali prepojenega obdobja Mitterranda, temveč je napovedal tudi konec birokratskega in vzvisenega sloga vladanja, ki je po njegovem mnenju vzrok za odtujitev volilcev od francoske politične elite. Po stirinajstih letih Mitterrandove vladavine so bile spremembe glavna tema zelo custveno nabitega predvolilnega boja. Volilci so na koncu spoznali, da bi nova metla, ki jo je obljubljal Jospin, po vsej verjetnosti dvignila le veliko prahu. Chiracova zmaga je dobra novica za Francijo, saj bo najverjetneje prav on prinesel spremembe, ki jih Francija nujno potrebuje: davčno in socialno reformo, omejitev birokracije in sprostitve trga delovne sile, brez katere ne bo mogoče zmanjšati hude brezposelnosti.« (The Times, London)

»Francoski volilci so se odločili: Jacques Chirac bo peti predsednik pete republike. Mož, ki se je že trikrat potegoval za mesto francoskega predsednika, bo nasledil Mitterranda na celu države, ki spada med najpomembnejše na svetu. Potem ko so konservativne francoske stranke leta 1993 dosegle velik uspeh na parlamentarnih volitvah, so zdaj osvojile tudi Elizejsko palačo. S tem se končuje socialistično obdobje, ki je trajalo stirinajst let... Neogolistična stranka RPR in liberalno-centralistična UDF imata skupaj osemdeset odstotkov sedežev v francoskem parlamentu. Tako lahko novi francoski predsednik stavi na močno večino, ki pa se zdalec ni enotna... Balladur je že napovedal, da namerava tudi v prihodnje igrati pomembno vlogo v francoski politiki... Vendar so francoski socialisti v predvolilnem boju pridobili na samozavesti. Zmaga Lionela Jospina v prvem krogu predsedniških volitev je bila več kot le upor volilcev. To je bilo opozorilo arogantnim konservativnim strankarskim veljakom.« (De Standaard, Bruselj)

»Vzdih olajšanja francoske desnice se vedno odmeva po Franciji. Jacquesu Chiracu, ki so mu pred enim mesecem napovedovali prepričljivo zmago, je stal nasproti dobro pripravljeni socialisti Jospin, ki je korak za korakom osvajal vse več glasov iz socialističnega tabora... In za Jospina, plemenitega poraženca, se ni vse izgubljeno... Ideologijo sprememb, ki jo je Chirac razvil kot odgovor na vladajoči skepticizem in mu jo je navsezadnje uspelo tudi uveljaviti, mora zdaj spremeniti v ofenzivno politiko sprememb.« (Le Soir, Bruselj)

»Odločitev francoskih volilcev pomeni več kot le konec Mitterrandovega obdobja. Prvic po 21 letih je predsedniška palača spet v rokah neogolistov, državni poglavar in vlada pa se lahko v naslednjih letih zavzema za iste cilje. Izid francoskih predsedniških volitev je zelo pomemben tudi zunaj francoskih meja. Da je Chirac v zadnjih dneh predvolilnega boja tako očitno postavljal pod vprašaj evropsko integracijo in napovedoval referendum o bruselskih institucijah, gotovo ni dobro znamenje za Evropo. Chirac pravzaprav ne nasprotuje evropskemu združevanju, vendar se utegne zgoditi, da mu bo povzročal težave.« (Die Presse, Dunaj)

»Jospin bi postal dober predsednik. Njegov socialdemokratski program socialne in politične prenov, ki je usmerjen predvsem v ustvarjanje novih delovnih mest, je zvenel prepričljiveje kot številni nacti Chiraca, ki se prav tako namerava boriti proti brezposelnosti. Poleg tega je Jospin s podporo Evropejca Delorsa nudil več zagotovil, da se bodo Mitterrandova zadevanja za evropsko integracijo v resnici nadaljevala.« (De Volkskrant, Amsterdam)

»Z osvojitvijo Elizejske palače so desničarji oblast popolnoma prevzeli v svoje roke. Chirac potrebuje takšno podporo za uresničitev napovedanih reform. Če obljub državljanom ne bo kmalu uresničil, se lahko razočaranje kmalu sprevrže v jezo, upor in kaos... Francozi so dali s svojo odločitvijo o prihodnjem predsedniku države priloznost politični stabilnosti; če bi namreč zmagal socialist Jospin, bi lahko sprico močne desnice prislo do politične ohromelosti države.« (Die Welt, Berlin)

»Chirac je bil izvoljen predvsem zaradi svoje neizcrpne energije. Obljubljal je spremembe in volilci so ga prijeli za besedo. Chiraca je volilo tudi (ali morda predvsem) tistih 33 milijonov volilcev, ki v prvem krogu niso glasovali zanj. K tem državljanom sodijo tudi tisti, ki jih je politika razočarala, pa skeptiki in iz družbe izločeni ljudje. To so tisti, ki najbolj potrebujejo napovedane spremembe. Zdaj nam ni treba več govoriti o nalogah, ki čakajo novega predsednika in njegovo moštvo. S tem, ko so Chiraca poslali v Elizejsko palačo, so volilci stavili na reforme.« (Le Parisien, Pariz)

**KAKO SE BOMO
IDENTIFICIRALI
V BODOČE?**

Osebna izkaznica ne bo več obvezna

*Uporaba bo po novem prostovoljna; alternativni
bosta še voziško dovoljenje in potni list*

LJUBLJANA - Če bo državni zbor sprejel zakon o osebni izkaznici, katerega avtor je notranje ministrstvo, potem osebna izkaznica ne bo več obvezna in temeljni dokument za dokazovanje istovetnosti. Tisti, ki jo bo se naprej hotel uporabljati za ta namen (in se kaksen), jo bo lahko imel, drugi bodo lahko za dokazovanje istovetnosti uporabljali tudi kakšen drug dokument, kot sta denimo potni list ali voziško dovoljenje. S takšno ureditvijo naj bi se naša država približala mednarodnim standardom, hkrati pa naj bi upoštevala oba interesa, tako javni interes kot interes oziroma pravico posameznika.

Osebnostne izkaznice, ki jih zdaj uporabljamo, izhajajo iz pravil, določenih v nekdanjem zveznem zakonu o temeljnih podatkih za osebno izkaznico kot tudi v republiškem zakonu o osebni izkaznici in pravilniku o izvrševanju zakona o osebni izkaznici. Ti trije predpisi določajo, da je osebna izkaznica javna listina, s katero se dokazuje istovetnost, in da je dolžnost vsakega polnoletnega državljanca, da jo ima pri sebi. Z zadnjo spremembo prej omenjenega pravilnika, ki je bila sprejeta po osamosvojitvi, sta bili določeni nova oblika in vsebina osebne izkaznice, del pravilnika pa je bil razveljavljen z odločbo ustavnega sodišča. Pravilnik je namreč tudi določal, da ob izdaji osebne izkaznice upravni organ za notranje zadeve od posameznika vzame prstni odtis. Ustavno sodišče je presodilo, da je lahko zbiranje osebni podatkov (kar je tudi prstni odtis) predpisano le z zakonom in ne s pravilnikom.

Narava osebne izkaznice se je bistveno spremenila tudi pred tremi leti, ko je slovenska vlada sprejela sklep, po katerem je mogoče po nacelih reciprocitete hrvaško mejo prestopiti tudi brez potnega lista, saj zadostuje osebna izkaznica. Enako velja - po podpisu meddržavnega sporazuma - še za Av-

strijo. S tem je osebna izkaznica dobila tudi potovalno funkcijo, kar pa je aktualiziralo vprašanje državljanstva, saj sedanje osebne izkaznice tega podatka nimajo.

Po novem naj bi bila osebna izkaznica javna listina, ki služi državljanom za dokazovanje istovetnosti in državljanstva in ki jo je mogoče uporabljati v pravnem prometu ter kot potovalni dokument, torej dokument za prestop drža-

vne meje. Predlog zakona temelji na načelu prostovoljnosti, kar pomeni, da se lahko vsak polnoletni državljan svobodno odloča, katero javno listino bo uporabljal pri izvrševanju svojih pravic: ali osebno izkaznico, ali potni list, ali voziško dovoljenje - skratka dokument, ki ga je izdal državni organ in na osnovi katerega je mogoče ugotoviti posameznikovo istovetnost (fotografija!).

Za osebno izkaznico bo lahko zaprosil slovenski državljan s stalnim prebivališčem v Sloveniji. Osebna izkaznica bo obvezna za tistega slovenskega državljanca s stalnim prebivališčem v Sloveniji, ki je dopolnil osemnajst let starosti in ki nima nobene druge javne listine, opremljene s fotografijo. Osebna izkaznica naj bi ve-

ljala deset let oziroma pet let za tistega, ki bi zanjo zaprosil, preden je dopolnil osemnajst let.

Osebnostne izkaznice za prestop državne meje (seveda bo to veljalo le za tiste države, s katerimi bo Slovenija podpisala meddržavni sporazum) ne bi mogel uporabljati tisti, ki po zakonu o potnih listinah ne more dobiti potnega lista, kar bo na osebni izkaznici posebej označeno.

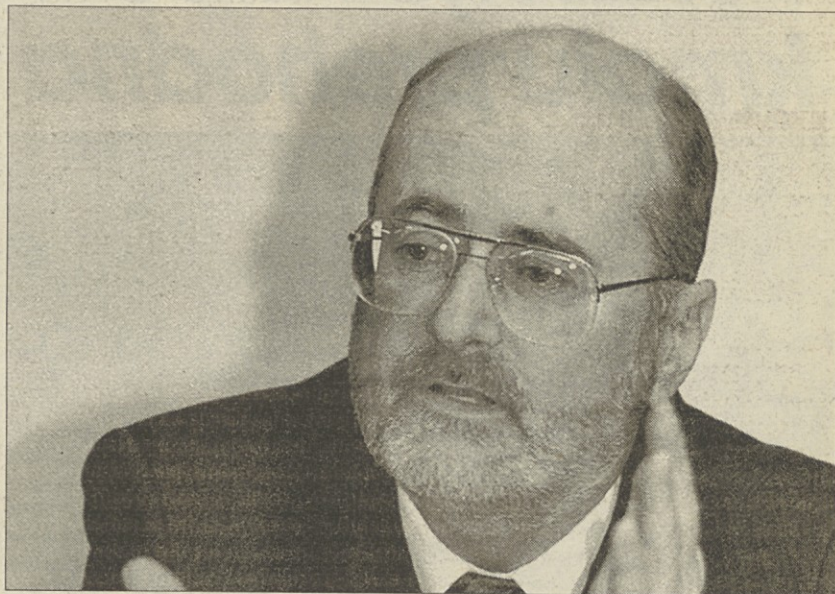
In koliko časa naj bi veljale sedanje osebne izkaznice? Tisti, ki imajo osebno izkaznico, izdano na osnovi obrazcev nekdanje Jugoslavije, naj bi imeli tri mesece časa za njeno zamenjavo. Tisti, ki imajo osebno izkaznico, izdano na osnovi naših obrazcev, pa naj bi imeli za zamenjavo tri leta časa.

Majda Vukelić

Za identifikacijo bo po novem dovolj vsak državni dokument s sliko (Foto: S. Ž./BOBO)

Sprevržena zdravstvena vizija izpred dveh desetletij

LJUBLJANA - Svet in zdravstvo se razvijata drugače, kot je bilo načrtovano v 70. letih, in postavlja se vprašanje, ali smo sposobni te izzive rešiti. To ugotavlja Svetovna zdravstvena organizacija na svoji 48. generalni skupščini, ki poteka v Zenevi, od koder se je pravkar vrnil minister za zdravstvo dr. Bozidar Voljc. Kot je dejal na včerajšnji redni mesečni tiskovni konferenci, WHO ugotavlja, da se razlike med bogatimi in revnimi poglobljajo in da se spet pojavljajo bolezni, za katere so predvidevali, da bodo proti koncu tisočletja izkoreninjene.

Med njimi so tuberkuloza, kolera in malarija, povsem nov izziv v svetu je pandemija aidsa, poleg tega pa kljub številnim načrtom razkorak med teorijo in prakso v zdravstvu narašča. WHO ugotavlja, da je večina zdravstvenih sistemov v svetu v tako imenovanem prehodu, denarja pa povsod primanjkuje. Slovenska delegacija je na skupščini, ki je bila posvečena premostitvam razlik v revščini, opozorila, da mora biti pri dajanju pomoči obojestransko pripravljena - torej tistega, ki daje, in tudi tistega, ki pomoč prejema. Glede aktualnih domačih zadev pa je minister dejal, da je treba upoštevati nove okoliščine v zdravstvu, in sicer uvajanje zasebne prakse in novo lokalno zakonodajo. Do konca leta naj bi definirali vlogo in funkcijo zdravstvenih domov v novih občinah in uredili razmerje med javno zdravstveno mrežo in zasebnostvom.

Dr. Voljc je se dejal, da

so v Zenevi s predsednikom evropskega urada WHO podpisali pogodbo o Evropski konferenci o sistemih zdravstvenega varstva

v prehodu, ki bo junija prihodnje leto v Ljubljani.

Generalni direktor ZZSZS Franc Kosir je poročal, da ima zavarovalnica v prvem trimesečju poltretjo milijardo dolarjev izgub, da stroški za zdravila, tehnične pripomočke in nekatere denarne dajatve skokovito rastejo in da so tekoca gibanja prispevkov nezadostna, zaradi česar morajo najemati likvidnostna posojila.

Katarina Novak
Foto: BOBO

Zdravstvena zavarovalnica svetuje zavarovancem, naj pred dopustovanjem v domačih krajih poskrbijo za urejeno in potrjeno zdravstveno izkaznico, s seboj pa morajo imeti tudi veljavno izkazilo o prostovoljnem zavarovanju za doplacila. V tujini lahko vsak zavarovalec uveljavlja pravico do nujnega zdravljenja v državah, s katerimi je Slovenija sklenila konvencijo ali sporazume. Za počitnice v Avstriji, Italiji, Nemčiji, na Madžarskem, Nizozemskem, v Luksemburgu, Belgiji in Romuniji si je treba priskrbeti potrdilo o pravici do dejanskih storitev med začasnimi bivanjem v drugi državi, ki ga je mogoče dobiti na vseh območjih enotah iz izpostavah ZZSZS, medtem ko za Anglijo, Cesko, Slovaško, Bolgarijo in Poljsko za nujno zdravstveno pomoč v javnih zavodih zadostuje slovenski potni list.

Na Hrvaškem naj bi bila za nujne zdravstvene storitve vključno z zdravili dovolj potrjena zdravstvena izkaznica. Vendar se nekateri hrvaški izvajalci ne držijo določb, zato naj zavarovanci hranijo dokumente o morebitnih stroških in jih posredujejo zavodu za uveljavitev povračila. Za zdomce, ki prihajajo na počitnice v domovino in so zavarovani pri tujih zavarovalnicah, pa velja, da imajo tisti, ki delajo in so zavarovani v državah, s katerimi imamo sklenjeno konvencijo, enake pravice kot državljani Slovenije iz obveznega zavarovanja. Sicer pa morajo zdravstvene storitve plačati v celoti in uveljavljati zahteve za vrnitev sredstev tam, kjer so zavarovani.

Jelinčič o nastopu na konferenci na Poljskem

LJUBLJANA (STA) - Zmago Jelinčič je v svojem nastopu na medparlamentarni konferenci o pristojnostih in odgovornosti mednarodnih organizacij za evropsko varnost s poudarkom na vlogi in mestu srednje in vzhodne Evrope, ki je bila 5. in 6. maja na Poljskem, govoril predvsem o položaju na Hrvaškem.

Jelinčič je predstavil svoje poglede in poglede svoje stranke (SNS) na položaj na Hrvaškem. Po njegovem mnenju je »Hrvaška, ki je trenutno največji dejavnik nestabilnosti v Evropi, čakala na ugodno priložnost, da napade nasprotno stran«. Kot je Jelinčič dejal na včerajšnji novinarski konferenci v Ljubljani, je tudi opozoril, da želi Hrvaška zaradi izgube ozemelj proti Srbom pridobiti nova na račun Slovenije. Ob robu konference, ki jo je organiziral poljski parlament, udeležili pa so se predstavniki zveze Nato, Zahodnoevropske unije in Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi ter predstavniki držav na območju med Evropsko zvezo in Rusijo, se je Zmago Jelinčič srečal s podpredsednikom odbora za mednarodne odnose poljskega in češkega parlamenta. Češki predstavnik, ki se je nedavno vrnil z območja nekdanje Jugoslavije, kjer je vodil delegacijo čeških parlamentarcev na obisku pri čeških pripadnikih sil ZN, je povedal, da je delegacija dobila vtis, da na tem območju ni »dobrih« in »slabih«, temveč so za spor krive vse strani. Na konferenci so govorili predvsem o vlogi varnostnih in obrambnih organizacij v srednji in vzhodni Evropi ter siritvi Severnoatlantske zveze proti vzhodu. Predstavnik zveze Nato je pri tem poudaril, da bo Nato dovolil vstop le močnim in stabilnim državam, da tako ne bo ogrožena zveza sama.

VLADNA KOALICIJA / NAPETOSTI MED LDS IN SKD

Pred zaključkom »spornih« proslav je težko pričakovati odmrznitev odnosov

Največji vladni stranki se obmetavata z obtožbami o nekorektnosti

LJUBLJANA - V torek dopoldne se je sesla politična koordinacija kršćanskih demokratov in »obravnavala nastale razmere« po padcu kandidature predsednika te stranke za predsednika odbora državnega zbora za mednarodne odnose (OMO). Naslednji dan sta se srečala Janez Drnovšek in Lojze Peterle.

Peterle je Drnovšku očitati nedisciplino liberalno-demokratskih poslancev pri (pred tem sicer koalicijsko usklajenem) glasovanju o predsedniku OMO, Drnovšek pa je predsedniku SKD navedel primere, ko kršćanska demokracija v parlamentu ni podpirala kandidatov LDS ali ko je prestopala na stran opozicije. Na koncu sta predsednika ugotovila, da bosta za začetek reševanja najnovejšega koalicijskega zapleta tajnika obeh strank sestavila seznam »odprtih vprašanj«, o katerih LDS in SKD ne moreta doseči so-

glasja. Sledil naj bi sestanek vrha obeh strank v razširjeni sestavi, in na ta način naj bi znamenita koalicijska os spet vzpostavila vsaj približno vzdržne odnose.

Popoldne istega dne pa je SKD poslala javnosti sporočilo z omenjene politične koordinacije, v katerem je med drugim navedeno, da je glasovanju o Peterletu »kot osnovni izraz delovanja ideološke koalicije totalitarnega navedi« tudi »poskus izrivanja desnosredinske politične usmeritve iz slovenskega političnega življenja«

in kaže »nesposobnost predsednika vlade, da koordinira delovanje koalicije in dobro vodi vladno«. Sporočilo je naslednji dan objavila večina medijev.

V petek dopoldne, se pred redno tiskovno konferenco SKD, je glavni tajnik LDS Gregor Golob kršćanskim demokratom sporočil, da liberalna demokracija odpoveduje pogovore in sestanke, o katerih sta dosegla soglasje oboje predsednika. LDS namreč meni, da ni mogoče komunicirati na način in z jezikom, ki ga v svojem sporočilu uporablja SKD. Liberalna demokracija je posebej razočarana zato, ker kršćanski demokrati po eni strani »kazujejo konstruktivnost« (pri pogovorih Drnovšek-Peterle), na drugi strani pa na račun LDS in

njenega predsednika javno objavljajo žaljivke, ki so tolikrat segle čez rob se sprejemljivega. Zanimivo je, da SKD omenjenega najnovejšega zapleta na petkovi tiskovni konferenci ni sporočila javnosti, brez posebnih zapletov pa je isti dan minilo tudi glasovanje o proračunu.

Včeraj sta obe stranki zagotavljali, da novih pogovorov ne nameravata začeti; tako kaže, da so koalicijska razmerja v »zgodovinski osi« tokrat dosegla res najnižjo točko. Poznavalci napovedujejo, da bo morda prekinila tista stran, ki bo prva potrebovala podporo pri določenem projektu; ta »preizkusni kamen« bi utegnile biti spremembe zakona o denacionalizaciji, o katerih bo parlament zelo kmalu spet odločil in ki so

za SKD zelo pomembne. Zagotovo je preuranjeno napovedovati novo vladno krizo, vendar pa je vse bolj očitno, da se odnosi med LDS in SKD (pa tudi Drnovšek-Peterle) z vsakim poskusom reševanja težav le še slabšajo. Tako ni povsem jasno, kako bosta obe stranki »zvozili« leto dni do naslednjih volitev; LDS sicer pravi, da »je navajena delovati v razmerah koalicijske nekorektnosti«, SKD pa verjetno tudi ne bo brez prisile pred koncem zasedanja (volilno zanimivih) projektov. V vsakem primeru pa »odmrznitev« odnosov ni pričakovati pred koncem praznovanja 50-letnice zmage proti fašizmu, ki se očitno sprevrca v politični spopad večjih razsežnosti.

Tanja Starić

Nazorjeva bo kmalu prehodna

LJUBLJANA - Gradbišče v središču mesta, ki že kakšno leto ovira gibanje in otežuje poslovanje trgovin, naj bi se do konca maja spet spremenilo v Nazorjevo ulico. Do takrat naj bi končali polaganje talnih plošč, klopi in posebne svetilke pa bodo namestili naknadno, ko bodo uredili tudi zelenje in posadili drevesa. Kot nam je povedal Pavle Klavs z nekda-

nje sekretariata za komunalo, so morali čez zimo ulico začasno asfaltirati, potem pa znova razkopati, da so trgovinam omogočili vso infrastrukturo za redno obratovanje, zato se je obnova zavlekla. So pa dela menda tako dobro opravljena, da vnovično razkopavanje ulice ne bo potrebno vsaj dvajset let. (A. Z.)

Foto: Z. Z./BOBO

SLOVENSKA BISTRICA

Skavti prirejajo ekološko akcijo »Dan črnih vrečk«

V soboto prirejajo bistrski skavti ekološko akcijo pod imenom Dan črnih vrečk. Vse, ki bi pri varovanju okolja radi presli od besede k dejanju, vabijo, naj pridejo ob devetih zjutraj pred bistrski grad.

Nato pa bodo vse do popoldneva čistili planinske poti k Črnemu jezeru na Pohorju. Pri tem se bodo razdelili na skupine od deset do petnajst ljudi. Vsako skupino bo vodil skavt, vsak udeleženec pa bo prejel črno vrečko za pobiranje odpadkov. Med akcijo bodo zabeležili tudi vsa črna odlagališča odpadkov, ki jih bodo skušali odstraniti po-

znej. Zaključek akcije bo pri Treh kraljih, kjer bo vsak udeleženec prejel spominsko priponko. Akcijo - v primeru dežja bo teden dni pozneje - so podprli občina Slovenska Bistrica, Komunalno-stanovanjsko podjetje Slovenska Bistrica in Sugros Celje - market Slovenska Bistrica.

Oddelek za urejanje prostora, varstvo okolja in gospodarsko infrastrukturo bistrske občine pa se je odločil, da bo ta in prihodnji mesec po vsej občini namestil več zabojnikov za odvoz odpadkov, da bi spodbudil čiščenje okolja.

Janko Struc

RADENCI / STROKOVNO SREČANJE

Seznanjanje z novimi tehnikami

Konec tedna pripravljajo mednarodno srečanje kardiologov

V zdravilišču Radenci se bo v petek in soboto zbralo več kot sto kardiologov. Gre za 14. Radenske dneve - strokovni sestanek Združenja kardiologov Slovenije, prireditve, ki se je bodo poleg slovenskih kardiologov udeležili tudi najvidnejši strokovnjaki za bolezni srca in ožilja iz Italije, Avstrije, Združenih držav Amerike, Bosne in Hercegovine, z Madžarske in s Hrvaske.

Delovno srečanje v kongresni dvorani hotela Radin se bo začelo v petek ob 9. uri z uvodnim pozdravom predsednika Združenja kardiologov Slovenije in generalnega direktorja Radenske. Osrednje teme letošnjega srečanja kardiologov bodo intenzivna diagnostika, interventna kardiologija in kardiokirurgija. Najvidnejši domači in

svetovni kardiologi pa bodo govorili o vplivu novih tehnik na uspeh koronarne angioplastike, programiranju perkutane transkatalne koronarne angioplastike pri bolnikih s stabilno angino pectoris, sedanjem stanju v invazivni diagnostiki, interventni kardiologiji in kardiokirurgiji s posebnim poudarkom na nadzoru kakovosti, ugo-

taavljanju hiberniranega miokarda z nikardipinom pred PTCA, koronarni angioplastiki pri akutnem miokardnem infarktu...

Na posebni okrogli mizi bodo strokovnjaki spregovorili o srčni kirurgiji v Sloveniji danes, predvidevajo pa so tudi številna druga predavanja, ki bodo vsekar zelo zanimiva, saj v kardiologiji iz leta v leto dosegajo zdravniki vedno večje uspehe in je koristno, da se z novitetami seznanijo vsi. Zaprtje zanimivega mednarodnega srečanja kardiologov v Radencih bo v soboto zvečer.

Oste Bakal

CELJE / JAVNI ZAVOD CELJSKE LEKARNE

Pomanjkanje zdravil

Zaposleni so zagrozili s stavko - Direktorici očitajo samovoljo

Ce se v najkrajšem času ne bo sestal svet zavoda in ce javni zavod Celjske lekarne ne bo dobil vsilca dolžnosti direktorja, bo približno 30 zaposlenih v celjski Lekarni center v petek izvedlo opozorilno stavko.

Na včerajšnjem pogovoru z novinarji, ki so ga sklicali zaposleni v največji celjski lekarni, so pojasnili nekatere zaplete pri urejanju pravnega statusa Celjskih lekarne, o čemer smo že poročali, ter dodali, da v zadnjih mesecih zaradi nestrokovnega dela prihaja celo do pomanjkanja najnujnejših antibiotikov in insulina. Po mnenju zaposlenih sta za nastale razmere in prepire v lekarni krivi direktorica zavoda Herta Knaus in jeseni nastavljena upravna lekarne Center magistra Penovska. Po njihovem bi bilo vseh težav lahko konec, če bi obe odšli, farmacevt Boris Jagodič pa je ob tem omenil, da ni povsem izključena niti možnost, da so za težave v zavodu krivi počasnost celjske občine pri urejanju njegovega statusa

ali morda celo interesi kate-re od političnih strank.

Celjske lekarne so pravzaprav žrtev že četrto leto trajajočih dogovorov med nekdanjimi šestimi regijskimi občinami. Ob sprejetju zakona o lekarnski dejavnosti leta 1992 je bilo občinam prepusteno, da glede na lastne interese postanejo ustanoviteljice ustreznih lekarnskih zavodov. Celjani so takrat ostalih pet občin zaprosili za soglasje k ustanovitvi regijskega lekarnskega zavoda v lasti Celjanov, občine pa so zahtevale soustanoviteljstvo. To jim je bilo pozneje tudi ponujeno, le v Zalcu so ustanovili lasten lekarnski zavod. V večini občin - njihovo število se je z novo lokalno samoupravo zelo povečalo - so doslej občinski sveti že sprejeli ustrezne

odloke, niso pa se rešena vprašanja delitve premoženja med Celjskimi lekarnami in lekarno v Zalcu. Hkrati zaradi neurejenosti statusnih vprašanj večina lekarn v zavodu se ni dobila ustreznih verifikacij, ki jih predpisuje zakon in morajo biti urejene do 1. julija.

Medtem je že septembra 1993 direktorici Herti Knaus potekel mandat. Na včerajšnjem pogovoru z novinarji so ji zaposleni očitali samovoljo in nezakonito ravnanje. Privosčila si je več prerazporejanj delavcev in trije od njih so na sodišču že dokazali nezakonitost svojih premetstev. Včeraj so tudi povedali, da je Kausova lani oktobra kot upravnico lekarne Center v Celju zaposlila magistro Penovsko, čeprav so sami stipendiralni farmacevtko, ki ji je bilo namenjeno to delo in je zdaj brezposelna. Penovska po navedbah zaposlenih tudi slabo opravlja svoje delo. Čeprav ustrezne usta-

nove in zavarovalnice lekarne redno plačujejo zdravila, ki jih ta izdaja občanom na recept, Penovska za lekarno redno nabavlja nezadostne količine zdravil. Tako jim je že nekajkrat zmanjkalo celotne najosnovnejših antibiotikov, brizgalk in celo posebnih priprav za enostavno vbrizgavanje insulina. Zaradi slabega dela nekaterih odgovornih v celjski lekarni Center pa niso ogrožena le delovna mesta zaposlenih, temveč vsa celotna zdravje ali kar življenja občanov.

Pred casom je o nepravilnostih v zavodu celjsko občino obvestil celo minister Božidar Voljc, vendar se ni zgodilo nič pomembnega. Ko so hoteli svet zavoda sklicati predstavniki občin ustanoviteljic, pa je to menda preprečila kar direktorica Knausova. »Drugi člani sveta zavoda,« je včeraj dejal farmacevt Boris Jagodič, »pa so tako pod njenim vplivom.«

Brane Piano

Mestni park, imenovan Svetla

VELENJE - V petek so v knjižnici Kulturnega centra Ivana Napotnika odprli razstavo projektov, ki so prispeli na anonimni natečaj za idejno zasnovano ureditev tako imenovanega Sončnega parka v Velenju.

Gre za parkovno ureditev območja na severozahodnem robu Velenja, na raztegnjenem trikotniku severno od Kidričeve ceste, kjer si Velenjčani želijo mestni park. Na natečaj je prispelo trinajst del, in ko jih je strokovna komisija ocenila in razvrstila, so pregledali tudi podatke o avtorjih. Prvo mesto je za projekt z naslovom Svetla prejela krajinska arhitektka Ana Kučan, ki so ji pri delu pomagali arhitekt docent Miloš Florjancić ter studenta krajinske arhitekture Domen Segar in Gregor Vreš. Vse omenjene bo občina Velenje povabila k sodelovanju pri pripravi projektne dokumentacije. Kot sta dejala predsednik natečajne komisije Franc Zerdin in velenjski zupan Srečko Meh, bodo storili vse, da bi že prihodnje leto velenjski mestni park lahko začeli urejati po omenjeni idejni zasnovi. (B. P.)

NOVO MESTO / SEJMI

Odpri dolenjski knjižni sejem

V avli tovarne Krka bo ves teden potekal bogat kulturni program

Sinoci se je v avli poslovne stavbe Krke, tovarne zdravil iz Novega mesta, začel tradicionalni 18. dolenjski knjižni sejem, ki ga prirejajo knjigarna Mladinske knjige iz Novega mesta, Kulturno-umetniško društvo Krka in novomeška knjižnica Mirana Jarca.

Sinocni otvoritveni večer je bil v znamenju Prekmurja, saj je bil gost večera pesnik in pisatelj Feri Lainšček, letošnji nagrajenec Prešernovega sklada za literaturo. Na predstavitvi sta sodelovali igralec Miki Ros in pevka valka večera Norma Bele, kot glasbeni gost pa v Novem mestu vedno dobrodošli Vlado Kreslin. Na knjižnem sejmu - odprt bo do petka, 12. maja - si lahko obiskovalci vsak dan od 8. do 20. ure ogledajo razstavo knjig vseh slovenskih za-

lozb, ki so izšle od lanskega do letošnjega maja, in razstavo ob stoletnici filma. To je pripravila knjižnica Mirana Jarca. V času sejma bodo se tri prireditve. V sredo, 20. maja, bodo ob 20. uri predstavili monografijo Stiska opatija avtorja prof. dr. Joze Mlinarica, ki se bo tudi udeležil večera, moderator pa bo mag. Stane Granda. V četrtek bodo ob 20. uri gostje knjižnega sejma mladi dolenjski ustvarjalci - avtorji pesniške zbirke In P. veritas, v petek, zadnji dan sejma, pa se bodo predstavili literati novomeških osnovnih in srednjih sol. Dolenjski knjižni sejem se je od leta 1978, ko so ga prvič pripravili, do danes uveljavil v dolenjskem prostoru, zaradi zagnanosti organizatorjev pa ni bojazni za njegovo prihodnost.

Joze Žura

Vina, kot jih narekujejo zvezde

LJUBLJANA - Podjetje za vinarstvo, gostinstvo in trgovino Amon iz Olimja pri Podčetrtku je v sodelovanju z astrologinjo Meto Malus včeraj v Austrorotelu predstavilo nenavaden projekt. Na osnovi znanja »dveh očarljivih ved«, kot jih imenuje Malusova - enologije in astrologije - so predstavili dvanajst vrhunskih vin za dvanajst astralnih znamenj, ki so jih na večerni prireditvi »poosebljali« znanzi Slovenci.

Vrhunska vina s smarsko-virstajnskega območja so izbrana po zapovedih astromedicine in astrologije. To pomeni, da posamezno vino vsebuje za neko znamenje posebno zdravilne mineralne snovi, okus, vonj in barva pa ustrezajo značajskim posebnostim znamenja, kot jih za letošnje narekujejo zvezde. Tudi etiketa na embalaži je obrobena z barvo, ki ustreza posameznemu znamenju, steklenici pa je dodana knjižica z opisi značilnosti znamenja. Ker je po besedah Mete Malus njihov projekt ponudbe vin v povezavi z astralnimi znamenji prvi te vrste v Evropi, ga nameravajo ponuditi tudi na tuje trge, zato dodana besedila že prevajajo v tuje jezike. Za zdaj vino se ni zasciteno, v omejenih količinah pa je že naprodaj v večjih Mercatorjevih in Emoninih trgovinah.

Podjetje za vinarstvo, gostinstvo in trgovino Amon je prvo registrirano slovensko zasebno vinarstvo, ki je za svoja vina vrhunske kakovosti prejelo že precej priznanj. Obiskovalci Rogaske Slatine in se zlasti Atomskih toplic, ki so v neposredni bližini Amonovih, pa uživajo tudi v lepi pokrajini, konjeniskem centru in domaći hrani, ki jo ponuja domaćija Amon.

Anita Zmahar

LENART / OBČINSKI SVET

Sprejeli so statut in občinski proračun

Milijon dodatnih sredstev za ureditev parka

Lenarski občinski svet je na peti seji sprejel statut občine in program urejanja krajevnih cest, za kar so v proračunu namenili precej denarja - skoraj 90 milijonov tolarjev. Poleg tega so se odločili, da naj bi začeli urejati lenarski park, ki je precej zanemaren, včasih pa je bil priljubljena točka in zbirališče Lenartčanov.

Po oblikovanju nove koalicije se pri Lenartu v Slovenskih gorah nadaljuje uspešno delo občinskega sveta. Tako so sorazmerno brez večjih zapletov sprejeli nov občinski statut, ki opredeljuje naloge in obveznosti občine ter pristojnosti posameznih organov. Statut ohranja krajevne skupnosti, ki tudi sicer na tem območju uspešno delujejo. To seveda ni naključje, saj so želele vse po vrsti biti samostojne občine. Kljub drugačni odločitvi državnega zbora zdaj pri Lenartu ni cutiti večjih napetosti, ljudje in vodstva KS le opoza-

rjajo na potrebo po enakomernem razvoju občine. Zato so v razpravah o osnutku statuta terjali določene pristojnosti, prav tako pa so zahtevali, da naj se določeno vsoto nameni za modernizacijo krajevnih cest in komunalne naloge, zlasti razširitev vodovodnega omrežja.

Razprava na zadnji seji je bila živahna, na trenutke sicer polemična, vendar v ustvarjalnem ozračju. Svetniki so sprejeli za skoraj 800 milijonov tolarjev težak proračun, v katerem za urejanje cest namenijo 90 milijonov, dodatnih milijonov pa za ureditev le-

narskega parka. Občinska uprava se bo morala zadovoljiti z racionalnim deležem, od nje pa zahtevajo učinkovito delovanje.

Svetniki so sprejeli tudi program ukrepov v kmetijstvu, zlasti načrtovane agromelioracije. Razpravljali so tudi o nekaterih drugih vprašanjih, med drugim o možnostih za ureditev posem uničenega cestnega skozila Lenart. Ta naloga pa seveda ni odvisna le od njih, država jim je lani obljubila pomoč, letos pa je za del cestnice v mestu namenila le 50 milijonov. Lenartčani bi potrebovali 150 milijonov tolarjev za ureditev vsaj prve faze, in to ne glede na načrtovano obvoznico, ki naj bi bila sestavni del prihodnje avtomobilske ceste Maribor - Lendava.

Marjan Tos

RAI 1

- 6.45 Jutranja oddaja Unomatina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik, 7.35 Gospodarstvo Nan.: Cose dell' altro mondo
- 9.35 Film: Le fatiche di Ercole (pust., It. '58), vmes (11.00) dnevnik
- 10.05 Variete: Tutti a tavola - Vabilo k pogrnjeni mizi
- 12.25 Vreme in dnevnik
- 12.35 Nan.: Gospa v rumenem
- 13.30 Dnevnik in gospodarstvo
- 14.20 Kviz: Sala giochi
- 15.00 Nan.: Pronto soccorso
- 15.45 Mladinski variete Solletico, vmes risanke
- 17.30 Nan.: Zorro
- 17.55 Danes v Parlamentu
- 18.00 Dnevnik
- 18.10 Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
- 18.50 Variete: Luna Park (vodi Milly Carlucci)
- 19.35 Vreme in dnevnik
- 20.30 Aktualno: Il fatto
- 20.40 Film: Il volpone (kom., It. '88, i. E. Montesano, E. M. Salerno, A. Cenci)
- 22.45 Dnevnik
- 22.55 Variete: Seconda serata (vodi Alessandra Casella)
- 0.05 Dnevnik in vreme
- 0.15 TG1 Motori - Rubrika za avtomobiliste
- 0.25 Danes v Parlamentu

RAI 2

- 7.00 Variete za otroke, risanke
- 8.15 Nan.: Black Stallion, 8.45 La clinica della Foresta nera, 9.35 Quando si ama
- 11.30 TG2-33, 11.45 dnevnik
- 12.00 Variete: I fatti vostri
- 13.00 Dnevnik, gospodarstvo, zdravje in vreme
- 14.00 Otroški variete: Quante storie!, risanke
- 14.30 Nad.: Paradise Beach, 15.00 Santa Barbara
- 15.45 Dnevnik
- 15.50 Variete: Popoldne na RAI 2 (vodi G. Fossà)
- 16.30 Film: The Hollywood detective ((dram., ZDA '89) Dnevnik
- 17.15 Sport in vreme
- 18.35 Sereno variabile
- 18.45 Nan.: Miami Vice
- 19.45 Dnevnik in sport
- 20.40 Film: Vendetta privata (dram., ZDA '91, i. D. Mattausch, D. Ziegler)
- 22.20 Aktualno: Mixer
- 23.30 Dnevnik, pregled tiska, vreme
- 0.10 Vse najboljše za rojstni dan, Kino!, filmske novosti
- 0.20 Sport: tenis
- 2.00 Prove tecniche

RAI 3

- 6.30 Pregled tiska
- 6.45 Videosapere: anglescina, Green, filozofija, Ciak, Prva pomoč, Potovanje po Italiji, itd.
- 9.15 Ti nasi otroci, 10.10 Fantastica età
- 11.05 Fantastica Mente
- 12.00 Dnevnik, delo, okolje, znanstveni dnevnik
- 12.40 Dove sono i Pirenei?
- 14.00 Dezelne vesti, dnevnik
- 14.50 TGR Bellitalia
- 15.15 Sport: tenis, kolesarstvo, 16.45 kosarka play off
- 18.50 Vremenska napoved
- 19.00 Dnevnik, Dezelne vesti
- 19.50 Variete: Blob Soup, Blob
- 20.30 Aktualno: Chi l'ha visto? (vodi G. Milella)
- 22.45 Dnevnik, dezelne vesti
- 22.55 Aktualno: Ad armi pari, 23.55 Ho sognato di vivere (3. del)
- 0.30 Dnevnik, pregled tiska, vreme, filmske novosti
- 1.00 Variete: Fuori orario vmes Eveline, Blob

RETE 4

- 7.10 Nan.: Strega per amore, 7.30 Tre cuori in affitto
- 8.00 Nad.: Manuela
- 9.00 Variete: Buona giornata, vmes 9.15 nanizanka, 9.40 Grandi Magazzini, 10.00 Guadalupe, 10.35 Febbre d'amore, 11.40 Rubi, 12.20 Cuore selvaggio, 13.00 Sentieri, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
- 14.00 Rubrika o lepoti
- 15.25 Nad.: La donna del mistero
- 16.25 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 17.10 Perdonami, 18.00 Punto di svolta, vmes (19.00) dnevnik
- 20.45 Film: Ben Hur (zgod., ZDA '59, i. C. Heston), vmes (23.45) dnevnik
- 0.40 Film: Tolgo il disturbo (dram., It. '90, i. V. Gasman, D. Sanda)
- 2.35 Pregled tiska

CANALE 5

- 6.30 Na prvi strani
- 9.00 Nan.: New York New York
- 10.00 Film: Cara mamma ti odio (dram., ZDA '91)
- 11.45 Aktualno: Forum
- 13.00 Dnevnik TG 5
- 13.25 Sgarbi quotidiani
- 13.40 Nad.: Beautiful
- 14.20 Kviz: Complotto di famiglia (vodi A. Castagna)
- 16.00 Otroški variete, vmes risanke in nanizanka
- 17.55 TG5 Flash - Kratke vesti
- 18.00 Kviza: OK, il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
- 20.00 Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
- 20.40 Variete: La notte dei Telegatti (vodita Corrado in Mara Venier)
- 24.00 Vecerni dnevnik
- 0.15 Zanimivostio filmu Jefferson in Paris

ITALIA 1

- 6.30 Otroški variete
- 9.20 Nan.: Chips, 10.25 T.J. Hooker, 11.25 Village
- 12.25 Odprti studio
- 12.30 Aktualno: Fatti e misfatti
- 12.40 Sport studio
- 12.50 Otroški variete
- 14.00 Odprti studio
- 14.30 Variete: Smile
- 14.35 Variete: Non è la RAI
- 16.30 Nan.: Highlander
- 17.30 Aktualno: Village
- 17.45 Nan.: Primi baci, 18.20 Melrose Place
- 19.30 Odprti studio, vreme
- 19.50 Sport studio
- 20.00 Variete: Karaoke
- 20.45 Film: Mr. Crocodile Dundee 2 (pust., Avstral. '88, i. P. Hogan, L. Kozlowski, J. Meillon)
- 22.40 Fatti e misfatti
- 22.45 Sport: Torkov priziv
- 1.00 Italia 1 sport
- 1.45 Sgarbi quotidiani

TELE 4

- 13.30 19.30, 22.25, 0.05 Dogodki in odmevi
- 20.30 Din Don Campanon
- 22.00 Gospodarska stran

MONTECARLO

- 14.00 18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
- 14.10 Film: Cuori nella tormenta (dram., It. '41)
- 20.35 Film: Camera d' albergo (kom., ZDA '92)
- 23.00 Variete: Tappeto volante

RAI 3 slovenski program

- 20.25 Risanke: Bojan
- 20.30 TV dnevnik

SLOVENIJA 1

- 10.40 Igrajmo se gledališče, 5/13 del lutkovne serije
- 11.05 Portret, ponovitev ameriškega filma
- 12.35 Izziv, ponovitev poslovne oddaje
- 13.00 Porocila
- 13.05 Sedma steza, ponovitev
- 13.50 Sobotna noč, ponovitev
- 16.20 Mostovi
- 17.00 TV dnevnik 1
- Otroški program
- 17.10 Arabela se vrača, 5/26 češke nadaljevanke
- 17.40 Oscar Junior
- 18.00 Regionalni studio Koper
- 18.45 Lingo, TV igrice
- 19.13 Risanke
- 19.30 TV dnevnik 2, vreme, sport
- 20.05 Tango za tri, 5., zadnji del danske humoristične serije
- 21.00 Osmi dan
- 22.00 TV dnevnik 3, vreme, sport
- 22.20 Zarišče
- 22.40 Poslovna borza
- 22.55 Sova
- Naravnost fantastično, 10/12 del angleske nanizanke
- Nova najboljša prijateljica
- 23.30 Mancuso, FBI, 4/20 ameriške nanizanke
- Spopad interesov

SLOVENIJA 2

- 12.50 Video strani
- 13.45 Kolesarska dirka po Sloveniji, ponovitev reportaze
- 14.05 Malo anglesčine, prosim, ponovitev
- 14.30 National Geographic, ponovitev
- 15.25 Karaoke, ponovitev
- 16.25 Sova, ponovitev
- 17.45 Iz življenja za življenje
- 18.10 Videospon
- 18.55 Islandija: SP v rokometu (M): Slovenija - Rusija, prenos
- 20.20 Resite morje, svedska znanstvena oddaja
- 21.20 Roka rocka
- 21.40 S. Heym: Collin, 2., zadnji del nemske drame
- 00.10 Kolesarska dirka po Sloveniji, reportaza
- 00.45 Videostrani

KANAL A

- 10.15 Luc svetlobe, ponovitev
- 11.05 Dežurna lekarna, ponovitev
- 11.35 Video igralnica, ponovitev
- 12.05 A-shop, Spot tedna, CMT
- 16.10 Spot tedna, A-shop
- 16.25 Zadnji let, ponovitev ameriškega filma
- 18.00 Rodeo, glasbena oddaja
- 18.45 A-shop
- 19.00 Vreme
- 19.05 Risanke
- 19.10 Luc svetlobe, 421. del
- 20.00 To trapasto življenje, 5. del am. nadaljevanke
- 20.50 Vreme
- 20.55 Karma
- 21.50 Računalniška kronika
- 22.20 Rodeo, ponovitev
- 23.05 Spot tedna, CMT, VS

Koper

- 16.00 Euronews
- 16.10 Sportni ponedeljek, reportaze s sportnih prizorišč
- 17.10 Svet danes
- 18.00 Slovenski program
- Studio 2
- 18.45 Primorska kronika
- 19.00 TV dnevnik
- 19.30 TV sola
- 20.00 Euronews
- 20.30 Vsdanes aktualnosti
- 21.00 Rhythm & News, vodi Andrea F.
- 22.00 Slike iz Secuana: Boljsi trg
- 22.15 Vsdanes, TV dnevnik
- 22.30 Sportel, oddaja o zamejskem sportu in sportnikih

AVSTRIJA 1

- 06.05 Ponovitve
- 13.00 Otroški program
- 15.35 Vesoljska ladja Enterprise
- Ali poznate Tribble?
- 16.25 Knight Rider
- Crni hudci se spet prikaze
- 17.10 Strašno prijazna družina
- Društvo slabih učencev
- 17.30 Nas hrupni dom
- Smisel življenja
- 18.05 Wolffov revir
- Stari računi
- 19.00 Pri Huxtablovih
- Koliko je v resnici drago življenje?
- 19.30 Cas v sliki, kultura
- 20.00 Pogledi od strani
- 20.15 Dzelada - etiopski paviani, dokumentarni film o življenju paviana in njegovega harema
- 21.10 Chichago Hope, 10. del serije
- Polni ljubezni in upanja
- 08/15, 3., zadnji del nemskega filma, 1955
- Igrajo: Joachim Fuchsberger, Paul Bösigler, Hans Christian Blech in drugi
- 23.35 Cas v sliki
- 23.40 Mladi Cassidy, angleski film, 1964
- 01.25 Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
- 02.25 Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
- 04.25 08/15, ponovitev filma

AVSTRIJA 2

- 09.00 Cas v sliki
- 09.05 Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
- Perry Mason in hotel groze, ponovitev ameriške kriminalke, 1987
- 12.05 Vreme
- 12.15 Polet na severni rt
- 13.00 Cas v sliki
- 13.10 Tema, ponovitev
- 14.00 Slika Avstrije, ponovitev
- 15.10 Umor, je napisala Ni pozabljeno in odpusteno
- 16.00 Schiejok vsak dan
- 17.00 Cas v sliki
- 17.05 Dobrodošli v Avstriji
- 19.00 Zvezna dežela danes
- 19.30 Cas v sliki, kultura
- 20.00 Sport
- 20.15 Akti X - skrivnostni primeri FBI
- Padli angeli
- 21.10 Porocilo
- 22.00 Cas v sliki 2
- 22.30 Nogomet
- 23.00 Na prizorišču, reportaza tedna
- 00.15 Stebri družbe, avstrijski film, 1990
- 01.45 Umetniki za lepsi svet: Joseph Madisla
- 02.00 Pogledi od strani

RADIO

Slovenija 1

- 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 8.40 Novakovi; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 17.00 Studio ob 17-h; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Podoknica; 23.05 Literarni nočno.

16.00 Modri val - glasbeno popoldne; 18.00 Italijanska glasba; 18.45 Il flauto magico; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napovedi; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 11.45 Borza znanja; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Uganka; 17.00 Bančne informacije; 20.00 Labirint znanja; 23.00 Egostyle; 24.00 DJ Alf; 2.00 Satelit.

Slovenija 2

- 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.50 Koledar kulturnih prireditvev; 9.35 Povejki tedna; 11.35 Obvestila; 13.00 Val 202 popoldan, obvestila; 14.00 Drobtnice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Povejki tedna; 17.35 Obvestila; 18.10 Fiesta latina; 19.30 Štos - se v torek obujamo spomine; 21.00 Zgodnja dela; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Stoletje improvizirane glasbe.

Slovenija 3

- 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Kulturni globus; 11.05 Človek in zdravje; 13.05 Enajsta šola; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Big Band RTVS; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Ljudsko izročilo; 16.40 Esez; 17.45 Izšlo je; 18.00 Koncerti na tujem; 19.30 Arje in monolog; 20.00 Literarni večer; 20.45 S koncertov; 22.25 Glasba našega časa; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

- 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije; 9.45 Iz odvetnikov pisarne; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.15 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd.; Daj, povej...; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.00 dnevnik; 19.30 Večerni pr.; 22.30 Torkov koncert.

Radio Koper (italijanski program)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kultura; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 Zoo station;

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Tudi jeseni je lepo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Skriti reporter; 17.00 Na vrtiljaku z Romano; 19.30 Večerni pr. - Popoln zvok.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniaturre; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Študij in glasba; 19.30 Športna sobota; 21.00 Kulturno-umetniški program.

Radio Študent

9.00 Jajčkova lestvica; 11.00 Kondicija dvojskega sistema; 14.00 Recenzije & Napovedi; 15.00 OF, Juculator; 17.00 Kaj pa univerza?; 19.00 TB: Big Chief; 20.00 Undergorund International, Hard'n'Heavy, Techno; 24.00 Reprize.

Radio Trst A

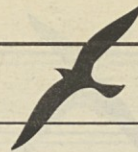
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Cigani, večni popotniki; 8.40 Slov. lahka glasba; 9.15 Odprta knjiga: Čar indijskega juga (E. Frelh, pripoveduje Mira Sardoc, 13. nad.); 10.30 Intermezzi; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Komorni orkester F.J.K.; 18.00 Monodrama: Balada o trobenti in oblaku (C. Kosmač, r. S. Verč); 18.35 Soft music; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 15.00 Rok z Vami; 18.00 Otroški vrtiljak; 20.00 Oddaja SKD Tabor Opčine; 20.30 Smeh in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Partnerski magacin.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 9. maja, ob 16. uri: T. Stoppard - ARKA DIJA, za abonma dijaski 1 popoldanski.

V sredo, 10. maja, ob 19.30 uri: J. B. P. Molière - DON JUAN ALI KAMNITA GOSTIJA, za abonma dijaski 3 večerni in izven. Predstava bo se v četrtek, 11. maja, ob isti uri, za abonma dijaski 4 večerni in izven.

MALA DRAMA, tel.: 061/221-511

V petek, 12. maja, ob 20. uri: A. Nicolaj - PRVA KLASA, za izven.

MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 9. maja, ob 15.30: F. G. Lorca - YERMA, za abonma torek popoldan. Ob 20. uri, za abonma torek. Predstava bo se v četrtek, 11. maja, ob 20. uri, za abonma četrtek.

V sredo, 10. maja, ob 20. uri: T. Bernhard - PRED UPOKOJITVIJO, za abonma mladinski 1.

MALA SCENA MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 9. maja, ob 22.30: L. Wilson - ZAZGI! Predstava bo se v četrtek, 11. maja, ob 22.30.

SNG OPERA IN BALET, tel.: 061/331-950

V soboto, 20. maja, ob 19. uri: L. Minkus - DON KIHOT. Zadnjič v sezoni!

LGL, tel.: 061/314-962

VELIKI ODER

Danes, 9. maja, ob 17. uri: R. Dahl-A. Tkačev - VELIKANSKI DOBRODUSNI VELIKAN, za izven.

V soboto, 13. maja, ob 11. in 17. uri: S. Makarovič - SAPRAMISKA, za izven.

KULTURNICA, Zidovska steza 1

V četrtek, 11. maja, ob 18. uri: B. Bojetu - GREMO K BABICI, za izven.

SMG, tel.: 061/125 33 12

V četrtek, 11. maja, ob 19. uri: BUTTERENDFLY, za izven. Predstava bo se v soboto, 13. maja, ob isti uri, za izven.

V petek, 12. maja, ob 19. uri: I. Svetina - SEHERE-ZADA, za izven.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288

Danes, 9. maja, ob 20. uri: DODI MAKAR SEBI, AKO NEMAS KOM E DRUGOM v izvedbi gledališke skupine NEPOPRAVLJIVI OPTIMISTI.

KRANJ

PGK, tel.: 064/222-681

V sredo, 10., in v četrtek, 11., maja, ob 20. uri: R. Cooney - ZBEZI OD ZENE, za izven in konto.

V petek, 12. maja, ob 20. uri: J. Mortimer/B. Cooke - KADAR MACKE NI DOMA, za izven.

MARIBOR

SNG DRAMA, tel.: 062/221-206

Danes, 9. maja, Minoritska cerkev ob 20. uri: R. Serling - OBMOČJE SOMRAKA, za red torek in izven. Predstava bo se v sredo, 10. maja, ob isti uri.

CELJE

SLG CELJE, tel.: 063/025-332

Danes, 9. maja, ob 19.30: E. Ionesco - PLESASTA PEVKA, DELIRIJ V DVOJE, za abonma torek in izven.

V sredo, 10. maja, ob 15.30: W. Shakespeare - BENESKI TRGOVEC, za abonma 4. solski in izven. Predstava bo se v četrtek, 11. maja, ob 11. uri, za abonma 5. solski in ob 17. uri: 3. abonma Gimnazija Celje.

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/25-326

V četrtek, 11. maja, ob 20. uri: E. Ionesco - PLESASTA PEVKA, DELIRIJ V DVOJE, za abonma četrtek, in izven.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Od 11. do 13. t. m. nastop Giorgia Gaberja v »E pensare che c'era il pensiero«. Izven abonmaja. Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Rossetti.

Pri blagajni gledališče je v teku redprodaja vstopnic za predstavo »Namisljeni bolnik« (odrezek st. 5). Urnik blagajne gledališča: 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

»Ecco mormorar l'onde«: v četrtek, 11. t. m., ob 20.30 film »Moliere«. V torek, 16. t. m., ob 20.30 baletna predstava v izvedbi Ensemble Micha

van Hoecke z izredno prisotnostjo Luciane Savignano.

V četrtek, 18. maja, ob 20.30 koncert ansambla London Baroque.

GORICA

Kulturni dom

Nocoj ob 20.30 (red B) - Sergej Verc »Samomor kitov« v režiji Marija Ursica.

V soboto, 13. t.m., ob 20.30 - gledališka predstava »La colpa è sempre del diavolo« Daria Foja, ki jo prireja Terzo teatro.

TINJE

Dom prosvete: Jutri, 10. t.m., ob 19.30 - Predavanje dr. Stefana Merkaca »Kaj je bio?« - osnove biološkega kmetovanja. V petek, 12. t.m., ob 9.30 - Slovenske narodne pesmi in pesmi drugih narodov.

BOROVLJE

Pri Cingelcu: V soboto, 13. t.m., ob 16.00 - Družinski popoldan.

KOROŠKA

CELOVEC

Metno gledališče: Nocoj ob 19.30 - Opera »Cosi fan tutte«.

Jutri, 10. t.m., ob 19.30 - Cabaret - muzikal.

Tischlerjeva dvorana: v sredo, 10. t.m., ob 19.30 - Predstavitev knjige I. Sivca »Triglavski kralj«, ob 100-letnici rojstva Jakoba Aljaža in 100-letnici postavitve stolpa na vrhu Triglava.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815

V četrtek, 11. maja, ob 19. uri: predavanje IGO-RJA SKAMPERIA - Jung in alkimija.

GRAD KHISLSTEIN

V četrtek, 11. maja, ob 19. uri: predavanje FERDINANDA SERBELJA O SLIKARSTVU 19. STOLETJA NA SLOVENSKEM.

SLOVENSKI GLEDALIŠKI IN FILMSKI MUZEJ, Mestni trg 17

Evropski center za humanistične studije do 10. maja prireja mednarodno konferenco OTHERHOOD AND NATION.

Nekatere teme:

- Državljanstvo, drugačnost, kozmopolitizem
- Nacionalistični prelom v multietničnih državah
- Ruskaja ruleta.
- Tipologija konceptov narodnosti v XIX. stoletju.

V sredo, 10. maja, ob 18. uri: pogovor METE VIDMAR in ZIVE KRAHGER - Pogledi na sodoben ples.

TEDEN CVETJA IN ZELISC

do 14. maja

V Mestni vrtnariji v parku Tivoli bodo potekala predavanja, svetovanja in ugodna prodaja cvetja, zelisc in zdravih pripomočkov.

GALERIJA SOU KAPELICA, Kersnikova 4

Danes, 9. maja, ob 21. uri:

projekt OPNA v okviru ciklusa CUKRARNA avtorjev Marka Kosnik Viranta in Mateje Bugar. V izvedbi Instituta Egon March.

LJUBLJANSKO NAVJE

V četrtek, 11. maja, ob 17. uri: literarni popoldan.

SLOVENSKE MATICE, Kongresni trg 8 V sredo, 10. maja, ob 12. uri: predstavitev publikacije SLOVENC V HRASKI.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288

V sredo, 10. maja, ob 20. uri: predavanje ZOJA SKUSEK - Mleko ni voda.

V Galeriji Posavskega muzeja Brežice bo v četrtek, 11. maja, ob 20. uri otvoritev pregledne razstave ALENKE GERLOVIČ

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061 222-815

V četrtek, 11., in v petek, 12. maja, ob 19.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, za oranžni abonma I in II.

SLOVENSKA FILHARMONIJA, Kongresni trg 10

V četrtek, 11. maja, ob 19.30: komorni koncert, na katerem bodo nastopili PRIMOZ FLAJSMAN (saksofon) ob spremljavi Zoltana Petra ter kvartet flavt: MILENA PERIC, ANAMARIJA TOMAC, ALENKA JANCAR ter BREDA STEMBERGAR.

V nedeljo, 14. maja, ob 11. uri: sklepni koncert iz cikla Nedeljske matinee Posvečeno J.

Haydn: KOMORNI ANSAMBEL SLOVENIUM. Dirigent Uroš Lajovic, Solisti: Irena Grafenauer, Ales Kacjan, Mojca Zlobko.

KUD FRANCE PRESEREN,

tel.: 061/332-288

V četrtek, 11. maja, ob 20. uri: koncert skupine BLOOD ON THE SADDLE.

CELJE

NARODNI DOM

Danes, 9. maja, ob 19.30: koncert klavirskega dua ALENKE in IGORJA DEKLEVE.

KRANJ

DISKOTEKA GAULOISES

V četrtek, 11. maja, promocijski koncert skupine PANDA.

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

V Galeriji CD je do 10. junija na ogled razstava portretov in keramike (1947-1969) PICASSO & MADAME Z.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE, Celovska 23

Razstava ob petdesetletnici konca druge svetovne vojne je na ogled do 20. maja.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2

Razstava ilustracij MARJETE CVETKO je na ogled do 25. maja.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Danes, 9. maja, bo ob 19. uri otvoritev razstave KLEMENTINA GOLJJA.

KI - CENTER KRIZANKE

Danes, 9. maja, bo ob 12. uri otvoritev razstave URA JE PRIŠLA! Razstava bo na ogled do 20. maja.

GALERIJA EQUINA, Gregorčičeva 3

Danes, 9. maja, bo ob 19. uri otvoritev razstave slik ANDRASA SALAMUNA.

GALERIJA AUSTROTEL, Miklošičeva 9

Razstava del BOZIDARJA STRMANA - MISA je na ogled do 31. maja.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2

Razstava ilustracij MARJETE CVETKO je na ogled do 25. maja.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

Razstava skulpturnega lončarstva MAJE MIHELIC je na ogled do 25. maja.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA,

Vodnikova 65

Razstava slik JOZETA KOTARJA je na ogled do 30. maja.

CELJE

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI - MESTNI GRAD

Razstava GENERACIJA 82 je na ogled do 23. junija.

KAMNIK

RAZSTAVISCE VERONIKA

Razstava NIKOLI VEČ v počastitev 50-letnice konca druge svetovne vojne je na ogled do 14. maja.

KOPER

GALERIJA LOŽA, Titov trg

Razstava ENZA CUCCHIJA je na ogled do 30. maja.

MARIBOR

GALERIJA ROTOVŽ, Trg Borisa Kraigherja 3

DLUM se predstavlja - pregledna razstava 39 članov Društva likovnih umetnikov Maribor je na ogled do 20. maja.

UMETNOSTNA GALERIJA MARIBOR,

Strossmayerjeva 6

Razstava MAKSIMA SEDEJA je na ogled do 31. maja.

NOVO MESTO

DOLENJSKI MUZEJ

Razstava Profesorji grafike 1945-1995 (Jakac, Debenjak, Borcic, Apollonio, Suhaj, Logar) je na ogled do 28. maja.

SEŽANA

KC SRECKA KOSOVELA, Kosovelova 4a

Razstava del STANISLAVE KNEZ-MILOJKOVIC je na ogled do 20. maja.

ŽALEC

SAVINOV LIKOVNI SALON

Razstava plastik FERENCA KIRALYJA je na ogled do 15. maja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Trzaska knjigarna: do 11. t. m. razstavlja sarajevski slikar Mihridzan Kulenović Mimica - »Korenine«. Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Studio PHI- Ul. S. Michele 8/1: od 11. do 14. t.m. bo razstavljal slikar Masrur Imani. Urnik razstave: v petek od 17.00-20.00; v soboto od 10.00-12.30 in od 16.30-22.00; v nedeljo od 10.00-12.30 in od 18.30 do 22.00.

Sedež letovišarske ustanove (Ul. S. Nicolò 20-3. nad): do 10. t. m. je na ogled razstava slikarjev A. Famà, O. Siauusa, C. Sivinija in E. Steidlerja. Galerija Cartesius: na ogled je razstava slikarja Armanda Depetrisa.

Galerija Art Light Hall: na ogled je razstava skulptur Antonia Volpicellija.

Art Gallery :Do 12. t.m. je na ogled razstava slikarja Pierpaola Ciana.

Gostilna »Stalletta« pri Sv. Jakobu

Na ogled je skupinska razstava trzaskih umetnikov.

REPEN - Kraška hiša

Do 28. t. m. bo ob nedeljah in praznikih na ogled razstava narodnih noš. Razstava je odprta ob nedeljah in praznikih: 11-12.30, 15-18.

GORICA

Kulturni dom: do 10. t. m. je na ogled razstava goriskega slikarja Canelle. Urnik: ob delavnikih od 9.00 do 13.00 in v večernih urah med kulturnimi prireditvami.

SPETER

Beneska galerija: do 20. t. m. je na ogled dokumentarna fotografska razstava »Benecija v miru in vojni«.

KOROŠKA

CELOVEC

Deželna galerija: Do 18. junija je na ogled razstava del Aloisa Köchla in Bernharda Cella. Hiša umetnikov: na ogled je razstava del Brigitte Kordine in Huberta Matta. Pri Joklhu: do 13. maja je na ogled razstava del Andreja Vilharja.

TINJE

Galerija Tinje: Na ogled so dela Garya Bikovnika iz New Yorka.

BELJAK

Galerija Freihausgasse: razstava del Marjetice Potrc, risb Marca Pogacnika in skulptur Eгона Rubina.

GLASBA FJK

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripicovich

Operna in baletna sezona 1994-95

Danes, 9. t. m. ob 20.30 (red A) premierska predstava

opere U. Giordana »Fedora«.

Režija Beppe De Tomasi.

Ponovitve: v četrtek, 11. t. m., ob 20.30 (red B), v soboto, 13. t. m., ob 17.00 (red S), v nedeljo 14. t. m. ob 17.00 (red G), v torek, 16. t. m. ob 20.30 (red F), v sredo, 17. t. m. ob 20.30 (red H), v četrtek, 18. t. m. ob 20.30 (red C), v soboto, 20. t. m. ob 20.30 (red L), v nedeljo, 21. t. m. ob 17.00 (red D) in v sredo, 23. t. m. ob 20.30 (red E).

Predprodaja vstopnic in rezervacije pri blagajni dvorane Tripicovich (urnik: 9-12/16-19 - zaprto ob ponedeljkih).

Luteransko-evangelicanska cerkev

V soboto, 13. t.m., ob 20.30 - Koncert MePZ Primorsko iz Mackolj in predstavitev glasbene kasete.

Discobar Macaki

V petek, 12. t.m., ob 21.00 - Drugi polfinale »Protagonisti 95« za soliste, glasbene skupine in plesne skupine.

GORICA

Komorna dvorana SCGV (Drevored 20. septembra 85)

SCGV E. Komel - Koncertna sezona 1994/95: v ponedeljek, 15. t. m., ob 20.30 »Slovenski skladatelji«.

Kulturni dom

V ponedeljek, 15. t.m., ob 20.30 - Nastop pevskega zbora Trbovlje (v okviru 50-letnice osvoboditve). Prireditelj Društvo slov.

upok

MENJALNIŠKI TEČAJI

8. maja 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	80,35	81,40	11,23	11,54	6,67	6,99
A banka Koper	80,10	81,20	11,10	11,53	6,61	6,97
A banka Nova Gorica	80,15	81,20	11,21	11,54	6,67	6,98
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	80,30	81,30	11,20	11,55	6,30	6,75
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	80,50	81,50	11,30	11,60	6,50	6,95
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	80,00	81,18	11,25	11,60	6,63	6,82
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	-	-	-	-	-	-
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	80,80	81,20	11,42	11,52	6,75	6,95
Creditanstalt d. d.	80,30	81,40	11,30	11,60	6,30	6,90
Hida, od 7-19, sob od 7-14	80,97	81,00	11,44	11,46	6,85	6,87
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	80,98	81,03	11,43	11,46	6,86	6,89
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15	80,65	81,10	11,32	11,43	6,57	6,80
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	80,50	81,00	11,32	11,43	6,57	6,80
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15	80,50	81,00	11,32	11,43	6,57	6,80
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15	80,50	81,00	11,32	11,43	6,57	6,80
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16	80,50	81,00	11,32	11,43	6,57	6,80
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19	80,50	81,00	11,32	11,43	6,57	6,80
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	80,50	81,00	11,32	11,43	6,57	6,80
Nova kreditna banka Maribor d.d.	80,00	81,45	11,20	11,60	6,35	6,80
Lemo Šempeter, t: 065/ 32-250	80,25	81,35	11,32	11,50	6,66	6,89
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	80,50	81,30	11,30	11,52	6,75	7,10
Postna banka Slovenije	79,00	81,00	10,70	11,44	6,00	6,75
Publikum Ljubljana, t: 312-570	80,86	81,08	11,46	11,47	6,82	6,86
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	80,90	80,95	11,28	11,45	6,72	6,83
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	80,70	81,10	11,35	11,45	6,65	6,95
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	80,75	81,05	11,41	11,43	6,50	6,90
Publikum Sentilj, t: 062/ 651-355	79,70	81,40	11,20	11,65	6,35	7,00
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	80,30	81,15	11,32	11,48	6,65	6,80
Publikum NM, t: 068/ 322-490	80,60	81,10	11,38	11,51	6,68	6,90
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	80,70	81,20	11,35	11,50	6,40	6,90
Publikum Sentjur/CE, t: 063/ 743-174	80,30	81,10	11,35	11,45	6,55	6,95
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	80,95	81,40	11,40	11,55	6,70	7,00
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	-	-	-	-	-	-
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	-	-	-	-	-	-
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,25	81,25	11,26	11,52	6,35	6,90
SKB d.d., ***	80,20	81,35	10,60	11,65	6,30	6,70
SHP Kranj, t: 064/331-741	-	-	-	-	-	-
SZKB d.d. Ljubljana	-	-	-	-	-	-
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	80,40	81,35	11,32	11,57	6,50	6,90
Upimo Ljubljana, t: 212-073	80,96	80,99	11,43	11,44	6,86	6,89

Tečaj po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

8. MAJ 1995	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1590,00	1655,00
nemška marka	1160,00	1219,00
francoski frank	325,00	339,00
holandski gulden	1034,00	1076,00
belgijski frank	56,00	58,40
funt sterling	2532,00	2636,00
irski sterling	2578,00	2684,00
danska krona	295,00	307,00
grška dramma	7,10	7,40
kanadski dolar	1166,00	1214,00
japonski jen	19,10	19,90
švicarski frank	1402,00	1460,00
avstrijski šiling	164,80	171,60
norveška krona	257,00	267,00
švedska krona	220,00	229,00
portugalski escudo	10,90	11,40
španska pezeta	13,00	13,50
avstralski dolar	1170,00	1218,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	14,00	15,00
hrvaška kuna	320,00	340,00

KMEČKA BANKA - GORICA

8. MAJ 1995	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1598,00	1641,00
nemška marka	1174,00	1209,00
francoski frank	328,00	343,00
holandski gulden	1044,00	1072,00
belgijski frank	56,60	57,80
funt sterling	2556,00	2646,00
irski sterling	2602,00	2692,00
danska krona	297,00	305,00
grška dramma	7,20	7,80
kanadski dolar	1177,00	1222,00
švicarski frank	1422,00	1452,00
avstrijski šiling	166,00	171,00
slovenski tolar	14,20	15,00

MENJALNICA HIDA 061/ 1-333-333

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

19. APRIL 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,30	8,90
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	14,20	15,00
Italija	Tržaška kreditna banka	14,00	15,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

valuta	v DEM		
	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	120.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

ABANKA D.D. LJUBLJANA

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 9. 5. 95

	Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	81,20	81,48
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA nakupa deviz za tolarje.		

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 085 z dne 8.5. 1995 - Tečaji veljajo od 9. 5. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	82,2237	82,4711	82,7185
Avstrija	040	šiling	100	1153,5741	1157,0452	1160,5163
Belgija	056	frank	100	393,4502	394,6341	395,8180
Kanada	124	dolar	1	81,7490	81,9950	82,2410
Danska	208	krona	100	2067,7026	2073,9244	2080,1462
Finska	246	marka	100	2635,4426	2643,3727	2651,3028
Francija	250	frank	100	2284,5100	2291,3842	2298,2584
Nemčija	280	marka	100	8114,0473	8138,4627	8162,8781
Grčija	300	grd	100	—	49,9132	50,0629
Irska	372	funt	1	—	182,5050	183,0525
Italija	380	lira	100	6,8621	6,8827	6,9033
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2250,0000	—
Japonska	392	jen	100	133,3787	133,7800	134,1813
Nizozemska	528	gulden	100	7247,3048	7269,1121	7290,9194
Norveška	578	krona	100	1801,5620	1806,9829	1812,4038
Portugalska	620	escudo	100	76,6615	76,8922	77,1229
Švedska	752	krona	100	1547,3488	1552,0048	1556,6608
Švica	756	frank	100	9839,9052	9869,5137	9899,1222
Velika Britanija	826	funt sterling	1	177,7544	178,2893	178,8242
ZDA	840	dolar	1	110,7649	111,0982	111,4315
Evropska unija	955	ECU	1	148,7305	149,1780	149,6255
Španija	995	peseta	100	91,3561	91,6310	91,9059

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 8.5. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 12. 5. 1995:					1.500.000	834.004	813.504	1.647.508
3		111,2005%	108,4672%	109,8338%	150.000	83.400	81.350	164.751

Tečajnica borznega trga

št.: 82

Datum: 8. 5. 1995

Vrednost papir	qbr. m.div.	ex.kupon st.dal(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpreč	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	796	(4.5.93)	11.500		24.4	11.200	12.050			
PRB	1.000	(6.6.94)	13.175	,69	8.5	13.100	13.380	13.250	13.100	1.449
SAL	500	(7/29.8.94)	21.050	,55	8.5	20.820	21.040	21.300	20.900	40.206
SKBR	458	(16.5.94)	31.440	1,72	8.5	30.120	31.990	31.600	30.700	3.679
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RS01	8,0	4(31.12.94)	98,6		8.5	98,7	99,0	98,7	98,4	2.441
RS02	9,5	8(1.10.94)	103,5	,04	8.5	103,2	103,7	103,6	103,5	1.958
RS08	5,0	3(30.11.94)	83,9		8.5	83,0	84,0	84,0	82,5	11.293
RS11	7,0	4(15.1.95)	88,0		8.5	84,0	96,8	88,0	88,0	1.343
RS11D	8,0	4(31.12.94)	96,7		5.5	96,1				
RS12D	9,5	8(1.10.94)	101,8		4.5	101,1	104,0			
SKB1	10,0	4(1.11.94)	95,8	,02	8.5	95,5	96,4	95,8	95,7	318
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			11.000	,27	8.5	10.860	11.500	11.000	11.000	44
DAD	10.000	(1.6.94)	110.552	2,10	8.5	110.950	112.400	111.400	109.000	3.538
FAD		(8)	16.104	3,06	8.5	15.410	16.000	17.000	15.600	1.836
GPGR			20.500		24.4		22.000			
HMEX			15.450		4.5	14.500	15.550			
MKZ	218	(30.3.93)	8.962	1,46	8.5	8.850	9.180	9.000	8.900	1.299
NKKR	4.000	(8/10.6.94)	3.775*	1,51	8.5	3.680	3.800	4.090	3.680	1.555
TCTR		(5)	756,2	1,33	8.5	755,0	760,0	760,0	750,0	605
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBT	4000	(23.5.94)	30.065	5,70	8.5	29.700	31.750	30.300	30.010	2.075
PNP			31.160	4,5	8.5	31.500	31.750	31.170	31.150	187
RGSP		(6)	519,7*	16,56	8.5	490,0	550,0	541,0	500,0	125
UBKP			10.200		5.5	10.320	12.000			
VIP			41.100A		8.5	40.900	41.200	41.100	41.100	206
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEX12,0	4(1.11.94)		98,0		5.5	95,5				
	11,0	4(1.1.95)	89,9	,17	8.5	89,8	90,5	89,8		1.441
PCE	12,0	6(1.12.94)	98,6		26.4	98,6				
PLJ	12,0	7(1.1.95)	98,9A	,01	8.5	98,9		98,9	98,9	
PCO	10,0	1(1.6.94)	95,9	,42	8.5	95,5	96,1	95,9	95,9	2.850
RS051	10,0	4(1.6.94)	37,2*	29,13	8.5	28,0	34,0	52,5	21,0	2.963

KOŠARKA / KONČNICA V NBA

Tudi Houston med osmerico najboljših

Jordan kriv za poraz Chicaga
Neverjeten preobrat v N. Yorku

HOUSTON - Lanski prvak NBA Houston je v Utahu potrdil, da je se živ, saj je po hudem in napetem boju tretjič premagal (in izločili) Jazz ter tako ostal med osmerico najboljših. Nasprotnik v četrtfinalu bo Phoenix.

Osmi finala
Zahod
Utah (3) - Houston (6)
91:95

(2:3 v zmagah, kval. Houston; K.Malone 35, Hornacek 19; Olajuwon 33, Drexler 31 - 5:7 za 3)

V prvih treh četrtinah so si Jazz priigrali 12 točk prednosti in nič ni kazalo, da bi lahko gostje spremenili potek tekme. Rocketsi pa so se spomnili, da so bili lani najboljši na svetu in z neustavljivim parom Olajuwon - Drexler povozili nasprotnike z delnim izidom 31:20. Po tekmi je bil Karl Malone zelo razočaran: »Celo leto smo igrali zelo dobro, toda sezono smo zapravili v zadnjih 12 minutah.«

Četrtfinale
Vzhod
Orlando (1) - Chicago (5) 94:91

(1:0 v zmagah. O'Neal 26, N.Anderson 20; Jordan 19 - 8:22 iz igre, Kukoc 17, Pippen 7 - 2:11 iz igre)

Najboljši kosarkar vseh časov Michael Jordan je glavni krivec za poraz Bullsov v Orlando. Kukoc in rezervni igralci Chicaga so poskrbeli, da je Chicago 18 sekund pred koncem celo vodil s točko prednosti, Anderson pa je spretno ukradel zogo Jordanu in Grant je v protinapadu popeljal Orlando v vodstvo 92:91. V zadnji akciji je Michael

fintiral met in podal Pippen, slaba podaja pa je končala v outu in Magic si sedaj vodijo z 1:0. Z običajno veliko mero skromnosti je Jordan po tekmi priznal: »Sam sem kriv za poraz, čestitam pa Andersonu za potezo, saj me je res presenetil. Igral sem znatno pod svojimi sposobnostmi, v zadnjih sekundah pa sem popolnoma odpovedal.« Druga tekma bo spet v Orlando jutri ponoči.

New York (2) - Indiana (3) 105:107

(0:1 v zmagah. Starks 21, Oakley 17, Ewing 11; Smits 34, R.Miller 31)

»V kosarki je res vse mogoče. Priznati moram, da sem se že sprijaznil s porazom, saj si nisem mogel misliti, da bi lahko v zadnjih 18 sekundah dosegli delni izid 8:0 in zmagali v New Yorku.« je po tekmi nasmejana komentiral trener Indiane Larry Brown. Knicksi so le 18 sekund pred koncem vodili 105:99, zatem pa je stopil v ospredje Reggie Miller, ki je najprej zadel trojko, zatem ukradel zogo in spet zadel iz velike razdalje. 9 sekund pred koncem je Starks imel dva prosta meta, zgrešil pa je oba. Ewing je ujel odbito zogo in zgrešil met. Do zoge je spet prišel Miller, nad katerim so Knicksi storili prekršek in hladnokrvni Reggie je zadel oba prosta meta ter podaril zmago Pacersom. Odlično je zaigral tudi Rik Smits, ki je dal kar 34 točk in popolnoma zasencil Ewinga. Druga tekma bo spet v New Yorku danes ponoči. Vanja Jogan

HOKEJ NA LEDU / PO SP SKUPINE A

Finci so se zasluženo veselili svojega prvega naslova

STOCKHOLM - Veliki zmagovalci letošnjega svetovnega prvenstva v hokeju na ledu skupine A so povsem zasluženo Finci (na sliki AP). Hokej, ki ga v devetdesetih letih igra finska reprezentanca, je lep za oko, hiter, natančen in s poudarkom na ekipnem delu. Vzrok za takšen napredek finskega hokeja, ki je v preteklosti na svetovnih prvenstvih segel največ do petega mesta, je prihod velikega števila ruskih trenerjev, ki so na finskem prevzeli vzgojo mlajših kategorij.

Letošnje prvenstvo je bilo glede zasedbe reprezentanc najslabše v zadnjih letih, to pa kljub temu ne zmanjšuje finskega uspeha, saj so varovanci trenerja Curta Lindströma že lani v Milanu dokazali, da lahko posežejo po zlati kolajni tudi v boju z nasprotnikovo elito. Lanski finalni obračun med Kanado in Finsko se je namreč po podaljških končal brez zmagovalca, prvaka pa so odločili kazenski strelci. Finci so tako končali delo, ki so ga začeli leta 1992 v Pragi, ko so se prvič v zgodovini uvrstili v finale in poklekili prav pred Švedi. S finsko zmago v letošnjem finalu so se tako 'Svedom oddolžili za praski poraz, domaćini pa bodo letnicam 1963, 1970 in 1981 dodali še četrti finalni neuspeh pred domaćim občinstvom.

Letošnji turnir v Stockholmu in Gävleju je bil zaradi stavke, ki je povzročila zamudo tekmovalnega koledarja v NHL, še posebej

osiromašen in skrajni čas je, da moze v Mednarodni hokejski Zvezi (IIHF) in predstavniki NHL-a najdejo skupen jezik bodisi s prestavitvijo prvenstva na jesen ali pa s stitirajstvenno prekinitvijo tekmovanj v severni Ameriki. Eksodus igralcev iz Evrope v NHL je postal že tako velik, da je evropskim ekipam skoraj nemogoče osvojiti naslov svetovnega prvaka in ga prihodnje leto s približno enako ekipo tudi braniti. Finci so imeli tokrat srečo, kajti mnogi klubi v NHL, ki so že kupili mlade igralce, kot sta Koivu in Peltonen, so se odločili, da naj se mladeniči v Evropi kalijo se eno leto. Da je NHL rak rana evropskega hokeja, potrjuje tudi propad nekdanje hokejske velesile Rusije, ki ima v severni Ameriki vsaj tri močnejše reprezentance, kot je bila ta, s katero se je Mihajlov podal na Svedsko.

Ker igra denar v NHL glavno vlogo, je kaj malo možnosti, da bo stara celina iz tega boja izšla kot zmagovalka. Največ kar IIHF lahko iztrži s kupčijo z NHL-om, je enotedenska prekinitve sezone leta 1998. Tedaj naj bi se za zaključni turnir na olimpijskih igrah v Naganu sesterica najmočnejših reprezentanc sveta okrepila z igralci iz NHL in tako bi se prvič pomerili vsi najboljši. Nagano je na japonskem, olimpijske igre niso svetovno prvenstvo in Evropa je s tem očitno obsojena, da v svetu hokeja igra drugorazredno vlogo.

Jure Miklavc

Museeuw Dunkerque

DUNKERQUE (STA/AFP) - Zmagovalac letošnje kolesarske dirke »Stirje dnevi Dunkerque« je Belgijec Johan Museeuw. Zmagovalac sedme etape je Nemec Erik Zabel, ki je dobil sprint glavnine pred Belgijcem Museeuwom in Poljakom Zbigniewom Spruchom. Izidi 7. etape (156 km): 1. Zabel (Nem, Telekom) 3:28:15, 2. Museeuw (Bel), 3. Spruch (Pol), 4. Citterio (Ita), 5. Simon (Fra) vsi isti čas; končni vrstni red: 1. Museeuw (Bel, Mapei) 23:25:05, 2. Simon (Fra) + 0:05, 3. Zabel (Nem) + 0:38, 4. Spruch (Pol) + 0:43, 5. Zanette (Ita) + 0:50 itd.

Indurainu zmaga v Logronu

LOGRONO (STA/AFP) - Španec Miguel Indurain, stitirajni zmagovalac Tour de Francea, je zmagal na kolesarski dirki Rioja v Spaniji. V treh etapah je Indurain prehitel rojaka Joseja Maria Jimeneza za 24 sekund, Laudelina Cubina pa za 45.

Romingerju dirka Po Romandiji

ZENEVA (STA/AFP) - S 5. etapo od Avenchesa do Zeneve se je končala 49. kolesarska dirka Po Romandiji, ki jo je že drugič po letu 1991 dobil švicarski profesionalc Tony Rominger. Zmagovalac zadnje etape pa je bil Italijan Mario Cipollini. Izidi 5. etape (170 km): 1. Cipollini (Ita) 4:10:29, 2. Minelli (Ita), 3. Svorada (Slk), 4. Zberg (Svi), 5. Lombardi (Ita) vsi isti čas; končni vrstni red: 1. Rominger (Svi) 22:42:25, 2. Casagrande (Ita) + 2:33, 3. Ugrumov (Rus) isti čas, 4. Rebellin (Ita) + 4:03, 5. Zberg (Svi) + 4:12 itd.

Armstrong prvi na Tour Dupont

GREENSBORO (STA/AP) - American Lance Armstrong je zmagal v skupnem seštevku kolesarske dirke Tour Dupont v ZDA, zadnjo kronometriko etapo v dolžini 48 kilometrov je dobil Rus Vjačeslav Jekimov, ki je bil v skupnem seštevku dve minuti za 23-letnim Armstrongom. Izidi - 11. etapa: 1. Jekimov (Rus) 1:00:44, 2. Peron (Ita) + 1:05, 3. Nardello (Ita) + 1:18, 4. Alvis (ZDA) + 1:51, 5. Armstrong (ZDA) + 1:55, 6. Jaskula (Pol) + 2:19, 7. Sheehan (ZDA) + 3:21, 8. Maassen (Niz) + 3:39, 9. Bostick (ZDA) + 3:39, 10. Hamilton (ZDA) + 3:42; končni vrstni red: 1. Armstrong (ZDA) 46:31:16, 2. Jekimov (Rus) + 2:00, 3. Peron (Ita) + 2:56, 4. Mejia (Kol) + 6:24, 5. Nardello (Ita) + 8:47, 6. Teterjuk (Kaz) + 9:12, 7. Madouas (Fra) + 9:30 itd.

Chang premagal Agassija

ATLANTA (dpa) - Drugi nosilec teniskega turnirja v Atlanti z nagradnim skladom 303.000 ameriških dolarjev American Michael Chang je v finalu premagal prvega teniskega igralca sveta rojaka Andrea Agassija s 6:2, 6:7 (6), 6:4. Chang je zmagal sele tretjič v 11 dvobojih proti Agassiju, tokrat po dveh urah in 23 minutah.

Flyersi v končnici zmagali po 6 letih

NEW YORK (STA/AP) - Ekipa Philadelphia Flyers je v prvi četrtfinalni tekmi v severnoameriški poklicni hokejski ligi NHL premagala Buffalo Sabers s 4:3. Tekma je bila odločena sele v podaljšku. Po podaljšku pa so Flyers zmagali tudi 9. maja 1989, ko so zadnjič slavili v končnici. Tedaj so z 2:1 premagali Montreal, vendar so pozneje izpadli. V zadnjih petih letih se v končnico niso uvrstili. Rezultati četrtfinalnih tekem (prvi krog, igrajo na 4 zmag): Boston Bruins - New Jersey Devils 0:5 (stanje v zmagah 0:1); Philadelphia Flyers - Buffalo Sabers 4:3 po podaljšku (1:0); Detroit Red Wings - Dallas Stars 4:3 (1:0); St. Louis Blues - Vancouver Canucks 2:1 (1:0); Calgary Flames - San Jose Sharks 4:5 (0:1); Chicago Blackhawks - Toronto Maple Leafs 3:5 (0:1).

NOGOMETNA PRVENSTVA NA TUJEM / ODLOČITVE PADAJO

Porto ima naslov prvaka že v žepu Zamenjava na vrhu Bundeslige

BREMEN - Po sedmih mesecih je Borussia Dortmund izgubila prvo mesto v nemški Bundesligi in to na najslabši možen način: s porazom proti neposrednemu tekmeču za naslov Werderju. Na Werderstadionu v Bremnu so gledalci videli le eno ekipo: domaćini so bili očitno boljši, že v prvem polcasu so imeli nekaj odličnih priložnosti, v drugem delu pa so naceli mrežo Klosa z goli Herzoga in Baslerja, ki se je z dvema zadetkoma tudi povzpela na prvo mesto med strelci. Končni 3:1 je postavil Möller sele v 90. minuti, kar zgovorno prica, kako je bil »big-match« trdno v rokah belo-zelenih. Prav tako enosmeren je bil potek dvoboja med tretje in četrtouvrščenim. Kaiserslautern je namreč z zveznim 4:1 položil orožje v Freiburg, doživel prvi poraz po 17 kolih in hkrati zapravil tudi možnost, da bi približal prvemu mestu na eno samo točko. Običajno nepričljivo je zmagal Bayern. Tesna zmaga proti Uerdingnu res ni tisto, kar ob takih tekem pričakujejo navijači, ki bi bili zadovoljni samo, če bi napadalci Bayerna presetali mrežo Uerdingnovega vratarja. Bavarci bodo kljub vsemu igrali v pokalu UEFA, tudi če pristanejo sele na šestem mestu, saj bi Borussia Mönchengladbach ne

smela imeti večjih težav v finalu državnega pokala, kjer se bo pomerila z drugoligasem Wolfsburgom. VRSTNI RED: Werder 42, Borussia D. 41, Freiburg in Kaiserslautern 39, Borussia MG in Bayern 37, Karlsruhe 31.

V Angliji se je Manchester Utd se bolj približal Blackburnu, ki pa mora srečanje predzadnjega kola se odigrati. Toda nič ne de, zdaj imata tekmeča vsaj enako število odigranih tekem. Manchester United se je moral proti Wednesdayu kar precej potruditi, saj je zmagal le s skromnim 1:0. Red devilse čakata se tekmi s Southamptonom doma (zaostala tekma) in West Hamom v gosteh. Blackburn ima bistveno težji nalogi: Newcastle doma in v zadnjem kolu Liverpool na tujem. Ob že dalj časa izdelanem položaju pod vrhom dodatnih zanimivosti ni ravno na pretek. Do finala angleškega pokala (Everton - Manchester Utd) je število za nastop v pokalu UEFA razpoložljivih mest se pod vprašajem, pri dnu pa je brzokone znan tudi tretji potnik v drugo ligo, ki je Norwich. Za četrto pogubno mesto se »poteguje« kar sedem ekip, med temi tudi Everton in Aston Villa. VRSTNI RED: Blackburn 86, Manchester Utd 84, Nottingham 76, Liverpool 71, Newca-

stle in Leeds 69.

Spanska Liga je že dalj časa »ad acta«, kar se naslova tiče. Realov trener Jorge Alberto Valdano že pripravlja ekipo za naslednjo sezono in rezultat vsega je remi brez golov proti Real Sociedadu. Edini motiv srečanja je bil tako gostujoči napadalec Bosanec Meho Kodro, za katerega je dalj časa kazalo, da bo okrepil prav Madridca, a je med tednom podpisal za Barcelono. Katalonci učinkovitega strelca se kako potrebujejo, saj so tudi tokrat igrali slabo v napadu in na koncu povsem zasluženo prepustili točki Deportivo. Pri dnu postaja dramatičen položaj Gijona, slabo se godi Athleticu, sicer pa bodo tu dokončne (ob) sodbe gotovo padle prav v zadnjem kolu. VRSTNI RED: Real Madrid 49, Deportivo 42, Zaragoza 39, R. Betis in Barcelona 38.

Nekaterim za svojo usodo ni treba več trepetati. Crvena Zvezda si je naslov dejansko zagotovila z zmago v derbiju, na Portugalskem je Porto zmagal v Lizboni proti Sportingu in matematično postal prvak. Srečanje je sicer potekalo v morem vzdušju, saj je nekaj navijačev pred tekmo padlo z zgornjega roba stadiona 20 metrov v globino. Obračun: en mrtev in trije hudo ranjeni. (dk)

V Lizboni je po padcu s tribune umrl eden od navijačev (AP)

FORMULA 1 / POGOVOR Z EDDIEJEM IRVINOM

»Mansell se z menoj ne more primerjati«

IMOLA - Severnega Irca Eddieja Irvina je sirsja javnost spoznala ob koncu leta 1993, ko mu je Ayrton Senna po dirki v Suzuki zaradi domnevno nesportne vožnje prisolil zausnico. Kljub Sennovim kritikam pa je Irvine ze na svoji prvi dirki dokazal, da je izjemno hiter dirkac in da nanj velja računati. Na treningih se redno uvršča takoj za dirkaci iz najboljših mostev, na dirkah pa ga je doslej večinoma spremljala smola. V lanskim sezoni je bil njegov najboljši rezultat četrto mesto v Jerezu, vsega skupaj pa je zbral šest točk. V formulo 1 ga je pripeljal Eddie Jordan, za katerega je Irvine vozil ze v formuli 3000, in za katerega skupaj z Brazilcem Rubensom Barrichellom nastopa tudi v letošnji sezoni. Pred nedavno dirko v Imoli smo ga zaprosili za krajši pogovor. Da komuniciranje z 29-letnim Ircem utegne biti zabavno in težavno hkrati, boste iz odgovorov morda lahko razbrali tudi sami.

Eddie, kako prenasate nenehno pozornost medijev?

»Sovrazim jo.«
»Toda ali ni to nujni del življenja vsakega dirkaca formule 1?

»Je, a to se ne pomeni, da mi mora biti vsec.«

Kako ste zadovoljni s svojo kariero v formuli 1 do sedaj? Velikokrat ste odstopili zaradi tehničnih težav...

»...in Hakkinena. Razocarano sem. Nekajkrat mi je dobro kazalo, a vseeno nimam se nobene pomembnejše uvrstitve.«

Po incidentih s Senno, nesreči v Interlagosu na prvi dirki lanske sezone in nesreči, ki ste jo povzročili v Monzi, so vas nekateri novinarji označili za vroče krvneža in "enfant terrible" današnje formule 1. Kako bi komentirali te obtožbe?

»Bull shit (sranje)! S formulo 1 se ukvarja veliko novinarjev, ki dirkanja ne razumejo. Dober dirkac mora biti agresiven. Poleg tega sem bil v lanskim sezoni za odstop sam kriv le v Monzi, ko sem trčil v Herberta. Na Madžarskem je bil za mojo nesrečo kriv Barrichello, v Nemčiji je Hakkinen s proge pospravil

polovico dirkacev in letos v Argentini je vame spet trčil Hakkinen.«

So vse te nesreče kaj spremenile vas način dirkanja?

»Postal sem nekoliko bolj previden, cesar sicer ne maram. Če bi denimo startal s prvega mesta in tudi v prvi zavoj zapeljal kot prvi, potem verjamem, da bi na taki dirki lahko zmagal.«

Tehnični direktor Jordana Gary Anderson vas je nekoč primerjal z Nigelom Manslloom. Se s primerjavo strinjate?

»Ne, ker Nigelu manjka veliko mojih fines.«

Kam bi postavili sebe v primerjavi z drugimi dirkaci in se posebej s kolegom v moštvo Rubensom Barrichellom?

»S tem vprašanjem se ne ukvarjam. Vedno se skušam osredotočiti na svoje delo in odpeljati čim hitrejši krog. Oba z Rubensom sva profesionalca in zato me tudi ne zanima, kaj počne on. Zanima me le moje delo.«

Hitri zavoji, ki naj bi bili za dirkace izziv, marsikje izginjajo. Kako gledate na to?

»Veliko hitrih zavojev ni predstavljalo nobenega iz-

29-letni Irec Eddie Irvine na svojo veliko priloznost še čaka

ziva, ker pravzaprav ni šlo za zavoj ampak zgolj za ravne odseke. Tak je bil tudi Tamburello. Vedeti morate, da so danes avtomobili formule 1 prekleto hitri in da tudi skozi zavoj, ki na videz izgledajo počasni, vozimo s hitrostjo več kot 200 kilometrov na uro. Ljudje se tega ne zavedajo.«

Kaj pa menite o varnosti v formuli 1 nasploh?

»Včasih je skoraj vsaka napaka pomenila izlet s proge, danes pa se kljub napaki se lahko rešis. Boljša je tudi varnost dirkalisc. Varnost se je v zadnjem času precej izboljšala, vendar se s tem ne smemo zadovoljiti. Izboljšave v tej smeri morajo iti še naprej.«

Lani ste zelo uspešno nastopili na dirki 24 ur Le Mansa. Boste letos tam vozili?

kaj dosegel. Ne obremenjujem se z mislijo, kaj bi to moralo biti. Skušal bom voziti po svojih najboljših močeh in doseči čim več.«

V nižjih kategorijah avtomobilizma niste bili nikoli prvak, v formuli 1 pa ste vseeno boljši od nekaterih, ki so to bili. Kje ste si pridobili največ znanja in izkušenj?

»Naslovi prvaka ničesar ne povedo o kvaliteti dirkaca. Pomembni so samo za statistiko. Tudi Mansell ni bil v nižjih kategorijah nikoli prvak, pa se tisto leto, ko je bil prvak v formuli 1, je Senna pokazal več od njega, če upoštevamo, kakšen avto je imel na voljo. Tako kot v formuli 1 je tudi v nižjih kategorijah pomembno, da imas za sabo dobro ekipo. Največ sem se naučil v japonski formuli 3000, kjer sem preživel tri leta. Tam sem imel dobrega inženirja, od katerega sem se veliko naučil, pa tudi tekmovanje samo je zelo izenačeno.«

Kaj ste počeli, preden ste postal dirkac?

»Zivel sem običajno življenje. Hodil sem v solo, ukvarjal sem se z ragbijem, plavanjem in tekomo, sicer pa nisem imel nobenih posebnih ambicij.«

S čim se ukvarjajo ostali člani vaše družine?

»Imam sestro, ki živi v Londonu in dela kot fizioterapevtka. Starsi živijo na Severnem Irskem, kjer oče prodaja avtomobile. Živijo precej dolgočasno življenje.«

Rojeni ste bili na Severnem Irskem, živite pa v Dublinu. Se počutite Irca ali Britanca?

»Od vedno sem se počutil Irca.«

Simon Demsar

NAMIZNI TENIS / SP

Z zmago nad Švedi Kitajci enajstič prvaki

Finalna tekma je bila izredna kvalitetna - Bron Južni Koreji

TIANJIN (dpa) - Kitajska je znova središče namiznoteniskega sveta. V finalu 43. svetovnega prvenstva je domače mostvo s 3:2 premagalo branilce naslova Švede, ki so četrtič zapored igrali v finalu. Deset tisoč navdušenih gledalcev je včeraj popoldne po napetem dvoboju v prvi »toplami« slavlilo enajsti svetovni naslov Kitajcev. V boju za tretje mesto je Južna Koreja prav tako s 3:2 premagala Francijo in potrdila premoč Azijcev na tem svetovnem prvenstvu.

V finalu sta obe mostvi prikazali izvrstno igro, izmenjava zogic pa je trajala več kot 160 minut.

Izidi - ekipno: moski - finale: Kitajska - Švedska 3:2 (Wang Tao - Jan-Ove Waldner 16:21, 21:15, 19:21, Jörgen Persson - Ma Wenge 22:24, 21:18, 21:18, Ding Song - Peter Karlsson 21:14, 21:11, Ma Wenge - Jan-Ove Waldner 13:21, 21:12, 21:17, Wang Tao - Jörgen Persson 21:14, 21:13).

Končni vrstni red - moski: 1. Kitajska, 2. Švedska, 3. Južna Koreja, 4. Francija, 5. Nemčija, 6. Japonska, 7. ZR Jugoslavija, 8. Belgija; ženske: 1. Kitajska, 2. Južna Koreja, 3. Hong Kong, 4. Romunija, 5. Švedska, 6. Nemčija, 7. Madžarska, 8. Japonska, 9. Rusija, 10. Anglija, 18. Italija, 25. ZR Jugoslavija, 27. Hrvaška, 33. Slovenija.

Pintarič dobil prvo etapo kolesarske dirke po Sloveniji

KAMNIK (STA) - Prvo etapo 3. mednarodne kolesarske dirke Po Sloveniji od Otočca do Kamnika, dolgo 163 kilometrov, je dobil član ljubljanskega Roga Robert Pintarič pred Italijanom Marcom di Renzom in Nemcem Thomasom Fleischerjem.

Po nedeljskem prologu v Grosuplju so kolesarji včeraj krenili na prvo »pravo« etapo letošnje kolesarske dirke Po Sloveniji od Otočca preko Laskega, Celja in edinega gorskega cilja na 902 metrov visokem Cernivcu, do Kamnika. Tridesetletni rogovec Robert Pintarič je pobegnil ze več kot 90 kilometrov pred ciljem. Ob sebi je imel odličnega sodelavca, Italijana Marca di Renza. V ciljnem sprintu v Kamniku je bil hitrejši Pintarič. Tekmovalca sta odlično sodelovala in prednost pred nasledovalci povečala celo na štiri minute. Ta dva tekmovalca sta dobila tudi vse štiri leteče cilje, vsak po dvakrat. Na vzponu na Cernivec so trije nasledovalci ujeli bežeča, izstopal pa je Nemec Fleischer, ki se je Pintariču in di Renzu pridružil in ostal z njima tudi na spustu v Kamnik. Na koncu je imel največ moči Pintarič in si po prvi etapi priboril rumeno majico.

Danes bosta na vrsti kar dve etapi. V Krškem bo ob 9. uri posamični kronometer na 24 kilometrov, popoldan ob 15.30 pa bo v Novem mestu 72 km (4 x 18 km) dolga krožna dirka.

Izidi 1. etape: 1. Robert Pintarič (Rog) 4:15:45 (povprečna hitrost 38.240 km/h), 2. Marco di Renzo (Ita) + 0:04, 3. Thomas Fleischer (Collstrop) 0:06, 4. Gorazd Stangelj (Slo) + 0:20, 5. Andreas Lebsanft (Nem) + 0:30; letiči cilji: 1. Pintarič in di Renzo 9, 3. Fleischer 5, 4. Cvrtniček 1; gorski cilj (Cernivec): 1. di Renzo 5, 2. Fleischer 3, 3. Pintarič 1.

ŠPORT V ZRJ / STOTI NOGOMETNI DERBI

Crveni Zvezdi prvi in stoti derbi

Crvena zvezda - Partizan 2:1 (0:0)
BEOGRAD - Stadion Marakana, 85.000 gledalcev, sodnik Babarogić.
STRELCI: 0:1 - Bjeković (69), 1:1 - Kovačević (77), 2:1 - Stojkovski (83).

CRVENA ZVEZDA: Milojević, Stefanović, Djorović, Radmanović, Stojkovski, Bajčetić, Adžić, Krupniković, Kovačević, Petković, Sakić.

PARTIZAN: Pandurović, Mirković, Saveljić, Nadić, Bolić, Djurić, Tesović, Čurčić, Bjeković, Čirić, Milošević.

Jubilejni 100. derbi med Crveno zvezdo in Partizanom so nogometaši »rdečebelih« odločili v svojo korist. Na stadionu Crvene zvezde se je zbralo največ nogometaških privržencev v zadnjih starih letih. Igralce obeh mostev je poneslo vzdusje polnega stadiona, tako da so pokazali lepo igro. V prvem polcasu so imeli pobudo gostje iz Humske, Albert Nadić in Savo Milošević pa sta imela priloznosti, da zatreseta mrežo Zvezdinega vratarja Zvonka Milojevića. Toda prvi polcas se je končal brez zadetkov. Zmaga je odločala tudi o usodi novega državnega prvaka, zato ni presenetljivo, da

so bili tako igralci kot tudi navijači zelo živčni. Tribune, na katerih so bili navijači Partizana, so spominjale na angleške stadione, saj se od dima ni videlo na igrišče, tekma pa je bila sedem minut tudi prekinjena. Prvi je mrežo zatresel Nenad Bjeković po lepi akciji Save Miloševića. Mladi napadalec je imel pozneje se eno priloznost, vendar je ni izkoristil. Čeprav je bil Partizan vse srečanje boljši nasprotnik, kar je po tekmi priznal tudi Zvezdin trener Ljupko Petrović, so »rdečebelih« s strelom z bele točke, ki ga je izvedel Darko Kovačević (sodnik Babarogić je kaznoval Saveljičevu spotikanje Stojkovskega), rezultat izenacili na 1:1. Zvezdin Makedonec Mitko Stojkovski ni bil brez razloga proglašen za najboljšega igralca tekme; v 83. minuti je zogo, ki se je od Partizanovega vratarja Pandurovića odbila nazaj v polje, poslal v mrežo in svoje mostvo povedel v vodstvo. Po sobotnem derbiju si je Zvezda že zagotovila naslov najboljšega v nogometnem prvenstvu ZRJ in se lahko pohvali z zmagama na prvem in 100. derbiju.

Maja Marsičević

ATLETIKA / PRED 5. SVETOVNIM PRVENSTVOM

V Göteborgu bo tudi kanček Lillehammerja

GÖTEBORG (dpa) - Tri mesece pred začetkom 5. svetovnega prvenstva v atletiki je v Göteborgu se povsod videti bagerje in gradbene delavce. »Delamo povsem po načrtih,« pravi predstavnik organizacijskega komiteja Elmer Eliasson in pomirja vse skeptike.

Na nove tribune stadiona Ullevi bodo namestili še 9340 novih sedežev, že 21. maja pa bo predsednik Mednarodne atletske zveze IAAF Primo Nebiolo odprl obnovljeni stadion. Tako bo Ullevi postal največje športno prizorišče v Skandinaviji. S svetovnim prvenstvom se bo atletika po četrto stoletje dolgi prekinitvi vrnila na stadion, ki doslej ni imel sodobne steze z tartansko prevleko.

Poleg tega bo tudi atletska vas v središču Göteborga. Vsak teden v zahodnosvedsko pristanisko mesto pripeljeta po dva 600 metrov dolga tovorna vlaka. Iz 500 kilo-

metrov oddaljenega olimpijskega Lillehammerja preseljujejo 149 dvonadstropnih lesenih hiš, ki jih razstavijo na takšne dele, ki se jih ze da prevzati in jih v Göteborgu znova sestavijo. V teh hišah bo od 4. do 13. avgusta stanovalo 2700 tekmovalcev in tekmovalk s spremljevalci iz skoraj 200 držav. Po svetovnem prvenstvu bodo utrdbo znova razstavili in jo preselili v severnosvedsko smučarsko središče Lindvalen, kjer bo našla svoje zadnje zatočišče kot smučarske kočice in mladinski domovi. »Naša ključna beseda je blizina,« pravi Eliasson. »Vse naprave so v središču mesta«

Pot od prebivališca med svetovnim prvenstvom in stadionom bodo atleti in atletinje prehodili v treh minutah.

Za 8,5 milijona Švedov je ta prireditev poleg svetovnega prvenstva v nogometu leta 1958 največja športna prireditev, ki so jo kdajkoli pripravili v svoji državi. Ze sedaj so nekateri popoldnevi skoraj razprodani, čeprav najcenejše stalnice po 1000 nemških mark. Dnevne karte na glavni tribuni stanejo kar 280 mark. Organizacijski komitej računa, da se bo okoli organizacije svetovnega prvenstva obrnilo 60 milijonov mark, sami pa naj bi imeli dobička za 5 milijonov mark. Ta naj bi se stekel na račun švedske atletske zveze, ki letos praznuje 100. rojstni dan. Se pozna,« pravi Eliasson. »Vse naprave so v središču mesta«

ske, ki bodo prisli vzpodbujati svoje zvezdnike. Za švedske navijače pa bo najbrž bolj malo vzrokov, da bi vihтели modro-rumene zastave. »Morda bomo osvojili eno kolajno,« previdno preračunava Eliasson. V skoku v višino bo nastopil tudi ekscentrični lokalni matador Patrik Sjöberg, vendar nihče v Göteborgu ne ve, v kakšni formi je dolgoletni blondinec po poldrugem letu počitka. Za nezadovoljstvo v mestu s 450 tisoč prebivalci je poskrbljeno tudi s tem, da IAAF ze od leta 1992, in seveda tudi v Göteborgu, kot z glavnim pokroviteljem sodeluje z nemškim podjetjem Mercedes-Benz. »Ljudje ne razumejo tega, zakaj je v deželi, kjer imajo slovito tovarno avtomobilov Volvo, pokrovitelj svetovnega prvenstva Mercedes,« pravi Eliasson.

KOŠARKA

Danes 2. tekma Benetton Buckler

Za Benetton tudi Naumoski

Danes popoldne (pricetek ob 16.45) bo v Trevisu drugo finalna tekma končnice za italijanski košarkarski naslov. Bolonjski Buckler vodi z 1:0, za Benetton pa bo danes spet lahko zaigral tudi Peter Naumoski, ki na prvi tekmi ni igral zaradi pretegnjene misice na nogi. Peterka iz Trevisa si novega poraza ze skoraj ne more privoščiti.

Tretja tekma bo že v četrtek, morebitna četrta v soboto, peta pa prihodnji terek. Zaradi dogovora z Rai o neposrednem prenosu se bodo vse tekme pričele ob 16.45.

NOGOMET / ZARADI DENARJA

Bo prišlo do »razporoke« med Juventusom in R. Bagginom?

TURIN - Zadnje izjave Juventusovega castnega predsednika Umberta Agnelli ne dopuščajo več dvomov. Roberto Baggio bo lahko obnovil svoj dogovor s turin-skim prvotligasem le, če se »zadovolji« z dveletno pogodbo in milijardo manj letnega zaslužka, se pravi, da bi namesto sedanjih tri zaslužil »le« dve milijardi lir.

»Ni nobenih alternativ, nas klub mu boljše pogodbe ne more ponuditi. Vem, da Baggio zeli ostati in tudi mi zelimo, da ostane, toda pogojev zaradi tega ne moremo spreminjati,« je v nedeljo razlagal Agnelli, ki upa, da bo Baggia zamakala možnost nastopanja v ligi prvakov, cesar v svoji karieri se ni doživel.

Kakorkoli že, vse bolj se sirijo govorice, da igralec in klub razmisljata tudi o sporazumni razporoki. Nobena skrivnost ni, da se za Baggia resno zanima španska Barcelona. Zastopnik katalonskega prvotligasa se je o prestopu že dogovarjal v Turinu. Barcelona bi morala Juventus izplačati 18 milijard lir odškodnine, igralcu ponuditi triletno pogodbo, najmanj deset milijard lir pa veljajo reklamne pogodbe, ki bi se jim moral Baggio odpovedati, če neha igrati v Italiji. Kaze vsekakor, da se za slovitega »codina« zanima tudi Inter.

Danes dirka po Furlaniji

Danes bo v Pordenonu (ob 9.40) starat 22. kolesarske dirke po Furlaniji. Proga meri 208 km, povratek v Pordenon pa bo okrog 15. ure.

ODBOJKA / 1. ŽENSKA DIVIZIJA

Tudi v povratnem derbiju Sloga boljša od Brega

Brežanke čaka v zadnjem kolu odločilna tekma za obstanek s Prevenirejem - Tesen poraz Kontovelk

Breg - Sloga 0:3 (3:15, 6:15, 8:15)

BREG: Sturman, A. in S. Mauri, Mauro, S., M. in F. Sancin, Pettiroso.

SLOGA: Ferluga, Kosmina, Mariani, Perini, Spacal, Starc, Tensi, Vidali, Živec, Zubalič, Mijot, Ciochi.

Tudi povratni derbi med Bregom in Slogo se je končal z zmago Peterlinovih varovank. Treba pa je povedati, da ekipi nista pokazali vsega, kar zmoreta. Le v tretjem setu je bilo videti nekaj več zanimivih in dinamičnih akcij. V prvem setu je bila Sloga stalno v vodstvu, kajti Brežanke niso igrale dovolj zbrano. Breg je v drugem setu bolje začel, a je zgrešil preveč servisov, kar so slogasice takoj izkoristile in osvojile tudi ta set. V zadnjem setu so Brežanke igrale bolj odločno in preselele slogasice. Breg je precej časa vodil, a Sloga ni obupala, dobro je reagirala in tako osvojila derbi brez izgubljenega seta.

Brežanke čaka v prihodnjem kolu odločilna tekma za obstanek s Prevenirejem. (Samoa Mauro)

Kontovel - Prevenire 2:3 (15:10, 14:16, 17:15, 4:15, 9:15)

KONTOVEL: Obad, Stoka, Sossa, Skrk, Starec, Bogatec, Kobau.

Kontovelke so bile po dopadljivi igri spet zelo blizu prvega uspeha. Odigrale so zelo dobro tekmo, vendar je v odločilnih trenutkih srečanja pršla na dan - kot že večkrat letos - njihova neizkušenost. Tako so si v 2. setu pripravile vodstvo s 14:10, tesno pa so izgubile tudi v četrtem nizu.

Ostala izida 13. kola: Killjoy - Sant'Andrea 3:0, Vir-

tus - Pallavolo Trieste 2:3.

Vrstni red: Virtus 24, Sloga 22, Pallavolo Trieste 20, Sant'Andrea 12, Killjoy 10, Prevenire 8, Breg 6, Kontovel 0.

Prihodnje kolo: Killjoy - Kontovel, Prevenire - Breg, Sloga - Virtus, Sant'Andrea - Pallavolo Trieste.

1. MOŠKA DIVIZIJA
Volley Club TS - Körting 0:3 (3:15, 8:15, 5:15)

Körting: Pulitano 11+5, Volčič 4+2, Delise 3+5, Pertot 0+1, Furlanec 3+11, Cuk 3+3, Miot 8+2, Sustersič, Glavina, Smotlak, Veljak, Micalessi.

Servis (točke/napake): 9/10. Körting (točke/napake): 32+13.

Volley club: napake 13. Trajanje setov: 20, 20 in 13 minut.

Tudi povratno srečanje se je končalo brez preselečenja, pa čeprav se je Volley v soboto predstavil z dvema novima, starejšima odbojkarjema.

Ne glede na skromnost nasprotnika moramo poudariti, da je združena ekipa Sloga/Bor zaigrala res dobro. Čeprav je opaziti se nekaj nihanj v gradnji igre in so servisi se vedno problem, smo lahko prav zadovoljni z nastopom. Drasicevi varovanci so obvladali vse elemente, poudariti pa je treba sprejem in podaje, ki so bile skoraj brezhibne. Za sobotno srečanje gre pohvaliti celotno ekipo, tudi nenastopajoče, saj so tudi oni pripomogli k zmagi s svojim rednim obiskovanjem treningov. Sadovi dela so torej na dlani. Če bo združena ekipa Bor/Sloga tako nadaljevala, dobrih in pozitivnih rezultatov ne bo manjkalo. (Marij)

Ostali izidi 15. kola: Volley 80 - Nuova Plalavolo

0:3, Sant'Andrea - Pallavolo Trieste 0:3, Old Cats - Prevenire 2:3.

Vrstni red: Nuova Pallavolo 28, Pallavolo 22, Le Volpi in Körting 20, Volley club 14, Prevenire 8, Sant'Andrea in Old Cats 4, Volley 80 2.

Prihodnje kolo: Volley club - Old Cats, Prevenire - Sant'Andrea, Le Volpi - Volley 80, Körting - Nuova Pallavolo.

2. ŽENSKA DIVIZIJA
Bor Friulexport - Sloga B 3:0 (15:13, 15:12, 15:10)

BOR: Bogatec, Orel, Sternad, Tomaselli, Flego, Macho, Rogelja, Sadlowski, Milicevič, Faimann.

SLOGA: Strajn, Ferluga, Dagostini, Milič, Kette, Canciani, Cauter, Zagar, Sossi.

V slovenskem derbiju so po prikacovanju slavile borovke, vendar pa so se morale precej potruditi preden so strle odpor slogasic. Srečanje samo ni odločalo več o ničemer, saj so bile borovke ze matematično prve in uvrščene v koncnico za napredovanje, slogasice pa so zadnje na lestvici. Domače igralke so zaigrale pod svojimi sposobnostmi. Igralke openskega društva pa niso vnaprej vrgele puške v koruzo, tako da je bila tekma bolj izenačena od predvidevanj. Borove igralke so v vseh treh setih imele lepo prednost. V prvem so vodile s 13:8, v drugem 12:7, v tretjem pa 11:4. Vendar pa so vsakič popustile, dovolile borbenim gostjam, da zaostanek nadoknadijo, v koncnici pa so bile borovke prisebnejše in se niso pustile presenetiti.

Polfinalna para za napredovanje (13.5): Bor Friulexport - Nuova Pallavolo, Sloga A - Virtus.

ODBOJKA / MEDPOKRAJINSKI FINALE NARAŠČAJNIKOV

Volley 2000 in Pallavolo premočna za naši ekipi

Sočani v izenačeni tekmi za 2. mesto ugnali videmski VBU Kontovelke bi lahko proti goriškemu prvaku pokazale več

Na odbojarski medpokrajinski fazi za naraščajnike in naraščajnice v Gorici sta nastopili tudi dve slovenski sesterki. Goriški prvak Soca Gostilna Devetak je pristala na 2. mestu, tržaške prvakine Kontovel pa so bile tretje. Nagrajevanje vseh nastopajočih sesterk je bilo zvečer v telovadnici UGG.

Fantje

Troboj je bil v goriški telovadnici UGG. Tržaški Pallavolo je popolnoma nadigral videmski VBU in Soca Gostilna Devetak (na sliki, zgoraj), sočani pa so si v izenačeni tekmi z Videmčani prislužili drugo mesto, ki pa je zgolj prestižnega pomena, kajti v meddeželni fazi je napredovala le ena sesterka.

Socani so se v prvem srečanju pomerili s Pallavolom, ki so ga ze poznali iz kvalifikacijske faze, ko jih je tudi premagal. V prvem setu Goricani zaradi prekomernega strahu skoraj niso prišli do sape. V

drugem setu so začeli igrati bolj sproščeno in so izgubili sele po tridesetih minutah igre. Soca je tehnično dobro pripravljena, pozna pa se pomanjkanje tekem z enakovrednimi tekmeci.

Bolj izenačen je bil dvoboj z Videmčani.

Ceprav so nasi vodili z 12:9, je prvi set pripadel gostom.. Drugi niz je bil

izenačen nekje do 7 točke, nato pa so sočani s se kar zagrizeno igro povedli in stalno vodili brez problemov do konca seta. Kazalo je, da bo tretji set res kratek. Soca je ze vodila s 13:4, a je nato popustila, tako da se je nasprotnik približal na 11, vendar preobrata na srečo ni pripravil. V tem srečanju so nasi fantje

vsekakor igrali dobro, v nekaterih elementih pa na trenutke prav dovršeno.

Zadnja tekma med Tržacani in Videmčani je bila povsem enosmerna.

Izidi troboja: Soca Gostilna Devetak - VBU Videm 2:1 (12:15, 15:10, 15:11); Soca Gostilna Devetak - Pallavolo TS 0:2 (1:15, 9:15); Pallavolo TS - VBU Videm 2:0 (15:1, 15:4)

Soca: A. in M. Cernic, Hlede, Kovic, Orel, Fagan, Marin, Princic.

Dekleta

Zenski medpokrajinski finale je bil v telovadnici Slovenskega sportnega centra. V meddeželno fazo se je suvereno uvrstila sesterka Volley 2000. Društvo iz Bagnarie Arse, ki je pravi naslednik nekdanjega močnega kluba Ausa Pav Cervignano, se torej vse bolj uveljavlja, če vemo, da je pred desetimi dnevi osvojilo tudi naslov prvaka med deklicami. Tudi naraščajniška vrsta je pokazala za razred boljše odbojko od obeh preostalih finalistov. Čeprav so videmske prvakine prepustile Morareseju set, ni bil njihov uspeh nikoli pod vprašajem. Igralke trenirajo petkrat na teden in rezultati so vidni, saj na primer sesterka obvlada celo napad iz 2. linije.

Kontovelke (na sliki, spodaj) so z uvrstitvijo na zadnje mesto nekoliko razočarale. Zal so v uvodnem srečanju z goriškim prvakom zaigrale daleč pod svojimi sposobnostmi, vsekakor slabše kot proti Videmčankam, ki pa so bile objektivno premočne. Skoda, kajti srečanje z Moraresejem bi bilo lahko dosti bolj izenačeno, ko bi igralke trenerja Kusarja zaigrale bolj odločno, čeprav je treba priznati, da je goriška sesterka pokazala precejšnjo homogenost in uigranost.

Izidi troboja: Morarese - Kontovel 2:0 (15:4, 15:5), Volley 2000 - Kontovel 2:0 (15:4, 15:5), Volley 2000 - Morarese 2:1 (15:7, 8:15, 15:1).

KONTOVEL: Obad, Kante, Strekelj, Milko, Battigelli, Milič, Bukavec, Stoka, Gollia, Antonini, Sossa.

ODBOJKA / TRŽAŠKI POKAL

Novi točki za združeno ekipo, Bor dvakrat KO

Izgubili so s Pallavolom in Volley clubom

Sloga - Volley 80 TS 3:0 (15:4, 15:13, 15:3)

SLOGA: Sustersič 5+0, Drasič 4+8, Rittossa 8+4, Milič 4+4, Peterlin 2+0, Stopar 0+0, Smotlak 4+2.

Servis (točke/napake): 3/5, trajanje setov 20, 21 in 13 minut.

Mlada združena ekipa, okrepljena z dvema mladincema, je brez večjih težav osvojila nov par točk. Igra je bila lepa in učinkovita, le v drugem setu so fantje nekoliko popustili, tako da je Volley vodil do trinajste točke (13:9). Vendar so se v koncnici zbrali in brez večjih težav, dokazali, da so boljši in da se znajo v kritičnih trenutkih koncentrirati. To je dokaz, da delo na treningih dobro poteka in da fantje dobro sledijo trenerjevemu napotkom. Za sobotni uspeh vsi zaslužijo pohvalo, posebno pa Smotlak. (Marij)

Bor - Pallavolo Trieste 2:3 (15:11, 9:15, 13:15, 15:6, 13:15)

BOR: Mauri (17+9), Bosari (3+3), Jančar (4+2), Krmec (0+0), Lunazzi (1+0), Mikolj (8+7), Pecar (1+0), Savarin (10+14).

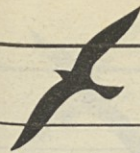
Borovi dečki so med tednom odigrali dve tekmi. Proti Pallavolu Trieste so zal tesno klonili. Če bi imeli le malo več športne sreče, bi lahko osvojili obe točki. Vsekakor

pa z igro niso razočarali, nasprotno, kajti nasprotnikom so bili povsem enakovredni. V prvem setu so nasi fantje izgubljali že s 5:10. Tedaj pa so odločno reagirali in z delnim izidom 10:1 spreobrili izid. Drugi niz je bil izenačen do rezultata 7:7, nato se je poskušoval Jančar, kar je borovce nekoliko zmedlo in niz je pripadel gostom, ki so po izenačeni igri osvojili se tretjega. Nasi fantje pa so ponovno reagirali. Z napadi Maurija in Savarina so gladko osvojili četrty set, peti je bil ves čas izredno izenačen, v koncnici pa je Pallavolo ohranil mirnejšo kri.

Bor - Volley Club 0:3 (6:15, 5:15, 4:15)

BOR: Mauri (2+6), Bosari (1+1), Krmec (1+0), Lunazzi (1+0), Mikolj (0+2), Savarin (2+6), Rovattini (0+0).

Borovci so doživeli pekoč poraz, vendar pa so nastopili v močno okrnjeni postavi, tako da je moral opraviti svoj krstni nastop celo Paulo Rovattini (letnik 1983), ki je izpolnil svojo nalogo. Sam začetek ni obetal tako hudega spodrsllaja, nasi so vodili 5:2, nato pa je starejši in bolj izkušeni Volley Club zagospodaril na igrišču. Nasi odbojkarji pa so močno popustili, zaigrali so premalo borbeno, v igri pa je bilo tudi preveč napak in pekoč poraz je bil neizbežen. (Dejan)

NOGOMET / PRVENSTVO NARAŠČAJNIKOV

Zarjani visoko zmagali Razburljivo v Doberdobu

Bazoviško moštvo je končalo s prvenstvenimi nastopi Mladost je z odličnim koncem tekme ugnala Pro Romans

NA TRZASKEM
Zarja Adriaimpex - Ponziana 4:1 (0:0)

STRELCI ZA ZARJO: Lorenzi 2, Sustersic, Ota.

ZARJA: Tence (Damjan Gregori), Zornada, Bukavec, Jan Gregori, Krizmancic (Kariš), Miliani, Manzin (Ostrouška), Lorenzi, Curman, Sustersic (Damjan Gregori), Ota (Blazina)

S prepričljivo zmago proti tržaški ekipi Ponziani so zarjani zaključili letošnje zelo uspešno prvenstvo, saj so osvojili končno tretje mesto. Kljub temu da so nasi fantje stalno igrali na polovici igrišča gostov in si ustvarili vrsto lepih priložnosti za zadetek, pa golov v prvem delu nismo videli. Gostje so prišli v Bazovico z namenom, da iztržijo točko, kar bi bilo zanje velik uspeh.

Preobrat je prišel ze

takoj na začetku drugega polčasa, ko je izkušeni in tokrat tudi najboljši na igrišču Lorenzi kar dvakrat zadel v polno in zapечатil usodo gostov, ki sploh niso znali reagirati. Da je bila naša združena ekipa za razred boljša, potrjuje ta dva zadetka Sustersica in Ote.

Na splošno lahko rečemo, da so vsi igrali dobro,

Tulova vrsta pa je lahko z letosnjim prvenstvom več kot zadovoljna. (d.gr.)

NA GORISKEM

Mladost - Pro Romans 4:3 (1:3)

STRELCA ZA MLADOST: M. Devetak 3 in D. Ferletic.

MLADOST: D. Devetak, Černic (Miklus), Moro, M. Jarc, Gorjan (Zanier), Jelen, Sergio, M. Devetak, D. Fer-

letic, M. Ferletic, Peric.

Doberdobci so po izredno razburljivi tekmi zaslužno premagali solidno ekipo Pro Romansa.

Nasi nogometasi so začeli dokaj poletavno in si v prvih 15 minutah ustvarili tri zelo ugodne priložnosti za gol, ki pa jih niso izkoristili. Gostje so močno reagirali in po nepazljivosti doberdobske obrambe tudi povedli. Doberdobci so se pospešili tempo in zaslužno izenačili z Dimitrijem Ferleticem. Gostje pa so s protinapadoma dosegli se dva gola in tako sklenili polčas ob visokem vodstvu.

Ko je ze kazalo, da je usoda Doberdobcev zapечатena, so ti zadnje 15 minut igrali na vse ali nič in z razpoloženim Manuelom Devetekom dali tri zadetke ter s tem dosegli nadejano zmago.

NOGOMET / PRVENSTVO NAJMLAJŠIH

Bor Farco končal pokrajinsko prvenstvo na tretjem mestu

V nedeljo remija Bora in Sovodenj

Chiarbola - Bor Farco 0:0

BOR FARCO: Hrovatin, Skabar, Kapun, Berce, Grgic, Batic, Gabrovec (Giral-di), Pahor, Longo (Zottich), Babudri, Černjava (Gustin), Jas Gregori, Zornada.

Borova ekipa je s Chiarbolo igrala neodločeno brez zadetkov in tako v zadnji prvenstveni tekmi dosegla komaj drugi neodločen rezultat letos. Kljub dokaj slabi igri, ki so jo predvajali nasi nogometasi, bi kljub vsemu zaslužili zmago, saj so imeli stalno pobudo in zlasti po odmoru tudi vrsto prilik za zadetek. Toda nasi napadalci niso bili dovolj spretni in več od Zotticheve prečke niso dosegli. Sicer so ze po prvih začetnih udarcih prišli do gola, ki pa ga je sodnik razveljavil zaradi off-sida. Veliko v prvem polcasu nismo zabeležili. Bolj živahen je bil drugi polčas, tako da so se tudi domačini nekajkrat nevarno približali Borovemu kazenskemu prostoru. Nasi fantje pa so skušali na vse načine priti do zadetka, tako da so jim na koncu posle moči in delitev točk je bila več kot razumljiva. Tocke so se seveda domačini močno raz-

veselili, saj je Zezljjeva vrsta močnejša.

S to tekmo so borovci zaključili letošnje prvenstvo, v katerem so nasi nogometasi odigrali vidno vlogo in na koncu osvojili četrto mesto. Tretje mesto se jim je izmuznilo le za las, vsekakor pa so prikazano igro in rezultati letos lahko res več kot zadovoljni. (d.gr.)

Fincantieri - Sovodnje 1:1 (0:1)

STRELEC ZA SOVODNJE: Bagon

SOVODNJE: Simsic, Mauri, Cotic, Bagon, R. Tomsic, Figel, Valle (Mosetic), As-si, Faganel, S. Tomsic, Piras (Monti).

Združena ekipa je proti enakovrednemu Fincantieriju zaigrala lepo. V prvem delu igre so Sovodnje večkrat skušale doseči zadetek, a jim to ni uspelo tudi zaradi nekaj lepih posegov domaćega vratarja. Nekaj minut pred zaključkom prvega polčasa pa je Bagon z lepim strelom le premagal domaćega vratarja. V drugem polcasu se je igra odvijala na sredini igrišča. Domaca ekipa je prišla do izenačenja zaradi napake sovodnjske obrambe. Pohvalo zasluži vsa ekipa.

(Aljosa Pavsic)

KOŠARKA / V PRVENSTVU DEČKOV

Jadran enakovreden Sokolu samo v prvih dveh četrtinah

Borovci doživeli dva poraza, s Poggijem in Don Bosco B

Jadran Farco - Sokol 72:97 (52:43)

JADRAN: Hrovatin, Spacapan 13 (2:4), Kalc 4, Gregori 14 (3:4), L' Abbate, Sibelja, Zagar, Kocjancic 11 (1:3), Ie-ram, Lakovic 20 (1:1), trener Vremec.

SOKOL: Grilanc 8, Pavletic 9 (0:1), Sustersic 5 (1:1), Rebula 26 (2:5), Doglia 25 (1:6), Jaklic, Semec 15 (1:2), Bogatec 6 (0:1), Bukavec, Hrovatin, trener Popovic.

PM: Jadran 7:12, Sokol 5:16. 3T: Lakovic 2, Gregori 1, Spacapan 1; Pavletic 1.

Po dopadljivem slovenskem derbiju dečkov med jadranovci in sokoli so po pričakovanju in povsem zaslužno zmagali gostje. Jadranovci pa so bili nabrežinskega moštva predvsem v prvih dveh četrtinah enakovredni tekme.

Prva četrtina je bila verjetno najlepša od vseh ostalih. Ekipi sta igrali zelo hitro in občasno smo bili priča tudi privlačnim akcijam, kratka kakovostni kosarki. Jadranovci so se predvsem izkazali pri metih z razdalje, gostje pa so bili boljši pri skoku pod kosema. Tudi v drugi četrtini se je bil oster boj za vsako zogo, v preostalih dveh četrtinah je prišla na dan predvsem fizična premoč Sokolovih kosarkarjev, ki so si priigrali zanesljivo prednost 15-20 točk in so nato tudi visoko zmagali.

Za dopadljivo kosarkarsko predstavo je treba pohvaliti vse kosarkarje obeh ekip, od posameznikov pa predvsem pri Jadranu Vasilija Kocjancica, pri Sokolu pa Kristjana Rebulo.

Bor Edi Auto - Poggi A 72:112 (31:66)

BOR: 1 (1:4), Smilovich 11 (3:9), Gaburro 11 (1:2), Stokelj 10 (2:4), Opelli 2, Santi 12 (4:9), Bosari 8, Tolentino 2, Lovriha 8 (2:4), Romano, Kralic, Pussini 7 (1:1), trener: Krečic.

Proti visoko uvrščenemu Poggiju so Borovi kosarkarji gladko izgubili. Nasi kosarkarji so v obrambi začeli zelo slabo, tako da je bila tek-

ma praktično zaključena ze po prvih dveh četrtinah (31:66). Borovci so v drugem polcasu igrali nekoliko bolje, pri gostih pa so v tem delu igrali pretežno rezervni igralci, tako da so Krečičevi varovanci zadnjo četrtino celo dobili. Pri naših so vsi igrali pod svojimi sposobnostmi, le Devan Santi in Manuel Pussini sta se občasno enakovredno borila z visokimi nasprotniki. (Niko)

Don Bosco B - Bor Edi Auto 67:60 (38:36)

BOR: Zobec 4 (0:5), Smilovich 4 (2:5), Stokelj 14 (4:5),

Gaburro 10, Cossutta, Santi 6, Floridan, Bosari 8 (2:6), Tolentino, Kralic 4, Lovriha 10 (2:4), Pussini, trener: Krečic.

Po izenačenem boju so borovci proti solidni ekipi Don Bosca B doživeli tesen poraz. Nasi so se v prvem polcasu stalno izmenjevali v vodstvu z domačini. V tretji četrtini so si salezijanci priigrali najvišjo prednost +17 (63:46). Nasi so se tedaj z vsemi močmi približali na -5 (63:58), v zadnji minuti pa so bili domačini pri izvajanju prostih metov prisebnejši in so tudi zaslužno zmagali. (Niko)

Kristjan Rebula je bil pri Sokolu najboljši strelec (F. KROMA)

KOŠARKA / V PRVENSTVU »PROPAGANDA«

Od naših ekip je bil tokrat uspešen le Bor Ediauto A

NA TRZASKEM

Libertas A - Bor Ediauto A 57:68 (32:34)

BOR: Kafol 9 (1:6), Glavina, Verri, Gaburro 6, Stokelj 17 (3:7), Lovriha 11 (1:1), Bettio 2, Romano 3 (1:4), Tolentino 8 (2:2), Lombardo 2, Cossutta 10, trener: Krečic.

PM 8:20. PON: Gaburro.

Borovci so se v predzadnjem kolu tega prvenstva morali pošteno namučiti, da so strli odpor Libertasa. Našim tokrat nikakor ni slo od rok, tako da je bil končni izid stalno vprašljiv. Sele v zadnji četrtini so se nasi fantje prebudili in s hitrimi protinapadi spravili dokončno razultat na varno. Naj omenimo, da se je po dolgi odsotnosti vrnil Peter Verri, ki je bil dalj časa poskodovan. (Niko)

Sokol - Libertas A 75:102 (32:48)

SOKOL: Rogelja, Sustersic 9 (3:8), Rebula 24 (4:10), Frandoli 3 (1:2), Černjava, Doglia 11 (3:4), Jaklic 2, Semec 18, Nabergoj 4 (0:1), Emili 2, Bukavec, Hrovatin 2.

PM: 11:25. SON: 27.

Proti skromnemu Libertasu so mladi sokolovci odigrali verjetno le-

tošnje najslabšo tekmo. Po začetnem ravnotežju so gostje v drugi četrtini povsem popustili, se zlasti neuspešna je bila obramba, saj so si domačini z delnim izidom 32:15 priigrali odločilno prednost. Po počitku je nabrežinska peterka skušala nadoknaditi zaostanek žal brez vsakršnega uspeha. Iz splošne sivine je delno izstopal le Alen Semec. (A.T.)

Internazionale - Sokol 67:52 (26:29)

SOKOL: Rogelja 4 (0:2), Sustersic 5 (1:6), Rebula 15 (3:9), Frandoli 4 (0:2), Doglia 6 (0:2), Semec 8 (0:2), Nabergoj 8 (0:2), Bogatec, Bukavec 2, Hrovatin.

PM: 4:25. SON: 14.

Sokol je v minulem tednu izgubil tudi proti Interju iz Milja, ki kakovostno prav gotovo ne prekaša naših fan-tov. V Miljah so bili gostje enakovredni domačinom vse do zadnjih minut, saj sta se mostvi izmenjevali v vodstvu večji del srečanja. V zadnji četrtini pa so bili Miljani prisebnejši in z boljše organizirano igro osvojili novi prvenstveni točki. (A.T.)

Bor Autocarozzeria Boris B - Ferrovio 50:76 (26:40)

BOR: Mirceta 6 (0:4), Pison 4, Druzina 2, Milosevic 4 (0:2), Der-ganc 7 (3:4), Pitacco 2, Lombardo 5 (1:6), Krizmancic 14 (2:6), Floridan 6, trener: Canciani.

PM 6:22. PON: Druzina.

Borovci B ekipe so proti solidnemu Ferroviovi visoko izgubili. Nasi so tokrat igrali pod svojimi sposobnostmi in so ze po prvi četrtini imeli 13 točk zaostanka. Po tretji četrtini pa ze 20. Vsekakor so se vsi trudili in borili za vsako zogo in zaslužijo pohvalo, najbolje pa je v napadu tokrat igral Matej Krizmancic. (Niko)

NA GORISKEM

Largo Isonzo - Dom La Goriziana 61:35 (37:19)

DOM: Abrescia, Klanjscek 9 (1:2), Bensa 5 (1:2), Cozzucoli 17 (1:2), Paraschos 4 (0:2), trener Semolic.

Domovci so v zelo okrnjeni postavi izgubili z nasprotnikom, ki so ga v prvem delu prvenstva zanesljivo premagali. Nasi kosarkarji pa si, kljub porazu, zaslužijo pohvalo, saj so se srčno borili za vsako zogo.

IZIDI IN LESTVICE

Naraščajniki

IZIDI 30. KOLA: San Sergio - Junior Aurisina 3:0, Opicina - Altura Muggesana 4:0, Zarja Adriaimpex - Ponziana 4:1, Domio - Montebello D. Bosco 2:0, Esperia - CGS 1:2, Chiarbola - Costalunga 3:1, Fortitudo - Olimpia 8:1, Portuale - Sant'Andrea 0:3. KONČNI VRSTNI RED: Sant'Andrea 53, Fortitudo 52, Zarja Adriaimpex in Opicina 49, Altura Muggesana 35, Chiarbola 34, Olimpia in Domio 33, Costalunga 30, San Sergio 29, CGS 24, Portuale 19, Montebello Don Bosco 17, Ponziana 13, Esperia 8, Junior Aurisina 2.

Najmlajši

IZIDI 28. KOLA: Sant'Andrea - San Luigi 0:3, Fani Olimpia - Altura Muggesana 3:2, Costalunga - Ponziana 0:1, CGS - Esperia 0:6, Montebello Don Bosco - Domio 9:0, Chiarbola - Bor Farco 0:0, Fortitudo - Opicina 0:0, San Sergio prost. KONČNI VRSTNI RED: Fani Olimpia 53, San Sergio 45, Montebello Don Bosco 44, Bor Farco 42, Opicina in Altura Muggesana 36, Fortitudo 28, Esperia 23, Chiarbola 22, Domio 19, Costalunga 15, CGS in San Luigi 14, Sant'Andrea 13, Ponziana 12.

Začetniki

Skupina A

IZIDI 9. KOLA: Fortitudo - Primorje Interland A 0:0, Triestina A - CGS 7:0, San Sergio A - Chiarbola 0:1, San Giovanni - Costalunga 2:1, Portuale - San Luigi A 0:0, Fani Olimpia - Altura Muggesana 0:1. VRSTNI RED: Triestina A 16, Primorje Interland A 12, San Luigi A in San Sergio A 11, Portuale 9, Chiarbola, San Giovanni, Altura Muggesana in Fani Olimpia 7, Fortitudo 6, Costalunga 4, CGS 3. PRIHODNJE KOLO: San Luigi A - Altura Muggesana, Costalunga - Portuale, Chiarbola - San Giovanni, CGS - San Sergio A, Primorje Interland A - Triestina A, Fortitudo - Fani Olimpia.

Skupina B

IZIDI 9. KOLA: Sant'Andrea - Primorje Interland B 4:0, Triestina B - Esperia 2:2, Ponziana - San Sergio B 0:6, Montebello D. Bosco - Roianese 7:2, Opicina - Domio 2:0, San Luigi B - Zaule 4:0. VRSTNI RED: San Sergio B 17, Montebello Don Bosco 15, Esperia 14, Sant'Andrea 12, Triestina B 11, Opicina 10, San Luigi B 8, Ponziana 6, Roianese 5, Primorje Interland B in Domio 3, Zaule 0. PRIHODNJE KOLO: Domio - Zaule, Roianese - Opicina, San Sergio B - Montebello Don Bosco, Esperia - Ponziana, Primorje Interland B - Triestina B, Sant'Andrea - San Luigi B.

Obvestila

PRIMOTOR KLUB

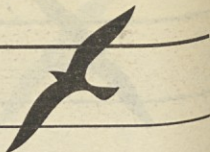
organizira ob priliki VN ITALIJE avtobusni izlet v Mugello dne 11. junija 1995. Vse informacije lahko dobite v gostilni Sancin v Boljuncu vsak četrtek in petek od 21. do 22. ure ali telefonsko na številkah 228292 (Jasna / 18.00-19.00) in 228641 (Andrej / 18.00-20.00).

PRIMOTOR KLUB

vabi vse člane in simpatizerje na sejo v sredo 17. maja 1995 ob 20.30 v Srenjski hiši v Borstu.

PRIMOTOR KLUB

organizira izlet po severni Primorski v nedeljo 21. maja 1995. Vse informacije in vpisovanje v gostilni Sancin v Boljuncu vsak četrtek in petek od 21. do 22. ure.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Pritisnili boste na plin ter se za nekaj časa trezno odrekli svojim željam in grdim razvadam. Nikar ne zavračajte pomoči, kajti pospešek vam bo prav prišel, čeprav od zadaj.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Znasli se boste v središču medosebnega vozla. Ne boste mogli jasno razločiti, kateri konec je daljši in kateri krajši, zato se vam utegne zgoditi, da se usodno znosite.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Zamikali vas bodo zlati vrhovi, vendar jih boste zamenjali za visok bančni račun. Naprezali se boste v napačni smeri, dokler vas ne bo obdal zlati sij iz bližnjega srca.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Ker boste ljudi primerjali z ideali, vam bo marsikdo šel na zivce, vse dokler ne boste spoznali, da se nikogar ne da spremeniti na silo. Če ne verjamete, začnite s seboj.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Nekdo vas bo želel spametovati in vas odvrniti od nepremišljenega načrta, vendar boste gluhih uses nadaljevali po svoje. Pravilno; zavidljivci naj se kar grizejo.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Kljub bojazni pred izgubo gotovosti boste se naprej vztrajali na poti samostojnosti, zato boste se nekaj časa cepetali na starem mestu. Sledi vrtoglavi vzpon k uspehu.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Končno se boste lotili nagajivca, ki vam že lep čas stoji na poti in vas ovira pri napredovanju. Ker se vam bo uprl, se boste zapletli v hud, vendar streznujoč spor.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Občudovalcev bo kot maka, zato boste uživali v središču dogajanja in trosili nasvete. Naj se ne sprevržejo v ukaze, sicer vas bodo brz odrinili na rob.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: V trebuhu vas bodo pozgečkala stara, že skoraj pozabljena občutja. Omahljivo se boste približali svoji simpatiji ter jo zaceli osvajati s simpatično nerodnostjo.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Z nadrejenim se boste zapletli v spor, ki pa na srečo nobenemu ne bo prinesel večje škode, saj bosta že po prvih besednih rafalih spoznala, da streljata mimo.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Ne boste preveč razočarani, ko boste naleteli na mlacnost sodelavcev, saj vendar ne pričakujete čudežev - vsaj ne na polju starih, s togostjo obremenjenih odnosih.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Ker vam bo večina stvari tekla kot po olju, boste odločno dvignili nivo pričakovanja od samega sebe. V težnji po potrditvi boste garali za tri in pozeži uspeh.

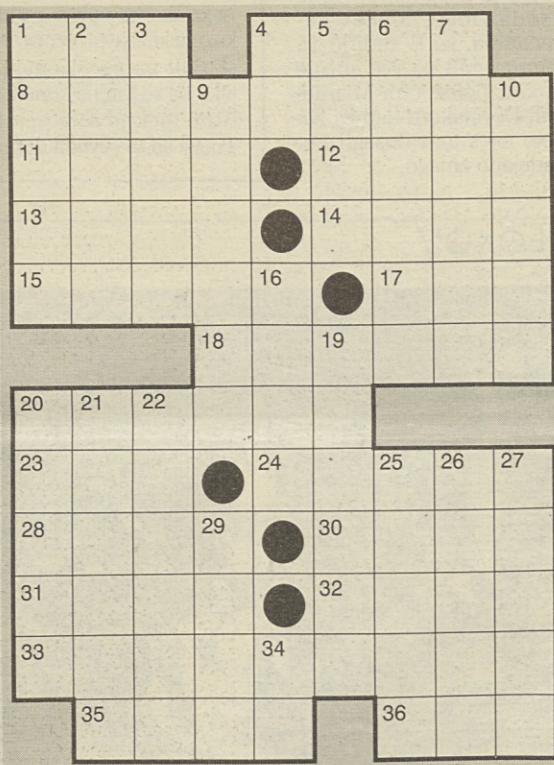
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. japonski književnik (Kobo), 4. zemljišče, ki ga je dobil vazal od fevdnega gospoda, 8. goveja ledvica na pečenko, 11. kraj na otoku Cresu, 12. svojeglavost, 13. klimakterij, 14. Sokratov toznik, 15. reka med Iranom in Azerbajdžanom, 17. krajša oblika ceskega imena Otakar, 18. plansar, 20. nekdanje koncentracijsko taborišče pri Palmanovi, 23. makedonsko kolo, 24. mesto v zahodni Makedoniji, 28. italijanski filmski režiser (Mario), 30. vrsta pisalke, 31. letni gozdni posek, 32. muslimansko moško ime, 33. obmejni urad, 35. ime slovenskega košarkarja Daneua, 36. germanski orel.

Navpično:

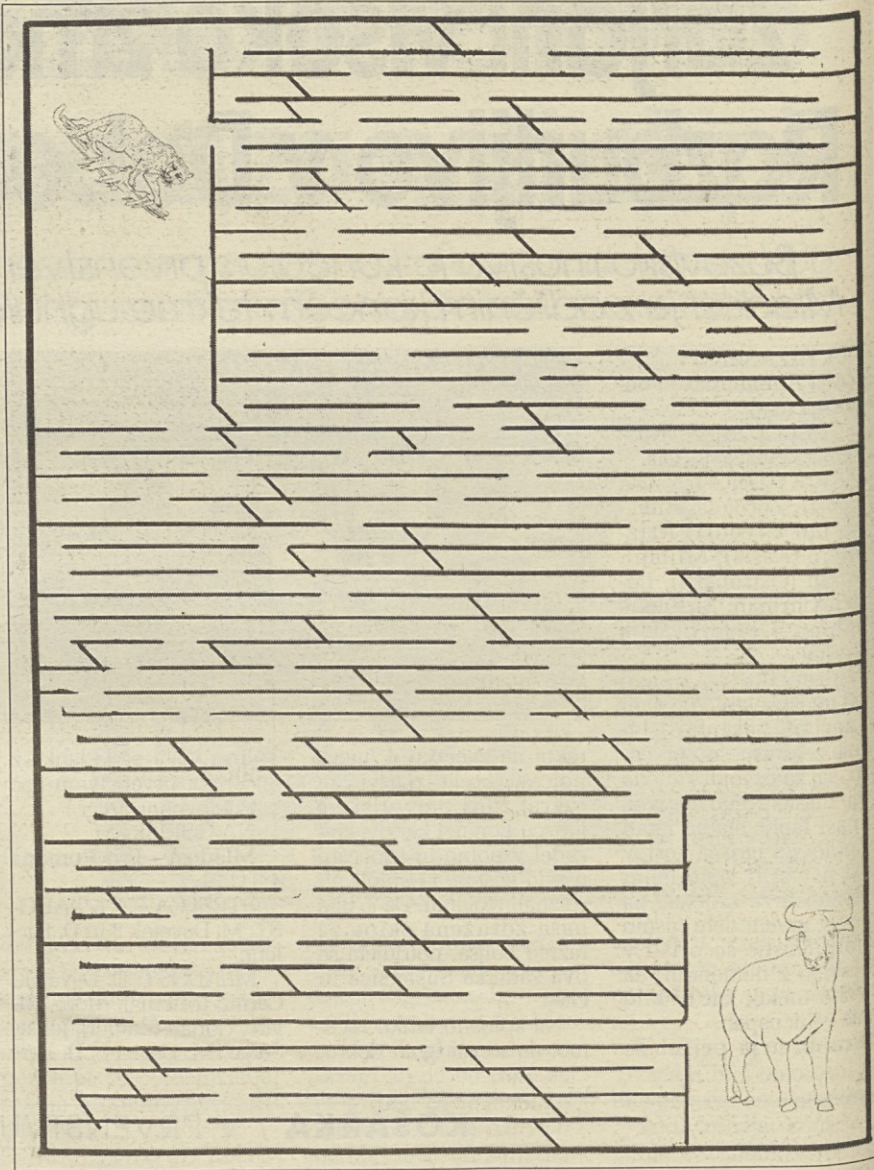
1. prijeten vonj, 2. slovenski politik (Stanko), 3. Ljubljana v rimski dobi, 4. zacetnici ameriskega pevca Sinatre, 5. tuje žensko ime, 6. mesto v Britanski Kolumbiji v Kanadi, 7. nekdanja ameriška filmska igralka (Lili), 9. nasprotje teorije, 10. država ob Perzijskem zalivu, 16. med, 19. brezkužnost, 20. slovenski skladatelj (Radovan), 21. orač, ratar, 22. mesto v severni Italiji, 25. milanska galerija, 26. tursko mesto ob Sredozemskem morju, 27. naprava za odkrivanje letal ali ladij, 29. prvi rimski zaloznik, 34. kemijski znak za natrij.

prda, etat, Sead, carinarna, Jaka, aar.
Vodoravno: Abe, fevd, rumpsteak, Oso, trna, mena, Anit, Araks, Ota, stamar, Gonars, Oro, Debar, Bava.

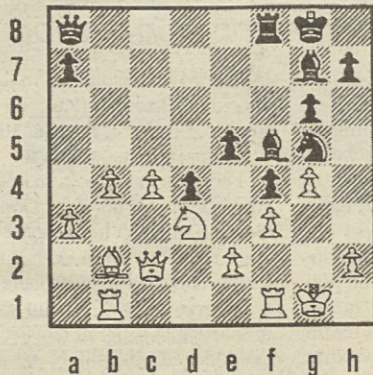
RESITEV

Katera pot je prava?

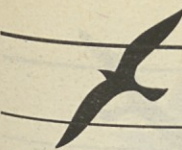
SAH

Kavsek - Kustrle / Portoroz 1995
S svojo zadnjo potezo 1.g4? je želel beli pregnati neprijetnega črnega lovca, preprečiti dostop črnih figur do belega kralja in potem mirno napredovati s kmeti na daminem krilu. Pri tem pa je spregledal možnost črnega, ki je na potezi, da ima le-ta v kotu sahovnice se damo, ki steguje tipalke v belo rokado!
Resitev naloge
Tako darovanega kmeta črni z veseljem sprejme in odigra 1...Lg4!2.Sf2? /Seveda ne 2.fg4 Sh3 mat!, vendar je beli zmeden in slabo nadaljuje./ 2...Lf3: 3.h4 Tf5! Črne figure so se razigrale! 4.Db3 Le2: 5.c5+ Kh8 6.Sd1 d3 7.b5 Sf3+ 8.Kf2 Sd4! Beli kralj gre na zadnje potovanje! 9.Ld4: Df3+ 10.Ke1 Df1+ 11.Kd2 ed4 12.De6 f3 13.Kc1 Dd1+ 14.Kb2 Dc2+ 15.Ka1 d2! Strašen konec potovanja belega kralja! Beli se je vdal!
Silvo Kovac

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

260	RUSKI KILMSKI REZISER (SERGEJ)	VISOKA OBLETNICA	SAMO- KOLNICA	NOV ODSTAVEK	BISTVO	AMERISKI KEMIK ONSAGER	FINSKO JEZERO ENARE	SIRJAVA	MURSKA SOBOTA	TKANINA ZA ZAVESE	GANSKI POLITIK (KWAME)	DEL TANZANIJE	AVTOR: LUKA PIBER	JADRANSKI OTOK	PRDENJE	SKLADATELJ DELIBES	VEZNIK	PAPIRNATO POKRIVALO	SPLAVILA	VAS V HALOZAH	RIMSKI NARAVO- SLOVEC	SVEDSKI SMUCARSKI CENTER
LJUDJE Z MOČNIM VPLIVOM													PRBIVALKA SPLITA									
STROKOV- NJAKINJA ZA ITALJANSKI JEZIK													SL. SOPRA- NISTKA OCVIRK ANTON									
PRIDELO- VALEC SOLITRA									ITALJANSKI DRAMATIK FOA								KODRO- LASEC STOPNJA ČRK					
BOLGARSKI PISEC PELIN					STRONCU PRIPADNIK AFRISKEGA LJUDSTVA			PTICA ALK	ZIMBAB. POLITIK (ROBERT) PIŠAR							ZAGREBSKI REŽISER (GEORGIJ) BERAC				DESNI PRITOK NILA	PRESER- VATIV	
PUSČAVA NEGEV						DOMAC- NOST ANTON INGOLIC							SLOVENSKI SLIKAR (ANTON)					PRITISK SULTANOV URADNIK				
SPORTNI KLUB IZ BUKARESTE							KITAJSKO MESTO ČINAN ZANKA						LETNI POSEK GOZDA	LOJZE ROZMAN	MESTO V SREDNJI ITALIJI MISKO							
TUNIZIJA			SUKANEC	BELO VINO EKATE- RINA						DANSKI JEZIKOSL. ŽOGA IZ IGRISCA										BOGDAN NOVAK ŽVESTA ŽIVAL		
AVSTRJSKI SKLADATELJ (GOTTFRIED)						MESTO V EPIRU					REDKA KOVINA TURČIJA						ZAHOD LINDA EVANS					
TELIČKA						GOZDOVNICA								SLOVENSKI PESNIK (SEVERIN)					HERCE- GOVEC			
HEBREJSKI PREROK						SOL VINSKE KISLINE								RUMENO RJAVA BARVA					SAMUEL			

BAROMETER RAZPOLOŽENJA

Pluton s polno Luno v Škorpijonu, ojoj!

Energija se bo pod vplivom čudaškega Plutona strgala z vajeti

V tem tednu bo na domačem terenu kar pet planetov, in sicer Venera v Ovnu, Merkur v Dvojčkih, Jupiter v Strelcu, Uran v Vodnarju in Pluton v Škorpijonu. Vseh pet planetov bo torej delovalo precej močno. Vzdušje bo s tem gotovo zelo dinamično in zanimivo, cesar smo lahko veselili. Veliko bo prigod, njihova paleta pa se bo gibala od prekrasnih in presunljivih, vse tja do prav pretresljivih. Nič cudnega, saj bo v času okoli polne Lune prišlo do zelo težavnega sodelovanja s Plutonom. Medtem ko polna luna nastopi 14. maja ob 20.48 v znamenju Škorpiona, se ji bo Pluton pridružil naslednjega dne ob 5.59. To bo aspekt konjunkcije, ki v tem izjemnem primeru ne bo ravno prijeten. Obilica energije, ki jo bo prebujala Luna v fazi polnosti, se bo pod vplivom delovanja čudaškega Plutona včasih popolnoma iztrgala z vajeti. Ker le redki živijo na

gmajni, bodo razdivjane crede nasih skritih globin povzročile precejšnjo zmedo, negotovanje, pa tudi dejansko škodo. Na dan bodo privrele številne poteze, ki jih sicer cuvamo v ozadju. Tako imenovana podzavest bo neusmiljeno trkala na naša vrata in morali se bomo nekako odzvati. Možnosti bo seveda več, vendar izbira ne bo poljubna. Lahko bi rekli, da se za svoje poteze ne bomo mogli odločiti mi, temveč tisto, kar nam je uspelo v svojem življenju iz sebe narediti (in kar drugim ni uspelo pokvariti). Pred nas se bo postavljalo vprašanje končnosti, minljivosti in podobnih zadev, zato bo le redkim ostalo kaj volje do smeha. Vsekakor pa bodo mo-tnje sodelovanja Plutona in polne Lune v znamenju Škorpiona lepa priložnost za tiste, ki verjamejo v možnost večnega in so v tej smeri pripravljeni tudi kaj storiti.

(A.O.)

LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

AFRIKA

V razgretih savanah vzhodne Afrike (6)

Kako so nama hoteli oguliti kožo pod Kilimandzarom

Pogosto nameravam izreci kako misel, a mi ne gre z jezika. Zaradi tega take misli v resnici sploh ne obstajajo. Ne moreš si jih lastiti, če jih nikoli ne izraziš. Stal sem na cesti, naslonjen na svoje kolo, in po meni so se sprehajale muhe. Ena od teh malih zračnih sfing, ki je sedela tam, se je umivala. Jaz pa nisem. Kako hitro muha vzleti, če je ogrožena. Odloči se v trenutku in zdi se, da ji ni treba premagati nikakršne sile vztrajnosti in da v načinu, kako odleti, ni nicesar odvečnega. Nisem si upal znova povzpeti na kolo, ker sem vedel, da se mi bo veter zno-

va z vso močjo zaletel v prsi. Pogledal sem nazaj, v narasčajoco vročino, ki si je sposojala barvo pri kamnih in rastlinah, in za sabo uzrl Marjana, ki se je ubadal s podobnimi težavami. Mimo mene so drveli težko naloženi tovorni avtomobili in nadaljevali svojo pot proti pristanišču v Mombasi, črnski otroci pa so me začudeno ogledovali. Ko sem pognal, so muhe s predirljivim bzikanjem sfrlele v vroči dan. Potem ko sva v zgodnjih jutranjih urah zapustila Moshi na najini poti proti vznožju Kilimandzara, nama je kmalu pokazal zobe veter, in prav gotovo se ra-

Moshiju sva prezivala v hotelu, v katerem je bilo na pretek crnih lepotic v različnih stadijih alkoholične intoksikacije, manjkalo pa je vode v stranišni skolkiji takoj zraven postelje, zato se je iz nje širil dolocen vonj. Vrata sobe so bila polomljena in bolj prislonsljena k steni kot pa zaprta. V ceno prenočišča pa je bila vsteta tudi vstopnica za »diskoteko« v predprostoru in lahko si se odločil, ali boš ležal buden v postelji do zgodnjih jutranjih ur ali pa se jim boš pridružil ob grobo iztesanem sanku. Seveda sva se odlocila za drugo in kmalu sva imela kup prijateljev, ki bi si (ce bi vztrajala) pustili plačevati pijaco vse do jutra.

Zadnjih nekaj kilometrov do vasi Marangu pod Kilimandzarom se je začela cesta močno vzpenjati, in se preden sva se pripeljala do središča vasi, so naju začeli oblegati različni »organizatorji«, ki so nama, seveda najceneje od vseh, nudili vse mogoče usluge pred in med vzponom na Kilimandzaro. »Samo 350 dolarjev za šest dni, kaj pa je to za vas, gospod!« V to ceno, seveda po osebi, pa se ni bila vsteta hrana... »Pa saj greva samogor, ne misliva gore kupiti!« In jih je precej kaj kmalu odnehalo. Ze prej so naju strasili z ogromnimi cenami, ki jih je treba plačati pri vzponu na najvišji vrh Afrike, vendar sva se odlocila, da ne bova

placala nicesar, dokler ne raziščeva vseh možnosti. In tako sva bila ze pod vznožjem tega presnetega vulkana, cena pa je bila se vedno ista. »Razjahala« sva pred postjo sredi vasi in v senci pod nadstreškom se nama je pridružil mlad dečko, ki je bil seveda tudi nekaksen turistični delavec in naju je zadihan spremljal ze nekaj casa. Najprej je govoril bolj o splošnih stvareh, ker se je bal, da bi mu spet usla, potem pa je pocasi nacer pogovor o svojih organizacijskih sposobnostih. Le da je bila cena se vedno ista. Vstopnina v narodni park, obvezni vodice, nosaci, prenočišča v zavetiščih na poti in se razlicne takse. »Odpelji naju raje na

Masajska žena (Foto: Janko Jazbinšek)

kakšno mesto z dobro hrano, pri nas imamo gore, na katere lahko plezas za stonj.« »Vse bom uredil gospoda, nobenega problema ni,

samo plačali boste...« »Pa saj prav v tem je problem!« In smo vsi vedeli, za kaj gre...

Se nadaljuje
Janko Jazbinšek

ČASNIKI V ZDA

Računalnik čez ramo

Pisalni stroj v staro šaro

Zdaj, ko se ljudje z najnovejšimi vestmi seznanijo v hipu s pomočjo televizije, se je vloga casnikov spremenila: njihova naloga zdaj ni le to, da objavijo novice, ampak morajo ze naslednji dan ponuditi tudi komentarje ali odmeve na zgodbe, s katerimi so ljudje ze seznanjeni. Tudi drugi dnevnik v ZDA uporabljajo sodobno tehnologijo in svojim naročnikom omogočajo drugačno zvrst informacij. Komentator Richard Harwood iz Washington Posta poudarja, da »Los Angeles Times - Washington Post New Service ze ure pred objavo s pomočjo računalniških povezav posebnim strankam posilja tiste novice, ki do drugih bralcev se naslednje jutro ne bodo prisle. Washington Post je ustanovil svojo podružnico Digital Link, ki bo zagotavljala različne storitve in zadovoljevala potrebe strank, ki si lahko po naročilu kupijo poročila o katerikoli temi.«

Michael Conniff iz casnika Editor and Publisher trdi, da je se pred petimi leti prevladovalo prepričanje, da bodo številni ameriški dnevnik koncali na smetišcu zgodovine. Danes pa so, kot pravi, stvari popolnoma drugačne. Casniki so se znašli na celu revolucije elektronskih informacij, saj lahko svojim bralcem ponujajo fakse in članke po naročilu; ponujajo jim celo »multimedijske storitve«, ki elektronska sporočila dopolnjujejo z vizualnimi elementi. »V ZDA ni nobene gospodarske veje, v kateri bi morali tako veliko delati pri novem osmišljanju svoje dejavnosti, kot je to v casnikarstvu,« zatrjuje Conniff za obdobje, v katerem so se dnevnik na trgu in-

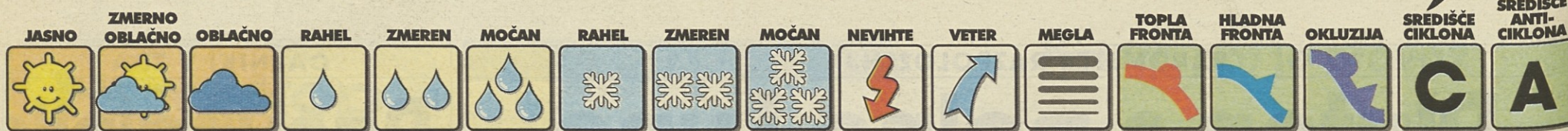
formacij znašli v hudi tekni s televizijo.

Uporaba avdioteksta je pogosto tudi domiselna, denimo v primeru, ko je Washington Post s pomočjo računalnika izračunal, koliko davka bodo morali plačati posamezniki na osnovi Clintonovega davčnega predloga. Tako so posamezniki na domaćih zaslonih vnasali svoje podatke, casnik pa jim je postregel s točnimi izračuni, koliko bodo morali odsteti v državno blagajno. Washington Post ponuja tudi odlomke iz glasbenih del, o katerih so pisali na kulturnih straneh, mogoče pa je dobiti tudi gledališke kritike in zvocene povzetke tekočih dogajanj; sestavljajo celo sezname sol, v katerih zaradi slabega vremena ni pouka. Uporabniki prav tako lahko dobijo dodatne informacije o posameznih temah: bralec, ki ga zanima, na primer, statistika o brezposelnosti, lahko pokliče in izve se tiste podrobnosti, ki v članku niso bile objavljene.

Očitno je, da so casniki znali preživeti tehnološko krizo, ki je pomenila tudi krizo njihove identitete, hkrati pa so prav zahvaljujoč novim tehnološkim postopkom vitalnejši, kot so bili kdajkoli v zgodovini.

Casniki so danes na celu revolucije elektronskih informacij. Komunikologi zatrjujejo, da kljub hitremu razvoju elektronskih medijev zaradi novih, se neslutnih tehnoloških možnosti tiskanih medijev čas dnevnikov sele prihaja. In vendar ni minilo niti pet let, odkar so v ZDA resno govorili o tem, da bodo dnevnik v tej državi kmalu samo se spomin.

Konec
Vojo Lukic

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je območje nizkega zračnega pritiska. Oslabljen hladna fronta bo danes od severozahoda dosegla naše kraje. K nam priteka z zahodnimi vetrovi topel in vlažen zrak. Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.38 in zšlo ob 20.20. Dan bo dolg 14 ur in 42 minut. Luna bo vzšla ob 14.05 in zšla ob 2.29.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C
Mura	12,1
Sava (Radovljica)	11,9
Sora	11,5
Ljubljana	14,3
Savinja	15,2
Vipava	9,9
Jadransko morje (Koper)	17,2

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: SSE 8 do 15 vozlov
popoldne: SSE 12 do 25 vozlov

VOX POPULI

Ce maj se z vročino začne, mraz se po Urbanu rad ne jena.

Ce se vzdigujejo zjutraj pred sedmo megle v zrak, je to za dež znak.

Hude nevihte ne trajajo dolgo.

Kar z neba prši, nikomur ne škoduje.

Svet je gledališče, v katerem najslabši igralci igrajo največje vloge.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.21 najnižje -15 cm, ob 6.33 najvišje 5 cm, ob 12.14 najnižje -23 cm, ob 19.08 najvišje 37 cm.
Jutri: ob 1.54 najnižje -28 cm, ob 7.38 najvišje 13 cm, ob 13.10 najnižje -26 cm, ob 19.42 najvišje 44 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	25
1000 m	17
1500 m	12
2000 m	9
2500 m	6
2864 m	3

BIOPROGNOZA

Vreme bo na počutje ljudi vplivalo obremenilno. Težave bodo imeli vremensko občutljivi ljudje. Te se bodo kazale kot slabo počutje, razdražljivost, utrujenost in potrtost.

DANES

Slovenija: Danes bo sprva sončno. Popoldne se bo v notranjosti razvila kopasta oblačnost, pojavile se bodo plohe in nevihte. Pihal bo jugozahodnik. Najnižje jutranje temperature bodo od 8 do 14, dneвне pa od 23 do 28 °C.

JUTRI

V Sloveniji: V sredo bo na Primorskem delno jasno, drugod zmerno do pretežno oblačno, vendar brez večjih padavin. Hladneje bo. Ojeti: V četrtek se bo nadaljevalo spremenljivo a večinom suho vreme.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Gospodinjski stroji osvobajajo

SYDNEY - V devetdesetih letih avstralski očetje posvečajo več časa svojim otrokom, med domačimi opravili pa imajo najraje delo na vrtu. Razlika med spoloma v gospodinjskih delih se je znižala, a ne zato, ker so moške postali marljivejši, pač pa zato, ker jim ženske posvečajo manj časa. To je razvidno iz študije avstralskega sociologa Michaela Bittmana. V prirjavi s podatki iz let 1974 in 1987 izhaja, da so zakonski pari v devetdesetih letih manj časa posvetili gospodinjskim delom (kuhanje, pospravljanje in pranje) in se raje posvetili otrokom, kar so jim omogočili gospodinjski stroji (mikrovalovne pečice, pomivalni in pralni stroji).

ciologa Michaela Bittmana. V prirjavi s podatki iz let 1974 in 1987 izhaja, da so zakonski pari v devetdesetih letih manj časa posvetili gospodinjskim delom (kuhanje, pospravljanje in pranje) in se raje posvetili otrokom, kar so jim omogočili gospodinjski stroji (mikrovalovne pečice, pomivalni in pralni stroji).

Na svobodi

V ameriškem Kennebunkportu naravovarstvenica Ofelya Rotunda bodri 5,5 kilograma težkega jastoga Lucy, ki so ga izpustili na svobodo (Telefoto AP)

Invalidka model Playboyja

BONN - Anemarie Postma, 26-letna nizozemska invalidka, je v zadnji številki nemškega tednika Stern povedala, kako ji je uspelo, da je Playboy v nizozemski izdaji objavil njene akte. Anemarije, ki je zaradi nekega redkega virusnega vnetja priklenjena na invalidski stolček od svojega 13. leta, je prilisčila vse Playboyjeve uradnike in prišla do direktorja, ki je uslišal njeno željo.

Na Sumatru 44 žrtv poplav

DJAKARTA - Katastrofalne poplave, ki so v zadnjih dneh zajele severna območja indonezijske Sumatre, so terjale 44 žlve, 21 oseb pa pogrešajo. Narasle vode reke Ketahun so poplavlje enajst vasi.

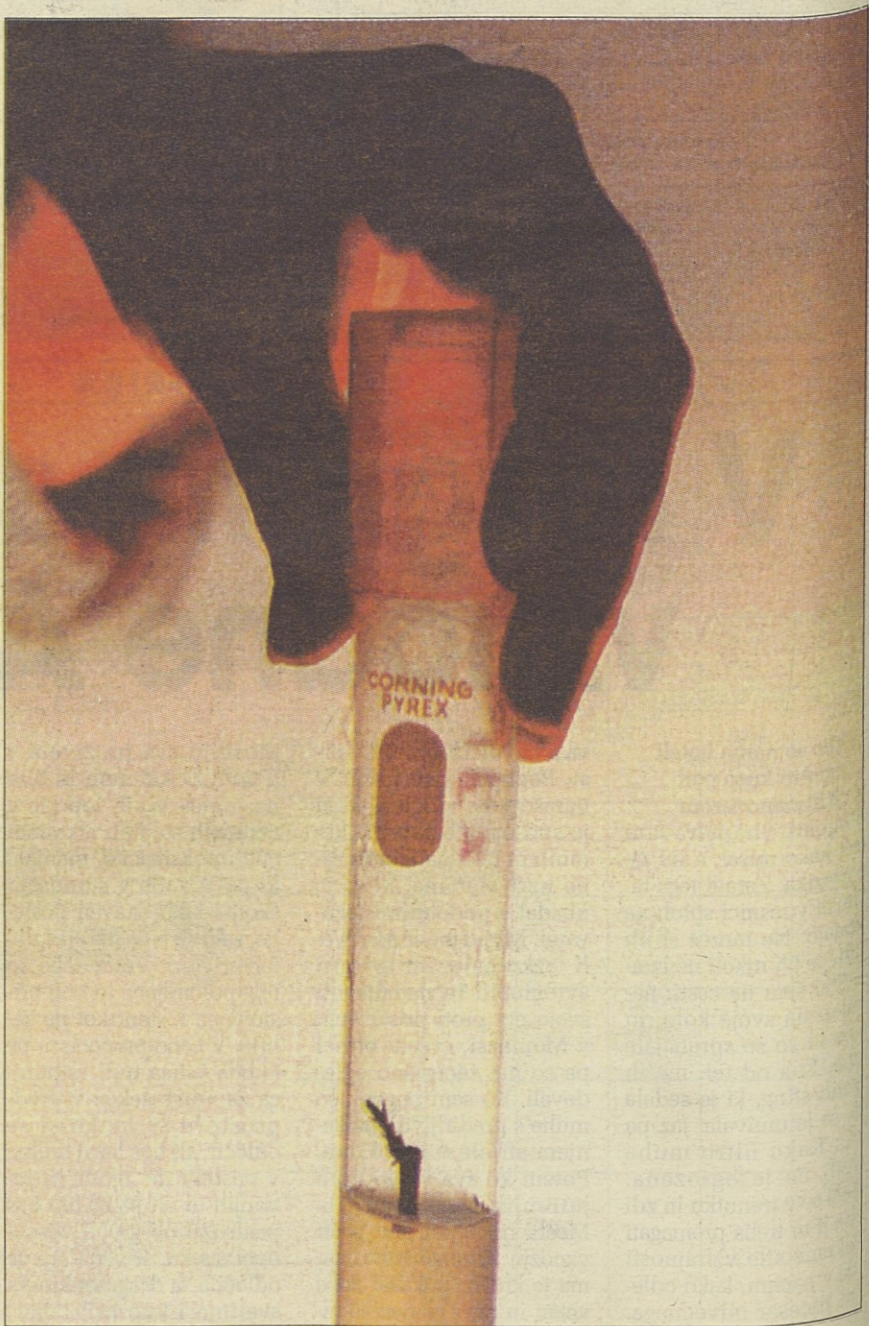
Pomoč kitajskim študentom

PEKING - Z letošnjim letom bodo na Kitajskem še dodatno podražili solnino in vpisnino na univerze, tako da je zvezna vlada že pripravila poseben program pomoči za marljive, a revne dijake in študente. Poleg stipendij jim bodo omogočili najetje posojil in zaposlitev med študijem.

Avstralcji za republiko

SYDNEY - Avstralska sindikalna konfederacija Acta je napovedala, da se bo s svojimi aktivisti borila za republiko. Premier Paul Keating je namreč že napovedal referendum, ki naj bi spremenili ustavni ustroj Avstralije.

Živa okamenina

Avstralskim botanikom je uspelo klonirati in vzgojiti novo sadiko predpotopnega bora, ki so ga pred štirimi meseci odkrili v narodnem parku Wollemi (Telefoto AP)